

බර්ජස්
ප්ලොටොස්

සිංහල
මිනිසෙකුගේ
කතාවක්

බරිස් පලෙවොයිගෙන් පාඨකයින්ට වචනයක්

යුරෝපයේ ඉතා වැඩි කොටස ලෙසින් නැවු දෙවැනි ලෝක සහ යුද්ධය සෝවියට් ජනතාව වන අපට ශ්‍රේෂ්ඨ දේශප්‍රේමී යුද්ධයක් වූයේ සෝවියට් ජනතාව වන අපට 1941 ජුනි 22 දා කිසි දිනෙකත් අමතක නොවේ. ඉතා නවීන අවිවලින් සන්නද්ධ නිව්ෂන් 230 යොදවා හිටිල් සෝවියට් සංගමය ආක්‍රමණය කළේ හදිසියෙනි. යුද්ධ ප්‍රකාශ කිරීමත් පවා නොකැරැඹිනි. හිටිල්ගේ පැසිස්ට්වාදී පාලනයේ සමෘද්ධිමත් අවධිය ඒ කාලය විය. ඔහුගේ යුද හමුදාවෝ බටහිර යුරෝපයේ කළ ලෙහෙසි ජයග්‍රහණ වලින් මත් වී සිටියහ. හිටිල්ගේ යුද්ධ සේනා බලය ඉදිරියේ බටහිර යුරෝපයේ රටවල් පරාජය විය. සති කීපයකට වඩා ඒ එක රටකටවත් සටන් කළ නොහැකි විය. සමහර රටවල ජනතාව යුද්ධ කිරීමට වැර දරුවද බියසුලු ආණ්ඩු ඔවුන් පාවා දුන්හ. සටන් නොකැරැ හා ප්‍රතිරෝධනයක් නොදක්වා එම ආණ්ඩුවල නායකයින් සටන් වූයේ ජයග්‍රහකයාගේ අනුකම්පාව ඉල්ලා සිටිමිනි. මේ හේතුව විසින් හිටිල්ගේ යුද්ධ හමුදා තවත් ශක්තිමත් විය. බටහිර යුරෝපයේ සියලු කම්හල් හිටිල්ගේ හමුදා වලට නවීන අවි සැපයූහ.

මිලේච්ඡ ධර්ම ඉතා තදින් විශ්වාස කළ හිටිල් සෝවියට් සංගමයට පහර දීමට තෝරා ගත්තේ දවසකට පැය විස්සක් හිරු පායන ජුනි 22 දාය. එහෙත් ඔහුගේ යුද්ධමය වාසනාව ඔහු අතහැර ගියේ යුද්ධය ආරම්භ වුණු ප්‍රථම දවසේ සිට ය. මුල් කිලෝමීටර් කීපය තුළදී හිටිල්ගේ හමුදාවට ඉතා බියසුණු සටන් වලට මුහුණ දීමට සිදුවිය. සෝවියට් දේශසීමා වල හට හමුදා හිටිල්ගේ සේනාවල ඉතාම භයානක කොටස්වලට ඉතා විශාල හා දරුණු අලාභ හානි කළහ. හිටිල්ගේ සෙනෙවිවරුන්ගේ පරමාර්ථය වූයේ විදුලිය වේග ප්‍රහාරයක් ගසා සෝවියට් සංගමය සටන් කැරැ ගැනීමය. එහෙත් විශාල වශයෙන් ජර්මන් හමුදා මරුමුවට පත් වූයෙන් හිටිල්ගේ සේනාවල ඉදිරි ගමන ඇණහිටින්නට පටන් ගති. ජර්මන් සෙනෙවිවරුන් කී පරිදි විදුලිය වේග ප්‍රහාරය සෝවියට් දේශ සීමාවේ සිටම අසාර්ථක විය.

යුද්ධය පටන්ගත් මුල් කාලයේදී හිටිල්ගේ සේනා සෝවියට් සංගමයෙන් සැහෙන කොටසක් අල්ලාගත් අතර ලෙනින්ග්‍රාඩය වටරාමද මාස්කව් නගරයට ම. විමර්ශ සමත් වූවෝය. සෝවියට් සෙබළු එතා

මෙන් නැතිට හිටිලේගේ පැසිස්ට් ජර්මන් සේනාවන්ට විරුද්ධව පමණක් නොව, ඔහුට ගැති රටවල් පහක යුද්ධ හමුදාවලට විරුද්ධවද විරෝධාර ලෙස සටන් කළහ. තම සමාජවාදී මව්බිම සහ සමාජවාදී සංකල්පයන් ආරක්ෂා කිරීමට නැති සිටි සෝවියට් සෙනෙලා කවුද යන්න ඒ හිම යුද්ධ සමයේදී අපේ සතුරෝත් මිතුරෝත් ඉතා හොඳින් දනගත්හ. දේශප්‍රේමී යුද්ධය පැවති සෑම දවසකදීම සෝවියට් ජනතාවන් පෙන්වූයේ අසමසම විරක්වයෙකි.

ඔබ අත ඇති මේ නවකතාව එම යුද්ධයේදී සටන් කළ එක් සෙනෙලකු අරබයා ලියන ලද්දකි. මා ඔහු ප්‍රථම වරට හඳුනා ගත්තේ කුර්ස්ක් අඩ කවයේ හටගත් මහා සංග්‍රාමයේදීය. හේ දෙපා නැති ගුවන් නියමුවෙකි! සාමාන්‍ය නියමුවකු නොවේ. ප්‍රහාරක ශිල්පයෙහි කෙළ පැමිණියෙකි. ඉතා දක්ෂ ජර්මන් ගුවන් නියමුවන් පරදවා ජය ලැබූ මිනිසෙකි. මොහු ගැන, එනම් අලෙක්සේයි මරේස්යෙව් ගැන එදා මුළු යුද පෙරමුණම කතා කළේය. ඇත්ත කියන්නේම නම්, මේ ගුවන් යානා ශිල්පියා ගැන කී කතා මම විශ්වාස නොකළෙමි. ඔහු සටන් කළ ගුවන් තොටුපළට ගොස් ඔහු ගැන සොයා බැලීමට මම ඉටා ගත්තෙමි. මා ඔහු හඳුනා ගත්තේ ගුවන් යානා සටනකින් ඉක්බිතිව ඔහු ගුවන් යානයේ සිට පිටතට එන විටදීය.

ඔහුගේ සේනාංකයේ සගයින්ගෙන් ඔහුගේ අසිරු වර්තය ගැන දනගත් මම ඔහුගෙන්ද කරුණු විමසා දනගතිමි. යුද්ධයට පසු මම ඔහුගේ ජීවිතය ගැන කියන මේ නවකතාව ලියුවෙමි. යුද්ධය අවසන් වන විට දෙපා රහිතවැ සිටි ජොෂ්ට් ලයිකන් අලෙක්සේයි මරේස්යෙව් සෝවියට් සංගමයේ වීරයා නැමති උසස්තම රන් පදක්කම දිනාගෙන සිටියේය. මෙම පොත සෝවියට් සංගමයේ පළවූ ඉක්බිතිව ලෝකයේ වෙනත් භාෂාවලින්ද පරිවර්තනය කොටැ පළකරනු ලැබීය. දෙවැනි ලෝක මහා යුද්ධයට සහභාගි වූ ඇමෙරිකන් ගුවන් නියමුවෝ මරේස්යෙව්ගේ සැබෑ තත්ත්වය ගැන සැක පහළ කළහ. "දෙපා නැතිව ගුවන් යානා පැදවීම, එපමණක් නොව ගුවන් සටන්වලට සහභාගි වීම, එයටත් වඩා ඒවායින් ජය ගැනීම" ඔවුන්ගේ සැකයට භාජනය විය. යුද්ධයේ පැරැන්නන්ගේ දූත පිරිසක් සමඟ මම නිව්යෝක් නගරයට ගිය විට මෙවැනි මත අපේ ඇමෙරිකන් මිතුරෝ පැවසූහ. එහෙත් එම නියෝජිත පිරිසෙහි "සැබෑ මිනිසකුගේ කතාවක්" නැමැති නව කතාවේ වීරයාද සිටි නිසා ඔවුනට එය විශ්වාස කිරීමට සිදුවිය.

යුද්ධ නෞකා හමුදාවේ ගුවන් නියමුවකු වන කපි
යොකොලොව්ද පසු කලෙක මම හැඳින් ගනිමි. ඔහුගේද දෙපා නැති
ඔහුත් ප්‍රහාරක ගුවන් යානා පදවමින් සටන් කළේය.

ප්‍රහාරක ගුවන් යානා කණ්ඩායමෙක නායකයකු වූ ජන
විරයෙක්ද එක් පාදයක් නැතිව ගිය පසු තම ගුවන් යානා කණ්ඩා
යමෙහෙයවමින් කෙළින්ම සටන් කළ යැව් මම ඇසිමි.

මට නම් මගේ මිත්‍ර අලෙක්සේයි මරේසියෙව්, සෝවියට් ජනතා
සියලු යහ ගුණයන් කැටි කොටු පෙන්වන ආකෘතික චරිතයකි.

යුද්ධයෙන් අනතුරුව අලෙක්සේයි මරේසියෙව් උසස් අධ්‍යාපන
ආයතන දෙකකින් උපාධි ලැබ දැන් වසර බොහෝ ගණනක් ති
යුද්ධයේ පැරැන්නන්ගේ සමස්ත සෝවියට් කමිටුවේ ප්‍රධාන ලේකම්
උසුලයි. අප දෙදෙන මිතුරෝ වෙමු. ලෝක සාමය සඳහා පැවැත්
විවිධ සම්මුඛවලට සමහර විට අපි එකට සහභාගි වෙමු. මන්ද යත්, ඉ
යුද්ධයට මුහුණ පෑ හැම කෙනෙක්ම ඉතා උනන්දුවෙන් ලෝක ස
සඳහා සටන් කරන බැවිනි. පැරණි රුසියන් සෙබලෙකුගෙන්
ගත්කරුවකුගෙන් ඔබට සුබ පැතුම් පිරිනැමීමට මම මෙය අවස්ථාව
කැර ගනිමි.

අහසේ තරු බැබළේ. එහෙත් පෙරදිග අහසේ අරුණෝදය නිසා එළිය වැටෙන්නට විය. තුරු අවට සෙවණැලි කෙමෙන් අතුරුදහන් වෙයි. කඳු මුදුන් පිසගෙන ප්‍රණීත සුළං පහරක් හමායයි. සියවස් ගණන් පැරණි පයින් ගස් තමන් සතු රහස් තොරතුරු හුවමාරු කරන්නට මෙන් කොඳුරන්නට විය. තුරු අතුරුල රැඳී තිබුණු වියලි හිම වැටෙන්නට 'සුරු' 'සුරු' හඬක් ඇති විය.

සැනෙකින් ඇති වූ දඩි සුළඟ එලෙසම හදිසියෙන්ම නැවතීණ. ගස් නැවත හිම නිදාවට වැටීණ. එවිට උදෑසන ආරංචි පතුරුවා හැරීමට මෙන් කැලෑවේ සියලු සත්තු හඬ නගන්නට වූහ. ගුහාවල ලැග සිටින වෘකයෝ ද, හිවල්ලු ද, 'හු' හඬ නැගූහ. කොට්ටෝරුවෙක් 'ටක්' 'ටක්' යන හඬින් ගසකට අනින්නට විය. එය කොතරම් මිහිරි හඬක් ගෙන දුන්නේද යත්, ගසක කඳට ගසන පහරකට වඩා විණාවක කඳට ගැසීමකට සමාන විය.

යෝධ පයින් තුරු මුදුන් පිස ගෙන නැවත දඩි සුළඟක් හැමිය. හිරු රැස් නිසා අහස පැහැදිලි වෙන්නට, අවසාන තරු එළියද නිවී ගියේය. අඳුරු සෙවණැලි මකා දමූ වනය හරිත වර්ණයෙන් සැරසිණ. පයින් හා දේවදාර ගස් මුදුන් ලා රත් පැහැයෙන් දිලිසෙන්නට වූයේ හිරු පෙරදිග අහසට නැග තිබෙන බව දන්වමිනි. පැහැදිලි, ප්‍රණීත ශීතල දවසක සලකුණුය ඒ.

දැන් හිරු එළිය පැතිර ඇත. ඉකුත් රැයෙහි දී ගිලගත් ගොදුරු දිරවාගැනීම පිණිස වෘකයෝ තම ගුහාවලට වැදුනහ. තම පා සටහන් සතුරන්ට සොයා ගැනීමට බැරි වන සේ කපටි ලෙස ඒවා අවුල් කර දමූ හිවල්ලු සිය ගුහාවල සැහවුණහ. පැරණි වනය නොනවත්වා හඬ නඟයි. තුරුලු හඬත්, කොට්ටෝරුවන්ගේ 'ටක්', 'ටක්' යත්, පුංචි කහ කුරුල්ලන්ගේ ශීත නාදයත්, කිරලුන්ගේ වියලි අඳෝනාවත්, වනයේ කැළඹුණු, දුක්මුසු ගබ්ඳයට මුදු නවාංගයක් එකතු කළේය.

ඇල්ඩර් ගසක අත්තක හිඳගෙන හොට අතුල්ලමින් සිටි

පොල්කිව්වෙක් හදිසියේ හිස ඔසවා වටපිට බැලුවේ වහාම පියාඹා
 යන්නට මෙනි. අතු, අනතුරු හඟවන හඬක් නැගීය. ලොකු ශක්තිමත්
 කිසිවෙක් ගස්, වැල්වල හැපෙමින් ගමන් කරති. පඳුරු ලපටි පයින් තුරු
 මුදුන් සෙලවීණ. හිම පෑගෙන 'කර' කර' හඬ දුන් පැහැදිලිව ඇසේ. බිය
 වූ පොල්කිව්වා පියාපත් විදහා සැනෙකින් පියාඹා ගියේය.

හිමෙන් වැසි ඇති පයින් ගස් අතුරෙන් දිග හොම්බක් සහිත
 මුහුණක් මතු විය. අතු සහිත අං තට්ටුවකින් සැරසී ඇති එම මුහුණ
 ඇස්, බියගත් විලාසයක් පාමින් අවට බලයි. එහි ලං රත් පැහැති තාද
 පුඩුවලින් පිටවන වාතය උණුසුම්ය.

මහලු ගෝනා පයින් ගස් අතර ගල් රුවක් මෙන් සිට ගත්තේය.
 සනැති මයිල් ගස්වලින් ගහන උගේ හම නැටවෙයි. හැම ශබ්දයක්ම උ
 මහත් ඕනෑකමින් අසයි. දිගැති උගේ කන්වලට ඉතාම සුළු ශබ්දයක්
 පවා ඇසේ. දිරා ගිය පයින් ගස් කඳක සිදුරක් කරන කුරුමිණියකුගේ
 හඬ පවා උභට පැහැදිලිව ඇසේ. එහෙත් කිසිඳු ශ්‍රවණයක් ඇති
 කන්වලට පවා කුරුලු නාදය, නොට්ටෝරුවාගේ ටන ටකය සහ පරි
 තුරු මුදුන්වල හඬ හැර වෙන හඬක් නැගීණ.

අහසින් ඇසුණු ශබ්දයකට උගේ අවධානය යොමු විය. උගේ
 පිට නැටවීණ. උගේ කකුල්වල මස් පිඩු තවත් දඬිවිය.

එහෙත් ශබ්දය හයානක නොවීය. බර්ට් අංකුරයක අත්තක් වටා
 පියාඹන කුරුමිණි රංචුවක් නඟන හඬට එය සමානය. එම හඬට ඉද
 හිට එකතු වන තවත් ශබ්දයකි. මඩවලක කොරවක්කකු නඟන හඬක්
 මෙනි.

දත් කුරුමිණි රංචුව අත් අඩු විදහාගෙන නටන සැටි පෙන්.
 නිල් පැහැති ශිත සුළං නියා උත්තේ අත් අඩු දිලියේ. එක් කුරුමිණියෙක්
 පහළට බැස්සේය. ඉතිරි අය තවම නටති. සත්සුන් වූ ගෝනා පිටියකට
 වැද හිම ලෙවකමින් සුපරික්ෂාකාරී ලෙස අහස දෙස බැලීය. හදිසියෙන්ම
 රංචුවෙන් වෙන්වුණු තවත් කුරුමිණියෙක් එක එල්ලේම පහළට පියාඹා
 කළේය. එය කොතරම් විශාල වීද යත්, බියවුණු ගෝනා අසල පඳුරුව
 පැණ ගැනීමට සමත් වූහේ යම්තමිනි. හේමන්තයේ වණඩ කුණාටුවකට
 වඩා වේගවත්, බියකරු එම බලය තුරු මුදුන්වල හැසි හිමෙන් වැසුණු
 පොළොවට වැටුණේ මුළු මහත් වනය දෙවනත් කරමිනි. ඉන් පැන

ගුණ මහා ශබ්දය ගස් අතරින් වනය පුරා පැතිර ගියේ වේගයෙන් න ගෝනා පසු කරමිනි.

දෝංකාරය වනයේ ඇතට විහිද ගියේය. බිම ඇද වැටුණු අහස් නය නිසා තුරු මුදුන්වල තිබූ වියලි හිම පියලි පොළොව සිපගත්තේ යෙමිනි. නැවත වනය අරක් ගත්තේ මහා නිසලතාවයකි. එය බිඳගෙන ගියෙක් නැඟ දුක්මුසු හඬක් නැවත පැතිර යත්ම, සෝභාව නිසා සිය නාවෙන් පිටව, පිටිය බලා යන වලසකුගේ පාවලට පැගෙන හිම 'කර' ර' හඬක් නැගීය.

දළ ලොමින් ගැවසී ගත් ඒ වලසා මහලය. විශාලය. උගේ කිලුටු පාමි සහිත හම, ප්‍රමාණයෙන් උභව වඩා විශාලය. හේතුව, වලසා කෘශ රීරයක් ඇත්තෙක් වීමය. දෙපැත්තේ ලොම් කඩා හැලෙන්නට වූයේ රුණ වියෙහිදී තරබාරුව සිට මහලු වූ පසු කෙටිවූ වූ තරම පෙන්වන්නාක් මනි. හේමන්තයේ සිට මේ පෙදෙසේ දරුණු ලෙස යුද්ධය ඇවිලිණ.

ඉස්සර කැලෑ පරීක්ෂකයින් හා දඩයක්කාරයන් පමණක් පැමිණි ම වනය සතුන්ගේ අහස භූමියක් විය. ශිත කාලය පුරාම අවදි නොවී, ක දිගටම නිදන වලසාව පවා අවදිවීමට සිදු වූයේ යුද්ධය පටන් ගත් තැවිනි. බඩගින්න හා සුපුරුදු හේමන්ත තින්ද කඩවීම නිසා කෝපයට පත් වලසා ඉබාගාතේ ඇවිදින්නට විය.

වලසා මිට මොහොතකට පෙර ගෝනා නැවතී සිටි වනාන්තරයට ආවේය. උභව ගෝන ඉව දැනිණි. උභ කැදර ලෙස තලු මරන්නට විය. නැවත ඉව අල්ලමින් තම කෙටිවූ සිරුර ඒ මේ අත හරවමින් කන් යොමා ශබ්දයක් අසන්නාක් මෙන් සිටියේය. ගෝනා එතැන නැත. එහෙත් උභ සිටි තැනින් දුර්වල හඬක් ඇසෙන්නට විය. වලසාගේ බෙල්ලේ ලොම් කෙළින් සිටියාක් මෙනි. උභ හොම්බ දිගු කොට නැවත ඉව ඇල්ලීය. නැවත සීන් හඬක් වනයෙන් ඇසිණ.

වලසා සෙමෙන් හා පරිස්සමින් මළාක් මෙන් වැතිර සිටින මිනිස් සිරුරක් වෙත ළං වෙන්නට විය. උගේ පාවලට පැගෙන හිම "කුකු" හඬක් නැගීය. මිනිස් සිරුර අඩ වශයෙන් හිමෙන් වැසී තිබිණ.

අහස් නියම අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව් 'අඩු' දෙකකට එක අඩුවුණේය. අහස් සටනකදී සිදුවිය හැකි අතිශයින් ම හයානක දෙයක ඔහු මුහුණ පෑවේය. ජර්මන් අහස් යානා සතරකට ඔහුගේ අහස් යානා මැදි වන විට ඔහු සතුට තිබූ වෙඩි උණ්ඩ සියල්ල අවසාන වී තිබූ සතුරු අහස් යානා සතර අලෙක්සේයිගේ යානයට පිටවී යාමට නොදී ඔහු ජර්මන් අහස් කොටුපළට බලෙන් ගෙන යයි.

එය සිදුවූයේ මෙසේ ය. සතුරු අහස් කොටුපළකට බෝ දමීමට ගිය "ඉල්" වර්ගයේ අහස් යානා කණ්ඩායමක් කැටුව යාම අතීතය මුලිකත් අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව්ගේ ප්‍රහාරක අහස් යානා කණ්ඩායමට හාර විය. ඒ නිර්භය ප්‍රහාරය සාර්ථක විය. පාබල හමුදා හටයින් අතර 'පියාඹන යුද්ධ ටැන්කි' නමින් ප්‍රසිද්ධ 'ස්ට්‍රොමොටික්' වර්ගයට අයත් මේ අහස් යානා සතුරාට නොපෙනෙන තරම් පහසු පියාඹා බලාපොරොත්තු රහිත ලෙස පයින් ගස්වලට ඉහළින් සතු අහස් කොටුපොළ දක්වා ගොස්, එහි තවතා තිබූ 'යුන්කර්ස්' වර්ග ප්‍රවාහන යානා විනාශ කර දැමීමේය. අලුරු පයින් වනයෙන් හදිසියේ මතු වූ මේ ස්ට්‍රොමොටික් අහස් යානා අහස් කොටුපළට උඩින් පියාඹ කරමින් විශාල ප්‍රවාහන අහස් යානාවලට වෙඩි තැබීය. මැෂින් තුවක්කු කාල තුවක්කු හා රොකට් වෙඩිවලින් සතුරු අහස් යානා විනාශ වී බෝම්බ දමමින්, වෙඩි තබන අහස් යානා ආරක්ෂා කිරීමේ කාර්යය මෙරේස්සෙව්ගේ ප්‍රහාරක යානා සතර යෙදෙකි. සතුරු අහස් කොටුපොළ මිනිසුන් ඒ මේ අත දුවන සැටි මෙරේස්සෙව්ට පෙනේ. පහර ප්‍රවාහන සතුරු යානා බඩගාමින් ඇදෙයි. සතුරු අහස් කොටුපොළ පහර දෙන යෝධයාට 'ස්ට්‍රොමොටික්' යානා නැවත, නැවත පියාඹා බෝම්බ දමයි, වෙඩි තබයි. සමහර සතුරු 'යුන්කර්ස්' අහස් යානා ගොඩවල් මැදින් පියාඹා අහසට නැගීමට තැත් කරන සැටි මෙරේස්සෙව් දුටුවේය.

අලෙක්සේයි බරපතල වරදක් කළේ මෙන්ම මෙතැන දීය. පහර පෙදෙස රකිනු වෙනුවට ඔහු 'ලෙනෙසි දඩයමක්' නිසා පෙළඹවීමකට පත් විය. අහසට නැගීමට යන සතුරු අහස් යානයක් මත ගලක් මෙන් පතිත වූ මෙරේස්සෙව්ගේ ප්‍රහාරක යානය සතුරු යානයේ බඳය හරි මැෂින් තුවක්කු වෙඩි කීපයක් තැබීය. තම ප්‍රහාරය ගැන ඔහු කොත

විශ්වාසයක් තැබී ද යත්, ගිනිගෙන ඇද වැටුණු සතුරු යානය දෙක බැලීම පවා නොකළේය. අහස් තොටුපළේ එක් කොණකින් තවත් "යුන්කර්ස්" යානයක් අහසට නැංගේය. එය ලුහුබැඳ ගිය අලෙක්සේස් එයට පහර දුන් නමුදු සාර්ථක නොවීය. සෙමින් අහසට නගින සතුරු යානයට උඩින් ඔහු වෙඩි තැබීම එයට හේතු විය. සතුරු යානය වට පියාසර කළ ඔහු නැවත පහර දුන් නමුදු එවරද අසාර්ථක විය. නැවත වරක් තම ගොදුරු වෙත ළංවූ මෙරේස්යෙව් තෙවන වරට ද පහ දුන්නේය. ගිනිගත් සතුරු යානය වනය මත කඩා වැටුණේ හෙණ හඩ මෙන් මහා ශබ්දයක් නඟමිනි. සතුරු යානය කඩා වැටුණු තැන ඉහළින් දෙවටයක් පියාඹා ගිය ඔහු සතුරු අහස් තොටුපළට යාමට ත ප්‍රහාරක යානය හැර විය.

එහෙත් ඔහුට එහි යාමට බැර විය. සෝවියට් ප්‍රහාරකයින් එළවා දැමීම සඳහා ජර්මන් අහස් තොටුපොළේ ප්‍රධානියා විසින් ඉහත තවත් අහස් තොටුපළකින් ගෙන්වා ගත් "මෙසර්ස්"* වර්ගයේ ජර්මන ප්‍රහාරක අහස් යානා නවයක් තමාගේ ප්‍රහාරක යානා තුනකට පහ දෙන සැටි අලෙක්සේස් දුටුවේය. ප්‍රහාරක අහස් යානා තුන බෝම්බ දමන සෝවියට් අහස් යානා වෙත ළංවීමට සතුරු "මෙසර්ස්" නවය ඉඩ නොදී චීරයින් ලෙස සටන් කරති. කළු ග්රවුස් නැමැති පක්ෂීන් ත පැටවුන් ආරක්ෂා කිරීමේදී යොදන උපක්‍රමයට සමාන උපක්‍රම යොදමින් සෝවියට් ප්‍රහාරක අහස් යානා තුන, සතුරු 'මෙසර්ස්' නවය තමන් වෙ ඇද ගනිමින්, බෝම්බ දමන සෝවියට් ස්ට්‍රොමොව්ස් අහස් යානා ආරක්ෂා කරමින් පහර දෙති.

ලෙනිසි ගොදුරු සොයා යමින් තමා කළ වරද අවබෝධ කරග අලෙක්සේස් ලජ්ජාවට පත්වූයෙන් ඔහුගේ දොකොපුල් රත් පැහැ වී ගොදුරක් සොයමින් ගිය "මෙසර්ස්" යානයක් කණ්ඩායමෙන් ඇත් වී අලෙක්සේස් මේ යානයට පහර දීම සඳහා දත්මිටි කමින් යානය මත වේගයෙන් පැදවීය. සතුරු අහස් යානයේ බඳයට පහර දීම පිණිස ඔ අහස් යානා යුද්ධ විද්‍යාවේ හැම රීතියක්ම අකුරට පිළිපදිමින් ක්‍රියා කළේය. ඉලක්කය බලන දක්ෂතා තුළින් ඔහුට සතුරු යානයේ අළු පා බඳය පෙනේ. දක්ෂතා ඉලක්කය අනුව ඔහු සතුරු යානයට වෙ තැබීමේ ඇණය ක්‍රියා කරවීය. එහෙත් සතුරු යානය නිරූපදිතව පියාඹන්න විය. වැරදීමට කිසිම අවකාශයක් නැත. දක්ෂතා ඉලක්කය අනුව ඔ

* මෙසර්ස් - සෙමර්ස්මින් වර්ගයට අයත් ජර්මන් ප්‍රහාරක අහස් යානය.

නිවැරදි ලෙස වෙඩි තබා ඇත. "වෙඩි උණ්ඩ ඉවර වෙලා!" යැයි ඔහු
සිතීණ. එවිට ම ඔහුගේ පිට දිගේ ගලා ගිය හීන් දහඩිය බිත්දුවල සිට
ඔහුට දැනිණ. වෙඩි උණ්ඩ ඇද්දැයි සොයා බැලීමට ඔහු ඇණය නැංවී
මඬන්තට විය. වෙඩි හඬ පිටවන විට ඇතිවන කම්පනය නොදැන
වෙඩි උණ්ඩ සියල්ල අවසන් වෙලාය. සතුරාගේ ප්‍රවාහන අහස් යාන
විනාශ කිරීම පිණිස ඔහු තමා සතු සියලු වෙඩි හා පකොරොන් පාවිච්ඡි
කළේය.

එහෙත් සතුරා තවම ඒ ගැන නොදනී! සතුරු යානා නවයක
එදිරිව සටන් කරන අහස් යානා තුනට ආධාර දීම් වස් ඔහු සටන
කිරීමට පටන් ගත්තේය. එහෙත් ඔහුට පොට වැරදිණි. ඔහු පහර ගෙවූ
'මෙසර්ස්' යානය පදවන ජර්මන් නියමුවා හොඳ නිරීක්ෂකයෙකි. අලෙක්සේයි
වෙඩි උණ්ඩ රහිතව යානය පදවන බව ජර්මන් නියමුවා තම සගයින්
දන්වීය. අහස් යානා නවයෙන් හතරක් අලෙක්සේයිගේ යානය වටකොට
ගත්හ. දෙපැත්තෙන් සතුරු යානා දෙකකි. ඉතිරි දෙකින් එකක් ඉහළින්
අනික පහළින්ද පියාසර කරති. ඔහු යා යුතු මග ඔවුහු වෙඩි පහරවලින්
පිරිසිදු අහසේ සලකුණු කරති. දන් අලෙක්සේයි සතුරු 'අඩු' දෙකකට
මැදි වී ඇත.

බටහිර යුරෝපයේ සිට ස්කාරය රුස්සා නම් වූ මේ පෙදෙස
"රික්ටිගෝපෙන්" නමැති ජර්මන් අහස් යානා ඩිවිෂනය (සේනාංකය)
පැමිණි බව අලෙක්සේයිට මීට දවස් කිහිපයකට පෙර අසන්නට ලැබිණ.
පැසිපිටි ජර්මනියේ දක්ෂතම අහස් නියමුවන් මේ ඩිවිෂනයේ සේවය
කරන බවත්, පැසිපිටි නායක ගෝර්ගේ අනුග්‍රහය ඔවුන්ට ලැබෙන
බවත් ප්‍රකට කරුණකි. තමා සතුරු අහස් කොටුපළට සිරකරුවකු ලෙස
බලෙන් ගෙනයාමට මේ අහස් වධකයින් තැත් කරන බව අලෙක්සේයි
වැටහිණ. මෙවැනි දේ මීට පෙරද සිදු වී ඇත. තමාගේ මිතුරකු වන
සෝවියට් සංගමයේ වීරයා යන ධුරය දරන අන්ද්‍රෙයි ඩෙග්ටෙරෙන්කෝ
මේ විදියට ඔක්කු බලන ජර්මන් අහස් යාත්‍රාවක් සිරභාරයට ගෙන
සෝවියට් අහස් කොටුපළට ගොඩබැස්වූ සැටි ඔහුට මතක් විය.

සිරභාරයට පත් ජර්මන් අහස් නියමුවාගේ දිගැති අළු පැහැති
මුහුණ ද ඒ මේ අත වැනෙමින් ඔහු අඩි තබා ගමන් කළ සැටි ද
අලෙක්සේයිගේ මතැසෙහි දිස්විය. 'සිරභාරයට අසුවන්නා? ඒකට මො
නියන්නෙ නැහැ! ඒ උතුලට අසුවන්නෙ නැහැ!" යැයි ඔහු තමාට
කියා ගත්තේ අදිටනකිනි.

අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් දක්මිටිකමින් තම අහස් යානයේ එන්ජිම තදින් ක්‍රියා කරවිය. ඔහුගේ යානය දැන් සිරස් ලෙස සිටී. අහස් යානය පොළොව දෙසට යැවීමට තැන් කරන ජර්මන් යානයට උඩින් පියැහීමට අලෙක්සේයි තැන් කළේය. ඔහු ජර්මන් යානයට ඉහළින් තම යානය ගෙනයාමට සමත් වුණ ද, ජර්මන් අහස් නියමුවා පමා නොවී වෙඩි තැබීය. අලෙක්සේයිගේ අහස් යානයේ එන්ජිම දත් ලෙඩෙකු මෙන් 'ගොර, ගොර' හඬක් පිට කරයි. උණ සන්නිපාත රෝගියකු මෙන් අහස් යානාව වෙව්ලන්නට විය.

"මගේ යානයට වෙඩි වැදී ඇත. " මෙසේ සිතූ අලෙක්සේයි තම යානය පුදු පැහැති වලාකුළකට මුඛා කරමින් සතුරන් වල්මත් කරවිය. මිලහට කළ යුත්තේ කුමක්ද? තම යානය කම්පනය වන සැටි ඔහුට දුනේ. තම යානයේ අවසාන මොහොත ළං වී ඇති බව දන්වනවාට වඩා තම සිරුර උණසන්නිපාතයට ගොදුරු වී වෙව්ලන බව එම කම්පනය දනවා සිටී.

පහර වැදී ඇත්තේ එන්ජිමේ මොන කොටසටද? යානයට තව කොපමණ වේලාවක් අහසේ රැඳී සිටිය හැකිද? පැට්ටල් වැකිය පුපුරයිද? මේ ප්‍රශ්න ගැන ඔහු නොසිතුව ද, ඔහුට ඒවා ගැන ඉවෙන් මෙන් දුනේ. සේව නූල ගිනි ගෙන ඇති සිසිනමයිටි වෙඩි ගොඩක් මත තමා වාඩි වී සිටින සැටි අලෙක්සේයිට දනුණ ද, ඔහු අහස් යානය යෝවියටි යුද හමුදා කඳවුර වෙත පදවන්නට වූයේ තමා මිය ගියොත්, තම සිරුර යෝවියටි යුද හටයින් වළලනු ඇතැයි යන හැඟීමෙනි.

අවසානය හදිසියෙන්ම ළං විය. එන්ජිම ක්‍රියා විරහිත විය. කළ බැවුමක සිට පහතට පෙරළෙන්නාක් සේ අහස් යානය ඇද වැටෙන්නට විය. පහළ සාගරයක් වැනි කොළ පැහැති වනයකි. තම අහස් යානයේ පියාපත් වනයේ තුරු මුදුන්වල හැපෙන්නේ. "කොහොම වුණත්, මා සිර භාරයට පත් වන්නේ නැහැ!" යැයි ඔහුට සිතිණි. වනය, වන මාගයකු මේ ඔහු වෙත කඩා පනින විට, ඔහු සියලු යන්ත්‍ර නැවැත්වීය. ඒ සමහම ඇති වූ මහා හඬ නිසා හැම දෙයක්ම අතුරුදන් වූ සැටියකි. ඔහු සහ ඔහුගේ යානය කළු පැහැති කැටි ගැසුණු දියකට වැටුණාක් මෙනි.

කඩාවැටෙන යානය පයින් ගස්වල හැප්පිණ. මේ නිසා වේගය තරමක් අඩුවිය. ගස් කීපයක් කැබලි වී ගිය අතර යන්ත්‍රය යුත් විය. ඊට මොහොතකට පෙර තම නියමු අසුනෙන් විසි වී ගිය අලෙක්සේයි සියවස්

ගණනක් පැරණි දෙවදාර ගසකට පාත් වී, ඒවායේ අතු දිගේ ලියා ගොස් තිබූ ගොඩක් මත වැටිණ. ගස මුල තිබූ මේ තිබූ ගොඩැල්ලේ සිට ඔහුගේ ජීවිතය ආරක්ෂා විය...

සිහිසන් නැතිව මළාක් මෙන් කොපමණ වේලාවක් වැතිර සිටි දැයි අලෙක්සේයි නොදනි. මිනිසුන් වැනි සෙවණැලි, ගොඩනැගිලි, අරුම සුදුම යන්ත්‍රවල ආකෘති ඔහු ඉදිරියේ මැවී, අතුරුදන් වෙයි. සුළඟක් වැනි ඒවායේ චලනය අලෙක්සේයිට වේදනාවක් ගෙනදෙයි. සිරුර පුරාම ඒ වේදනාව පැතිර යයි. ඉන්පසු ඒ අවුල් ජාලය තුළ යම්කිසි විශාල උණුසුම් දෙහයක් මතු වී දුගඳ හමන ප්‍රශ්වාසයක් කළේ අලෙක්සේයි එම සතුරු බලයෙන් ඉවත යාමට තැත් කළ ද ඔහුගේ සිහි තිබූ ගොඩට යට වී තිබෙන බව ඔහුට දනිණි. තමා වෙත එමින් සිටි ඒ බියජනක අවතාරයෙන් බේරීම පිණිස අලෙක්සේයි නැගිට සිටිය. ඔහුගේ පෙනහලු තුළට දැඩි ගිත සුළං ඇතුළු වන සැටි ඔහුට දනිණ. ඔහුගේ දෙකොපුල් තිබූ කැට මෙන් ශීතල විය. වේදනාව දනෙන්ගේ හා මෙන් සිරුර පුරාම නොව දෙපාවල බව ඔහුට පැහැදිලිය.

"මා ජීවතුන් අතරය" යන නැඟීම ඔහු සිත පුරා පැතිර ගියේ. ඔහු නැගී සිටීමට වැර දරන්නේ, ඔහු ළඟැති තිබූ යම්කිසිවකුගේ පා පෑගෙන හඬ ඇසිණ. 'ජර්මන්තුව!' වහාම නැගිට සිය ආත්මාරක්ෂා සඳහා සටන් කළ යුතු යැයි ඔහුට කල්පනා විය. 'සිරකරුවෙක් මේ සිරකරුවෙක් වේවි! මම මොනවා කරන්නද?"

දවසකට පෙර, තැම වැඩකටම හපනා යන විරුදාවලිය මැ සිටින මිකැනික් කෙනෙක් වන යුරා, ඇලෙක්සේයිගේ පිස්තෝල කොඳුන් පටි අළුත් වැඩියා කර දීමට ඉදිරිපත් විය. ඔහු එම යෝජනාව පිළිගනා නිසා ඔහුට සිය පිස්තෝලය කලියම් සාක්කුවේ දමා ගැනීමට සිදුවිය. දන් එම පිස්තෝලය ගැනීමට ඔහුට පැත්තකට පෙරළීමට සිදුවිය. සතුරු නොදනෙන සේ එය කළ නොහැකිය. ඔහු මුණින් අතට වැටී සිටි බැවිනි. ඔහුගේ කකුලට පිස්තෝලය දැනෙයි. ඔහු නොසැලී මළාක් වෙයි. තමා මළ බව සිතා සතුරා ඉවත යනු ඇතැයි ඔහුට සිහිණ.

අවුතු ලෙස ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරමින් ජර්මානුවා තමා වෙත සැටි අලෙක්සේයිට දනේ. තමා ඉදිරිපිට සිටින්නේ එකම ජර්මානුවෙක් බව ඔහුට සහතිකය. ඔහු සතුරා දෙස යැලකිල්ලෙන් සිටින්නේ නම් සතුරා වෙඩි තැබීමට පෙර ඔහුගේ ගෙල මිරිකා දමන

ඔහුට හැකිවනු ඇත. එසේත් එය සුපරික්ෂාකාරී ලෙසත්, නොවරදින ලෙසත් කළ යුත්තකි.

නොසැලී සිටීමෙන්ම, ඇසක් ඇර අලෙක්සේයි සතුරා දෙස බැලිය. ඔහු ජර්මානුවෙකු නොව දුම්රු පැහැති දේහයක් බව අලෙක්සේයි දිවිය. ඔහු ඇස් විදහා ඒ දෙස බලා නැවත ඇස් පියා ගත්තේය. ඔහු ඉදිරියේ පස්සා ගාත්වලින් වාඩි වී සිටින්නේ විශාල කෙටිවූ, කඩමාලු වලසෙකි.

3

සිත කාලය මුළුල්ලේම අවදි නොවී, එක නුස්මට නිදන වලසා අවදිවීම නිසා උණ කෝප වී සිටී. එසේ වුවද, වලස්සු මළ සතුන් නොකනි. පුරුද්ද මැඩ බඩගින්න ජය ගත්තේය. සුසුමක් හෙළා කය සෙළ වූ වලසා හිම ගොඩට යට වී ඇති මිනිසා ඉන් ඉවතට ඇද ඔහුගේ නියමු ඇළුමේ සම කබාය උණ ඉරන්නට විය. කබාය ඉරුණේ නැත. වලසා කෝපයෙන් හඬ නැගීය. ඇස් ඇර කෑ ගසා වලසාගේ විශාල සිරුර පෙරළා දෑමට අලෙක්සේයිට සිත්විණි. ආත්මාරක්ෂාව සඳහා බිහිසුණු සටනක් කිරීමට ඔහුගේ සිත ඔහු පොළඹවනු ලැබුවද, ඔහු වලසාට නොදැනෙන සේ සෙමින් කලිසම් සාක්කුවේ ඇති පිස්තෝලයට අත යවා ගබ්දය නො ඇසෙන සේ එය සෙමින් ඵලියට ඇද ගත්තේය.

වලසා වඩාත් කෝපයෙන් නියමු කබාය ඉරන්නට විය. සනැති සම කබාය ඉරුණ ද, එය නොගැලවිණ. ගොරවන්නට වූ වලසා කටින් සම කබාය දෙපළු කොට අලෙක්සේයිගේ පසුව එළියට ඇද ගත්තේය. වලසා හිම ගොඩින් අලෙක්සේයි ඉවත ඇද ගනිත්ම, ඔහුට කෑගැසීමට සිත් වූයේ අධික වේදනාව නිසාය. වේදනාව ඉවසාගෙන නිහඬ වූ හෙතෙම පිස්තෝලය ගෙන වෙඩි තැබීය.

වෙඩි හඬ දෝංකාරයන් ඇති කළේය.

වලසාගේ නිය අලෙක්සේයිගේ සිරුරෙන් ගිලිහී යත්ම, ඔහු බිම ඇද වැටිණි. ඔහු උණ දෙස බලාගත්වනම සිටී. වෙඩි පහර කෑ වලසා විස්මයට පත් වූ කලක මෙන් පස්සා ගාත්වලින් වාඩි විය. කළු පැහැති උගේ ඇස් බිය මුසු විස්මයක් පළ කළේය. උගේ දත් අතරින් ගලා ආ ලේ කැටි හිම මත වැටිණ. උණ නැගිට මහ හඬින් ගොරවා මුලින් උදුරන ලද

ගසක් මෙන් අලෙක්සේසියෙන් දෙපා හෙ ඇද වැටුණේ, ඔහු තම පා
වෙඩි තැබීමට කලිනි. යම්තම් නිල් පැහැති හිම, වලස් ලේ නිසා
පැහැ ගති. එය දියවී යත්ම, සිහින් දුමක් වැනි ක්‍රමාලයක් ලෙස
අසල දක්නට ලැබිණ. වලසා මිය ගොසිනි.

අලෙක්සේසියට සටන් කිරීමට සිදු වූ නොසන්සුන් වාතාවරණ
පහව ගොසිනි. ඉවසිය නොහැකි තරම් අධික වේදනාවක් සහ තම ඇ
ගිනිගෙන දවෙන සැටියක් ඔහුට දුනිණි. හිම මත ඇද වැටුණු ඔහුට ද
නැති විය.

ඉර මුදුන් වූ පසු ඔහුට සිහිය ලැබිණි.

කිලිට්, දුගඳ, හමන වලස් කුණ හිම මත තිබේ. වනයේ පසක
නඳ දෙකි. කොට්ටෝරුවා 'ටක්, ටක්' ගාමින් ගසකට අනිසි. අත්ත
අත්තට පතින කහ කුරුල්ලෝ මිහිරී ගී ගයති.

"මා ජීවතුන් අතර! පණ පිටින්! පණ පිටින්!" යයි අලෙක්සේ
තමාටම කියා ගත්තේය. මරණය ඉදිරියේ සටන් කොට ජය ගන්නා තැ
මිනිසෙකුටම හැඟෙන බලවත්, අපූරු, ආනන්ද ජනක හැඟීමකින් ඔහු
සිත කය පිනා ගියේය.

මේ බලගතු හැඟීම නිසා ඔහු නැගිට සිටිත්ම, වේදනාවෙන් ත
ගසමින්, ඔහු වලස් කුණ මත ඇද වැටුණේය. ඔහුගේ හිස වේදනා
සහිත හඩකින් පිරී ඇත. ලොකු ඇඹරුම් ගල් දෙකක් තම හිස
වේගයෙන් ප්‍රමණය වන බවකි ඔහුට දනෙන්නේ. නොපෙනෙන බලයක්
විසින් ඔහුගේ ඇස් පාභා දමන්නාක් මෙනි. වරෙක අවට ඇති තැ
දෙයක්ම හිරු එළියෙන් බැබළෙන හැටි පැහැදිලිව දකින අලෙක්සේ
තමා ඉදිරියේ හැම දෙයක්ම එකට මුසු වී අඳුරු ලපයක් මැටි පෙණ
හැටි තවත් වරෙක දකී.

"හිසට වැදුණු පහරක් නිසා මොළය සෙලවී ඇත. මගේ තන
ද කුටාල වී ඇත. තත්ත්වය හොඳ නැහැ." යි ඔහු තමාට ම කියා ගත්තේ
ය.

අහස් යානාවෙන් පිටතට විසිවන විට ඔහුගේ සිහියම ඇණ

මහව හැඩවනු ඇත. එහෙත් එය සුපරික්ෂාකාරී ලෙසත්, නොවරදිත ලෙසත් කළ යුත්තකි.

නොසැලී සිටිමින්ම, ඇසක් ඇර අලෙක්සේයි සතුරා දෙස බැලිය. ඔහු ජර්මානුවෙකු නොව දුඹුරු පැහැති දේහයක් බව අලෙක්සේයි දිවිය. ඔහු ඇස් විදහා ඒ දෙස බලා නැවත ඇස් පියා ගත්තේය. ඔහු ඉදිරියේ පත්සා ගාත්වලින් වාඩි වී සිටින්නේ විශාල කෙටිවූ, කඩමාලු වලයෙකි.

3

සිත කාලය ලිච්ල්ලේම අවදි නොවී, එක හුස්මට නිදන වලසා අවදිවීම නිසා උෞ කෝප වී සිටී. එසේ වුවද, වලස්සු මළ සතුන් නොකනි. පුරුද්ද මැඩ බඩගින්න ජය ගත්තේය. සුසුම්ක් හෙළා කය සෙළ වූ වලසා හිම ගොඩට යට වී ඇති මිනිසා ඉන් ඉවතට ඇද ඔහුගේ නියමු ඇළමේ සමී කබාය උෞ ඉරන්නට විය. කබාය ඉරුණේ නැත. වලසා කෝපයෙන් හඬ නැගීය. ඇස් ඇර කෑ ගසා වලසාගේ විශාල සිරුර පෙරළා දූමිමට අලෙක්සේයිට පින්විණි. ආත්මාරක්ෂාව සඳහා බිහිසුණු සටනක් කිරීමට ඔහුගේ සිත ඔහු පොළඹවනු ලැබුවද, ඔහු වලසාට නොදැනෙන සේ සෙමින් කළිසම් සාක්කුවේ ඇති පිස්තෝලයට අත යවා ගබ්දය නො ඇසෙන සේ එය සෙමින් එළියට ඇද ගත්තේය.

වලසා වඩාත් කෝපයෙන් නියමු කබාය ඉරන්නට විය. සතෑනි සමී කබාය ඉරුණ ද, එය නොගැලවිණ. ගොරවන්නට වූ වලසා කටින් සමී කබාය දෙපළ නොට අලෙක්සේයිගේ පසුව එළියට ඇද ගත්තේය. වලසා හිම ගොඩින් අලෙක්සේයි ඉවත ඇද ගනිත්ම, ඔහුට කැගැසීමට සිත් වූයේ අසීඝ්‍ර වේදනාව නිසාය. වේදනාව ඉවසාගෙන නිහඬ වූ හෙතෙම පිස්තෝලය ගෙන වෙඩි කැබිය.

වෙඩි හඬ දෝංකාරයන් ඇති කළේය.

වලසාගේ නිය අලෙක්සේයිගේ සිරුරෙන් ගිලිහී යත්ම, ඔහු බිමට ඇද වැටිණි. ඔහු උෞ දෙස බලාගත්වනම සිටී. වෙඩි පහර කෑ වලසා විස්මයට පත් වූ කලක මෙන් පස්සා ගාත්වලින් වාඩි විය. කළු පැහැති උගේ ඇස් බිය මුසු විස්මයක් පළ කළේය. උගේ දත් අතරින් ගලා ආ ලේ කැටි හිම මත වැටිණ. උෞ නැගිට මහ හඬින් ගොරවා මුලින් උදුරන ලද

ඇතිවිණි. එතෙක් ඔහු පියාසර කළ මග ඔහුට ඉතා හොඳින් මතක
 ඇත. සොවියට් ස්ට්‍රොමොවික් අහස් යානා බෝම්බ දමූ ජර්මන් අහස්
 තාට්ටුවොළ පිහිටා ඇත්තේ යුද පෙරමුණෙන් කිලෝමීටර් හැටක් බටහිරිනි.
 ජර්මන් අහස් යානාවලින් බේරුණු පසු ඔහු කිලෝමීටර් විස්සක් පමණ
 ගැහෙනහිර දෙසට පියාසර කළ බව ඔහුට මතක ඇත. එසේ නම් දන්
 ඔහු සිටින්නේ යුද පෙරමුණට කිලෝමීටර් තිස්පහක් පමණ ඇතිනි.
 මිය ජර්මන් යුද කණ්ඩායම් වලට බොහෝ සෙයින්ම පිටුපසින් පිහිටි
 පුරු වනය විය යුතුය. ජර්මන් අහස් තොටුවොළවලට බෝම්බ දමීම
 හඳුනා යඳ්දි ඔහු මේ වනයට ඉහළින් කීප වරක්ම පියාසර කොට ඇත.
 තසේ සිට බලන විට එම වනය හරිත වර්ණයෙන් පිරී සාගරයක් මෙනි.
 ගැහැදිලි කාලගුණය ඇති දවස්වලදී පයින් තුරු මුදුන් කොළ පාටින්
 ලියේ. අයහපත් කාලගුණය පවතින කල අව පැහැති මියුමකින් වැසී
 යන ඒ වනය, මතුපිට ගමන් ගන්නා කුඩා රැලිවලින් යුත් අපිරිසිදු
 ලයෙන් පිරී මහා වැවක් මෙනි.

මේ මහා වනය මැදට කඩා වැටීම හොඳක් මෙන්ම නරකකි.
 ජර්මන් හට්ටින් නිහරම මහා මාර්ග හා නගරවලට ද වීමට ආශා
 කරන බැවින් මේ වනයේ ඔවුන් මුණ නොගැසීම හොඳ දෙයකි. යුද
 පෙරමුණ දක්වා යා යුතු මග එතරම් දුර නොවුවද, මේ මුකලත් වනයේ
 ගස්, පළුරු, වලවල්, මඩ ගොහොරු ආදිය හරහා යාම ලෙහෙසි නැත.
 මිනිස් පණක් ඇසට හමු නොවන මෙහි ආහාරයක් සොයා ගැනීමට,
 උණු හෝ කෝප්පයක් ලබා ගැනීමට සිතීම පවා අපහසුය. නරක පැත්ත
 එයය. ඔහුගේ දෙපා..... ඔහුට නැගී සිටීමට පුළුවන්ද? ගමන් කිරීමට
 පුළුවන්ද..?

වලස් කුණ මත වැකිර සිටි ඔහු සෙමින් නැගී සිටියේය. දෙපාවලින්
 පටන් ගත් තියුණු වේදනාව පිටි කොන්ද දිගේ ඉහළට නැග මොළයට
 වදින්නේ විදුලි වේගයෙනි. ඔහුට ඉබේටම කැගැසිණ. ඔහු වාඩි විය. තම
 දෙපා වසා ඇති උත්ති * හිම සපත්තු ඉවත් කිරීමට ඔහු උත්සාහ දරීය.
 ඒවා ඉවත් කිරීම ලෙහෙසි නැත. වේදනාවෙන් කෙදිරි ගාමින් ඔහු
 සපත්තුවකින් කකුලක් මුදා ගැනීමට තැත් කළේය. දත්විටි කමින් හඬ
 දැස් වසා ගනිමින් එක් කකුලක් මුදා ගනිත්ම ඇති වූ තියුණු වේදනාව
 නිසා ඔහුට සිහිසන් නැති විය. නැවත ප්‍රකෘති සිහිය ලැබුණු පසු පය
 වෙළා තිබුණු පටිය පරෙස්සමින් ඉවත් කළේය. රත් පැහැ ගෙන ඇති ඒ

* උත්ති - සතුන්ගේ ලොමින් කළ විශේෂ හිම සපත්තු වර්ගයකි.

පය ගල් ගෙඩියක් මෙන් ඉදිමි ඇත. එහි හැම සන්ධියක් හා ඇටයක් වේදනාවෙන් කකියයි. හිම මත පය නැවු වීට වේදනාව කරමක් වුවාක් මෙනි. දෙවන වරට ද ඔහු මහත් උත්සාහයක් යොදා අතික් සපත්තුව ගෙවා දමමිස.

මේ දෙපාවලින් වැඩක් නැත. අහස් යානාවෙන් පිටතට පිට වීට යමිකිසි දෙයකට ඔහුගේ දෙපා අසු වී ඒවායේ පා ඇට ඇතිවීමට ඇට කැඩී පිපිරී ගොසිනි. සාමාන්‍ය තත්ත්වයකදී නම් ඉතිරි ඇට පිපිරී ඇති එම පා වලින් ඇවිදීම තබා, ඒවා සෙලවීමට අලෙක්සේයි නොපෙනෙන්නු ඇත. එහෙත් දන් ඔහු සතුරු යුද පෙරළා පිටුපස මහා වනයක තනි වී සිටී. මෙහිදී මිනිසකු හමුවීම පිළිබඳ මරණය ගෙන දෙන්නකි. ඔහු නැගෙනහිර බලා ගමන් කිරීමට ගත්තේ ලෙහෙසි පාරවල් සොයා ගැනීමට හෝ ජනාවාස පෙදෙස් හා යාමට හෝ නොවේ. ඉදිරියට යාම හැර අන් මහත් නැති බැවිනි.

අධිෂ්ඨානයකින් යුතුව ඔහු නැවත වරක් නැගී සිට, අහස් කමින් එක් පියවරක් ඉදිරියට තැබීය. තවත් පියවරක් ඉදිරියට තබා ගිය වේදනාවෙන් පිරිණ. වනය නොටිල්ලක් සේ පැද්දෙමින් සොහොන ගෙන සැටි ඔහුට දුනේ.

පුළුන් මෙන් මුදු හිම මත ගමන් කරන වීට කියුණු වේදනාව නොදුනේ. තද අයිස්වලින් වැසී ඇති පාර මත එක් පියවරක් තබා ඇති වූ වේදනාව කොතරම් ද යත්, ඔහුට ගමන නැවැත්වීමට සිදුවිය දෙපා දෙපැත්තට පළේ කොට නුහුරු ලෙස සිටගත් ඔහු කුණාටුවක් අසු වූ කලෙක මෙන් වැනෙන්තට විය.

අලෙක්සේයි හිම මත වාසි වී හිම සපත්තුවල ලනු බුරුල් සොහොලවටා ඇති ප්ලානල් ලේන්සුව දෙකඩ කොට ඉරා දෙපා ඔතා ලිහිල් සිටින සේ සපත්තු ඇඳ ගත්තේය.

දන් ගමන පහසුය. එය ගමන් කිරීමක් ලෙස හඳුන්වන්නා බැරිය. පරෙස්සමෙන් එක් පියවරක් තබන අලෙක්සේයි අතික් පත් උස්සා පියවරක් ඉදිරියට තබන්නේ මඩ ගොහොරු බිමක් හරහා යන්න ලෙසිනි. හැම පියවරක් පාසාම ඇතිවන වේදනාව නිසා ඔහුගේ පා කකියයි. ඇට කවු තුළට වේදනාව විදින සැටි ඔහුට දුනේ. අමාරුවෙන් අඩ කිපයක් යන ඔහුගේ දෙපාවල ලේ තහර ඉදිමි ඇත. කියුණු වේදනා නිසා හඳවන ගැහෙයි. ඇස් වසා ගන්නා ඔහු ගසකට හෙක්තු විය.

තුනිනම් පිටි ගොඩක් මත වාඩි වෙයි.

මේ විදියට පැය කිහිපයක් ම ඔහු පා තැබීය. තමා ගොතෙක් දුර
මගින් කොට ඇත්දැයි සොයාබැලීම පිණිස අලෙක්සේසි පිටුපස හැරී
බැලීය. ගමන පටන් ගත් තැන තවම පෙනෙන්නට ඇත. එය ඔහුගේ
කනස්සල්ලට හේතු විය. එතෙක් ඔහු සීය නොවීය. ගමන් වේගය වැඩි
කිරීමට ඔහුට සිත්පිණ. ඔහු නැගිට තමා ඉදිරියේ ඇති කිසියම් සලකුණක්
දෙස සිත් යොමු කරමින් එ දෙසට පා තැබීය. පසින් ගසෙක් ගස මේ
ඉතාම සලකුණු ලෙස සිතා ගනිමින් ඔහු ඉදිරියට ඇදුණේය. කුවාල ලැබු
තොකු මෙන් ඔහු හිම පිර නැවුම් බිමේ පා යටහන් තැබීය.

4

සවස් වන තුරුම අලෙක්සේසි මේ විදියට ගමන් කළේය. රත්
තුහු ගත් හිරු බැස යන්නට විය. කොළ පැහැති ගස් වැල් දන්
සවණැලි මෙන් කළු පාටය. ඇදිර පැතිරීණි. බිළියක් බඳු නිමින හුමියකට
ඔහු පැමිණියේය. එහි වල් පැලෑටි වැඩි ඇත. එතැනදී ඔහු දුටු දේ නිසා
ඔහුට හින් දහඩිය දම්මේය. හිස් වැස්මට යටින් ඇති හිසකේ පවා
කළින් විය.

දරුණු සටනක් පැවති මෙතැන ප්‍රථමාධාර දෙන කළුබුරක් තිබුණු
බව කියන සලකුණු ඇත. කුවාල ලැබුවත් මෙතැනට ගෙනැවිත් වියලි
කොළවලින් සාදන ලද කොට්ටවල නබා ප්‍රථමාධාර දී ඇත. මිය ගිය
මොවුන්ගෙන් සමහරෙක් හිමවලට අඩි වශයෙන් යට වී උත්ත. සමහරුන්ගේ
සිරුරු සම්පූර්ණයෙන්ම හිමෙන් වැසීලාය. ඔවුන් මියගොස් ඇත්තේ
කුවාල නිසා නොවන බව එක වරම පෙනී යයි. යම්කිසිවකු විසින්
ඔවුන්ගේ බොවු කපා දමන ලද බැව් පෙනේ. නැම සිරුරකම හිස පිටු
පස්සට නැමී ඇත්තේ, තමන්ට පිටුපසින් වෙන්ගේ මොනවාදැයි බැලීමට
හිස හැර වූ කලෙක මෙනි. එම දර්ශනය බිය ජනකය. පසින් ගසකට
හත්තකු වි වාඩි වී සිටින හෙදියකගේ උකුළ මත සෝචියට අහස්
හියවුණුගේ හිසකි. හෙදියගේ මළ සිරුරේ ඉහටිය දක්වා හිමෙන් වැසී
ඇත. සිහින් සිරුරක් ඇති මළ තරුණිය හිසක් බෙල්ලක් වැසෙන සේ
හිම නොපිළියක් පැළඳ සිටී. ඇගේ පිට වීදගෙන ගිය කිණිස්සක මිට
මඟින් පිටතට පෙනේ. ඇ ගත පැසිස්ට ජර්මන් ඇස්. ඇස්. හටයකුගේ

මෙ පිරිසටත් හා ලේ කැඩුණු පෙරළි පටිපාටිත් හිස වෙලා ඇති හොඳම
 සෙවලෙකුගේ මෙ පිරිසයි. මේ දෙදෙනා එක්තොකාගේ ගෙල මිනිසා
 හිනිමින් මිය ගිය බව ඔහුට සිතාගත හැක. කුඩාල ලැබ සිටි සොවියා
 හටපිත්තේ බොටු කැටු පැසිස්ටි මාගයා හෙදියට කිනිස්සෙන් අතින්
 කුඩාල ලැබ සිටි සොවියාට සෙවලා පැසිස්ටි මාගයාගේ ගෙල මිනිසා
 ඇති අතර, දෙදෙනාම මරණය දක්වා එලෙස සටන් කොට ඇති බව
 අලෙක්සේයිට වැටහිණි.

හිම කුණාටුට වසින් ඔවුන් වලලා දමන ලදී. හිම කොපමු
 හිසින් ගත් සිහින් සිරුරක් ඇති හෙදියගේ මෙ සිරුර කුඩාල ලැබ සිටි
 සොවියාට හටයාගේ මෙ සිරුර වසා සිටියේ එය ආරක්ෂා කරන්නා
 මෙනි. සොවියාට හටයාගේ දණහිස් දක්වා පැරණි යපත්තු කුට්ටිමිනි.

විස්මයට පත් වූ අලෙක්සේයි ගල් ගැසුණකින් මෙන් ඒ බේදවාටකා
 දෙස මොහොතක් බලා සිට, අමාරුවෙන් හෙදියගේ සිරුර වෙත දෑ වී
 ඇගේ පිට වීදගෙන ගොස් ඇති කිනිස්ස ඇද දමමිස. පැරණි ජර්මන්
 අයිපතකට සමාන එස්. එස්. කිනිස්සකි එය. යකඩ මල කා ඇති
 කිනිස්සේ " Alles Fur Deutschland" යන වැකිය කොටා තිබෙන බව තේ
 දුටුවේය. පැසිස්ටි හටයාගේ ඉණෙහි ඇති තම කොපුට අතට ගෙන
 අලෙක්සේයි කිනිස්ස එතුළට බතාලිය. තම ගමනේ දී එම අවි
 ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. කුඩාරම් කැන්වස් රෙද්දක් සොයාගත් හෙතෙ
 සනැති හිම තට්ටු හාරා වලක් සාදා, කැන්වස් රෙද්දෙන් හෙදියගේ සිරුර
 මත, ප්‍රවේශමින් එය වලලා දමමිස.

මේ වැඩවල යෙදෙන්නේ හවස ඇදිර පැතිරීම. ගස් අතරින්
 වැටුණු හිරු රැස් අතුරුදහන් විය. බිල කුළ සහ අන්ධකාරයක් පැතිරිණි.

වොල්ගා ස්ටෙප්ස්හි කමිමින් නගරයේ උපන් අලෙක්සේයි වනාන්ත
 විවිධය ගැන කිසිවක් නොදන්නේ, රැය ගත කිරීමට යුදානම් නොවී
 යටත් පිරිසෙයින් ගිනි මැලයක් පත්තු කිරීමට පවා නොසිතීය. ගණ අණ
 පැතිර ඇති නිසාත්, ඇට කැඩී ඇති තම දෙපාවලින් පැන නගින කිසිදු
 වේදනාව නිසාත් ඔහුට වියළි දර කෝටු කීපයක් එකතු කර ගැනීම
 වටා බැරි විය. පෙට් පයින් ගසක් යටට බඩ ගාමින් ඇදුණු හොඳ
 යකඩ මුල වාඩි වී දැන් දණහිස් වටා යවා, හිස දණහිස් මත තබාගෙන
 වැඩි ගැසී සිටියේය. තම ප්‍රශ්නාසයෙන් උණුසුම් ලබා ගැනීමට තැන්
 කරමින් නිහඬව විවේක ගත්තේ ය.

නියමිත විනාඩි පහ අවසාන වීමට තව ඇත්තේ තත්පර කීපයකි. අවසාන තත්පරය ගෙවියත්ම, යම්කිසි බිය ජනක සිද්ධියක් වනු ඇතැයි යන හැඟීමෙනි. ඔහු තත්පර කවුච් දෙය බැලුවේ. එහෙත් විනාඩි පහ අවසාන වූ විගසම අලෙක්සේයි වේදනාවෙන් කෙඳිරිගාමින් නැවත නැහිට සිට, ගමන් ඇරඹීය.

දහවල් වන විට ඔහුට යා හැකි වූයේ කිලෝමීටර් දෙකක් පමණ දුරකි. හතරවැනි වරට පියවරයන් දහසක් ගමන් කළ හෙතෙම බිම ඇවිදුණේ මුලින් කපා හෙළු ගසක් මෙනි. ලෙහ ඇති බර්වි ගහ මුලට බිට ගා යාමට පවා ඔහුට ශක්තියක් නොමැත. ඔහු බොහෝ වේලාවක් එතැන වාඩි වී සිටියේ ගල් රූවක් මෙනි. ඔහුට කිසිවක් නෑයේ, කිසිවක් නොපෙනේ. බඩගිනි පවා නොදනේ.

දිග සුසුමක් හෙළා, වාතය ඉහළට ඇදගෙන වේදනාව හ බෙලහිනාවය මැඩගනිමින් හිම කැටි කීපයක් කටේ දමා ගත් අලෙක්සේයි යකඩ මල කා තිබුණු මස් ටින් එක ගෙන ජර්මන් කිණිස්සෙන් එහි පියන කපා හැරියේය. ශීත නියා කැටි ගැසී තිබුණු සත්ව තෙල් කැල්ලක් ඔහු කටේ දමා ගත්තේ, තීරස ඒ ආහාරය ගිල දමීමටය. එහෙත් එම තෙල් බවට හැරීණි. යටපත් වූ බඩගින්න මේ වර කොතරම් වේගයකින් පැන නැංගේදයත් ඔහු මස් ටික එක හුස්මට කා දමීමේය. ඉන් පසු හිම ගුළි ගිලින්නට විය.

නැවත ගමන් ඇරඹීමට පෙර අලෙක්සේයි අසල ජුනිපර ගසකින් යටි ඇති රිටි දෙකක් කපා ගත්තේය. දන් ඔහු මේ හැරමිටිවල ආධාරයෙන් ගමන් කරයි. එහෙත් වේදනාව වඩාත් තියුණු විය. ගමන වඩ වඩාත් අමාරු විය.

6

1

.....කෙවැනි දවස උදාවිය. අලෙක්සේයි මුකලන් කැලය මැදින් ගමන් කරයි. මිනිස් පණක සේයාවක් පවා එහි නොමැත. හිටි හැටියේම ඔහු වටිනා දෙයක් යොයා ගත්තේය.

හිරු එළිය වැටෙත් ම ශීතලෙන් වේවිලන්නට පටන් ගත් අලෙක්සේයි හිත්දෙන් අවදි විය. තම නියමු ඇඳුමේ සාක්කුවක ගිනි ගලක් සහිත

කෙසේ වුවද තම පිස්කෝලය හදිසි අවස්ථාවක දී පාවිච්චි කිරීම පිණිස සුදානම් කර ගත්තද, සලකුණු ඇදී පියවරක් ඔහුට එය පාවිච්චි කිරීමට හැකිද යනු සැක සහිතය. මනුෂ්‍ය මෙන් ඔහු නිදා ගත්තේය. ගස්වල අතු ගැටෙන හඬද, මග අසල බස්සකුගේ හැඩමද, ආස වැනසින්නේ හු හඬද කිසිවක් ඔහුට නැසිණ. දැඩි අඳුර ඔහු වෙත ගත්තේය.

හිමිදිරි පාන්දර ඔහු අවදි වුයේ කිසිවකු වීසින් ඔහු සෙසු වූ කලෙක මෙනි. මිදුම අතරින් ගස්වල සෙවණැලි දැකිය හැකිය. තමාට සිදුවූයේ කුමක්ද, තමා කොහේද, යන්න ඔහුට මතක් වූයේ අවදි වීමෙන් පසුවය. අප්‍රවේශමින් රැය ගත කළ සැවි මතක් වූ විට ඔහු බිය විය. ලොමින් වැසි ඇති තම නියමු කබාය වීදගෙන සිරුරට ඇතුළුවන ගිත නිසා ඇටකටු පවා හිරි වැටී ඇත. සන්නිපාත රෝගියකු මෙන් ඔහු වෙවිලන්නට විය. එහෙත් දෙපාවලින් පැන නගින වේදනාව පෙරටත් වඩා තියුණුය. වාඩි වී සිටින විට පවා ඉවසිය නොහැකි වේදනාවකි. නැගිට සිටිය යුතුය යන හැඟීම පවා බිය ගෙන දෙයි. පෙරදින සපත්තු ගළවන විට පෙත් වූ දැඩි ගතිය නැවත ආරූඪ කරගත් අලෙක්සේයි දෙකොල් තද කරගනිමින් නැගිට සිටියේය. කාලය අපතේ යැවීම තුවනට හුරු නොවේ.

වේදනාව හා ගිත සමග දැඩි බඩගින්නකුත් දනේ. ඊයේ හෙදියගේ මළ සිරුර කැන්වස් රෙද්දෙන් මතන විට, ඇ අසල තිබූ ප්‍රථමාධාර මල්ලක් අලෙක්සේයි දුටුවේය. කිසියම් කුඩා සහෙකු එය සිදුරු කොට ඇති බව මල්ල වටා ඇති කැබලිවලින් පෙනේ. ඊයේ ඔහු එම මල්ල ගැන සැලකිලි නොදක්වීය. ඔහු මල්ල අතට ගෙන පිරික්සන්නට විය. එහි වෙළුම් පටි කීපයකි. ලොකු මස් ටින් බඳුනකි. ලියුම් කීපයක් සහ මුණ බලන කුඩා කණ්ණාඩියකි. මහලු කාන්තාවකගේ ඡායාරූපයකි. මල්ල තුළ පාත් ගෙඩියක් තිබූ බවට සාක්ෂි ඇත. කුරුල්ලන් හා කුඩා සතුන් එය කා දමූ බව මල්ල පතුලේ ඇති පාත් කුඩු සාක්ෂි දෙයි. වෙළුම් පටි සහ මස් ටින් බඳුන නියමු ඇඳුමේ සාක්කුවල දමා අලෙක්සේයි "නුඹට සතුකිසි සහෝදරිය" යැයි කීවේය. මළ සිරුරේ දෙපා, කුණාටුව නිසා නැවත හිම ගොඩින් මතු වී ඇති බැවින්, එය කැන්වස් රෙද්දෙන් වසා දමූ අලෙක්සේයි හිරු රැසින් ආලෝකය පැතිර යන නැගෙනහිර දෙසට තා නැබිය.

දන් ඔහු ළඟ මස් කිලෝග්‍රෑම් එකකි. (රාක්කල් 2 අවුත්ය 3

පමණ වේ.) දවල් බත වෙනුවට මේ මස් දවසකට වරක් බැගින් කෑම
ඔහු තීරණය කළේය.

5

දෙපා සිට පැතිර යන වේදනාව ගැන අමතක කිරීම පිණිස
හෙතෙම තම ගමන් මග ගැන කල්පනා කරන්නට විය. දවසට කිලෝමීටර
දහයක් හෝ දොළහක් ගමන් කළොත්, දවස් තුන හතරකින් මුළු
පෙරමුණට යන්නට හැකි වනු ඇත.

"ඒක නම් එහෙම නමා, දවසකට කිලෝමීටර් දහයක් කැඩ
යුතුය. කිලෝමීටර දහයකට පියවර විසි දහයකි. පියවර පන්සියක් කැඩ
පසු මට විවේක ගන්ට ඕන. ඒ හන්ද දිනපතා යා යුතු දුර ප්‍රමාණය පුළු
පටු නොවේ....."

පෙර දින තම ගමන පහසු කරවීමට අලෙක්සේයි කිසියම් අරමුණක්
සිතීන් සලකුණු කරගෙන ඒ වෙත පා හැබිය. පයින් ගසක් දක්වා, ගස්
කොටයක් දක්වා මේ විධියට ගිය හෙතෙම විවේක ගෙන නැවත ගමන්
ඇරඹීය. දැන් ඒ වෙනුවට පියවර මනින්නට පටන් ගත් ඔහු පියවර
දහයක් කැඩූ පසු එනම් කිලෝමීටර් බාගයක් ඉදිරියට ගිය පසු විවේක
ගැනීමට තීරණය කළේය. එයද විනාඩි පහකට වැඩි නොවිය යුතුය. ඒ
විධියට උදේ සිට සවස් වන තුරු ගමන් කළොත් කිලෝමීටර දහයක් මග
ගෙවා යා හැකි බව ඔහු සිතීය.

එහෙත් පළමුවැනි පියවර දහස කොතරම් අමාරු වීද! වේදනා
අමතක කර දමීම් වස් මේ පියවර මනින්නට විය. පළමුවැනි පියවරක්
පන්සියය ගණන් කළ පසු ඔහුට වැරදිණ. වේදනාව හැර අන් කිසිවක්
ඔහුට නොදුනේ. එසේ වුව ද, මහත් ධෛර්යයකින් හා අධිෂ්ඨානයකින්
යුතුව හෙතෙම පියවර දහසක්ම ඉදිරියට ගමන් කළේය. වාඩිවීමට තරම්
ශක්තියක් නැති නිසා මුණින් වැටුණු අලෙක්සේයි නැවුම් හිම වියළි
ලෙව් කමින්, ගිනි ගෙන දවෙන කලෙක මෙන් වේදනාවෙන් පෙළෙන සේ
නළල හා කංශක හිම මත තබා ගනිමින් විඩා හැරියේය. හිම තද
ස්පර්ශය නිසා ඔහු ප්‍රීති විය.

ඔහු යුසුම්ලමින් අත් ඔරලෝසුව දෙස බැලීය. විවේකය ගෙවා

නියමිත විනාඩි පහ අවසාන වීමට තව ඇත්තේ තත්පර කීපයකි. අවසාන තත්පරය ගෙවියත්ම, යම්කිසි බිය ජනක සිද්ධියක් වනු ඇතැයි යන නැඟිටෙකි. ඔහු තත්පර කටුව දෙස බැලුවේ. එහෙත් විනාඩි පහ අවසාන වූ විගසම අලෙක්සේයි වේදනාවෙන් කෙඳිරිතාමිත් නැවත නැඟිට සිට, ගමන් ඇරඹීය.

දහවල් වන විට ඔහුට යා හැකි වූයේ කිලෝමීටර් දෙකක් පමණ දුරකි. හතරවැනි වරට පියවරයන් දහසක් ගමන් කළ හෙතෙම බිම ඇද වැටුණේ මුලින් කපා හෙළු ගසක් මෙනි. ඒවා ඇති බර්වි ගහ මුලට බඩ ගා යාමට පවා ඔහුට ශක්තියක් නොමැත. ඔහු බොහෝ වේලාවක් එතැන වාඩි වී සිටියේ ගල් රූවක් මෙනි. ඔහුට කිසිවක් නෑසේ, කිසිවක් නොපෙනේ. බඩගිනි පවා නොදනේ.

දිග සුසුමක් හෙළා, වාතය ඉහළට ඇදගෙන වේදනාව හා බෙලහිනත්වය මැඩගනිමින් හිම කැටි කීපයක් කටේ දමා ගත් අලෙක්සේයි යකඩ මල කා තිබුණු මස් ටින් එක ගෙන ජර්මන් කිණිස්සෙන් එහි පියන කපා හැරීයේය. ඔහු නිසා කැටි ගැසී තිබුණු යන්ව් හෙල් කැල්ලක් ඔහු කටේ දමා ගත්තේ, නිරස ඒ ආහාරය ගිල දමීමටය. එහෙත් එය කෙල් බවට හැරීණි. යටපත් වූ බඩගින්න මේ වර කොතරම් වේගයකින් පැන නැංගේදයත් ඔහු මස් ටික එක හුස්මට කා දමීමේය. ඉන් පසු හිම ගුලි ගිලින්නට විය.

නැවත ගමන් ඇරඹීමට පෙර අලෙක්සේයි අසල ජුනිපර ගසකින් සවි ඇති රිටි දෙකක් කපා ගත්තේය. දැන් ඔහු මේ හැරමිටිවල ආධාරයෙන් ගමන් කරයි. එහෙත් වේදනාව වඩාත් තියුණු විය. ගමන වඩ වඩාත් අමාරු විය.

6

.....තෙවැනි දවස උදාවිය. අලෙක්සේයි මුකලන් කැලය මැදින් ගමන් කරයි. මිනිස් පණක සේයාවක් පවා එහි නොමැත. හිටි හැටියේ ඔහු වටිනා දෙයක් සොයා ගත්තේය.

හිරු එළිය වැටෙත් ම ශිතලෙන් වෙවිලන්නට පටන් ගත් අලෙක්සේයි නින්දෙන් අවදි විය. තම නියමු ඇඳුමේ යාන්තෘවක ගිනි ගලක් සහිත

30

මැලය ද ගිනි මැලයට හරවමින් නිදන්තට විය. උණුසුම අඩුවෙන්ම ඔහු
මෙවන් මෙන් අවදි වී වියළි දර කෝටු දමා ගිනි මැලය යළි අඩුවිය.

මැදියම් රැය වන විට, වනය හරහා කුණාටුවක් හමන්තට විය.
සයින් ගස්වල අතු වේගයෙන් සැලෙමින් 'ඝු' හඬක් ඇති කළේය. කුඩා
හිමි කැට හා හිමි පියළි වලාකුළක් සේ පාවෙන්නට විය. ගිනි මැලය
වඩා හඬ නඟමින් සුළං හමයි. එහෙත් මේ හිමි කුණාටුව නිසා අවදි වූයේ
අලෙක්සේයි නොවේ. ගිනි මැලයෙන් උණුසුම ලබන ඔහු සැපයේ නිදා
හත්තේය.

වන සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා විමටද ගිනි මැලය හේතුවක් විය.
අවදි වී රැයක වනයට වැදීමට ඔවුහු බිය වෙති. ගිනි මැලය අසල නිදා
හිමින අලෙක්සේයිට පහත් හඬක් වුවද හොඳ හැටි ඇසේ. හිමිදිරි පාන්දර
හිමි කුණාටුව මඳක් අඩු වී වනය පුරා මිදුම පැතිරේ. සයින් තුරු මුදුන්
වැනෙන හඬ ද, හිමි වැටෙන මුදු හඬ ද මැඩ ඇත වෙඩි හඬ ද, වෙඩි
පුපුරණ හඬ ද, මැෂින් තුවක්කු හා රයිෆල් තුවක්කු හඬ ද පැහැදිලි ලෙස
අලෙක්සේයිට ඇසීණ.

"සුද පෙරමුණ මේ තරම් ළහද? මේ තරම් ඉක්මණට?"

7

පසුදා උදෑසන අවදි වූ ඇලෙක්සේයි මහත් ආයාසයකින් වෙඩි
හඬ හා සුද්ධ හඬ ඇසීමට තැත් කළ ද, ඔහුට කිසිවක් නැසිණ. කාල
තුවක්කුවල වෙඩි හඬ පවා නැසිණ.

හිරු රැස්වලින් නැවී ඇති හිමි දිස්කිමත්ව බැබළේ. කුඩා හිමි
පියළි සුළඟට අසුව ඉහළ නගින විට සුදු පැහැති වලාකුළු මෙති. සමහර
තැනවල හිරු රැස් නිසා රත්වන හිමි පියළි වතුර බවට හැරී බිමට වැටී
අසිස් බවට පත් වේ. වයන්තය ළං වී ඇත! අධිෂ්ඨාන ලෙසත්, දඩ
ලෙසත් වයන්තය පැමිණෙන බව කියන සලකුණකි එය.

පෙර දවස ටින් බදුනෙහි ඉතිරිව තිබූ මස් සම්පූර්ණයෙන්ම
කෘතේ කා දමුවද, ඔහු ටින් එක විසි නොකළේය. නැවත ඒ භාජනය
අතට ගත් අලෙක්සේයි එහි ඉතිරිව ඇති කුඩා මස් කැලි හා කැටි ගැසුණු
කෙල් කැලි සුරන්නට විය. ඔහුගේ උදේ ආහාරය වූයේ ඒවාය. යම්තම්
එත් ඒවා නොකැමැත්ත හමත් ඇරඹීමට ඔහුට ගස්කියත් ඇති නොවන
මට ඔහු දනී. මාසට ඇඟිල්ලෙන් ඔහු එහි වූ කුඩා මස් කැලි සුරන්නට

වූ විට, ඔහුගේ ඇතිළි කැපී තුවාල විය. භාජනයේ තවත් මේදය ඇති
ඔහුට සිතුවුණු නිසා ඔහු නොපසුබට වී තුවාල ගණනකටවත් නොගනි
දිගටම සුරම්ප් ඇතිළි ලෙව් කැවේය. නැවුම් හිමෙවලින් ටින් බඳුන පුරා
හිනි මැලයේ අඟුරු කැට උඩ තැබීය. හිම වතුර බවට පත්ව රත් වූ
යම්කම් මස් රසැති උණුවතුර මහත් වූ සතුටකින් ඔහු බිවේය. ඉන්පසු
ඔහු බඳුන නැවත සාක්කුවේ දමා ගත්තේ පසුව තේ සැදීමට එය අව
වන බැවිනි. උණු "තේ" සාදා ගැනීම ප්‍රීතිමත් සොයා ගැනීමකි. ඔහු
ඇරඹූ ඔහු එම සොයාගැනීම නිසා මදක් යතුටු විය.

බලාපොරොත්තු රහිත අවාසනාවකට මුහුණ පෑමට ඔහුට සිදුවූ
පෙරදා රැයෙහි ඇති වූ හිම කුණාටුව නිසා මග හිමෙන් වැසිණ. තැන
කැන හිම ගොඩවල්ය. හිරු රැසින් බබළන හිම නිසා ඔහුගේ අ
විඩාපත් විය. හිම ගොඩේ ඔහුගේ කකුල් එරෙන්නට වූයෙන්, ඒවා තැන
ඇද ගැනීම ලෙහෙසි නොවීය. ඔහු අත තිබූ හැරමිටිවලින් ද වැ
ප්‍රයෝජනයක් නොවූයේ හිම ගොඩේ ඒවා ද එරුණු බැවිනි.

මෙසේ අමාරුවෙන් ගමන් කළ අලෙක්සේයිට උදේ සිට හි
මුදුන් වන තෙක් යා හැකි වූයේ අඩි එක් දහස් පන්සියයක් පමණි. නැ
පියවරක් පාසාම ඔහු මහත් පරිශ්‍රමයක් දරන්නට විය. නිතර නිතර ම
මත වැතිර සිටින අලෙක්සේයි නළල හිම ගොඩක තබාගෙන විඩා හරි
ඉන්පසු නැගිට සිට පියවර කීපයක් ඉදිරියට ගොස් නැවත බිම තු
වැටෙයි. හැම දෙයක් ම අමතක කොට, අතපය නොසොල්වා මල
මෙන් වැතිර සිටීමට තද ආශාවක් ඔහුට ඇති විය. වෙන දෙයක් වුණත්
ඔහු නැගිට සිට ඒ මේ අත වැනි වැනි පියවර කීපයක් ඉදිරියට තැ
එහෙත් ඔහුට කකුල් එසවීමට පවා ශක්තියක් නොතිබිණ.

තවත් දුර යාටම ශක්තියක් නැති බව ඔහුට අවබෝධ විය. ඒ
වාඩිවුණොත් කිසිම බලයකට ඔහු නැවත නැගිටිට විමට බැර බව හේ
දුන්. හේ වටපිට බැලීය. මග අසල පෙට් පයින් ගසක් ඔහුගේ අත
හමුවිය. යෙදිය හැකි හැම ශක්තියක්ම යොදමින් ඔහු පයින් ගස යට
ගොස් අත්තක් දැනින් අල්ලාගෙන එහි කරුව මත නිකට තබා ගත්තේ
ඇට බිඳී පිපිරී ඇති දෙපාවල වේදනාව අඩුවුවාක් මෙනි. ඔහු ගස
සේත්තු වී විඩා හරිමින් යතුටු විය. ගස් කරුවකට නිකට තබා
අලෙක්සේයිගේ දෙපාවලට දත් බරක් නොදුන්. වරෙක ඔහු එක් තේ
දිගුකොට මස් ගොබවලට විවේකයක් ලබා දෙයි. පසුව අතින් තේ
එලෙසම දිග හරියි. දන් ඔහුට තව අදහසක් පහළ විය.

"මේ ළපටි ගස කපා එහි කරුව මත නිකට තබාගෙන, දෙපාවලට සුළන්නට සිදුවන බරින් ඒවා කරමක් වත් නිදහස් කොට ගමන් කළ හැකිය. මෙසේ ගමන් කිරීම නිසා වේගය අඩු වුවද, එතරම් විඩාපත් නොවනු ඇත. හිම තද වනතුරු නැවතී සිටීමට මට සිදු නොවේ."

ඔහු දණගසා, ළපටි ගස කපාගෙන අතු සියල්ල කපා දමා, කරුව එවා ලේන්සුවක් ඔතා, ඒ මත නිකට තබාගෙන කරුව සහිත රිට් ලේලාගෙන වරෙක එක් පයක් ඉදිරියට තබා සිරුරේ බර නිකට රැඳී කරුවකට දී, අනික් පය බරෙන් නිදහස් කරමින් සෙමින්, පා තබන්නට මෙසේ සිටුවර මතිමිනි.

8

මේ විදියට ඔහු හිම ගොඩවල් මැදින් දවස් දෙකක් ම ගමන් කරන්නට විය. ඔහුගේ දෙපා සම්පූර්ණයෙන්ම හිරිවැටී ඇති බැවින් වේදනාව නොදැනුනද, සිරුරේ හැම මාංශ පේශියක්ම වේදනාවෙන් තෙතවී සිටියේය. ඔහුට දත් බඩගිනි නොදුනේ. බඩ සහ බඩවැල් හැකිලීම නිසා ඇති වූ තියුණු වේදනාව දැන් දත් බඩ වේදනාවකට හැරී ඇත. ආමාශය හා අභ්‍යන්තර ඉන්ද්‍රියයන් එකට ඇළුණාක් මෙනි.

විඩා හරින විට අත ළඟ ඇති ළපටි පයින් ගසකින් පොතු සුරා තන්නා අලෙක්සේයි ඒවා ආහාරයට ගත්තේය. බිරියෝසා ගස්වල දළදා, පිපා ගස්වල කොළ සහ දළදා එමෙන්ම ඔහුගේ ආහාර විය. හිම තට්ටු වැටී කොළ පැහැති මොස් පැළ (පාසි වැනි පැළ වර්ගයකි) සමඟ හිම බැටි රත් කොට ගෙන රැ නින්දට පෙර පානය කළේය. බිල්බෙරි ගස්වලින් කොළ කඩා ගෙන ඒවා වලින් 'තේ' සාදාගෙන බීමට ද ඔහු පුරුදු විය. උණු "තේ" ඔහුගේ සිත කය දෙකටම උණුසුම් ගෙන දුන් නිසාදෝ කුස පුරා ආහාර ගත් හැටියක් ඔහුට දැනිණ. උණු තේ සහ දුම් ගඳ සහිත මොස් පානය නිසා ඔහු සන්සුන් විය. අවසානයක් නැති බිය ජනක ගමන නිසා ඔහු බිය නොවීය.

හයවැනි රැයෙහිදී විශාල අතු සහිත දේවදාර ගසක් යට වාඩි වූ අලෙක්සේයි පසුදා එළිය වැටෙන තුරුම ගිනි තැපිය හැකි ලාවු සහිත පරණ ගස් කොටයක් සොයාගෙන ගිනි මැලයක් සාදා ගත්තේය. තවම ඉදිරි වැටි නැත. කුමාව නොපෙනෙන ලේනෙක් ගසක අත්තක හිඳගෙන

දේවදාර ගෙඩිවල ඇට සපමන් ගබ්බ කරන සැටි අලෙක්සේයි. අලෙක්සේ
කුසගින්න නිසා නිතර නිතර ආහාර ගැන සිතන ඔහුට මේ ඇටවල
බැලීමට සිත්විණ. මද රහිත ඇට සහ නරක් වූ ඇට ලේනා බිමට
අලෙක්සේයි ඇටයක් ගෙන සනැති පොත්ත බිඳ බැලීය. ඒ තුළ වූ
මදය පුංචි පරිප්පු ඇටයක් පමණ වේ. ඔහු එය සපන්නට විය. රහිත
රසය නිසා ඔහු සතුට විය.

ඔහු දේවදාර ඇට කීපයක් සොයාගෙන වියළි කෝටුචලින්
වසා ගිනි අවුළවා, ඒවා පුළුස්සන්නට විය. රත් පැහැ ගත් ඇට පුපුරා
වූ විට, අලෙක්සේයි ඒවායේ මද වෙන් කොට ගෙන කටේ දමා ගහින
සපන්නට විය.

තවත් ඇට සොයාගෙන ඒවාද පුළුස්සා ගෙන කෑවේය. ක
පුටද ඔහුට සිය ළමා විය මතක් කළේය. පුංචි, තදබඳ කාරියක්
මේසයට ඉහළින් ලාම්පුවක් එල්ලා ඇත. තවත් වෙන්ම වෙස්පර්ස් යාන්ත්‍ර
වාරයට සහභාගි වූ අම්මා ගෙදර ආවාය. පෙට්ටගමක තිබූ කඩදා
බෑගයක් ගෙන එහි ඇති දේවදාර ඇට බදුනකට දමා බැඳ්දාය. පුංචි
බාලයා වූ අලෙක්සේයිත් ඔහුගේ වැඩිමහල් සොහොයුරෝ දෙදෙනා
අම්මාත්, ආවිච්ඡිත් මේසය වටා වාඩි වී බඳින ලද ඇට සපන්නට වූහ.
උත්සවය පටන් ගැනීමකි.

චනය හඬ නඟයි. ගිනි මැලයට හරවා ඇති තම මුහුණ
තැනගෙන ඇති නවුදු පිට පුළු පහර නිසා ගිනල වී ඇත. බස්ස
අඩයි. තරයෙන් ඇත හු හඬ නගන සැටි ඇසේ. නිව් යන ගිනිමැ
දෙස කල්පනාකාරී ලෙස බලාගෙන සිටින මිනිසෙකි. ඔහු කුස ගින්නේ
දෙසා වෙන් වී යන තරමටම ඇට කැඩී පුපුරා යාම නිසා තුවාල
සිටින හෙතෙම මැරෙන තරමට ම හෙම්බත් වී සිටී. ඉමක් නැති වී
චනයේ ඔහු අතරම වී ඇත. ඔහු ඉදිරියේ සන අන්ධකාරයකි. හොඳින්
නුහුරු මගකි. බලාපොරොත්තු රහිත අවදානම් සහ පරීක්ෂණයක්

"තමක් නැහැ! මගේ කාරිය ඉටු වේවි!" යැයි හේ ගිවිසු
ම කීවේය. දඩ ගිවි කුණාටු නිසා පැලී ගොස් ඇති ඔහු හේ දෙසා
මද සිනාවක් මැඩී ඇති සැටි ගිනි මැලය නිසා දකිය හැකියි. දඩ
සිනාව දුර කල්පනාවක ප්‍රතිඵලයකි.

හිම කුණාටුව පැවති රැයෙහි ඇත පැන නැගී සටන්වල හඬ
මාට ඇසුණේ කොහේ සිටදැයි යන්න අලෙක්සේයි දනගත්තේ හත්වැනි
වයේ දී ය.

පා එසවීමට බැරී තරමටම විධාපත් වී සිටි අලෙක්සේයි හිම
යවෙමින් පවතින මග දිගට ඇදෙමින් නිතර නිතර විධා හරී.

වන මග වමට හැරෙන වංගුවට පැමිණි හෙතෙම ගල් ගැසුණාක්
මත් සිට ගත්තේය. මගෙහි ඉතාම පටු තැන දෙපස ළපටි පයින් ගස් ය.
තැන ජර්මන් මොටෝ රිය තුනකි. මග හරහා මුලින් කපා හෙලන ලද
යාට පයින් ගස් දෙකකි. එක් ගසකට හැඬී ඇති ජර්මන් යුද්ධ රථය
කටයකු මෙනි. එය මලකඩ කා ඇත. ටයර් ගිනිබත් වීම නිසා යකඩ
රාද පමණක් නග්නවී පෙනේ. යුද රියේ කුළුණ යෝධමය හත්තක් සේ
හිම වැටී ඇත. රිය අසල එහි පිරිස වූ පැසිස්ට් හටයින් තිදෙනෙකුගේ
මළ කඳන්ය. කොළ පැහැති යුද ඇඳුම් වලින් ඔවුන්ගේ සිරුරු වැසිලාය.
හිස්වල යකඩ තොප්පිය.

පිටුපස වූ රථ දෙකම ගිනිබත් වී ඇත. ඒවා දැන් මළ බැඳුණු
රත් පැහැයකින් වැසිලාය. අවට දිය වී යන හිම ගිනිගත් විට ඇති වූ
දුම් නිසා කළු පැහැගෙන ඇත. රිය අවටත් අසල අගල් වලත් මග
දෙපසත් හිටිලර් හමුදාවේ යෙබළුන්ගේ මළ කඳුන් කීපයකි. ඔවුන් මරණ
වියෙන් පළා යන්නට සැරසුණු බවක් පෙනේ. හැම ගසක් පිටුපසින් ම
මාරයා ඔවුන් වෙත ළඟා වූ සැටි ඒ ජවනිකාව කියා පායි.

මළ කඳන් වෙත ළං වූ අලෙක්සේයි යුද පීටිය පිරික්සා බලන්නට
විය. දිය වෙමින් පවතින හිමවලට අසුවුණු පුස් කෑ පරණ විස්කෝත්තුවක්
ඔහුගේ තෙතට ලක්විය. කුරුල්ලන් කොටා ඇති ඒ පරණ විස්කෝත්තුව
කටේ දමා ගනිමින් ඔහු දිග හුස්මක් ඇද ගත්තේය. විස්කෝත්තුව පුසුඹ
නිසා ඔහුට මහත් සතුටක් දැනිණ. විස්කෝත්තුව කැබලි වන සේ සපා
කමින් එහි රස විඳීමට ඔහුට සිතූණ ද, ඒ ආභාව මැඩගත් අලෙක්සේයි
එය කැලි තුනකට කඩා කැලි දෙකක් කලිසම් සාක්කුවේ දමා ගනිමින්,
ආකිරි කැල්ල කටේ දමා ගත්තේය. දත් නැති අත දරුවෙකු මෙන් හෙතෙම
විස්කෝත්තුව කැල්ල උරන්නට විය. මේ විධියට ඔහුට බොහෝ වේලාවක්
විස්කෝත්තුව රසය විඳීමට පුළුවන් විය.

නැවත ඔහු යුද පිටියට ගොස් පිරික්සා බැලීය. පාටියාන්වරුන්
(කැන වී යුද්ධ කරන දේශප්‍රේමී හටයෝ) මේ ලෙස සිටිති යන හැඟීම
ඔහුට ඇති විය. මේ ගස් හා පඳුරු වටා ඇති හිමවල පා සටන
ඔවුන්ගේ විය යුතුය. ජර්මන් මළ කඳන් අසලින් යමින් ඒ මේ අත බල
ඔහු දනටමත් පාටියාන්වරුන් දක ඇතැයි ඔහුට සිතේ. දේවදාර ගස්
මුදුණක සිට හෝ පඳුරකට මුවා වී හෝ ඔත්තු බලන පාටියාන්
හටයෝ දනටමත් ඔහු දක ඇද්ද? කට වටා බටයක් මෙන් දැනේ ඇති
කබාගත් අලෙක්සේයි මහ හඬින් කැ ගසන්නට විය.

"ඕ- හෝ- හෝ! පාටියාන්වරුනි !"

ඔහුගේ හඬ බොහෝ දුර්වල බව දනුණෙන්, ඔහු පුදුමයට පත්
විය. ඔහුගේ කටහඬ නිසා ඇති වූ දෝංකාරය මුල් කටහඬට වඩා වැඩි
හඬක් නඟන බව ඔහුට දනිණ.

"පාටියාන්වරුනි! පාටියාන්වරුනි! ඕ- හෝ" යැයි අලෙක්සේ
වාඩි වී කැගසන්නට විය. ඔහු අවට කළු පැහැති හිමය, නිහඬ සතුරු
මළ සිරුරුය.

ඔහුට පිළිතුරු දුන්නේ ඔහුගේ කටහඬේ දෝංකාරය පමණක්
ඔහු මහත් උවමනාවෙන් කන් යොමා සිටියේය. පයින් ගස්වල හිමය
හඬට ඉහළින් "දඩාය්!" "දඩාය්!" වැනි හඬක් ඇසේ. නැතිනම් ඔහු
එවැනි හඬක් ඇසෙන බව සිතෙයි. වරෙක එය පැහැදිලිවද තවත් වරෙක
නොපැහැදිලිව ද ඇසෙන නිසා ඔහු ව්‍යාකූල බවට පත් විය. ඔහුගේ
හඬට පිළිතුරු වශයෙන් නැගෙන මිතුරු හඬක් ලෙස ඔහු එය සිහි
ගත්තේය. තමන්ට ඇසෙන ශබ්දය අවිශ්වාස කළ හෙතෙම බෙල්ල දිව
කර ගෙන කන් යොමා අසාගෙන සිටියේය.

නැත. ඔහුට වැරදි නැත. නැගෙනහිර සිට හමන සුළං කැ
තුටුකැසු සටනක පැහැදිලි හඬක් ගෙන ආවේය.

"සත්තකින්ම ඔව් !" එය බිය ජනක කාලතුටුකැසු සටනක රට
හඬකි. හඬ අනුව නම් යුද පෙරමුණ කිලෝමීටර දහයකට වඩා දුර
නැත. එහි මහා සටනක් ඇවිල ඇත. එක් පැත්තක් මරු පහරක් ලබා
ඇත. අනික් පැත්ත මාරාන්තික ලෙස ආරක්ෂක සටනක යෙදී
අලෙක්සේගේ දෙකොපුල් දිගේ සතුටු කපුළු වැහිරී යයි.

[illegible][illegible]

10

එහින මුහුට් අඩි එකකින් පණයන දුරක් එක් යා ගත හොහැකි විය. මුහුට් නිසා මුහුට් නැවතීමට පිදු විය. තැව්නත් පැරණි ගත් හොටියකට 6- වී වියලි අතු සහ දර හොට්ටු හොටියකට හොට් හොට් පිහිටි ලයිට්වරය පුනත ගිනිතල කරනැවිය. ලයිට්වරයේ පැවිටල් හැකි නිසා පාත්තයට වෙලිලයා. මුහු පිහි වරක්ම ගිනිතල මැද්දේය. එහෙත් ගිනි ඇවිට්ලය හැක. ඇද්දී පැවිට්ලය. ගිනිතල අතුල්ලන විට කුඩා ගිනි පුපුරත් ඇති වී ඇති වී යයි. ගිනිතල හොට් යන තුරු මුහු අතුල්ලන්නට වුවද, ගිනි මැලයක් අවුට්ටා ගැනීමට මුහුට් බැරි විය.

අද්දරේ බිඳිනාලින් හෙතෙමේ ලෙසට පයින් ගස් පසුරක් වෙත ගොස්
 වාඩි වී පසුබිටුනි දවසේ දී වෙත් දැන් දණහිස් වටා යවමින් මුහුණ
 මත කබාගෙන, නිහඬ වනය වෙත කන් යොමින්තට විය. එදින රැයේ
 සිඳු බලාපොරොත්තු සුන් වූ තත්වයකට වැටීමට ඉඩ තිබුණ ද, වන
 නිහඬතාවය බිඳගෙන නැග එන කාලතුළක්කු හඬ එයට ඉඩ හොඳා
 දුන් පෙරට වඩා පැහැදිලිව වෙඩි හඬ ඇසේ. සුපුරුන ලෙල් වෙඩි හඬ
 කා කාලතුළක්කු වෙඩි හඬෙහි වෙනස පවා සිහුව දනෙන බවකි.

ඔහු ලදැයන අවදි වූයේ විස්තර නොකළ හැකි අනතුරු හැඟිම
න කන්ගාටුවකින් යුතුවය. "මා දුටු සිහිනය කුමක්ද? එය අසුඛ ලකුණ
ඔහු තමාගෙන් ප්‍රශ්න කළේය. සිතරටි ලයිටරය ගැන ඔහුට මතක්

37

එතෙක් හිරු රැස් නිසා අවට තැම දෙයක්ම උණුසුම් වී ඇත. හිම ද, ද, පයින් ගස්වල අතු අගද හිරු රැස්වලින් බබලයි. මේ සියල්ල නිම අවාසනාව ගැන ඔහු එතරම් බරපතල ලෙස නොසිතුවේය. වඩා අසතුටුදායක දෙයක් සිදු වී ඇත. හිරි වැටී ඇති දැත් දිග හැර තැප්පින්නට තැත් කළ නමුත් ඔහු අසමත් විය. කීප වරක්ම සිටින්නට තැත් කළ විට ඔහුගේ ඊට දෙකට කැඩුණෙන්, ඔහු ලොමෙන් බිම වැටිණ. ඉදිමි තිබෙන දෙපාවලට විවේක දීම වස් හෙතෙම උඩුබැලි අතට වැතිර ගත්තේය. උසැති පයින් ගස්වලට ඉහළින් පැහැති අහසය. රත් තරු සහිත සුදු වළාකුළු පාවෙයි. දෙපාවලින් පෙනෙන වේදනාවට සමාන වේදනාවක් දැන් මුළු සිරුරෙන්ම දැනේ. දුරටත් එය ඉවසා සිටිය නොහැකිය. පයින් ගසක් බදාගෙන නැවරක් ඔහු නැගී සිටීමට වැර දරීය. ඒ වර ඔහු ජයගත්තද, දෙපාවලට ඇද ගැනීමට තැත් කරත්ම, බෙලහිතත්වය නිසා බිම ඇද වැටුණේය. දෙපාවල වේදනාව නව තවත් තියුණු විය.

මෙය මගේ අවසානයද? මේ ගස් යට මා අවසන් හුස්ම හෙළාද? මගේ ඇටකටු පවා මිනිස් ඇසට හමු නොවනු ඇත. වන සතු මගේ සිරුර කා දමන්ද? අබල දුබල ඔහුගේ ගත මහ පොළොව තුළ සිප ගනී. ඇත ඇවිල ඇති සටන්වල හඬ ඔහුට නැවත ඇසිණි. ඔහු පොහොසුරෙහි සතුරාට එදිරිව මහ සටන් කරති. මේ අවසාන කිලෝමීටර් හෝ දහය යාමට තරම් ශක්තියක් ඔහුට නැද්ද?

කාලතුවක්කු වෙඩි හඬ ඔහුට නව පණක් ලබා දුන්නේය. ඔහුට අඩිගසන්නට විය. ඔහු එම හඬට පිළිතුරු දුන්නේය. ඔහු මෙන් හතර ගාහෙන් යන්නට වූයේ ඉවෙන් මෙනි. වනය හරහා විදියට යාම ඊටවල ආධාරයෙන් ගමන් කිරීමට වඩා පහසු බව අවබෝධ විය. පාවලට බරක් නැති නිසා වේදනාව ද මඳක් අඩු විය. හතර ගාහෙන් යාම නිසා ගමන් වේගය ද වැඩි වී ඇත. ප්‍රීතිය ඔහුගේ උගුරේ යමක් හිරවුණාක් මෙනි. මේ අරුම සුදුම ගමන බලාපොරොත්තු සුන් වූ කෙනෙකු දිරි ගැන්වීමට මෙන් හොඳම තරා කතා කළේය.

"කපික් නැගූ උන්කුහෙ. තැම දෙයක්ම සාර්ථක වේවා!"
මෙය හතර ගාහෙන් යාම නිසා අලෙක්සේසිගේ අතුරු අත්වල ඇතිලි හිරි වැටිණ. දැන් කිහිලි ගන්වා ගනිමින් උණුසුම් ව

හෙතෙම ගසක පිට පොතු දෙකක් ගලවා ගත්තේය. ඇතිළි ප
කරගනිමින් බර්ට් ගසකින් දිග පට්ටා නිපයක් ඉරා ගත්තේය. පිට
දෙක අතුල්වලට තබා දෙපා ඔතා ඇති ප්ලානල් රෙද්දෙන් කැ
ඉරාගෙන එය අතුල්වලට තබා, ඉන්පසු දිගැති පට්ටා තබා
පට්ටලින් බැඳ ගත්තේය. දකුණු අත්ල වසා ගත් පට්ටා හොඳට ගසින්
බැඳ ගන්නට ඔහුට පුළුවන් විය. එම අත්ල වටා වෙලුම් පටි එහිම
හා අත්වලින් කළේය. දන් අලෙක්සේයිගේ දෑත් අත්වැසුම්වලින්
ඇත. ගමන වඩාත් ලෙහෙසි විය. වේගවත් විය. ඊළඟ විඩා
ස්ථානයට පැමිණි පසු ඔහු දණහිස්වලටද එවැනිම "පපත්තු" ඇත්

දහවල් වන විට අලෙක්සේයිට සැහෙන දුරක් යාමට හැකි
මෙසේ ඔහු සටන් ඇවිල ඇති පෙදෙස දක්වා යන්නේ වෙඩි
පැහැදිලිව ඇසෙන නිසාද, නැතිනම් ශ්‍රවණ මායාවක් නිසාද යන්න
නොහැකි වුවද, වෙඩි හඬ වඩාත් ළංව, වඩාත් පැහැදිලිව ඇසේ.
රණ්‍යය දකුණෙන් නියමු කබායේ 'පිප්' පටිය ගලවා දමමුණ.

පෙද පාසි සහිත මඩ ගොහොරුවක් මැදින් මෙසේ හතර ගා
යද්දී ඔහුට තවත් වටිනා වස්තුවක් ලැබිණ. පෙද පාසි හා කුඩා ප
අතරින් ළපටි කොළ සහිත රත් පැහැති ක්ෂේත්‍රබේර නම් වූ පළ ව
වැටී තිබෙන සැටි ඔහු දිටිය. හිස පහත්කොට පැලෑටිවලට කට ල
ගත් අලෙක්සේයි දෙකොල්වලින් බේරී කඩා ගෙන කන්නට විය.

ප්‍රභූත රසය ඇති ක්ෂේත්‍ර බේරී දින කීපයකට පසු ඔහුට ල
ප්‍රධාන ආහාරය විය. ඒවා නිසා ඔහුගේ ආමාශය හැකිළී වේදන
ගෙන දුන්නද, එය පහවන තුරු නැවතී සිටීමට ඔහුට වෙලාවක්
ඔහු වලසකු මෙන් බේරී පසුරුවල ඉදුණු හා අමු බේරී කටින් කඩා
කන්නට විය. තම පාවහනවල නිම දිය වී වතුර බවට පත් වී ඇති
හෝ පාවල වේදනාව ගැන හෝ නොසැලකූ අලෙක්සේයි විඩාපත්
නොකනමින් බේරී ගෙඩි කෑවේය. දිවට පැමිණි රසක් දැනෙයි. බඩ
නිසා සතුටක් දැනෙයි.

ඔහුට ඔක්කාරය දැනුණ ද බේරී කෑම නැවැත්වීමට ඔහුට
නොවිය. තම අත්වැසුම් ගලවා දමූ අලෙක්සේයි විත් බදුන පුරවා
එකතු කරගෙන පසුව, හිස් වැස්ම පිරෙන තුරු එහිදී බේරී ගෙඩි
එය ඉණ වටා බැඳ ගත්තේය. සිරුර පුරා විහිද යන දුඃභව
ගනිමින් ඔහු නැවත දණ ගාන්නට විය.

එදින රැස් ගත කිරීම පිණිස අලෙක්සේයි දේවදාර ගසක් විය. ඔහු බේර් ගෙඩි සහ දේවදාර ඇටවල මද කැවේය. නිදාගත් තුරපුණද රැ මුරකරුවකු මෙන් ඔහු පරීක්ෂාකාරී විය. කිසිවක් නොවන වෙතට බඩගාමින් එන සැටියක් අලෙක්සේයිට දැනේ. ඔහු ඇතුළු වෙත, ඇස්ගෙඩි දොටට පනින තුරු මහත් කරගෙන වටපිට බලා බැලීමෙන්, අස්ගෙඩි දොටට පනින තුරු මහත් කරගත්තේය. දේවදාරය අතට ගෙන වෙඩි තැබීමට සූදානම් කරගත්තේය. දේවදාරයක් බිමට වැටෙන හඩක් ඇසිණ. දහවල් තිරු රැස් නිසා දිවිය හිම නැවත කැටි ගැසී අයිස් බවට පත් විය. කුඩා දිය පාරේ රාත්‍රී ශිතල විසින් අයිස් බවට පෙරළන ලදී.

එළිය වැටෙන්නට ඔන්න මෙන්න කියා කිබියදී ඔහුට කිසියම් අවදි වූයේ තිරු රැස්වලින් ගස් අවට ආලෝක වූ පසු නොතිදාගත් ගස වටේ හිවලකුගේ පා සටහන් ද, උගේ වලිගය හිම වැටුණු සටහන් ද දැකිය හැකිය.

හිවලා තමා වටේ යමින් ලැග සිටි බවක් කියන සලකුණක්. "මගේ හිත්දට බාධා කළේ උෞතමා!" යැයි හෙතෙම තමා කියා ගත්තේය. මිනිසකුගේ මරණය ළං වන විට හිවලාට එය ඉතා මෙන් දැනෙන නිසා උෞ මිය යන මිනිසා පසුපස ගමන් කරන ඉඩක්කාරයෝ කියති. අලෙක්සේයිට මේ කතාව මතක් වූ බැවින් තුරු වලට විය. බිය සුලු හිවලා තමා පිටුපසින් එන්නේ තමාගේ මරණය වූ නිසාද...?

අලෙක්සේයි පරීක්ෂාකාරී විය. නැගෙනහිරින් ඇසුණු කාල තුරු වලට සමහර ඔහුට මැණික් තුවක්කු හඩක් ද ඇසිණි.

විශාලත් ගතිය අමතක කර දමා හිවලාගේ තර්ජනය ද අමතක වී නැවත අදිරියට බඩ ගා යන්නට විය.

එදිනට අලෙක්සේයි තම දෙකුත් දිනක්ම දණ ගාමින් යන බව දැන ඔහුට කලය හා වේලාව අමතක වී ඇත. හැම දෙයක්ම ඔහු වි අවිච්ඡින්න පරිදිමයකට පරිවර්තනය වී ඇත. සමහර දෙනා අසලා ඔහුද එකමය. කඩක් වටෙක විස්මාසීය ජාගහී යන

ට දණගාන අතරම ඔහුට ඉබේටම තිත්ද යයි. එහෙත් නැගෙනහිර
සට යාමට ඔහු තුළ ඇති අධිෂ්ඨානය කොතරම්ද යත්, එවැනි
ත්ත්වයක පසු වෙද්දී පවා දිගටම දණගාමින් ඉදිරියටම ගියේය. ගසක
රා, එසේත් නැතිනම් අතක් ලිස්සා තමාගේ මුහුණ හිම ගොඩක් ස්පර්ශ
ළ විට හෝ පමණක් අලෙක්සේයි නැවතුණේය. එකම අරමුණක් මත
හුගේ හැම අවධානයක්ම රැඳී ඇත. ඔහු දණ ගාමින් බඩගාමින්
දිරියටම ඇදුණේය.

ඔහුගේ ආහාරය බේරි වර්ග හා කුඩා ළපටි පැළෑටි විය. වරෙක
හු දිම්බ තුඹසක් දුටුවේය. වැස්සට තෙමී යේදී ගිය පිදුරු ගොඩකට
උඩයෙන් සමාන වූ මේ තුඹසට ළං වූ අලෙක්සේයි අතක් දමීය. දිම්බයෝ
ම තිත්දෙන් පසුවෙති. උන් මළාක් මෙති. එහෙත් ඔහු දිම්බයන් මිටක්
තිත්ම, ඔළු ඔහුගේ හම සපන්තට වූහ. තොළ කට වේලි ඇති
සාදෝ ඔහු දිම්බයන් කටේ දමා ගනිමින් සපා කන්තට විය. උන්
උපෙන විට පිටවන පෝමක් අම්ලය ඔහුට රසයක් විය. ඔහු මහත්
ශාචෙන් දිම්බයන් අහුරු පිටින් ගෙන කටේ දමා ගනිමින් කෑවේය.
ඔස තුළ උන් දිම්බයන් මේ අවදානම නිසා අවදිවන තුරුම ඔහු දිම්බයන්
හුරු පිටින් ගෙන කන්තට විය.

දිම්බයෝ තම ආත්මාරක්ෂාව සඳහා අහිත ලෙස සටන් කළහ. උහු
හුගේ අත ද කටද තොල් ද විදිමින් සපන්තට වූහ. සමහර එවුන් අහස්
යමු ඇදුමට යටින් රිංගා ගොස් පසුව, පිට හා ඉහට සැසුහ. උන්ගේ
පා කෑම නිසා ඇති වූ වේදනාව ඔහුට එක්තරා සතුටක් ගෙන
ත්තේය. පෝමක් අම්ලය ඔහුට අමෘතයක් මෙති. හුඹහ අසල වතුර පිරි
ළක් දක එතැනින් වතුර බිමට ඔහු බෙල්ල දිගු කළා පමණකි. බියජනක
හුණක් ඔහු දෙස එබී බලන සැටි ඔහුට පෙනිණ. පසුතලයෙහි පැහැදිලි
ලවන් අහසය. එය මුහුණක් නොව ඇට සැකිල්ලකි. හකු ඇට පැදී
ති එහි නිකට වසා ඇති යටි රැවුල කිලිටිය. දෙකොපුල් වසා ඇති රැ
එ ගස් කැරලි ගැසිලාය. විශාල, වටකුරු ඇස් පැහැදිලිව බබලයි.
ළල වසා ගත් කෙස් රොදවල් කැටි ගැසී ඇත.

"ඇත්තටම ඒ මම" දයි ප්‍රශ්න කළ අලෙක්සේයි නැවත තම
හුණ බැලීමට බිය වූයෙන් වතුර බිම නවත්වා දණගාමින් වතුර වළෙන්
වත් වී හිම අහුරක් කටේ දමා ගනිමින් නැගෙනහිර බලා ගියේය.

රැය ගත කිරීම සඳහා ඔහු තෝරා ගත්තේ බෝම්බ කවරයකි.

එය පිපිරෙන විට කහ පැහැති පස් සහිත වළක් ඇති කළේය. වළක් පස් සහිත බෝම්බ කවරය හොඳ තැනක් බව ඔහුට පෙනිණ. වළක් කුණාටු නොහමයි. අලුත් සයනයේ සිට අහස දෙස බලන විට, වඩාත් ලෙකුවට තම හිසට ඉහළින් බැබළෙන සැටි පෙනේ. පයින් අත්තක් ඒ මේ අත වැනෙන විට බැබළෙන තරු රෙදි කඩකින් පියා අත්තක් ඒ මේ අත වැනෙන විට බැබළෙන තරු රෙදි කඩකින් පියා සැටියක් පෙනෙයි. මෙසේ පිය දම්ම නිසා තරු වඩාත් දීප්තිමත්ව බැබළුණු හමන දිසාව වෙනස් විය. උතුරු දිගින් ගින සුළං හමන්නට පිහි බිඳු අයිස් කැට බවට පෙරළිණි.

පසුදා අලෙක්සේයි අවදි වුයේ වඩාත් දුබල ගතියකිනි. ආහාරය සඳහා දේවදාර ගසක පොත්තක් සුදානම් කරගෙන තිබුණ එය කෑමට පවා රුචියක් නැතිය. ඔහු මහ පොළොවට ඇඳුනාක් මෙන් ආයාසයකින් නැගී සිටි අලෙක්සේයි හිම කැටිවලින් තම අසහ රැවුල පිරිසිදු කිරීම පවා අමතක කොට රාත්‍රී යහනෙන් පිටවී උත්සාහ දැරීය. පුනිලයක් වැනි ඒ බෝම්බ කවරයෙන් ගොඩ ඒම ලෙස නැත. කීප වරක් ම ඔහු උත්සාහ ගත් නමුදු කවරයේ පතුලට ලිපි වැටිණි. පිට කෙනෙකුගේ ආධාරය නැතිව මෙතැනින් ගොඩ වීමට බව වටහා ගත් අලෙක්සේයි බිය විය. ඔහු නැවත වරක් ඉහළට ගුවේය. අඩි දෙක තුනක් ගිය පසු නැවත ලිස්සා පතුලට ඇද වැටී ගස්කිය සිඳි ගොස් තමා බලාපොරොත්තු රහිත කන්වයකට මුණ සිටින බව ඔහුට අවබෝධ විය.

මේ අවසානයයි. දන් ඉතින් මොනවා වුණත් කමක් නැ.!"

බෝම්බ කවරයේ පතුලේ ගලී ගැසී සිටි අලෙක්සේයි ගේ අවපණ කොට අධිෂ්ඨාන ගස්කිය ක්‍රියා විරහිත කළේ ඒ බියත් හැනිමි විසිනි. උදාසීන ලෙස සාක්කුවකින් ලියුම් කීපයක් ඇද ගත් ඒවා කියවීමට තරම් ශක්තියක් ඔහුට නැත. සෙලොසේන් කඩදාසි ඔහා තිබුණු ඡායා රූපයක් ගෙන බලන්නට විය. මල් පිපී ඇති බිම්ප වාඩි වී සිටින තරුණිය පලාවන් ගවොමකින් සැරසී සිටින්න බැරූරුම් ලෙස හා දුක්මුසු මද පිනාවකින් මුඛ සරසා ගෙන ඡායාරූප තරුණියකගෙන් මෙසේ ප්‍රශ්න කළේය.

"මෙය අපේ අවසාන සමුගැනීමද?" දිග සුසුමක් හෙළි අලෙක්සේ ගල් රුවක් මෙන් ක්‍රියා විරහිත විය. තමාට සුපුරුදු හඩක් ඇත අප ඇසෙන බව ඔහුට දැනේ ගින සුළං අතරින්, මහ වනයට ඉහළින් එය

හිර යයි.

නින්දෙන් පිබිදුණු කලක මෙන් ඔහු කිහිපය් අවදි විය. අමුත්තක් නි එම ශබ්දය නොපැහැදිලිය. කිසිදු ශ්‍රවණයක් ඇති වන සතුන්ට එම ශබ්දය හා ගස්වල අතු ගැටෙන ශබ්දය අතර වෙනස දන නිමට බැරි තරම්ය. එහෙත් ඉන් පැන නැගුණ නළා හඬකට සමාන ශබ්දයක් නිසා එය "ඉල් - 16 " වර්ගයට අයත් අහස් යානයක් බව ලක්ෂ්‍යයි ස්ථිර ලෙසම දන ගත්තේය.

දන් අහස් යානයේ එන්ජින් හඬ වඩාත් පැහැදිලිය. වරෙක නළා වක් පිටවෙයි. තවත් වරෙක එය කෙදිරි ගාන්නාක් මෙන් හඬක් වැසෙයි. අළු පැහැති අහසේ දන් අහස් යාන පැහැදිලි ලෙස දකිය හැකි වේ කුරුසියකට සමාන එම අහස් යානය වලාකුළකට වැසී යන සැටි ලක්ෂ්‍යයි දුටුවේය. දන් අහස් යානයේ පියාපත්වල රතු තරු සහිත වහන ඔහුට පැහැදිලිව පෙනෙයි. අහස් යානය වටයක් කැරකී ඉහළ ගොස් කවාකාර හැඩයකට පියාඹා නොපෙනී ගියේය. එහි ඇන්ජින් හඬ වම තමාට ඇසෙන බව ඇලෙක්ෂ්‍යයිට සිතේ.

තමා එම අහස් යානය පදවන සැටි සිතින් මවාගත් අලෙක්ෂ්‍යයි. නිසකු සිගැට්ටුවක් දල්වා ගැනීමට යන කාලයට වඩා අඩු වේලාවක් ලදී තමාට අහස් නොටුපළ දක්වා යානය පැදවිය හැකි බව සිහි ලේය. ඒ යානයේ නියමුවා කවුද? උදේ මුර සංචාරයක යෙදෙන අන්දමට වස්ටෝරෙන්කෝ විය හැකිය. එවැනි ගමන්වලදී ඔහු අහස් යානය වලට නංවන්නේ සතුරු යානා දකින අවසෙති. වෙස්ටෝරෙන්කෝ... අහස් යානාව..... නියමු සගයෝ.....

මෙවැනි හැඟීම් නිසා ඔහුට අමුතු ශක්තියක් දැනිණ. තම ඉහටියේ දල්වා තිබුණු කිනිස්ස ගෙන පුනේලයක් වැනි බෝම්බ කුහරය වටා වැසී ගිනි ගැටී සහිත අයිස් කට්ටුව අතරින් පතර භාරා කුඩා වළවල් වැදීය. අයිස් කට්ටුවට යටින් ඇති ශිතල වැලි ඇට ඇතිලිවලින් පුරා වීමේය. ගත දුබල නිසා මෙය කිරීම අසීරු විය. ඔහුගේ ඇතිලි කුඩාල ලේ ගලන්නට විය. පඩි පෙළකට මදක් සමාන මේ වළවල්වලට අත් ව දැනිස් කඩා ගනිමින් ඔහු දණ ගාමින් ඉහළ නැංගේය. කුහරයේ ලේ කට ගෙටම බඩගාමින් ආ අලෙක්ෂ්‍යයි දන් පිටවීමට හරම් ලැබීය. වාසනාවකි. ඔහුගේ පය ලිස්සා ගියෙන් නැවත පතුලට ඇද වැටිණ. ඉන් ද අත් පාද කුඩාල විය. එහෙත් අහස් යානාවේ හඬ ඔහු දෙකන්

තුළ තවම පවතී. පළමුවර හැරූ වලවල් නැවත පිරික්සා බැලූ හොඳ තුළ තවම පවතී. පළමුවර හැරූ වලවල් නැවත පිරික්සා බැලූ හොඳ ඒවා ගැඹුරට භාරන්නට විය. අත් පා ලිස්සා නොයන සේ තඩ්වල ගල් කියුණු කළේය. මෙසේ කළ පසු කෙමෙන් බෙලහින වී යමින් සිටි නැවත සුපරික්කාකාරී ලෙස ඉහළට දණ ගාන්නට විය.

සුනේලයක් වැනි ඒ බොම්බ කුහරයෙන් පිටතට දණගාමින් ගිය අලෙක්සේයි බෙලහින වූයේ මහ පොළොව මත වැනිර ගත්තේය. ඉන්පසු ඔහු අහස් යානය ගිය දෙසට දණගාන්නට විය. දන් ඉර මුදුන් වී ඇති ඉකුත් රැයෙහිදී අයිස් බවට පෙරළුණු දිය හිරු රැස් නිසා දිස්වීමක් බැබළේ.

දණ ගා යාම පවා දන් අපහසුය. දැන්වලට සිරුරේ ම රසුලාගැනීමට නොහැකි වූයෙන් ඒවා වෙව්ලන්නට විය. දියවී යන බව තව්වුවලට ඔහුගේ මුහුණ කීපවරක්ම හැපවිණ. පැට්ටියේ තුරුන්වාකරණ බලය කීප ගුණයකින් වැඩි වූ ගැටියකි. එම බලයට එදිරිව නැගී සිටීමට බැරිය. පැය බාගයක් වත් විවේක හැනීමට ඔහුට සිහිණ. එහෙත් ඇ හැකිකරම් දුර බඩගාමින් හෝ යා යුතුය. ඔහු බඩගාන්නට විය. දන් ඔහුට බඩගින්න විඩාව නොදුන්නේ. කිසිවක් නොපෙනේ. කාලතුවක්කුව වෙඩි හඩ හැර අන් කිසි හඬක් නොඇසේ.

දැන් ශක්තිය සිදි ගිය පසු ඔහු වැළඹිටිවලින් යන්නට පටන් ගත්තේය. එය පහසු නොවීය. ඉන්පසු වැළඹිටි වාරුවෙන් පැත්තෙන් පැත්තට පෙරළෙමින් නැගෙනහිර දෙසට ඇදෙන්නට විය. මෙය පහසු විය. එමෙන්ම එතරම් ශක්තියක් ද අවශ්‍ය නැත. එහෙත් මේ කවි විලාසය නිසා ඔහුට කල්තැන කතියක් දෙන්නට විය. වරින් වර සිහිපත් නැති විය. වනයන්, ගස් හා භාෂන් කැරකුවෙන සැටියක් දහුරු වීම, ඔහු වාඩි වී ප්‍රකෘති පත්කරිය එන තුරු විඩා හැරියේය.

පොට්ටුව කැඳුරට යාමට කමට හැකියාවද යන්න හැන නොසිත අලෙක්සේයි පණ ඇති කාන් නැගෙනහිරට යාමට දඩ ලෙස සිරුණක් ගත්තේය. බෙලහිනට ඇති ඔහුට සිහිපත් නැති වූ විට පවා ඔහුගේ හෝ පා ගත ඉහළියෙන් අවම ප්‍රියකරණ යන්ත්‍රයක් මෙන්, කාලතුවක්කු හරි කැබලක නැගෙනහිර දෙසට පෙරළෙන්නට විය.

එදින රැ කොණ ගත කළේද, පසුදා උදෑසන බඩ ගා ගියේ යන්න ගැන අලෙක්සේයිව මතක නැත. ඔහු දන් අඩ සිහියෙන් පසුවේ. මහ ඉදිරියේ ඇති බාධක පමණක් ඔහුට පෙනේ. තමා ඉදිරියේ ඇති රන්වන් පයින් කඳක් ද, ඉන් වහනය වන මි පැණි පාටට හුරු ලා වගයක් ද, ගස් කොටත් කීපයක් ද, වයස මේ යැයි පෙන්වන කවය: සහිත ගස් කොටයක්ද ඔහු ඉදිරියේ ඇත.

අමුතු ගබ්දයක් නිසා ඔහුට ප්‍රකෘති සිහිය ලැබීණි. වාඩිවුණ හෙතෙම වටපිට බලන්නට විය. එළි කරන ලද තැලෑ බිමකට තම පැමිණ සිටින බව අලෙක්සේයිව දනිණ. ගස් කපා බිම හෙළා ඇති සමහර ගස්වල අතු කපා ශුද්ධ කොට ඇති අතර සමහර ගස් මුලින් කපා වූ සැටියේම ඇත.

තමා වෙත මහ අවදානමක් එල්ල වී ඇති බව අලෙක්සේයිව වැටහිණ. ඔහු ඉතා ඕනෑකමින් වනය පිරික්සන්නට විය. යම්කිසි මිනිසුන් කොටසක් විසින් මේ වනය කපා ඇති බව ඔහු නිගමනය කළේය. මේ ගස් ආරක්ෂක පවුරු සහ නිරීක්ෂණ ස්ථාන සෑදීම සඳහා හිට්ලර්ගේ හටයෝ පාවිච්චියට ගනිත් ද, එසේ නම් වහාම මෙතැනින් පිටවීම යුතුය. ගස් කපන්නන් දන් එනු ඇත. එහෙත් ඔහුගේ සිරුර ගල් ගැල් ඇත. අත පය සොලවන්නට පවා නොහැකිය. බඩ ගා යාමට පවා ගැටළුවක් නැත.

දිගටම බඩගාන්නට ද? තමා වනයේ ගත කළ ජීවිතය නිසා ඉවක් දිවුණු කර ගත් අලෙක්සේයි සුපරීක්ෂාකාරී විය. යම්කිසිවෙක් ඔහු දෙස බලා සිටින බව ඔහු නොදුටුවද, ඔහුට ඉවෙන් මෙන් දුනේ. තම නිරීක්ෂණයට භාජන වී ඇති බව අලෙක්සේයිගේ හැම මාංශ ස්පන්දනයකට දුනේ.

ගසක අභ්‍යන්තර කැඩිණ. සුළං පහරට ලපටි පයින් ගස්වල අසලවිණ. එහෙත් සමහර අතු අනිත් අතු මෙන් නොව ඊට විරුද්ධ පැත්තට, එනම් අස්ථානාත්මක ලෙස සෙලවෙන බව අලෙක්සේයි දුටුවේ. පඳුරුවලට මුහුණ වී සිටින යම්කිසිවකු මිනිස් හඩකින් කොඳුරන බව ඔහුට ඇසිණ.

නියමිත කලාපයක් වහාම හෙතෙම පිස්තෝලය අතට ගත්තේය. ගසක මල කා සිවුණු පිස්තෝලයේ කොකා මානා ගැනීමට ඔහු

රුකින්ම එය ඔබන්නට සිදු විය. 'කලින්' යන හඬින් පිස්තෝලය
කාකා මාතා ගනිත්ම, පඳුරුවල සැඟ වී සිටි කිසිවකු බිය වූ හඬ
ඇසිණ. ගස්වල මුදුන් සෙලවෙන්නට විය. නැවත පෙර මෙන්
නිසලතාවයකි.

"මිනිසෙක්ද? සතෙක්ද?" යන පැනය අලෙක්සේයි තමාගෙන්
ඇසීය. එවිටම වාගේ පඳුරු අස්සේ සිටි යමෙක් 'මිනිසෙක්ද?' ය
ප්‍රශ්නය අසන හඬ අලෙක්සේයිට ඇසිණි. කිසිවෙක් රුසියන් බසින් ක
කරන හඬ ඔහුට ඇසුණේද? නැතිනම් එය ඔහුගේ සිහි විකල විමක
ඔහුට රුසියන් බසින් කතා කරනවා ඇසුණු නිසා ඔහු ප්‍රීතියෙන් ල
විය. ඔහු දෙස සැඟ වී බලා සිටින්නේ මිතුරෙක්ද හතුරෙක්ද යන
පොයා නොබැලූ අලෙක්සේයි ජයග්‍රාහී හඬක් නගා දෙපා බිම ග
නැගිට සිටියේය. හඬ ඇසුණු දෙසට ගමන් කරත්ම ඔහු සිහිසන් නැ
ඇද වැටුණේය. ඔහුගේ පිස්තෝලය ද බිම වැටිණි....

13

නැගිට සිටීමට තැත්කිරීම නිසා අලෙක්සේයිගේ සිහි නැ
ගියෙන්, ඔහු නැවත ඇද වැටුණේය. එහෙත් තමා අවදානමකට මුණ
සිටින බව දන්නා නිසාදෝ අලෙක්සේයිට නැවත ප්‍රකෘති සිහිය ලැබී

දැන බිම ගසා හිස ඔසවා ගත් හෙතෙම පිස්තෝලය අතට ග
සැඟ වී සිටින අයට නොපෙනෙන සේ එය තබාගෙන වටපිට බැ
අවදානම නිසා පැහැදිලි ලෙස අවට තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනී
ඔහුට හැකි විය. පැසිස්ට් ජර්මනුන් විසින් කැලෑ හෙළි කිරීමට යොද
ලද රුසියන් යුද්ධ පිරිසකරුවන් විය හැකිද? ජර්මන් සේනාවලට මැ
සොවියට් හටගත්, ඔහු මෙන් යුද පෙරමුණට යාමට තැන් කිරීම
සමහර විට අවට ගමක ගොවියකු විය හැකිද? "මිනිසෙක්!" යැයි රුසි
බසින් යමකු කියන සැටි ඔහුට පැහැදිලි ලෙසම ඇසිණි.

එවිටම වාගේ පඳුරු අස්සෙන් ළමා කටහඬක් ප්‍රශ්න කළේ

"ඒයි, උඹ කවුද? ජර්මන් කාරයෙක්ද? ජර්මන් කතා කරනව

ඒ පුදුම වචන නිසා අලෙක්සේයි වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරී

යෙක් රුසියන් බසින් කතා කරන බව දැන් ඔහුට පැහැදිලිය.

"උඹ මොනවද මෙනත කරන්නේ?" තව ළමා හඬක් ප්‍රශ්න
ළය.

"මම රුසියන් කාරයෙක්. රුසියන් අහස් යානා නියමුවෙක්.
මන්ත්‍ර මගේ අහස යානාවට වෙඩි තැබුවා."

ළමයි ඔහු විශ්වාස නොකළහ. යුද්ධය ඔවුන්ට සුපරික්ෂාකාරී
ට උගන්වා ඇත. ඇරන් දැන් අලෙක්සේයිට බිය වීමටද හේතුවක්
නමාගේ අත පය හෝ සිරුර හෝ සෙළවීමට නමාට බැරි බව
අක්සේයිට වැටහිණි. මිට පෙර කිසිම දවසක ඔහු මෙනරම් දුර්වල
විය. ආත්මාරක්ෂාව සඳහා සටන් කිරීමේ හැකියාවක් ඔහුට දන්
බ. ඔහුගේ කළු පැහැති ලොකු ඇස්වලින් කඳුළු කැට කඩා හැළිණි.

"බලපන්! එයා අඬනවා" යැයි පළුරුවලට මුවා වී සිටි ළමයෙක්
ළය.

"එයි මොකද තමුසෙ අඬන්නේ?"

"මම රුසියන් අහස් නියමුවෙක්. හතුරෙක් ආවාටි."

"මොන අහස් තොටුපළේ ඉඳල ද?"

"උඹල කවුද?"

"තමුසෙට මොටද ඒක? තමුසෙ අහන ප්‍රශ්නට පිළිතුරු දෙනවා."

"මොන්වාලොවිස්කි අහස් තොටුපළේ ඉඳල..... මට උදව් වෙයල්ල.
ට වරෙල්ල.....මොන කෙහෙල්මලකටද.....?"

පළුරු සෙලවිණි. ඔවුන් කතා කරන සැටි අලෙක්සේයිට ඇසේ.

"උඹට ඇහුණ ද?.... එයා මොන්වාලොවිස්කි අහස් තොටුපළේ
ඉක්ල... සමහර විට එයා ඇත්ත කියනවා වෙන්ට පුළුවනි. බලපන්,
අඬනවා..." ඉන්පසු එකෙක් කෑ ගසා මෙසේ කීය. "අහස් නියමුවා.

අපේ නිවස මල්කැවුණු වීදි තරමක් හුදකලා පිළි රළියට එක
හුදා හුදාම වූවාය!

[illegible]

සාමාන්‍ය විද්‍යා මිනිසාගේ දෙසැන් මාස 12 හිදී දැනට
සාමාන්‍ය සාමාන්‍යයෙන් සාමාන්‍යයෙන් මිනිසා විසින් මිනිසා විසින් මිනිසා
මිනිසා විසින් මිනිසා.

සමූහය අතර වියළීමටත්ද, බලපත්‍රයක් සියයනාඩිද? පොතටත්
යට සම්පූර්ණ පත්‍ර පිටු අතර වියළීම බලපත්‍රය පොත පොතටත්ම බල
පිටුවට. පත්‍රයේ පසින වලටත් බලපත්‍රය දුටු අවස්ථා දෙදෙනා විවිධ
පත්‍රයන්. එමගින් සමූහයට සම්පූර්ණ අවස්ථා ඇතිව තිබූ පත්‍රය එ
මගින් සමූහය සමඟ අවස්ථා සමඟ පොතටත් පොතටත් පත්‍රයේ අවස්ථා
පොතේ පිටුන් ඇතිව පත්‍රය බලා දුන්නත් මෙය.

සිංහල ආගම; සිංහල ආගම; සිංහල ආගම

‘‘මමගේ සිහිවලදී මැරීම් සංවිධාන පැරණි කලා. ඉන් අනු
රූපී සංවිධාන ඉතිරි වූවා. ඒවා මැරීම් සංවිධාන වූවා. සරම් සංවිධාන සංවි
ධාන වූවා.’’

[illegible][illegible]

ඔවුන්ට නැත. වැඩිමහල් සොහොයුරු සිරියෝන්කා තම මල්ලිට - පේදියාට කතා කොට, එතාම ගමට දුටු ගොස් කරුණු කියා ආධාරයට මිනිසුන් කැඳවාගෙන එන ලෙස කියේය. තමා නියමුවා ජර්මනුන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නවතින බව මල්ලිට කිවද, සිරියෝන්කා පිහිත් නියමුවා සැක කළේය. "විශ්වාස කරන්නට බැහැ පැසිස්ට්කාරයෝ මැරුණා වගේ ඉඳල අපව රවටාවි. උන්ට සෝවියට් බලපත්‍ර වුණත් කොයාගන්ට පුළුවනි." යැයි හේ තමාට ම කියා ගත්තේය. ක්‍රමයෙන් සැක පහව ගියෙන්, සිරියෝන්කා නැවත කතා කරන්නට විය.

පයින් ගස් අත්තක් මත වැතිර හුන් අලෙක්සේයි අඩ නින්දෙන් පසුවෙයි. සිරියෝන්කාගේ දෙඩවීම ඔහුට ඇසෙන නෑසෙන තරම්ය. වටනයක් හෝ දෙකක් හෝ ඔහුට පැහැදිලිව ඇසෙයි. තම ඔවු බසින් කරන මේ දෙඩවීම අලෙක්සේයිට අමුතු සතුටක් හා සැපතක් ගෙන දුන්නේය. ජලවිනි ගමේ වැසියන්ට මුණ පාන්නට වූ බේදවාචකය ගැන ඔහුට දැන ගන්නට ලැබුණේ පසුවය.

කැලෑ හා වැට්ටලින් පිරි මේ පෙදෙසට ජර්මනුන් පැමිණියේ ඔක්තෝබර් මාසයේදීය. ජලවිනි ගම් අවට පෙදෙසේ සටන් නොකෙරිණ. කිලෝමීටර හිහකට පමණ ඇතින් ඇති වූ සටනකදී සෝවියට් සේනාවක් පරාජය කළ පැසිස්ට් ජර්මන් හමුදාවක් ජලවිනි අවට ආරක්ෂක පවුරු බිඳ ඉදිරියට ගමන් ගත්තේය. ජලවිනි ගම්මානය මත මගින් ඇත වනයක් හා වැවක් අසල පිහිටි නිසා එය සොයා ගැනීම අපහසුය. පැසිස්ට්වරු වයඹ හා බටහිර යුද පෙරමුණු අතර සම්බන්ධය නැති කරලීම පිණිස බොලොගොසේ මත දුම්රිය පොළ අල්ලා ගැනීම සඳහා ඉක්මන් වූහ.

ජලවිනිහි ගොවිහු තමන් යුද්ධයෙන් ගැලවීන්ද යි සිතා සතුටු වෙන්නට පටන් ගත්හ. ජර්මනුන්ගේ නියමය පරිදි සමූහ ගොවිපොළේ සභාපති ගම් මුලාදැනි ධුරයට පත් කරගෙන පෙර සේම සාමූහිකව ගොවිතැන් කළහ. පැසිස්ට් මෘගයින් තමා විනාශ නොකරහිසි ද, තමන්ට කරදරයක් නැතිව, ජීවිතාව කරගෙන යා හැකියැයි ද ඔවුහු සිතූහ. අළු පැහැති යුද ඇඳුම් ඇඳ සිටි ජර්මනුන් ගිය පසු කර් පාට ඇඳුමින් හා ඉස්කබල සහ මිනි ඇට කටු දෙකක් සහිත මරණේ සලකුණ සහිත හිස් වැසුමින් පැරසුණු ජර්මන්හු පැමිණියහ. ජර්මනියේ යුද කඳවුරුවල නිත්‍ය සේවයට යාමට කැමති ස්වේච්ඡා සේවකයින් පහළොස් දෙනෙකු පැය 34 ක් තුළදී ගම්වූත් විසින් ලබාදිය යුතු යැයි මේ මාර්ගයේ අත් කළහ. නොපැමිණියහොත් දඬුවම් කරනු ඇත. නියමිත වේලාව ඉකුත් වූයේද

සිව්වකු ආවේ නැත. නොපැමිණියහොත් දුටුවේ සරණු ඇත. එය
 බිලාටි දුටුත් පුළුදු සිව්වකු ආවේ නැත. එම වන විට සැකයා අත්දැකී
 ලයා ඇති පැසියව් පාරයෙන් තම අතට යටත් වෙහිටි පොඩිකුණ. ගම්පු
 පාසමක් උතුරුමුට පිණිස බඩු සහන පොට්පලේ ගහාපති පොඩිත්,
 මුලාදැනියාද, අපා පාසලේ ආවාටිහි වන මහලු වෙරොහි
 මුලාදැනියාද, අපා පොඩිකුණ හමන් ගම්පුන් දස දෙනෙකු ද පැ
 පොට්පලේ ප්‍රධාන පොඩිකුණිල්ල ඉදිරිපිටට ගෙනගොස් මරා දුටු
 පිරිසට විලෝමට නගනම් කළ පැසියව් වරු සව පැය විසිකතරක්
 සෙවිවින. සෙවිසෙව් නොපැමිණියහොත් පැවත වරක් විලෝමට පු
 දමන බවට මෙය පාසමක් බව ද සිත.

පසුදා උදෑසන ද නිවැසිත් නොපැමිණියහ. ඇස්, ඇස්. මා
 හමුදාවේ පොත්පත් කොටුවකට * නිලධාරියා ප්‍රමුඛ සේනා-පාය ගම්.
 ඇතුළු වන විට. එහි බාල, මහලු නිවැසිත් නොපිටියහ. අවුරුදු තිස්සක
 කිසිත් නොවී ගර්හනීය කරනත් නැති දෙයක්ද ද. පොඩිල් දොරටුවේ, බඩු
 පිටපු හා හරකා බාන ද, පැති දෙයක්ද පොත්පත් දමා ගම්පු රජු
 අත්පාසමට පුටා වෙහිත් අතුරුදන් වූහ. නිලෝමිටර දන අවක් ඇත
 වන වනය මුදු විටියාවකට කුඩු කැටි වූහ. පිරිසි, පාවිසාත් පුරු
 හමුදාවට ඉදිරිපිට වන කස වූහ. නැඟුණු කන මෙය උපැටියෙන් වසනක
 වන තුරු මෙහි නැවතුණහ.

තැරවි පාසු මේ පැසියව්වරු නිතිගත් කලහ. මෙසේ ගිනි තබන
 ලද අතිකුත් මේ නිවැසිත් මෙසේ මෙයද මළ පොදෙකක් ලෙස නම්
 කලහ.

මෙසේ නානිකා පමුණ පොට්පලේ ගහාපති, පස්සෙ එයාට
 මුලාදැනියා කලා. පිරිසෝත්තයෙන් මේ වචන අලෝකයෙහිට ඇහෙන්නේ
 ඇත නතා කරන්නෙකුගේ වචන වෙහි. "මෙත් අපියාවක් මරා දමීම.
 පැසියව් කාරයෙන් අපේ මෙම පැසියන් දහසක දෙනෙකු මරා දමීම. මා
 මේ සේරම් දක්කා. අපට පේන්නයි උන් ටි පොල්ලන්ට මරා දමීම. අපේ
 නානිකා උන්ට ගාස කලා. "නොපිට මේ අපරාධයට වන්දි ගෙවන්න
 පිද්ධ වෙයි. නොපේ ලේ ගංගාවක් වෙත් ගලා යායි." කියල කානිකා
 කිව්වා.

* පොත්පත් පුද පමුණාවේ නිලයයි.

"ඉතින් උඹලා කැලෑවෙම ජීවත් වෙනවද?" යි අලෙක්සේයි යෝන්කාගෙන් ඇසුවේ අඩ තිත්දෙන් මෙනි. ඔහුගේ කටහඬ පවුලෙන් යම්කම්හි.

"ඔව්, කැලෑවේ ජීවත් වෙනවා, වෙන මොනවා කරන්නද? ඉතුරුගේ අපි තුන්දෙනයි, මායි, මල්ලියි, අම්මයි. නියුක්තා නංගි ලෙඩ වෙලාවක. කවත් පුංචි මල්ලි කෙනෙක් හිටිය. එයක් මළා. අපි තුන්දෙනෙක් හරියි ඉතුරු වුණේ.... අන්න සේදයා, පියාව අඬගහගෙන එනවා. බලන්න."

මිහයිල් පියා තමන් හැදින් වු මේ පුද්ගලයා කෙටිවුය. උසයා, කුටුය, ඔහුගේ මුහුණ කරුණාවන්තය. දෑස් ලමයකුගේ මෙන් පිරිසුදුය. හොඳය. පැහැදිලිය. ඔහුගේ යටි රැවුල තුනිය. රිදී පැහැයෙන් යුක්තය. වටළු ලොවින් කළ පරණ හිම කබායකින් ඔහු අලෙක්සේයි එකිය. ඉතින් තුන ඉරි ගිය එම කබායට දමා ඇති අණ්ඩ විවිධ පාටින් ක්ෂණය. මිහයිල් පියා අලෙක්සේයි ඉතා පහසුවෙන් උස්සා හිම යානයක කබා, විස්මය පත් ලමයෙකු මෙන් මෙසේ කීවේය.

"අහෝ පට්! ඉලන්දාරයා හොඳටම කෙටිවු වෙලා. ඇවකවු විතරයි. මේ පුද්දේ නිසා වෙච්ච තස්පැත්තියක හැටි. අහෝ! අහෝ!"

මේ දැන් උසන් ලදරුවකු මෙන් පෙරළුමින් අලෙක්සේයිව හිම යානය එක කබා, ඔහු නොවැටෙන සේ ලනුවකින් බැඳ මොහොතක් මල්පතා කළ මිහයිල් පියා තමා හැඳ පිටි කබාය ගුළුවා එය හතරට බෙදා අලෙක්සේයිගේ හිසට යටින් තැබීය. පුංචි අපකුගේ බෙල්ලට පැහැනු රිදී කර පටියක් හිම යානයට බැඳ තිබිණ. එම කර පටිය තුළට හිස මො ගත් පියා ඉතිරි පටි දෙක කොල්ලන් අතට දී "දෙවියන්ගේ පිහිටයි" කියමින් ගමනට යුදානම් විය. නිදහසට එක්ව හිම යානය අදින්නට වුන. මොහුන්ගේ පාවලට පැහැනු හිම හඬක් හැගිය.

රිදීක දවස් තුන තුරේ කබා අවට සිදු වු බද් අලෙක්සේයිව ඉතාම යහපත්. උණුසුම් සිදුසුමින් වැසුණු කලක මෙන් හොඳහැටිව පෙනෙමිනි. වෙරක පුකාති පිහිය ලැබු ඔහු කවත් වෙරක උණ විකාරයෙන්

දොඩවන්නට විය. පිදු වූ දේ ගැන නිසම අවබෝධයක් සිතට එ
දින නියමයට පිටුවිය.

මුකලත් කැලය මැද ගමට පිවිසි පුත. ඔවුන් වාසය ක
ගෙවල්වල පියස්ස තාදා ඇත්තේ පමණි අතුවලින්. එයද හිමි
ඇති මැවින් එතැන මිනිසුන් පිවිසි වෙහිද යන්න එකවර නොපෙන
ගෙවල් තුළින් නගින දුම වලා මත නොපෙනෙන්නේ පිට වෙන්නාත්

ගැහැණු පමණි හා මහල්ලෝ නිස දෙතෙත් පමණකි.
පදිංචිකරුවෝ. මිනිසුන් පියා කැලේට කඩා වැටුණු ගමකිසි පෙ
තෙත් නියමයට නොගෙන බව ප්‍රසිද්ධ වීම නිසා ඔහු පිළිගැනීමට
දුර්වලයට ආය. මහල්ලා සහ පමණින් ඇදගෙන එන හිම යානය
විශාල දුර්වලයට දුම හිම කාන්තාවෝ, කැ කෝ ගසමින් දුටුන
කෙළි රංචුව එලවා දමා, නියමයට අසලින් ගමන් කරමින් අඩන්න
වැලකන්නට වූහ. ඔවුහු වැරහැලි ඇදගෙන උන්න. හැම එකියක්
සමාන වශයෙන් ඇත්තියත් වෙනි. බිම් ගෙවල්වල දුමාරය, දුමුල්, දූලි
ඔවුන්ගේ මුහුණු කර වෙලාය. කාන්තිමත් ඇත් හා සුදු දත් නිසා පෙ
තම, කරුණින් මැහැල්ලත් අතුරෙන් වෙන් කොට හඳුනාගත නො
වනු ඇත.

"අහෝ, ගැහැ! ගැහැ! උඹලා මොකටද මේ වට්ටෙලා ඉන්
මේක නාට්‍යයක්ද? විරූපාවක්ද? " මිනිසුන් පියා රොස් වී පැවි
"මෙකැනින් ඉක්මනට පලයල්ලා දෙවියන්ගේ නාමයට පලයල්ලා
බැටරි වෙත්."

ස්ත්‍රීන් සහ කරන සැටි අලෙස්සෙයිට ඇතිණි.

"අහෝ එයා හරියවම කෙටිවු වෙලා. ඇට සැකිල්ලක් ව
කෙරෙන්නටත් ඇතැ. එයාට පණ නියමයටද?"

"එයාට පිහිට නැතැ. එයාට මත් වෙලාද? අහෝ බලප
ඇතැයි පමණි විකල්ප."

පසුව දෙවන් පියාදැනි හා සුදුම වීම නැවතිණ. නියමය
විකල්පයට පිදු වූ දුක් නැතැයි කාදන්නද, එහි නියමයක් බව නිසා පි
විකල්පයට පත් වූහ. බිම් ගෙවල් සහිත ගමට හිම යානය ඇතුළත්

යම්වා කාගේ ගෙදර පදිංචි කරවිය යුතුද යන ප්‍රශ්නය වටා විවාදයක් ඇති විය.

"අපේ ගෙදර තෙකමනය නැහැ. හොඳ වැල්ල, වියලි පොළොව හා ළඟ තුමිතෙල් ලිපක් තියෙනවා" යැයි එකියක් කීවාය. ඇගේ නෙත් ඇහැදිලිව දිලියෙයි.

"ලිපක් තිබුණට ඇතැයි. උඹලගෙ ගෙදර මහ ගොඩක් ඉන්නවා හද නිසාම ඒ මනුස්සය මැරල යාටි. මිහයිල් සීයේ අපේ ගෙදරට ගෙනියන්න. මගේ පුත්තු කුන්දෙනෙක්ම යෝවියට් රතු හමුදාවේ. මා දුග පාත් පිටි ටිකක් ඉතිරි වෙලා. මට පුළුවනි එයාට රොට් හදල දෙන්න."

"අපේ ගෙදර හොඳට ඉඩකඩ තියෙනවා. ගෙදර ඉන්නෙ දෙන්නයි උඹ රොට් අපේ ගෙදරට ගෙනෙත්. කොහෙ උණාම මොකෝ. මට සිත්ස්සුනටයි පුළුවනි එයාට පාත්තු කරන්න. මා ළඟ වියලි මෑ ඇටයි හතුව තියනවා. මට පුළුවනි මාලු බැඳල පුප් හදල දෙන්න....."

"චළ පයයි ගොඩ පයයි. ඒ මනුස්සයට මොන පුප්ද? මිහයිල් මාමේ සිය ලෙඩාව මට බාර දීපන්. මා ළඟ එළඳෙනෙක් ඉන්නවා. නිරි දෙන්නට පුළුවනි."

ගම මැද බිම් ගෙයට, එනම් තම ගෙදරට නිමයානය මිහයිල් දක්කාගෙන ගියේය.

කුඩා බිම්ගෙයක් මැස්සක් මත වැහිර සිටි පැටි අලෙක්සේයි මතකය. බිත්තියේ එල්ලා තිබූ ලුටිනා * වලින් කණමැදිරි එළියක් ලැබේ. බිම් ගෙය තුළ දුම් ගඳකි. ගෙමැද ලී කොටයක් උඩ පර්මන් මයින වෙඩිල්ලක පියනක් මේසය වෙනුවට තබා ඇත. පුටු වෙනුවට ලී කොට කීපයකි. මිහයිල් සීයාගේ බාල ලේලි වාර්යා කළු ලේන්සුවකින් හිට වයාගෙන මේසය වෙත නැව් යමක් කරමින් සිටී. ඇ හැඳ සිටින්නේ මැහැල්ලකගේ ඇඳුමකි. මිහයිල් සීයාගේ සිය රිදිවත් තුනි හිසකේ වලින වැසී ඇත.

* "ලුටිනා-දේවදාර ගස් කඳන් කපා ගන්නා සිහින් ලී පතුරු වගයකි. එය පහත් තිරයකට සමානය.

අලෙක්සැන්ඩ්‍ර් වැහිර සිටින මැස්ස මත පිදුරු අසුරා ඇත. පොරවා තිබෙන්නේ හිම යානයේදී වැසු පරණ බැටළු ලොම් හිම කබායෙකි. ඔහුගේ ඇඟපත කඩියයි. දෙපා ගින්නක් කලෙක මෙන් දූවෙයි. එසේ වුවද ඔහුගේ ආරක්ෂා පහිත නැතකට වී, නොසෙල්වී කල්පනා නොකර, නිශ්චයා ආරක්ෂාව පහිත නොවීය, මෙසේ වැහිර සිටීම නිසා අලෙක්සැන්ඩ්‍ර් සතුටු විය.

ඔහු දැස් වසා ගත්තේය. දොර හැරී යෑමට පහරක් වැටී
 විට පමණක් ඔහු ඇස් ඇර බලයි. මේසය අසල කාන්තාවකි. මේ
 මත මල්ලක් තැබූ ඇ නාමන් දැක් මල්ල මත තබාගෙන සිටින්නී.
 නැවත මල්ල ආපසු ගන්නට මෙන් ඇ එදෙස බලන්නීය. සුසුමක් හෙ
 ඇ වර්ෂාව මෙසේ කීවාය.

"මේ රුලං පිටි, මම මේක පරිස්සම් කරගෙන හිටියා. කොස්ටෝනාට කෑම හදල දෙන්නයි. දූන් එයාට ඒවා උවමනා තෑග්ග උඩලගෙ අමුත්තාට කෑද හදල දීපන්. මේව ලමයින්ට ගුණයි. අමුත්තා කියාපු ආහාරය....."

එම ගෙදර නැමි දෙනෙකු කුලටම ගෝකය කා වද්දමින් ඇ විට
ගියාය. තවත් ගැහැණියක් වියලි මැ ඇට ගෙනාවාය. එක් කතක්
දත් උදුනෙන් බාන ලද උණු රොටි කීපයක් ගෙනාවාය. බිම් ගෙය දු
උණු රොටි සුවඳ වහනය විය.

සිරියෝන්කා සහ ජේද්‍යා ද ආහ. ගොවියකුගේ බැරැරුම් ගතියේ නම හිස්වැස්ම අතට ගත් සිරියෝන්කා "ආයුබෝවන්" යැයි කියමින් ආකොළ සහ ලී කුඩු පොදක් ඇලී ඇති සිනි කැට දෙකක් මේසය මත තැබීය.

"අම්මා මේ තැන්ප එව්වා. ඩිනි ඇහව ගුණයි. කන්න" යි
නැවත සියා වෙත හැරී වෙනත් හඬකින් කතා කළේය. "පරණ තැන්ප
අපි නැවත ගියා. යකඩ ගාජනයකුත්, උදලු දෙකකුත්, පොරෝ තලයක්
සොයා ගත්තා. අපට උවමනා වෙත හන්දා අපි ඒවා ගෙනාවා."

එවි මොහොත් කලකට පසු නමාට ලැබුණු තෑගිවල වටිනාකම
අලක්කම් අවබෝධ කර ගත්තේය. මේ තෑගි හෙතා ගම්මුත්තේ පවුලේ
අයාන් කොටසක්ම පසුගිය නිසා කාලයේදී කුසගින්න නිසා මිය ගියේය.

මි පවුලකින්ම සාමාජිකයින් එකතු හෝ දෙන්නකු හෝ මාරයාට බිලි
එකක් සිටුනු රෝගී නියමුවා කෙරෙහි මෙන් දයාවක් දක්වුහ.

අපේ, අපේ වෙනමක් ගැනු! මේ ගැනුත්තෙ වටිනාකම
පමණයි නියල නියන්න බැහැ. ඇහෙනවද අලෙක්සේයි. රුකියානු
ගැනිය මිල නොකළ හැකි වස්තුවක්! ඇගේ හදවතට හා වදින ලෙස
හා කළොත් ඇ මිනුම දැව් ලපකාරයක් කරනව. මාරයාට බිලිවෙන්න
හා ඇ මිය නැහැ. එතරම් උකුම් ජාතියක් අපේ ගැනු ජාතිය. ආ!
තම හේද? යි මිහයිල් සියා නැවතත් යම්කිසි වැඩක් පටන් ගත්තේය.
යක මිනු කැදැලියද, නවත් වරක කරපටියද, නැතිනම් හිම සපත්තු
මත් වැඩියා කළේය. වැඩකරන කොටත් මේ අපේ අම්මන්ගේ අපට
වෙති නැ. කරට කර වැඩ කරනව. පිරිමි අපට උන්ගෙන් පාවම්
න්ට පුළුවනි. ඒ වුණට උන්ගෙ කට තමා කට. උන්ගෙ කටවල් හන්දා
ට පිටියක් එසා වෙලා! මතේ අනියා මළාට පස්සෙ මා හිතුව දන්
මත් දෙවියන්ගෙ පිහිටෙන් නිව්හැනේ ඉන්ට පුළුවනියි නියල. මිය
පුරු සිහිවිලි නියා දෙවියෝ මට දඩුවම් කරල. පුද්ධ හමුදාවට සුදුසුකම්
නි පිරිමි පාටියාත් හමුදාවට බැදිල සටන් කරනව. මගෙ පටි ගෙවන්නට
ම ගැනුත්තෙ තායකකම් බාර ගත්ත. බැටළු රැළකට මැදිවෙව්ව එවෙත්
ගෙ..... හරිම පාපයක්!

විනාශක මේ උමං ගමේ දුටු බොහෝ දේ නියා අලෙක්සේයි මව්ක
ය. පැසිස්ටවරු ප්ලවිති ගමට ගිනි තබා එහි ගෙවල් දොරවල්, බඩු
වටු, කරනා බාන, ගොවිත්තේ ඇඳුම් පැළඳුම්, හැලි වළා, පිහන්
කළුප, කුසි - පොරෝ ගොවිතැන් ලපකරණ ඇතුළු පරම්පරා ගණනක්
ස්වස් සිටුත් සරි හම්බ කරගත් නැම දෙයක්ම විනාශ කළහ. එතැන්
ට මේ විනාශක උමං ගමට ආ පසුද කවුන දුක් විදින ගම්මු පැසිස්ට
තුරාට අසුචිය සහ බියෙන් නිතර පසුවෙති. සිටුහු කුසගින්නේ පිටියද
ලුක ගොවි ක්‍රමය විනාශ වීමට ඉඩ නොහැබුන. සිටුත් බිම් ගෙවල්
රුකවිද පාඩුගිකරිය. ඒවායේ පදිංචි වුයේ හිතු මතයට නොව සමුහ
ගොවිපක්ෂ ඉති කණ්ඩායම් අනුචය. මිහයිල් සියාගේ බෑණා පැසිස්ටවරුන්
සිත් මරනු ලැබූ පසු, සිහු සමුහ ගොවිපක්ෂේ නිති රීති අතුරුව
යාගේ සෙදියා දන් මිහයිල් සියාගේ තායකත්වයෙන් මේ ගැහැණු
කලක් කැලයේ නැවුම් බිමක් කොටගෙන වසන්තයේ දී ගොවිතැන්
රීතියට පුදානම් වෙති.

තම හැර පණ බේරාගෙන පළා යන විට ගෙනා සියලු මානසික ආකාර ආදිය බෙදාහරිනවා හරි දුන්නේ කුසගින්න පවා නොතකමිනි. පරිමිතවත් බේරාගත් එළඳහුන්ගේ වස්තු පැටවුන් රැකීම සඳහා විශාල පරිශ්‍රමයක් දරන ලදී. මරණය පවා නොතකමින් පරිමිතවත් ගිනි තැනීමට ගිය කොල්ලන් අරි හොඳවල් හාරා අවුස්සා බලා ගිය කොල්ලන් අරි හොඳවල් හාරා අවුස්සා බලා ගින්නට හසු වී තිල් පැහැගෙන විශාල පරිශ්‍රමයක් ගෙනවිත් ලී මිටි දෙකක් සවිකොට පාවිච්චියට ගෙනා තිබෙනවා නම් සාධාරණය වී මුළු ගමටම සැහෙන සේ මාරු ඇල්ලා ගිනි පමණේ දී මෙය ඔවුන්ගේ ආහාරයේ වැදගත් කොටසක් විය.

සමූහ බොවිපලේ සමහර ගැහැනු තම බිම් ගෙට වැදී සිටියා ප්‍රශ්නයක් ගැන කැසෝ ගසන විට මිහයිල් සීයා දෙකන් වසා ගේ සමහර විට සීයා තම හොරෝසු හඬින් බැණ වදි. එසේ වුවද, ඔහු කාන්තාවන් අතය කළේය. අලෙක්සැන්ඩ්‍රි නිහඬව අසා සිටින හැටි දැක සීයා තම 'ස්ත්‍රී චර්යාව' අතප උසට වැනුවේය.

සිත්ත බලපත් අලෙක්සැන්ඩ්‍රි! මගේ ආදරණීය කොල්ලෝ, වූ දෙයක හැටි ගැහැණිය නිතරම යම්කිසි දෙයක් බඳා ගන්නවා. මගේ ඒ වැරදිද? මොකද ඇ එහෙම කරන්න? ඇ කැදර හන්දද? නැහැ. කොහොත් කැදර නැහැ! ඇ එහෙම කරන්න ඒ දේ ඇට වටිනා නිසා. ඇ ලමයිත් කවයි, පොවයි, පවුලේ මුළු බරම ඇ කරපිට. උඹට පේනව නෙවද ආ ජීවපරිත හැටි. හැම තැන් කැල්ලක්ම ගණන් කරනවා. ඇත්ත වශයෙන් මේ ඔවුන්ගේ සිය සිද්දිය වූණ පනවාරි මාසෙදි. පාවිසන් සේනාපතිය මේක ආවා. අපේ පුතුන් නොවේ. අපේ පුත්තු ඔලෙනින් අසල යො කරනවා. ඔහු නියන්නා අපට ලැබුණු ආරංචිය අනුව, අපේ මේ උමං මො ආව පාවිසන් හටයා දුම්රියපලට අයක් උදවිය. ඒ කොල්ලෝ ඒ ඔවුන්ගේ වැරද්ද. ආහාර විකන් කොපල දෙන්නයි කියල. පසුව අපේ මේ ගැන පාවිසන් හටයන්ගේ මිත්‍ර ආහාරවලින් පිරෙව්වා. කවුන් ලමයිත් මන්ද පෝෂණයක් පොදුනවා. උන්ගේ අත් පා ඉදිමිලා. හාමෝ වැඩිලි දන්නවා. ඒ වූයෙම මේ ගැන පාවිසන්වරුන්ට කමක්ගේ අවසර මත් අප පවා දුන්න. ඔහු පොතු පුදට කොටුවියක් නම්, පරිමිතව එළඳා දීමට පත්ය අපේ පුතාම හොඳ හසුදා රැස් කරල රුසියා කාන්තාවට ආහාර කොටුවියක් පවත්වනවා. සිත්ත මම කරන බ්!

අලෙක්සේයි තම ගෙදර නවාතැන් ගෙන දවස් තුනක් ගත වූ පසු දා මිහයිල් සීයා තීරණාත්මක ලෙස මෙසේ පැවසීය.

"අලෙක්සේයි උඹට නාන්ට චතුර උණු කරනව. හිතලට අනුච්චිට උඹේ ඇටකටු හොඳට උණුහුම් වේවි. උඹට හොඳ සනීපයක් ලැබේවි. කොහොමද උඹේ කල්පනාව. මගෙ අදහස හරිද?"

නෑම සඳහා ඔහු උවමනා දේ පිළියෙළ කරන්නට විය. පිපට දර දමා ගිනි පත්තු කළේය. ගිනිමැලය කොතරම් දඩි වීද යත්, ලිප් ගල් පුපුරන්නට විය. බිම් ගෙයට පිටතින් තවත් තැනක ගිනි ගොඩක් ගසා විශාල ගලක් එම ගින්නට දමමිණිය. වාර්යා පරණ ලී පිප්පයකට චතුර පිරව්ව්වාය. රන් පැහැති පිදුරු බිම් එළන ලදී. ඉන්පසු උඩ කබාය ගලවා දමූ සීයා යම්කිසි ක්ෂාර වගයක් චතුරට දිය කළේය. ගසක පට්ටාවලින් සාදන ලද 'මුදු හත්තක්' ඇඟ ඇතිල්ලීම සඳහා පිළියෙළ කළේය. බිම් ගෙය තුළ උණුසුම අධික වී වහළේ හිම දිය බින්දු බවට හැරිණි. සීයා පිටතට දුව ගොස් ගිනි මැලයට දමා තිබුණු විශාල ගල් කැලය උදලු තලයක තබාගෙන බිම්ගෙට ගෙනැවිත් එය චතුර පිරි පිප්පයට දමමිණිය. ගෙය පුරාම වාෂ්ප වලාවලින් පිරිණ. පසුව මේවා කුඩා කැබලිවලට කැඩී ගියාක් මෙන් කැනින් තැන කුඩා වලා ඇති විය. දන් කිසිවක් කිසිවකුට නොපෙනේ. එතෙක් අවිද්‍යාන අතක් නමාගේ ඇඳුම් ගලවන බව අලෙක්සේයිට දනෙයි.

වාර්යා තම මාමණ්ඩියට උදව් වුණාය. උෂ්ණය නිසා ඇට තම කබාය සහ හිස බැඳී ලේන්සුව ගලවා දැමීමට සිදු විය. මෙතෙක් නොදුටු ගොතන ලද කෙස් වැටිය උරහිස හරහා එල්ලා වැටිණ. මෙතරම් ලස්සන කෙස් වැටියක් ඇය සතු බව හිස බැඳ තිබූ ලේන්සුව නිසා සිතා ගැනීමට පවා අපහසු විය. මොහොතකට පෙර තාපසියක් මෙන් පෙනී සිටි ඇ දන් රුමක් තරුණියකි. මෙතෙක් ඇය දෙය උවමනාවකින් නොබැලූ අලෙක්සේයි දන් ඇ ඉදිරියේ නිරුවතින් පෙනී සිටීම ගැන ලජ්ජා විය.

"අලෙක්සේයි ලජ්ජා වෙන්න එපා. හිතට පෙට්ටිය ගනිත්. වාර්යා දන් ඉස්පිරිතාලෙක හෙදියක් වගෙ. එයා කුඩාල ලබාපු සෙබලෙකුට

ලාභය්‍ය කරනවා. ඔහුත් ලක්ෂ්‍ය වැඩක්ද? වාර්ෂික සියයට අල්ලා ග
මේ කමිස පොදුවම දිවලා යාම. කැලී ගැනෙන්නවා! කැපී ජීවත්
කියමි.

තරුණ වාර්ෂික තෙත් වීදහා කළුමිත් බියෙන් විලාසයක්
කැටි ලෙසක්කයි දිවිය. වාණිජවලින් පිරි පටලය තුළින් පළමුවට
තම දේහය දුටුවිය. එය හමින් වැසුණු කටු පොඩිකි. පොටු
කකුළු. දළහිත් පන්දු මෙන් හෝලාකාරය. ක්‍රෝධී පාදක වල ගැසී
බඩත් පිටත් එකට ඇලනයක් මේකි. පසුව ඉල ඇට පොරා ගොඩනි.
පැහැයෙන් යුතු පිදුරු පැදුර මත දුඤ්ඤ පාට හමින් වැසුණු මේ
ඇති ඇට කැකිල්ල තබා ඇත.

සමත් දියර වැනි ක්ෂාරය කලකය ඇත අතුල්ලන තත්ත්ව
එබැවින් සියා. ලෙසක්කයිගේ ඇත එයින් අතුල්ලන්නට ගැරුණ
වාණිජ පටලය තුළින් කහ කිරිය දුටු මහල්ලා ක්‍රියා විමසින විය. ඔ
මේසේ සිය.

“අපත් දෙයියෙන්...” ලකි හරින නොතන තත්ත්වයක ඉත
ලෙසක්කයි. පරිප්පුතලෙන් බේරලා ඇති. මාරයාගෙන් බේරෙනට තු
බිද...”

ලෙසක්කයිගේ පිට අල්ලා ගනිමින් පිහි වත්කම් කරගෙන සි
වාර්ෂික මින කඩා පැනන මහල්ලා ඇට මැල වැදුණේය. “ලකි මොන
පිරිවිස්සු මිනිසා වියා මොහොත ඉතානත් පවිසාරි! පොල් සපා ගතත්
මොකටද? නැහැ කිසිකාරි එකයි. ලෙසක්කයි ලකි බොවෙනන එක
පුකා! ලකි වාර්ෂික විලිඳුනන මේ ලැක්කි හැනැ. මේ ලකිට කන්
කරල. ලකිට පුර කරනවා!... ලකිට පුරිය ලැබිවි.”

අත දරුවකු පාරිකතාත් මෙන් සරෙස්කමින් ලෙසක්කයි
තාවිතලට වූ සියා කළු වියා ඇති පිහිගත් තම පිරි මැද්දේය. ඒ මේ
කරමින් පුළුන් පිරිවිට ලකි විකුර වත්කමට සමත් දියරෙන් තු
අතුල්ලා කුඩු පිරිසුරු කරනවා.

වාර්ෂික පිහිටි නිතරම ලැටි කරනවා.

පුහිත් දින පැණිත් මත ලෙසක්කයි වැනිට පිරි. පුහිත් තු

එය ඇත්තේ අතිශය දුම්රුම, පිරිසුදු, පිහිටු කම්පයකිනි. එය මහා
පියාණය. ඔහුට දත් අවුතු සනීපයක් හා සන්තියක් දැනේ. වාණිජ අතුරු
පසු පසු වාර්ෂික ඔහුට දුම දමන බිල් බේර් 'හේ' කෝප්පයක් බොන
දුන්නාය. පිරිසෝත්තා ගෙනා සිටි තැටි දෙක වාර්ෂිකයෙන් උදව්වෙන්
කර ගත් අලෙක්සේයි සිටි තැටි කීපයක් කවි දමාගෙන උගුරක් බේර
වෙස් හේ බි අවසන් වූ විගසම නින්දට වැටුණු අලෙක්සේයි අනතුරු
මුණ පෑ පසු පළමුවරට සිහින නොදක, සුවසේ නිදාගත්තේය.

හඬ නගමින් ඇති වූ සාකච්ඡාවක් නිසා ඔහු අවදිවිය. බිම් ගෙ
තුළ ඇදිරිය. තිරු රැස් වනයේ ගස් අතරින් යම්තමින් පෙනේ. මහා
පියා කෑ ගසන හැටි ඇසේ.

"ගැනු මොළේ. වැඩක හැටි! දවස් එකොළහක් තිස්සේ
මනුෂ්‍යයට හාල් ඇටයක් වත් ලැබී නැහැ. උඹ ගල් ගෙඩියක් වෙනක
නම්බු බිත්තර කවන්න හදනව. ඕන හිලපු හැටිය ඒ අසරණය මැරී
යායි..." දන් ඔහු කෑ නොගසා යමක් පැහැදිලි කරන්නාක් මෙන් කන
කරයි. "එයාට දන් ඕන ගල්ගෙඩි වගේ නම්බු බිත්තර තෙව්. වැඩිලිප
එයාට ඕන කුකුළු පැටව් සුත් හොද්දක්. සිත්ත එයාට කියාපු බේක. ය
පණ වුණත් ඇදල ගනිව්. උඹගෙ පාටියාත්තා - කුකුළු පැටියට දිප
එයාට සුත් හොද්දකට ආ....?"

මැහැල්ලක් නියැණ, ප්‍රසන්න, බිය වූ හඬකින් කෑ ගැසුවාය.

"බැහැ, බැහැ දෙන්නෙ නැහැ. ඉල්ලන්ට එපා. නාකි යනා ඉල්ලන්
එපා! ඒ ගැන මතක් කරන්නවත් එපා! මගෙ පාටියාත්තාට දෙන්න! සු
හොද්දට.... ගම්බු ගෙනාපු කෑම ජාති මදෑ මතුල් ගෙදරකට.... මේ
නාකියා හිතන දේවල්....!"

දොර හැරගෙන පිටවන මැහැල්ලගේ සෙවණැල්ල පෙනේ. විව
දොරින් වසන්තයේ සිසිල් සුළං බිම් ගෙය තුළට වැදීණ. අලෙක්සේ
දුස් වසා ගනිමින් සුසුමක් හෙළිය. මහල්ලා ඔහු ලහට ආවේය.

"අලෙක්සේයි නුඹ නිදාගෙන හිටියේ නැද්ද? නුඹට ඒ ඇහුණ
වන්ට ඇති! එයාගෙ කතාව හන්ද, නුඹ එයා පිට වරද පටවන්න එප
නුඹ හිතනවද එයා කුකුළු පැටියට කෑදරයි කියල? අලෙක්සේයි එහෙ
නාවෙයි. පර්මන්නු එයාගෙ පවුල එහෙම පිටින්ම විනාශ කළා. ඒ

කොල්ලක්ක පවුලේ දහදහස් හිටිය. ජර්මන්ගු දැනගන්නා එක
 ලොකු පුතා බුද්ධ කමුදාම උගත් නිලධාරියෙක් වේ. පවුලේ ද
 දෙනෙකුම එක පාරටම වෙඩි තියල මරා දමම. වසිලියස් විස
 මෙරුණේ. දරු මල්ලක් හැනි මග වයාය නාති අම්මණ්ඩි කොක
 හැසිරෙන හැටි, නිකන හැටි කුමට භාරතව ඇති පාරිසාන්ක
 නම් ඇති කුකුර පැටිය එස් මෙස් එකක් නොවෙයි. වසිලියස්
 එකම වස්තුව මග කුකුර පැටිය විතරයි. ජර්මන්ගු අනිත් හැම දේ
 වඩා කුකුර මනමලට ආසා කරනවා. උන් අපේ කුකුළන් හැම දෙනා
 අල්ලාගෙන ගියා. මග කුකුර පැටිය විතරයි මෙරුණේ. ජර්මන්ක
 දොර මුහුට එකකොට මග පැටිය අවටාලයට නැහල හැගිල ඉන්න
 සද්ද නොකර. පමණක් මිනිස්සු ආ පැටිය වන්නෙ ඇවිදිනවා. ක
 හුවනක්කාර කුකුර පැටියක්. අන් මුර මෙමට ඉතිරි වුණේ මග කු
 පැටිය විතරයි. ඉතින් මග පැටියට අපි පාරිසාන්ක කියල නම් දි
 මග කපටි තුවන හන්දි.

වනසැදි පුරුදු වූ පැටියෙකු අලෙක්සැන්ඩ් මෙරුණ්ඩ්ට
 ඇරගෙන නිදා වැටෙන්නට විය. ඔහුගේ නිකරකාරිය නිසා කලකල
 පත් මිනිස්සු සියා ගමක් කරමින් සිට ඔහු මුහුට වත් නැවත ද
 කරන්නට විය

අලෙක්සැන්ඩ් ට අම්මණ්ඩ්ට දොස් කරන්නා එකා. ඇගේ නමක්
 ගැන අවබෝධ කරන්නක උත්සාහ කරනත්. එක් කොඳ යාලු
 විනාශකර එක විසාල දෙවදාර ගසක් වගේ ඇ හිටිය. කුණාටුරි
 ඇ ආරකා වෙලා හිටිය. උන් ඇ නේමට මුල දිරාගිය ගස් කොට
 වගේ. ඇගේ එකම ගැනමිම කුකුර පැටිය විතරයි. කුම ඇයි ද
 නොකරන්නේ? නිදිද? නිදාගනිත්. නිදාගනිත්!"

අලෙක්සැන්ඩ් කොතිලා හිදයි. ඔහුගේ පිරුර ලොකුම පුරන්ඩ
 පිර වූ කලෙක මෙනි. ඇට කටු රහිත එම පිරුරේ දේ ගමන් කරන
 පමණක් මුහුට දැන. ඇට කැටි පිපිරි ඇති ඔහුගේ දෙපා තනියන
 හා දෙවන්නට විය. එකක් මුහුට හැරමට හෝ අත පය පෙළවීමට
 කන්ඩියක් නොහිටිනි.

අව විස්මයකින් පසුවන අලෙක්සැන්ඩ් විවිධය කුල නමා මෙ
 විවිධය වරහා ගසක් කාමරයක් ලෙස නොවේ. එකට එක නොගැල
 අද්දක සිතමා කතාරක පිහිනා වගකන් වලා ඔහු ඉදිරියේ මැටි

වසන්තය එළඹිණි. උමං ගම අතිශයින්ම අමාරු කාලයක් වූණි පැවිය. දෙවන වර ජර්මන් හමුදා පැමිණෙන්නට පෙර කමන් ස ආහාර වැලඳු ගම්මු පසුව ඒවා උමං ගමට ගෙන ගියහ. දන් ඔවුහු ඒ ආහාරවල අවසන් කොටස කා දමති. හිම දිය වී යන්නට පටන් ගත්තේ කඩිමුඩියේ සෑදූ බිම් ගෙවල් වසා සිටි පියස්ස අතරින් වතුර නාග වෙන්නට විය. ගෙබිත්ති හා සිලිම් තෙතබර් විය. බටහිර ඔලේනි වනයේ සටන් කළ පාටිසාන් හටයෝ රැ කාලයේදී එකා දෙන්නා බැහි. උමං ගමට පැමිණි නමුදු, දැන් යුද පෙරමුණෙන් වෙන් වී ඇති නිසා එයද නැවතිණි. ඔවුන් ගැන ආරංචියක් පවා නැත. ගෙවිලියන්ගේ කටු පිටිනය මේ නිසා තවත් නරක අතට හැරිණි. හිම දියවී යයි. ගොවිතැන් වැඩ පටන් ගැනීම සහ එළවුළු පාත්ති දළුම ගැන ඔවුහු සාකච්ඡා කළහ.

මිහයිල් සියා ගෙදර ආවේ සතුට මුසු කලබලකාරී ගතියකින් යුතුවය. ඔහු නිල්වන් තණ ගසක් කර ගැට සහිත තම අත්ලෙහි තබා ගෙනැවිත් එය අලෙක්සේයිට පෙන්විය.

"සේනවද? මම කුඹුරේ ඉඳල ආවේ. දෙවියන්ගේ පිහිටයි. හිම දිය වෙනව. ශීත කාලේ වසුරුපු නිරිතු පැළ වැටිල. හොඳට හිම වැටුණ අපට වසන්තයට ගොවිතැන් කරගන්ට බැරි වුණක් මේ අස්වැන්න හන්ද කෑම ටික හොයා ගන්න ඇහැකි වේවි. මම ගැහු කට්ටියට පැමිණිම කියන්නම්. අසරණ අම්මණ්ඩල. උන්ගේ සිත් සතුටු වේවි."

බිම් ගෙය අසල පිටියෙහි රැස් වූ ගැහැනු සැලලිහිණියන් මෙතෙක් හට නගමින් කතා කරන්නට වූහ. සියා තෙතා තණ ගස නිසා ඔවුහු උසස් බලාපොරොත්තු ඇති කර ගත්හ. හවස ගෙදර මිහයිල් සියා දැන පිරිමදිමින් කතා කරන්නට විය.

"මාගේ දිග කොණ්ඩකාර ඇමති මණ්ඩලය ගත්ත තීරණය ගැන දන්නවද? තීරණය නරක නැහැ. අලෙක්සේයි! එක නඩයක් එළඳෙනුප ලවා බිම සකස් කරනවා. ඒ බිම් කැල්ල සකස් කිරීම ලෙහෙසි නැහැ අපේ හරක් ගාලෙන් අපට බේරගන්ට පුළුවන් වුණේ එළඳෙනුන් හට දෙනෙකු විතරයි. දෙවැනි නඩය උඩහ පැත්තේ වියලි පොළොව හාරතට උදළු ඉස්කෝප්පවලින් ගෙවතුටල එළවුළු හිටවන්න වගේ. තුන්වැනි නඩය කන්ද උඩ. එහෙ වැලි පොළොව. එතන ඒ ගොල්ල අරිතාපල් හිටවාටි ඒක කරමක් ලෙහෙසියි. බාලයන්වයි, වයසක අම්මණ්ඩලවයි ඒ වැඩට යොදවනව. ඉක්මනින්ම අපට ආණ්ඩුවෙන් උදව් ලැබේවි. ඒ නැතුව

පට වැඩි කරනවා කරනවා පුළුවනි. ඉඩම් අපෙන් යවනවා ඉඩ තියනවා
නැහැ. එකට අපි එක කියනවා! බෙනැතින් පැසිස්ට්වරුන් එළවා දම
නිසා අපේ හටයින්ට අපි සතුටි කරනවා. දන් ඉතින් අපට පිවිස
ගන්නට පුළුවනි. අපි අවාරුකම්වලට පුරුදු ජාතියක්. ඕනෑම අවාරුවක
අපට පුළුවනි බව නැතුව ඉන් දෙන්නට... යැයි සිසා කීවේය.

එදා රි අලෙක්ස්සයින් තත්ත්වය නරක අතට හැරිණි. අ
තින්දේ පසුවුණ අලෙක්ස්සයින් සිරුර සියාගේ උණු පැන් ස්නානය
අමුතු පණක් ලැබීය. බෙලහිතත්වය අපට වඩා වැඩියෙන් දනෙන්න
විය. වේදනාව තවත් තියුණු විය. ඔහු උණ විකාරයෙන් දොඩවන්න
විය. දන් සපමන් යම් කිසිවකුට සිතෙන් අඩ ගැහු ඔහු තවකෙකුට බැ
වැදුණේය. ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළේය.

යම්කම් එළිය වැටෙනවාත් සමගම මිහයිල් සියා නැගිට නිදියම
සිටින අලෙක්ස්සයින් දෙස බලා. වාර්ශාව පහත් හඬින් යමක් කි
වෙනවා සැරසුණේය. හිමි සපත්තු ඇඳගෙන, ඒවාට උඩින් නමාම පර
වයරයකින් සාදා ගත් කලෝමි නම් වූ සපත්තු තවර දමාගෙන, හි
තමය තද වනසේ බැඳගෙන පුනිපර් හැරවීමත් රැගෙන එළියට බැස්සේ
හැරවීම පාවිච්චි කිරීම නිසා එහි උඩ කොටස අත්ලට ගැටී දිලිසේ
මේ හැරවීම නැතිව ඔහු දුර ගමන් නොයයි.

මිහයිල් සියා ගෙයින් සිටින ගිණ අලෙක්ස්සයින්ට වචනයකු
නොකියමිනි.

රොයි අලෙක්ස්සයින් මෙරේස්සෙව් සියා පිටව යන සැටි නොදුටුවේ.
දවස් දෙකක්ම අඩ සිතියෙන් පසු වූ ඔහුට ප්‍රකෘති සිතිය ලැබුණ
තුන්වැනි දවසේදීය. හිරු රැස්, බිම්ගෙය කඩුවෙන් ඔහුගේ දෙපාවල
උණුසුම් ගෙන දිනි.

බිම් ගෙය පාළු විය. ගැහැනුන් දෙදෙනෙකු කතා කරන හ
ඇසිණ. එකියක් වාර්ශාය. අනික් කට හඬද අලෙක්ස්සයින්ට පුළුල්
ඔවුහු පහත් හඬින් කතා කළහ.

"කන්නෙ නැතිද?"

"එයාට කෑම රුචියක් නැහැ! ඊයේ රොටියකින් කැල්ලක් කෑවා කාටම වමනෙ දමිමා. හපල කන කෑම එයාට අගුණයි. යම්තම් ටිකක් බොනවා. ඊයේ අපි කිරි ටිකක් හොයල දුන්න."

"මන්න මම සුප් හොඳ්දක් හදල ගෙනාවා. ඒ අසරණ ළමයාට තේ දීපන්."

"වසිලියා නැන්දේ" යැයි විස්මය පළ කළ චාර්යා, "ඔය සුපය..."

"ඔව්, ඔව්..... කුකුළු පැටව් සුප් තමා. මොකද නුඹ පුදුම වෙන්නේ? වෙනට දෙයක් නැහැ. එයාට කුඳ්දපන්. සුප් ටිකක් බොන්ට එයා යි වේවි."

දෙබස අසා සිටි අලෙක්සේයි ඇස් හැර බැලීමටවත් පෙර ඔහු ආ චාර්යා ඔහු වැරෙන් යොලවමින් ප්‍රීතියෙන් කෑ ගසන්නට ගියේය.

"අලෙක්සේයි පෙත්රෝවිච්, අලෙක්සේයි පෙත්රෝවිච් නැගිටින්න! සා නැන්දා සුප් ගෙනල්ලා ! නැගිටින්න!"

බිත්තියේ එල්ලා තිබූ පහන වඩාත් දීප්තිමත්ව බැබළෙන්නට කුදු ගැසුණු මැහැල්ලක අලෙක්සේයි දුටුවේය. ඈ කුඩාය. ඇගේ හිස රළු ගැසිලාය. නහය වක්ය. රොස් වූ බවක් ඇගේ මුහුණෙන් පෙනී යයි.

"මෙන්න මම මේ සුප් හොඳ්ද ගෙනාවා. මේක බිපන් පුතේ දාන්න එපා. නුඹට සනීපය ලැබේවි."

අලෙක්සේයිට ඇගේ පවුල ගැනත්, පාරිසාන්නා කුකුළු පැටියා ගැනත් මතක් විය. ආච්චි සහ චාර්යාද ඔහු ඉදිරියේ සිටිති. ලීප උඩ මැලියේ වතුර නටයි. ඉන් නැගෙන වාෂ්ප සහිත හුමාලය සහ දුම් තුල්ලෙන් මැහැල්ලගේ දුක්මුසු මුහුණ පෙනේ. ඔහු ඈ දෙස වහන්සේගේ ලෙස බැලුවේය.

මැහැල්ල ගෙයින් පිටවෙත්ම අලෙක්සේයිට කියන්නට පුළුවන් "ආච්චි අම්මේ බොහොම සතුනියි" යන්න පමණකි.

"ස්වකී කරන්න දෙයක් නැහැ. මගේ සතිය වෙන්න."

"පාවිට් අම්මේ, ආවිට් අම්මේ! යැයි සියමින් නැගිට පිරිනැ
නු තැන් කළ විට, වාරියා ඔහු පෙමින් කල්ලු කළාය.

"සුනාමි තානයි වෙලා මේ සුප් බොන්න" යැයි වාරියා ඔහු
විනාය.

"මහලුළු පියා කොහිද?"

"එයා ගියා.... දිස්ත්‍රික්ක පක්ෂ කාර්යාලය හොයන්ට ගියා. ත
න සිටයක් යාට් එයා එන්ට. හානයි වෙලා මේ සුප් ටික බොන්න

පළමුවැනි සුප් හැන්ද බිට් හැටියේම අලෙක්සේයිට තද බඩගින්න
තිණ. ඒ සමඟම වේදනාවක්ද ඇති විය. අලෙක්සේයි සුප් හැදි දහයක
යා කොටුවේය. පුදු පැහැති කුඩා මස් කැල්ලක් පමණක් කැඩී
වැටින්න බුරමින් නැගී සිටියද, එකවර ආහාර ගොඩක් ගැනීමෙන් උ
වේමට ඉඩ ඇති බැවින් ඔහු තවත් ආහාර ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය.

ආවිට්ගේ සුපය ඔහුට පුදුම ශක්තියක් ගෙන දුන්නේය. ආහාර
ගැනීම අවසන් කළ විගසම ඔහු නින්දට වැටිණ. මිට පෙර මෙන් උ
සිහියෙන් පසු නොවී, මේ වර ඔහු සුවසේ නිදා ගත්තේය. බිම් හෙ
දුමාරය ද, ඔහුට නොදන්නේ. ගැහැනුන්ගේ කතා බහ ඔහුට නැත. ඔහු
මගෙයි සිය වූ වාරියා ඔහුගේ අතක් අල්ලා ඔහු වෙත නැඹුරු වී ඔහුගේ
තදවන නැවතියා දැයි පිරික්සා බැලුවාය. මේ සියල්ල අලෙක්සේයි
නොදනිණි.

ඔහු ප්‍රමාදාකූල ලෙස ආස්වාස ප්‍රශ්වාස කරමින් සැපයේ නිද
ඔහු පසුදා එමිස වැටෙන පුරු එක හුස්මට නිදා ගත්තේය. මේලෙ
සිහිම බලයකට ඔහු අවදිකර එමට ශක්තියක් නැතිවූයේ මෙහි ඒ
නිදාගන්නේ.

සිහිවිට් තාන්දර විකල්ප අනිකුත් ගබ්දයන් හා නොහොඳින් පම
නටත් ගබ්දයන් ඇත පැහැ කැණිය. උස් පතන් ගබ්දයන් ඇති නොහ
බව නිසා පැහැදිලි අලෙක්සේයි සිය මගටා සවන් දෙන්නට විය. ඔ
විකල්පය නැති. "C - 3" වර්ගයට අයත් ඉහස් යානයක එක්වීම ත

තනන් බව අලෙක්සේයි දන ගත්තේය. තම තමා වෙත ආ වෙත වැඩිවන සැටි ඔහුට දනේ. සමහර විට එය හැසුරු කළ සම්ප්‍රදායක අතුරුදන් නොවීය. ඔහු විධාන් කැපවුණේය. අහස් ගාතය වන ඉහළින් පියාඹමින් යවන් සොයන බවත්, ගොඩබැසීමට පුදුන් පිරික්සන බවත් ඔහුට අවබෝධ විය.

වනයට ඉහළින් කවාකාර ලෙස පියාඹන අහස් ගාතය කවර කියත් ගසන්තේද යන්න ඔහු ගණන් කරන්නට විය. පළමුවැනි කවර දෙවැනි කවරය, තුන්වැනි කවරය.... ඔහුට ගණන් කළ හැකි වූයේ එකකම ඔහු නැවත සැපයේ නිදන්නට විය.

ඔහු අවදි වූයේ තරුණ, ගොරොස්ස දෝකාරය ඇති කවර කටහඬක් නිසාය. සමූහ ගායනයක් අතරින් වුවද, එම කවර තම හඬ නැතිමට අලෙක්සේයි සමත්ය. ප්‍රහාරක අහස් ගාතා හමුදාවේ අතෙහි නිලධාරී අන්දෙයි ඩෙන්ටෙරෙන්කෝට පමණකි එවැනි කටහඬක් ඇත්තේ.

අලෙක්සේයි ඇස් ඇර බැලීය. එහෙත් තමාට සුදුසු තෙල්, ජ කොපුල් සහිත කරුණාවන්ත වූහුණ පෙනෙන්නේ සැබවින් තො සිහිනෙන් බව ඔහු සිතුවේය. දුමෙන් පිරි අඩ ඇදිරි බිම්ගෙයි නිල්ප දෑසක් විමසිල්ලෙන් බැලීය.

"සියේ පෙන්වන්නකො සියාගෙ සොයා ගැනීම" යැයි උක්තේරීය උච්චාරණයකින් ඩෙන්ටෙරෙන්කෝ ඉල්ලා සිටියේය.

දර්ශනය අතුරුදන් නොවීය. ඇත්තටම ඒ අනිකකු ගො ඩෙන්ටෙරෙන්කෝය. වනය මැද ඇති මේ උමා ගමේ තමා සිටින බව පි දනගත්තේ කෙසේද? පළල් උරහිස් සහිත දවැන්තයකු වූ මේ සිහි තමාට පුරුදු පරිදි කරපටියේ බොත්තම් ගළවා සිටී. එක් අතක ඔහු විස් වැසුම සහ ශ්‍රවණ යන්ත්‍රයේ කම්බියය. අනික් අතේ තවත් කාර්ය කිපයකි.

ඩෙන්ටෙරෙන්කෝ පිටුපස මිහසිල් සියාය. විධානත්ව, කැප සිටින ඔහු දෑස් පිස දමා ගත්තේය. සියා අසල අහස් හමුදාවේ ගෝ ලේනාය. රතු කුරුසය සහිත කැන්පස් බැගයක් කිහිපි ගන්නාගෙන ඒ ඇ අත කැලෑ මල් පොකුරකි.

මිටි තරබාරු දේහයක් ඇති හෙදිය ඉදිරියට පැන කැළඹි සිටි
ඩෙග්ටෙරෙන්කෝ පැත්තට තල්ලු කළාය. බොක්කමක් වැනි පැතලි නහයකි
යුත් ඇ නිලය අනුව ලයිකන් කෙනෙකු වුවද, හැමදෙනම ඇය ලෙනොට්ස
යන සුරතල් නමින් හැඳින් වූහ.

කපිතන් සහෝදරය, ලෙඩාගෙන් දැන්වෙන්න. " ගැයි ඇ කිය
සිටියේ දැඩි හඩකිනි.

තම අත තිබුණු මල් මිටිය ඇ මේසය මත තැබුවාය. මේ ම
මිටිය ලබාගැනීමට ඇ රියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට ගියද, එක් එ
අනවශ්‍ය බව ඇයට වැටහිණ. ප්‍රථමාධාර මල්ල හැර, ඉක්මනින් ලෙඩ
පරික්ෂා කරන්නට වූවාය. දෙපා ඇහිලි තුඩුවලින් පිරික්සමින් ප්‍රශ්න
කළාය.

"රිදෙනවද? මෙතන රිදෙනවද? මෙතන?"

අලෙක්සේයි තම දෙපා දෙස හොඳ හැටි බැලුවේ දත්ය. ඒවා
හයානක ලෙස ඉදිමිලාය. කළු පාට වෙළාය. ඇහිලි තුඩු ස්පර්ශ වෙත්
ඇති වන වේදනාව මුළු සිරුර පුරා විහිදෙයි. අලෙක්සේයිගේ පා ඇහිලි
කළු පාට වී ඇති අතර ඒවාට වේදනාව හෝ ස්පර්ශය නොදැනීම නිසා
ලෙනා කැළඹුණාය.

මිහයිල් සියා හා ඩෙග්ටෙරෙන්කෝ මේසය වටා වාඩි වී කතා
කරන්නට වූහ. නියමුවාගේ මත්පැන් බෝතලයෙන් උගුරක් බිඳී සිය
උනන්දුවෙන් කතා කළේය. නැවත වරක් තමන් අලෙක්සේයි සොයාගත
සැටි සියා විස්තර කරන්නට වූයේ පළමුවැනි වතාවට නොවේ.

"අපේ කොල්ලො ජර්මන් කාරයෝ කැපු කැළයට ගියා ද
හේන්න. උන් කැල් කැපුවේ යුද කඳවුරක් හදන්ටයි. කොල්ලක්
අම්ම - මගේ දූ - කිව්ව දර හේන්ටයි කියල. එතනදී කොල්ලො දෙන්
දක්ක පුදුම යනකුව. උන් පුදුම වුණා. වලසෙක් කියල හිතල උන්
බයවෙලා දුවන්ට පටන් ගත්තා. හරියට මොකදයි හොයාගන්ට කොල්ලන්
ගිහිලා උන් දෙන්න ආපහු ගිහින් බැලුවා. "මේ මොන ජාතියෙ වලසෙක්ද
මොකද උ" පැත්තෙන් පැත්තට පෙරළෙන්නේ?" කොල්ලො දෙන්
ආපහු ගිහිල්ල බලනකොට පෙරළෙන වලසා කෑ ගහන හැටි මවුන්
ඇහුණා....."

"පෙරළෙනවා...? ඒ කොහොමද? " යි පුදුමයෙන් ප්‍රශ්න කළ
ඩෙන්ටෙරෙන්කෝ යියා වෙත සිගඬුව කොපුව දිගු කරමින් "සිගා
බොනවදැ" යි ඇසීය.

"පෙරළන්නේ කොහොමද කියන එක එයාගෙන් අහනවා. අප
කොල්ලෝ දෙන්නා දක්කා එයා පෙරළෙන හැටි. උඩු පැත්තෙන්
පැත්තට, ආපහු උඩු පැත්තට. හිම උඩ බඩගාගෙන යන්ට එයාට හරි
කිබුණේ නැහැ. ඔන්න එයාගෙ හැටි!"

යියාගේ විස්තරයට සවන් දෙන ඩෙන්ටෙරෙන්කෝ විටින් විට
නැහිට සිට නම මිතුරා දෙස බලයි. වාරියා සහ හෙදිය යුද හමුදාව
බිලැන්කෙට්ටුවලින් රෝගියා ඔතමින් සිටිති.

"ලෙඩුන්ට රෙදි ඇන්දවීම පිරිමින්ට අයිති වැඩක් නොවේ. පුළු
නුඹ වාඩි වෙයන්. මා කියන දේ නුඹලගෙ ලොකුම නිලධාරියකු
කියපන්! ඒ මනුෂ්‍යය කළ වැඩේ වීර ක්‍රියාවක්. ජේනවද එයාගෙ හරි
සුමානයක් තිස්සේ අපේ සමූහ ගොවිපල එයාට සාක්කු කළා. ඒ වුණා
එයාට සෙළවෙන්නවත් බැහැ. හිම ගොඩවල්, මඩවලවල් හරහා බඩග
ගෙන එන්ට කරම් මිනිහට ඔබේයයක් කිබුණා. ඔහොම හපන්කම්
කරන්නට හැම කෙනෙකුටම බැහැ!"

මහල්ලා ඩෙන්ටෙරෙන්කෝගේ කණට නම කට ලංකොට උඩු
වුළ හා යටි ධවුළ අතරින් 'සුරු සුරු' හඬක් නගමින් රහයක් කියන්න
විය.

"මා හිතනවා මිනිහ නොමැරෙයි කියල. තමුසෙ හිතන්න
කොහොමද? ජර්මනුන්ගෙන් එයාට බේරෙන්න පුළුවන් වුණා. මාරයාගෙ
බේරෙන්න එයාට පුළුවන්ද? ඇටෙයි හමයි විතරයි. බඩගා ගෙන ආණ
කොහොමද කියල මා දන්නෙ නැහැ. එයාට කොහොම හරි තමන්ගේ
මිනිස්සු ලහට එන්ට ලොකු ආශාවක් තිබිල කියෙනවා. සිහිය නැ
වුණාම එයා දොඩවනවා. "අහස් තොටුපළ, අහස් තොටුපළ, කියා
'මිල්ගා, මිල්ගා' කියලත් එයා කියනවා. තමුසෙලගෙ අහස් තොටුපළ
නම කියන තරුණියක් ඉන්නවද? එයාගෙ පවුල වෙනත් ඇති? ම
කියන දේ තමුසෙට දැනෙනවද, අහස් නියමුවා?"

"ඩෙන්ටෙරෙන්කෝට ඔහුගේ කතාව නැසිණි. අහස් හමුදාවේ

මානව අභ්‍යන්තර නියමවලට එක මේ කරුණකට දවස් කිහිපයක් තිස්සේ
දුණු ඇට සහිත පා ඇතිව, ගමන් කළේත්, බඩ ගා ගෙන ගියේත්
කාණෝමද? හිමි කළු, කුණාටු, මඩ ගොහොරු නොතකා සතුරාගෙන්
බර් නම් ජනතාව වෙත පැමිණීමට ඔහු සමත් වූයේ කෙසේද? අභ්‍යන්තර
නියම වෘත්තිය ඩෙස්ටේරේන්කෝට් අවදානම් කුමක්ද යන්න හැඳින්විය.
භස් සටන් වලට වැදෙන ඩෙස්ටේරේන්කෝ මරණය ගැන කිසි දිනෙක
නොසිතුවේය. එවැනි සටන්වලදී ඔහු තුළ කැළඹුණු සතුටක් පවා ඇති
විය. එහෙත් මහ වනයේ, බිඳුණු දෙපා ඇතිව බඩ ගා ගෙන යාම ඔහුට
නො ගැනීම පවා අමාරුය.

“සීයා කවදාද එයාට සොයා ගන්නේ?”

“කවදාද?” සීයා නොල මතුළේය. හරියටම සුමානෙකට ඉස්සෙල්ලා
හුඟිය සෙනසුරාදා.”

ඩෙස්ටේරේන්කෝ අලෙක්සේයි අනතුරට මුණ පෑ දවසේ සිට
මරණයක් කළේය. ඇට බිඳුණු පාද ඇතිව මේ මිනිසා දවස් දහ අටක්
තිස්සේ වනය මැදින් බඩගාමින් ඇවිත් ඇත. ආහාර නැතිව නොකළ
වැඩි වැඩකි.

ලෙනා මේ අතර අලෙක්සේයි බිලුන්කෙට්ටුවලින් ඔහා පිළියෙළ
බලාය.

“කමක් නැහැ. ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිනන් සහෝදරය, කමක් නැහැ,” යැයි
ඇ කීවාය. මල්ලකින් හැලෙන මුං ඇට නඟන ශබ්දයට ඇගේ කටහඩ
මොනය. “මොස්කව් ගියාම ඉක්මනටම ලෙඩේ සුව කරාවි. මොස්කව්
විශාල නගරයක් නෙව්. ඔයට වැඩිය අසාධ්‍ය ලෙස සුව කරනව!”

ඉක්මනින්ම ඇලෙක්සේයිට සුවය ලැබෙන බව උවමනාවට වඩා
තර කරමින් හෙදිය පවසන සැට් දකින ඩෙස්ටේරේන්කෝ තම මිතුරාගේ
රෝගය අසතුටුදායක බව හෙදිය තීරණය කර ඇතුළු වටහා ගත්තේය.

“උමං ගමෙහි වාසය කරන ජලවිනි ගම් වාසීහු හැම දෙනෙක්ම
මම මිතුරාට ආයුබෝවන් කීමට පැමිණියහ. අභ්‍යන්තර යානය දිය මිදි වැටක්
වන ගොඩ බැස ඇත. වැට වටේට හිම මිදි ගියද මැද භ්‍යාවයේ හිම

තොර කිහිපයක් එය දිගට වැඩි. වැඩ දක්වා මහත් කොප්පි
 වීට පැය කිහිපයකට පෙර එහි පිට ගිය මහලු පියාත්, පොළොරොත්තු
 සහ ලෙහාත් වැඩිත් කලා ලද පා සටහන් පමණකි දැනින්තම කිසිදු
 ගෙවී කොල්ලන් පෙරළුව ගමන් කරන්නේ මේ අවසාර මස්සේය. මේ
 පිටුපසින් ගමන කිසි දෙනෙක් යනි. පිරිසොත්තක්, පේදයන් ඉදිරියට
 ගමන් කරති. වනයේදී අලෙස්සේයි පොයා ගැනීමේ ගෞරවය මේ
 පිරිසොත්තය. තම පියාගේ විශාල නිම සපත්තු දෙක පැදුරු
 පිරිසොත්තය අලෙස්සේයිගේ ඉදිරි පැත්තෙන් ගාමන් යයි. මුහුණ මුහුණ
 ගාමන් පෙනෙයි. තමා පිටුපසින් වැරහැටි ඇතුළත ගමන් කර
 කොල්ලන්ට මුහුණ වරින් වර බැස වැටීමේ මුහුණ විධානය කර
 පොළොරොත්තු සහ මහලු පියා අලෙස්සේයි පැත්ත පිටින නිසා
 මැස්ස පුළුලාගෙන යනි. ලෙහා වරෙක අලෙස්සේයිගේ දෙක
 මුහුණපටුවෙන් වසයි. වරෙක තම නිස බැඳී ලේන්සුව ගෙන ගො
 අලෙස්සේයිගේ නිස වටා බැඳී. මුහුණ පිටුපසින් මැහැලියෝද, මැහැලියෝද
 මැහැනු හා කරුණියෝද ගමන් කරති.

"උනි පෙට් පියාපත්, අමතක කරන්න එනා. මෙන්ම පිහිටා
 කැපිනිත්තක් කෝරළය, කොලොනොවත්තක් පෙදෙය, අනාගත ප්ලාන්ට්
 ගම. මව්, අනාගත ගම. වරදින්තො නැතුව පිටුපස අපට ලැබෙයි." යයි
 මහලු පියා අලෙස්සේයිගෙන් සතු ගනිමින් කීවේය.

නිලන් මැස්ස අතස් යානාව බුළු තමන ලදී. බුළුරු සත්
 යානා පෙට්ටි බුළු නිසා අලෙස්සේයි පිහිටි විය. නිලන් මැස්සට අතස්
 පියාපත් වසන ලදී. තමාට ආශ්වාසයක් කීමට පැමිණි පිරිස අත් වසන
 හැටි අලෙස්සේයිට පොළොරොත්තු වත් වූ තහනම් හා කෝප වූ පෙනුමක්
 ඇති කපුටියකට සමාන වූ මැහැල්ල අතස් යානය උනටම ආරා
 යානයෙන් කරකැවෙන අවර පොත්ත වැඩිත් කරනු ලබන කරදරය
 පොළොරොත්තු ඇති නිසා ආසනයේ වාඩි වී පිටින පොළොරොත්තුන්ගේ මේ
 පැමිණ ඉතිරි බුළු සුප් සහිත බුළු දක්නාය. අලෙස්සේයි මේ
 පොළොරොත්තු. මැහැනුන්ට මැස්ස වැඩිත් කොල්ලන් එළවා දමමින් අත්
 යානය වටේ යමින් පිටි මහලු පියාගේ නිසැල්ලක් බුළු පතරට ඉතිරි
 යන සැටිත්, මුහුණ පැවති අතස් යානය දෙක මුලන සැටිත් අලෙස්සේයි
 පොළොරොත්තු. මැහැනු යානාවක පිටි එකම පිරිසියා වූ පියා අතස් යානය
 ඉදිරියට යනවා, අත් වැඩිත් සතු තත්ත්වය.

ඔහු රැගත් අහස් යානය නොවූපසුව පැමිණීමේ වැඩ අධික වියාමකදීය. ඒ යුද්ධ කාලීන වසන්තයේ හැම දවසකදීම මෙන්ම අදද තලබල සහිත ය.

යන්ත්‍රවල හඬ මොහොතකටවත් නොනැවතීය. එක් අහස් යානා කණ්ඩායමක් පැටරල් වැනි පුරවා ගැනීමට අහස් නොවූපසුව නොව සිටින විට පවත් කණ්ඩායමක් ශුචන් ගනී. එය අහස් යානා නොවූපසුව සිටින විට නෙවැනි කණ්ඩායම අහසට නගී. අහස් නියමුවෝද, පැටරල් වැනි සහිත රට පදවන්නෝද, ගබඩා භාරකරුවෝද විධාපත්ව සිටි වැටෙන තුරු වැඩ කරති.

වැඩ කටයුතු නොතරම් අධික වුවද, තොසන්සුන්තාවය උත්සන්න වුවද, හැම දෙනම අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව්ගේ පැමිණීම ගැන බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියහ.

"තවම ආවේ නැද්ද" යි අහස් යානයේ එන්ජිම් හඬ නිවෙන්නටත් පෙර නියමුවා මිනැතික් ශිල්පියාගෙන් ප්‍රශ්න කරයි. නියමුවා තම යානය කැපොනිය දක්වා ගෙනයාමට පෙර ඔහුගේ සුවදුක් ගැන විමසයි.

"එයා ගැන ආරංචියක් නැතිද?" යි පැටරල් වැනි සහිත රට පැටරල් ගබඩාව වෙත ගෙනයන රියැදුරෝ ප්‍රශ්න කරති.

වනයට ඉහළින් සුපුරුදු සෞඛ්‍ය අහස් යානයේ හඬ ඇසෙන්නදී යමක් සොයති....

අලෙක්සේයිට පිහිය ඇඹුණු විට තමා දුනු සහිත ශිලන් ඇඳුම වැසිර සිටින බවත්, තමා වටා තම මිතුරන්ගේ සිනා මුහුණු ඇති බවත් සෙතිණි. ඔහු ඇස් ඇර බලන්න පිරිස මිනි සෝභා කරන්නට විය. තම ශිලන් මැස්ස අසල හමුදාවේ මේජර් සිටින බව ඔහු දිවිය. කරුණ මේජරගේ මුහුණ නිසලය. එය මද සිනාවකින් පැරවී ඇත. මේජර ගෙ ශිලධාරී මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියාය. ඔහුගේ රතු මුහුණ වහරීමෙන් කෙරුණ රිද්මයට සේවා අංකයේ ප්‍රධානියා විවෘතව සිටී. සුදු පැහැති ඔහුගේ මුහුණ වටකුරුය. හඳුනන මුහුණ කොඩිය! ශිලන් මැස්සේ ඉදිරිපත්

යන්නේ යුරාය. අලෙක්සේයි බැලීමට ඔහු හැරෙන විට ඔහුගේ කකු
ගලක හැපෙයි. ඔහු අපලිත් අහස් නියමු කුකුළකිත්ය. මිටි මිනිසෙකු
ඔහුගේ මුහුණ සංගමාල රෝගියකුගේ මෙනි. ඔහුගේ ගතිගුණ වී
ඔහු අප්‍රිය වී ඇත. ඉක්මනින් පා තබන යුරා සමඟ ගමන් කිරීමට
කරන කුකුළකින් අලෙක්සේයි දෙස බලමින් මද සිනා පායි.

තමාට මෙතරම් විශාල සංඛ්‍යාවක් මිතුරන් සිටින බව මිටි
අලෙක්සේයි නොදන්නේය. මිනිසුන්ගේ සුභද ගති පැන නැගුණු
විශ්වාසය තමා!

බේරියෝසා බැද්දක සහවා තිබූ ඊදි පැහැති කුඩා සොබාවක්
අහස් යානයක් වෙත අලෙක්සේයි ගෙනයන ලදී. එහි ඇත්වීම ඉ
කරවන සැටි පැයේ.

තදිසියෙන්ම අනතුරු හැඟවීමේ සංඥා නළා හැඩවිණ. නියමු
සහ සේවකයෝ ක්‍රියාකාරීවීමට සූදානම් වූහ. මේජර් කෙටි නියමු
කිසියක් කළ විගසම ඔවුහු කුහුඹුවන් මෙන් විසිර ගියහ. සමහරු
ඇති අහස් යානා වෙත දුටු ගියහ. සමහරු අණදෙන බිම් ගෙය තුළ
ගියහ. අන් සමහරු බැද්දේ සහවා ඇති යන්ත්‍ර වෙත ගියහ. අළු පැහැ
පුංචි රොකට්ටුවක් ආලෝකය ඇති කරමින් බිම වැටුණු සැටි අලෙක්සේ
දුටුවේය. එය සතුරු ඉවත් ආක්‍රමණය ගැන දන්වන සංඥාවකි.

ලෙනා සහ යුරා අලෙක්සේයි වැහිර සිටින ගිලන් මැස්සන්
ගෙන නුදුරු බැද්දට දුවන්නට වූහ. කැළඹීම නිසා ඔවුන්ට එක්වර
කැබිමට බැරී වුවද, ආරක්ෂක ස්ථානයකට ඔහු ගෙනයාමට ඔවුහු සූදා
වූහ.

ආරක්ෂක ස්ථානයේ බිම් ගෙය තුළට ගිලන් මැස්ස ගෙනයාම
බැරිය. මන්ද යත්, එහි දොර ගිලන් මැස්සට වඩා පටු බැවිනි. යුරා ස
හෙදිය මැස්ස පසෙක තබා අලෙක්සේයි වඩාගෙන යාමට සූදානම්
විට, ඔහු එයට විරුද්ධ වෙමින් ගිලන් මැස්ස විශාල ලෙස මුල් බැස
බේරියෝස ගස මුල තබන ලෙස ඉල්ලා සිටියේය. ඊළඟ විනාඩි කිහි
තුළදී ඇති වූ අහස් සටන් දෙස ඔහු බලා සිටියේ සිහිනෙන් මෙන්
පොළොවේ සිට අහස් සටන් දෙස බැලීමට නියමුවෙකුට අවස්ථාව
ලැබෙනුයේ කලාතුරකිනි. සුද්ධයේ පළමුවැනි දවසේ සිට ප්‍රහාරක සුද්ධ
අහස් යාත්‍රාවක් පැදවූ අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙට් කිසිදිනක බිම සිට අහස්

යාත්‍රා සටනක් දක නැත. අහස් සටන්වල විදුලි වේග ප්‍රහාරය ගැන හොඳ දකුමක් ඇති අලෙක්සේයිට මේ සටන පෙනෙන්නේ බොහෝම හෙමින් තෙරෙන්නක් ලෙසය. බිම සිට බලන විට ඒ සටන් බිහිසුණු ලෙසත්, මැමින් කුටිස්කු පහර හයානක දෙයක් ලෙසත් නොදනේ. "ඉල්" වර්ගයේ අහස් යානා ඒ මේ දක යමින් කරන මේ සටන ඔහුට ශාන්තිය හා සුපුරුදු බවක් ගෙන දුන්නේය. ගස මුල වැහිර සිට අහස් සටන දෙස බලන අලෙක්සේයිට මහන මැසිමක හඬකට සමාන වුද, කපුපිළි ඉරන විට ඇතිවන හඬකට සමාන වුද හඬක් ඇසිණ.

සටනින් පසු ප්‍රහාරක අහස් යානා අහස් නොවුපළට ගොඩ බසින්නට විය. පුරුදු පරිදි නොවුපළට උඩින් කවාකාර ලෙස පියාඹන්නේ නැතිව නැතිතරම් ඉක්මනින් ගොඩබසිමින් සිය ආරක්ෂක ස්ථාන බලා දුවති.

නැවත නිහඬතාවයකි. අහස් නොවුපළ හිස්විය. අහස් යානා එන්ජින්වල හඬ නැවතිණ. එහෙත් අණදෙන කඳවුරේ නිලධාරීහු තවමත් අහස දෙස බලාගෙන සිටිති.

"නොමිමර නවය ඇවිත් නැහැ. කුකුළකින් කොහෝ හරි අමාරුවක වැටිලි වගේ" යැයි යුරා කීය.

කුකුළකින්ගේ සංගමාල රෝගී මුහුණ අලෙක්සේයිට මැටි පෙනේ. හැමදා මෙන්ම දකුණු කුකුළකින් නොසතුටු බවක් පළ කරයි. ඔහු තමාගේ ගිලන් මැස්ස මහත් ප්‍රවේසමකින් උස්සාගෙන ආ සැටි අලෙක්සේයිට මතක් විය. කුකුළකින්ට මක් වුණාද? සටන් අධික දවස්වල සාමාන්‍ය දෙයක් ලෙස හැම නියමුවෙක්ම සලකන මේ කරුණ ගැන දැන් ගිලන් මැස්ස මත වැහිර සිටින අලෙක්සේයි සිතන්නේ සුළුමි ලමිනි. එවකට අහසේ අහස් යානාවක හඬක් ඇසිණ.

යුරා ප්‍රීතියෙන් කෑ ගැසීය.

"නොමිමර නවය!"

අණදෙන ස්ථානය නැවත ක්‍රියාකාරී විය. කිසිවක් සිදු වුවාක් මෙනි. අංක නවයේ අහස් යානය අහස් නොවුපළට ගොඩ බසින්නේ නැතිව කවාකාර ලෙස පියාඹන්නට විය. ඒ අහස් යානයේ එක් පියාපතකට

එවිට වැදී ඇති සිව්වන් එම එක් තැනක් ඇති හොඳ ඇති බවත් දෙවන
දැක්වීමට ඔහු හොඳට දකුණක් හොඳ ගත විය. කුකුළුකින් කැවීමට
හොඳ කොටුවක් උඩින් පියාණි ගියේය. එතැනට වුණු කුකුළු කුඩු
හෙළිත් පියාණන් කෙන කුකුළුවන් පුදුකු කැනක් සොයමින් ලොව
කැවීමත් කුකුළුකින්ම සිටියාවත් හැරේ.

හොඳ බැසීමට බැර කන්තියානු අනන්තයානාය නිබ්බි නම්, ඉ
තැන කැවීමටත් සාධාරණත් සිමට ඇතිමට නියමුවාට අවසර
එක් කරන ලෙස අනෙකුත් ස්වාමියන් විසින් නියෝගයක් ලැබී ඇ
තිනිසා කැසි වුවද, කුකුළුකින් වුවමනු ලෙස වැට්ට පියානියි.

කුකුළු ලබා සිටින අත නවයේ හෙත් යානයට සාධාර දීමට
අත එක දරන ප්‍රහාරක අතේ යානය ගුවන් නක්තේය. අත එක ද
ලෙස අත නවයේ පිඳි නිසා පියානු වෙත ලැබීය. එය පදවිත
නියමුවන්ගේ අත දෙක නිලධාරියා බව අලෙක්සේයි දනගත්ත.
කුකුළුකින්ගේ වැදී පැවිටුම් උපකරණ ක්‍රියා විරහිත වී ඇතැයි ද, ඉ
තැන සිටිමට වැදුණු පහරක් නිසා කුකුළුකින් කම්පනයට පත් වී ඇතැයි
සිතූ අත දෙක මිනිසුන්ට සාධාර වශයෙන් ප්‍රහාරක යානය යවා
ලොකරණය කරන ලෙස ඉතිහාසය නිසා සිටී. ප්‍රහාරක යානය අත
නැගේය. එවිට කුකුළුකින් හැඳ අඩු කොට, හොඳ බැසීමට පුදුකු
විය. පිඳි නිසා පියානු සහ කැඩුණු "පයක්" සහිත කුකුළුකින්ගේ අත
යානය අලෙක්සේයිගේ සිටිමට උඩින් පියාණි ගියේය. නොකැඩුණු කකුල්
කොටුපළේ කෙළවරට බව අත නවය වේගය අඩු කරමින් මදක්
කොස්, දකුණු පැත්තට වැටී වටයක් කරතැවිණ. හිම කුණාටුවක් ඇති
කලෙක මෙන් කුඩා හිමි කැට හා හිම ඉහළ නැංගේය.

හිම පටලය අතුරුදහන් වූ පසු අතේ යානය ලෙස යම් කිසි ස්
පැහැති ලෙසක් පෙනිණ. සසිරත් නලාව හඬවමින් සොබා සේවා රජයේ
ඒ ලෙස දෙසට දුටු ගියේය.

කුකුළුකින් අතේ යානය බේරා ගත්තා! යස හාදයා! ඒ වන
හපත්කමක් කරන්ට එයා ඉහෙන ගත්තෙ කවදාද? " ගිලන් මැස්ස
වැසිර කෙන කමාවම එසේ කියාගත් අලෙක්සේයි තම සොහොණ
කෙරෙහි ඊර්ෂ්‍යා කළේය. හැමදෙනාම අප්‍රිය කරන ඒ මිනි මිනිහා වේ
දුටුහොස් ඔහුගේ චිරත්වයට උපහාර දක්වීමට අලෙක්සේයිට සිහි
එතැන් ගිලන් මැස්සට බැඳ ඇති ඔහුගේ සිරුර වේදනාවෙන් කකිසි.

සුවසේවා අහස් යානයේ ඇඳකට අලෙක්සේයිගේ ගිලන් මැස්ස විකරන ලදී දොරක් විවර වී නාදනන දොස්තර කෙනෙක් ඇතුළු විය.

"එක ලෙඩකුට ගෙනුවත් තේද?" යි ඔහු අලෙක්සේයි දෙස බලමින් ප්‍රශ්න කළේය. 'අපුරුයි! අතින් ලෙඩාවත් ගේන්න' යැයි හෙතෙම කීය.

යුරාගේ ආධාරය ඇතිව දොස්තර තවත් ගිලන් මැස්සක් යානය තුළට ගෙන සවි කළේය. රෝගියා වසා ඇති බිලුන්කෙට්ටුව මාරු කරන විට, වේදනාවෙන් පිරුණු කුකුළුකිත්ගේ මුහුණ පෙනිණි.

දොස්තර වට පිට බලා, දෑත් පිරිමැද අලෙක්සේයි දෙසට හැරී කතා කළේය.

"අපුරුයි! තරුණයා තමුසෙට තනිවට මෙන්න තවත් කෙනෙක්. දන් ඉතින් පිට උදවිය එළියට බහින්න!"

පිටවීමට අකමැත්තෙන් සිටි යුරා දොස්තර විසින් පිටතට තල්ලු කර දමන ලදී. දොර වැසිණි. අහස් යානය ගුවන් ගත්තේය. දොස්තර අලෙක්සේයි වෙත ආවේය.

"කොහොමද සැප සනීප?" මෙසේ ඇසූ දොස්තර "මෙහාට දෙනව අත තමුසෙගෙ නාඩි බලන්න." ඔහු අලෙක්සේයි වෙත සැලකිල්ලෙන් බලා හිස වනමින් මෙසේ කීවේය. "ඒම! ලොකු චිත්ත ධෛර්යයක් ඇති මිනිසෙක්." තමුසෙගෙ යාථවො මට කීව තමුසෙගෙ හපන්කම් ගැන. හිතන්න පවා අමාරුයි! ජැක් ලන්ඩන්ගෙ නවකතාවක් වගේ."

දොස්තර තම සනීප සුටුවට වැදී හරිබර් ගැපි වාඩි විය. මොහොතකින් ඔහු නිදි කිරා වැටෙන්නට විය. තරුණයෙකු නොවන, පුදුමැලි මුහුණක් ඇති මේ දොස්තර විඩාපත් වී සිටින සැටි පෙනිණි.

'ජැක් ලන්ඩන්ගෙ නව කතාවක් වගේ' යැයි තමාටම කියා ගත් අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව්ට තම ළමා කාලය ගැන සිහි විය. දෙපා හිරිවැටුණු මිනිසෙක් කාන්තාරයක් මැදින් ගමන් කරයි. ඔහු පසුපස බඩගිනි වෘක්කයක් ලුහුබදින සැටි විස්තර කරන කතාවක් වූයේය. අහස් යානයේ යන්ත්‍රවල ඒකතානමය හඬ නිසා අඩ නින්දට වැටුණු අලෙක්සේයිට තමා වටා හැම දෙයක්ම පාවෙන සැටියක් දැනිණි. ඔහු

විසිතයක් දී. පුද්ගලයන් තුන. සමාජය ද්විතීය තුන. එහෙත් අදහස්
තනුකූල නිදහසට පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක්
පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක්
පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක්
පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක් පමණක්

අහස් හමුදාවේ අණදෙන සෙනෙවි තැනගේ ඉල්ලීම පිට අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව් සහ කුකුළකින් මොස්තව්හි උසස් රෝහලකට ගෙන යන ලදී.

යුද්ධයට පෙර මෙතැන විකිත්සාගාර ආයතනයක් තිබිණ. සුප්‍රසිද්ධ සෝවියට් වෛද්‍ය විද්‍යාඥයෙක් රෝග හා තුවාල සුව වූ පසු ඉක්මනින් මිසින් සිරුර ප්‍රකෘති තත්ත්වයට ගෙන ඒමේ ප්‍රතිකාර ක්‍රම අත්හදා බැලුවේ මෙහි ය. මේ ආයතනයට ආවේණික වූ සම්ප්‍රදායයන් තිබුණු අතර එය විශ්ව කීර්තියක් ලබා තිබිණි.

යුද්ධය පටන් ගත් පසු විද්‍යාඥයා තම ආයතනය සෝවියට් හමුදාවේ නිලධාරීන් සඳහා රෝහලක් බවට පත් කළේය. විද්‍යාව දත් නවීනතම ක්‍රම හා විධි පෙර මෙන් ම දැනුණු මෙහි රෝගීන් සඳහා යොදවනු ලැබේ. යුද්ධය මොස්කව් නගරය ළඟම ඇවිලිණි. තුවාල ලැබූ යුද හටයින් ගලා එන්නට වූයෙන් පෙර තිබූ ඇඳුන් ගණන හතර ගුණයකින් වැඩි කිරීමට සිදු විය. රෝහලේ කාර්යාල කාමර හා ගබඩා කාමර ලෙඩුන්ගෙන් පිරිණ. විද්‍යාඥයා තම කාර්යාල ද ලෙඩුන් සඳහා දී කාර්යාලීය උපකරණ, ලිපි ගොනු ආදිය වෙනත් තැනකට ගෙන ගියේය. තම එදිනෙදා වැඩ කටයුතුවලට හෙදියකගේ කුඩා කාමරයක් තෝරා ගත්තේ ය. මෙසේ වුවද කොර්ඩෝරයේ ද ගිලන් ඇඳුන් තබා රෝගීන්ට වෙදකම් කිරීමට සිදුවිය.

රෝහලේ ප්‍රධානියා වූ සුප්‍රසිද්ධ විද්‍යාඥයා උත්තරීතර සෝවියට් මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකි. ඔහු ඇතුළු සියලු දොස්තරවරු හා හෙදියෝ, සුව සේවකයෝ, මුර කරුවෝ ආදී හැම දෙනෙක් ම එකා මෙත් රැ දවල් නොබලා, වෙහෙස නොතකා වැඩ කළහ. අධික වෙහෙස නිසා ඔවුන්ගේ දෙපා ගැටෙන්නට විය. අධික කුසගින්නේ සිටීම නිසා නිතර ඔවුන්ගේ දෙපා ගැටෙන්නට විය. එහෙත් මේ සියලු කරදර මැද ඔවුහු නියමිත ක්ලාන්ත ගති ඇති විය. එහෙත් මේ සියලු කරදර මැද ඔවුහු නියමිත වේලාවට වැඩ භාර ගත්හ. රෝහල සේදීම, ඇඳුන් සුද්ධ කොට ලෙඩුන්ට භාවිතව වැඩ භාර ගත්හ. රෝහල සේදීම, ඇඳුන් සුද්ධ කොට ලෙඩුන්ට භාවිතව වැඩ භාර ගත්හ. රෝහල සේදීම, ඇඳුන් සුද්ධ කොට ලෙඩුන්ට භාවිතව වැඩ භාර ගත්හ.

නියා ඔවුහු මැහැලියන්ට පමාන වූහ. විඩාපත් වීම නිසා ඔවුන්ගේ
 ගසා කෙළින් සිටීමට තරම් ශක්තියක් නොතිබුණ ද ඔවුහු දොස්තරවරුන්
 සියලු නියමයන් අතුරුම ක්‍රියාවට යෙදවූහ. කනිෂ්ඨ දොස්තරවරුන්
 මෙන්ම ගිලනුන්ගේ ඇඳන් වල ඉතා කුඩා ලපයක් පවා ඇතිවීම
 නොහරිමින්, නමන්ගේ ලේන්සු වලින් රෝහලේ බිත්තිවල දොරවල්
 පැල්ලම් ආදිය සිය දළුහ. රෝහලේ ප්‍රධානියා වූ සුප්‍රසිද්ධ වෛද්‍ය විද්‍යා
 යුද්ධයට පෙර කාලයේදී මෙන් ම දන් ද නම දොස්තර පිරිස
 නියමිත. වේලාවට වාට්ටුවෙන් වාට්ටුව කරා යමින්, ලෙඩුන් පරීක්ෂා
 කරමින්, අසාධ්‍ය ලෙඩුන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම ගැන උපදෙස් දෙමින්, දෙන
 ඇතුළු කර ගත් ලෙඩුන්ගේ රෝගයන් ගැන සොයා බලමින් කටයුතු
 කළේය. ප්‍රධානියාගේ මුහුණ රතුය. හිසෙන් පැසිලාය. ඔහුගේ උදේ
 පැරණි රජකු සිහි කරවයි. කැඳ දමා මදින ලද සුදු ලෝහ ඇඳ
 දොස්තර වරුන් සමඟ එකතුව ඔහු මේ විධියට දවසකට දෙවරක් හද
 පරීක්ෂා කරයි.

තම කනිෂ්ඨ සේවකයකුගේ යම් කිසි වැරද්දක් දකින ප්‍රධාන
 ලෙඩුන් ඉදිරිපිට, එම වැරද්ද සිදු වූ තැනම ඔහුට හඬ නගා බැ
 වදිමින් දොස් පවරයි. යුද්ධයට පෙර කාලයේදී මෙන්ම දනුදු. තම රෝග
 ආදර්ශවත් ආයතනකයක් විය යුතු යැයි නියමින් කෑ ගසන, ප්‍රධාන
 තැන සතුරු අහස් යානා බෝම්බ දමන විටදීත්, යුද්ධය මොස්
 නුවරට ලං වී තිබෙන විටදීත් එසේම තම යුතුකම් ඉටු කළ යුතු යැ
 කියා සිටී. හිටිලර්ගේ හා ගෝර්න්ගේ මිලේට්ස්කින්ට පිළිතුරු දිය හැක්ක
 ඒ විදියට බව කියා සිටින ප්‍රධාන තැන යුද්ධ කාලයේ අමාරුකම් වි
 තම වැඩ කටයුතු නිසි ලෙස ඉටු නොකිරීම පිළිනොගත හැකි බව දිය
 යුද්ධ අමාරුකම් නිසාම හැම දෙයක්ම ආදර්ශවත් ලෙස කළ යුතුය
 හෙතෙම කියා සිටී. නියමිත වේලාවට - විනාඩියක්වත් පමා නො
 ප්‍රධාන තැන තම පරීක්ෂණ කටයුතු පටන් ගනී. බෝම්බ ප්‍රහාරයක්
 පවා ඔහු තම වැඩකටයුතු පමා නොකරයි. යුද්ධ කාලයේ අමාරුකම්
 නොබලා රෝහලේ සියලු සේවකයින් ආදර්ශවත් ලෙස තම කටයුතු
 කිරීමට ආශ්වාදයක් ලබා ගත්තේ ප්‍රධානියාගෙනි.

දවසක් දා රෝහලේ ප්‍රධානියා - වසිලිසි වසිලෙව්වි - වෛ
 පරිදි ලෙඩුන් පරීක්ෂා කිරීම පටන් ගත්තේය. තුන් වැනි මාලයේ පඩි
 අසල ගිලන් ඇඳන් දෙකක් තබා ඇති සැටි හෙතෙම දුටුවේය.

මොකද මෙතන ප්‍රදර්ශනයක්දැ? යි ප්‍රධානියා ප්‍රශ්න කරයි.

රවා බැලුවේය. තුන්වැනි මාලය භාර සැත්කම් දොස්තර තැන උසස් වටතුරු දෙවුරක් ඇති ඔහු මැදිවියේ පසුවන කඩවියම් පෙනුමැත්තෙක් පාසල් යන කොල්ලකු ප්‍රධානාචාර්ය වරයා ඉදිරියේ පෙනී සිටින්නා වෙත් සිරුවෙන් සිටි ඔහු පිළිතුරු දුන්නේය.

"ඊයේ රෝහලට ඇතුළු කරගත්තේ අහස් නියමුවෝ.... මේ එක කෙනාගෙ කකුල සහ දකුණු අත කැඩිල. සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සාමාන්‍යයි අර ලෙඩා" - ඔහු ඇත ඇදේ වැතිර සිටින ඇට සැකිල්ලක් වැනි රෝගියකු පෙන්වමින් කතා කළේය. රෝගියා දෑස් වසාගෙන නොසෙල වී වැතිර සිටී. "බොහොම අසාධ්‍ය තත්ත්වයක. එයාගෙ දෙපාවල ඇට සියල්ලම පුපුරා කැඩී තිබෙනවා. දෙපාවල මස් කුණු වීම නිසා කෝප රෝගයෙන් පෙළෙනවා. එයා හොඳටම කෙටිවුයි, දුර්වලයි. ඒ ලෙඩා ඇට බිඳුණු දෙපා ඇතිව දවස් දහ අටක් තිස්සේ බඩගාමින්, දණ ගාමින් සෝවියට් කඳවුර පෙවු බව ලෙඩා සමග පැමිණි යුද්ධ වෛද්‍ය නිලධාරියා චාරිකා කළා. මම එය ඇත්තක් හැටියට විශ්වාස කරන්නේ නැහැ. ඇත්තෙන්ම එය අතිශයෝක්තියක්....."

දොස්තරගේ කතාවට සවන් නොදුන් වසිලිසි වසිලෙව්වී රෝගියා වසා ඇති කම්බිලිය ඇර බැලීය. දන් පපුව මත තබාගෙන, ඇස් පියාගෙන සිටින අලෙක්සෙයි මෙරේස්සෙව්ගේ කළු පැහැති කෙටිවු අත්, යුද පැහැති ඇඳ ඇතිරිලි මත වඩාත් හොඳින් කැපී පෙනෙයි. මිනිසකුගේ ඇට කවු සැදී ඇති සැටි ඔහුගෙන් පෙනේ. වසිලිසි වසිලෙව්වී මහාචාර්ය තැන පරිස්සමෙන් රෝගියා වසා, දොස්තර වෙත හැරී ප්‍රශ්න කළේය.

"මොකද මෙනත නියල තියෙන්නේ?"

"කොර්ඩෝරයේ ඉඩ නැහැ.... ඔබ තුමා....."

"ඇති. 'ඔබ තුමා', ඔබ තුමා! හතළිස් දෙවැනි කාමරේ?" යැයි මහාචාර්ය තුමා ප්‍රශ්න කළේය.

"ඒ කාමරේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ට."

"ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ටද?" මහාචාර්ය තුමා ගුගුළේය.

"මොන මෝඩයද එහෙම වෙන් කළේ? අමත කමක හැටි!"

"ගොඩියව් කංතමයේ වරයින් සඳහා විශේෂ කාර්යයක් කරන්නට කියල නියම කරල තියෙනව."

"වරයෝ, වරයෝ" මේ යුද්දේ හැම කෙනෙක්ම වරයා කළුපෙ මට උගන්වන්නට හදනවද? මගේ නියමයන්ට අනුවයි මගේ යන්ට පුළුවනි. වහාම මේ ලෙඩවු දෙන්නව හතළිස් දෙනට ගෙනියා ජාත්‍යන්තර නිලධාරීන්ගේ කාර්ම කියල මෝඩ දෙහස් මතු කරන්න ඒක ඇත.

වසිලිය වසිලෙව්ව නම පිරිවර දොස්තරුන් සමඟ ඉවත වී. වහාම නැවත ඇවිත් අනන්ත අලෙක්සේයිගේ උරහිස මත තැබිය. නොකඩිනමින් නාගන බෙහෙත් වලින් සෝදා ඇති බිහුගේ අත්වල හමි රැඳී ඇත.

"ඇත්තද කළුපෙ සතුරු කඩවුරට පිටුපසින් සුමාන දෙකක් වැඩි කලක් බඩ ගා ගෙන ගියයි කියන්නේ?"

"ඇත්තම මට කෝට් රෝගය හැදිලද?" අලෙක්සේයි මහාචාර්ය වරයාගෙන් ඇසීය.

වසිලිය වසිලෙව්ව දොර අස නැවතී සිටින නම පිරිවර එය දෙස රවා බැලීය. අලෙක්සේයිගේ විශාල ඇස් සහිත කැළඹුණු දිව දෙස කෙළින් බැලූ මහාචාර්යවරයා මෙසේ පැවසීය. "කළුපෙ ඒ කෙනෙකුට බොරු කියන එක පාපයක්. කෝට් රෝගය නමා. අධික වෙන්ට එතා. පුළු නොකළ හැකි රෝගයක් නැහැ. බ්ලාෂොරොන්තු රෝග තත්ත්වයකුත් නැහැ. පෝරුණාද? මන්න මහොම...."

2

"ජාත්‍යන්තර නිලධාරීන් සඳහා වූ කාර්යය කුඩා එකකි. බිහි වූ සටනක් අනුව බලන විට යුද්ධයට පෙර එහි ඇත්ත දෙකකුත් මේකයකුත් කුඩා ලාවු මේක දෙකකුත් නිවුණු බව පෙනේ. දන් මේ මිලන් ඇත්ත සතුරු එක ඇත්ත වැඩිම සිටින රෝගියාගේ පුළු පිහිටීම මෙයම පවිලින් බැඳ ඇත. ඔහු ඒ අනුව මේ දන් උපන් යෝධ බිහි වූයේය. උඩුබැදි අතට වැඩිම සිටි කෙනෙම සිටිම දෙස බලාගන්නට ඒක ඇත.

ලෙක්සේසියේ ඇද ලහ උන් අතින් රෝගියා සිහින් ය. ඔහුගේ මුහුණ
රා කැළැල්ය. හම රැළි ගැසිලාය. උඩු රැවුළ සිහින්ය. ඔහු නිතර කතා
රයි. සහසින්ට උදව් වෙයි.

රෝහලක රෝගීහු ඉක්මනින් මිත්‍ර වෙති. තමා අසල ඇදේ සිටින
රෝගියා සයිබීරියානුවෙකු බවත්, ඔහු සමූහ ගොවිපළක සභාපතිවරයකු
වත්, දඩයක්කාරයකු වූ ඔහු යුද්ධ කාලය විසින් සැහ වී වෙඩි
බැබීමෙහි දක්ෂයකු බවට පත් කොට ඇති බවත් අලෙක්සේසි දනගත්තේ
ය. ඔහු සෝවියට් සංගමයේ වීරයෙකි. ඔහු තමාගේ නම තී වීට අලෙක්සේසි
කුකුළයකින් යුතුව ඔහු දෙස බැලීය. ඔහුගේ නම අතිශයින්ම ප්‍රසිද්ධය.
ප්‍රධාන පුවත්පත් මේ වීරයා ගැන කතා වැනි පවා ලියා ඇත. රෝහලේ
හැම දෙනෙක්මත්, වාට්ටුව හාර දොස්තරත්, මහාචාර්ය තුමාත් ඔහු
අමතන්නේ ස්තෙපාන් ඉවෘනොවිච් යන ගෞරවනීය නමිනි.

මේ කාමරයේ හතරවැනි රෝගියා වෙළුම් පටි වලින් බැඳ ඇත.
ඔහු වචනයකුදු කතා නොකරයි. හැම දෙයක්ම දන්නා ස්තෙපාන්
ඉවෘනොවිච් ඔහුගේ ඉතිහාසය අලෙක්සේසිට විස්තර කළේ ය. ඔහුගේ
නම ග්රීගෝරි ග්වොස්දේව් ය. යුද ටැන්කි හමුදාවේ ලයිහන් කෙනෙකු
වූ ඔහු ද සෝවියට් සංගමයේ වීරයෙකි. යුද ටැන්කි යුද්ධාභ්‍යාස විදුහලින්
උපාධි ලබා ගත් හෙතෙම යුද්ධයේ පළමු වැනි දවසේ සිටම පෙරමුණ
ගෙන සටන් කළේ ය. බෙලොස්ටොක් අසල ඇති වූ මහ සටනකදී
ඔහුගේ ටැන්කිය විනාශ විය. චීනත් යුද්ධ ටැන්කියකට ඇතුළු වූ
හෙතෙම ඉතිරි වූ යුද්ධ ටැන්කි සමඟ එකතුව මින්ස්ක් නගරය දෙසට පසු
බසින පාබල හමුදාව ආරක්ෂා කළේ ය. බ්‍රිග් නදිය අසල කළ සටනින්
තම දෙවැනි යුද්ධ ටැන්කියද විනාශ වූයෙන් හෙවැනි වරටත් යුද්ධ
ටැන්කියක් සොයා ගෙන මිය ගිය ප්‍රධානියකු වෙනුවට යුද්ධ ටැන්කි
කණ්ඩායමක් මෙහෙයැවීය. ඔහුගේ යුද්ධ ටැන්කි කණ්ඩායමක් සතුරු
හමුදා විසින් වට කැරිණි. ජංගමගිලී යුද්ධ ටැන්කි කණ්ඩායම සංවිධාන
කළ ග්රීගෝරි ග්වොස්දේව් මසක් තිස්සේම සතුරාට පහර දෙමින් ඔහුගේ
ප්‍රවාහණ සේවයට හා හමුදා වලට අලාභ හානි කළේය. මේ කණ්ඩායම
යුද්ධ ටැන්කි තුනකින් යුක්ත විය.

ඔහු දොරොගොබුෂ්කි උපන්නෙකි. යුද පෙරමුණ තම ගම හරහා
වැටී ඇති බවත්. එහි සටන් ඇවිල පවතින බවත් රේඩියෝ මගින් නිකුත්
කරන සෝවියට් ඉන්පෝම් බ්‍රිගේට් පුවත් මගින් දනගත් ග්රීගෝ

එකමානවම පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා
සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා

පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා
සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා

සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා
සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා

සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා
සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා

සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා
සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික වශයෙන්ම පුද්ගලික දේශීය භූමිකා කෙරෙහිත් වඩා

කෝතෙව් සෙනෙවියාගේ යුද සේනා ජුනි මාසයේදී බටහිර පරමුණේ ප්‍රහාරයක් ඇරඹීය. මොහර් ග්වොස්දේව් අතිකුත් යුද්ධ උත්ති හටයනුත් සමඟ එකතුව පර්මන් පෙරමුණ බිත්දේය. අගෝස්තු මාසයේදී ඔහුට නවීන "ටී-34" චර්ගයේ යුද්ධ ටැන්කියක් ලැබිණ. ඊළඟ කාලයේදී ඔහුට වන විට "සීමා රහිත" මිනිසා යන විරුදාවලිය ලැබීමට ග්වොස්දේව් සමත් විය. ඔහු ගැන විස්තර පුවත්පත්වල පළවන්නට විය. ග්වොස් කළ නොහැකි වුවද ඇත්ත වශයෙන් ම ඔහු කළ වීර ක්‍රියා ගැන කතාවක් ලියන ලදී. දවසක්දා රූයෙක ඔහු ඔත්තු බැලීමට යැවූ විට, වෙඩි වේගයකින් තම යුද්ධ ටැන්කිය පැද වූ ග්වොස්දේව් මගින් වෙඩි වලලා තිබූ පිරිස හරහා ගොස් සතුරු කඳවුරට වැදී, සතුරා බිය ගන්වමින් වෙඩි තැබීය. සෝවියට් හමුදා විසින් අඩක් වට කරන ලද ගමකට වැද සතුරාට තදබල ලෙස අලාභ හානි කොට සෝවියට් හමුදාවන්ට නැවත එක් විය. ජංගමශීලී ටැන්කි හමුදාවක සේවය කළ ග්වොස්දේව් සතුරු කඳවුරකට වැදී ඔවුන්ගේ ප්‍රවාහණ හමුදාවක අසුන්ට, සෙබළුන්ට හා යුද්ධායුධවලට මහත් අලාභ හානි කළේය.

ශීත සමයේදී ඔහුගේ යුද්ධ ටැන්කි කණ්ඩායමක් ඊසෙව් නගරය අසල පර්මන් කඳවුරකට පහර දුන්නේ ය. ඊසෙව් අසල ගමක ආරක්ෂක ස්ථාන පසු කර යද්දී ග්වොස්දේව්ගේ යුද්ධ ටැන්කියට ගිනි ගන්නා සුළු දූව්‍ය පිර වූ බෝතලයකින් ගසන ලදී. යුද්ධ ටැන්කිය පුපුරා ගිනි ඇවිලී තිබූද ග්වොස්දේව් සහ ඔහුගේ හට පිරිස දිගටම සටන් කළහ. පර්මනුන්ගේ වටලීමකින් ග්වොස්දේව් සමඟ ගැලවී ආ මේ පිරිස දැන් දැන් තම යුද්ධ ටැන්කියේ පැට්ටල් ටැන්කිය හා වෙඩි බෙහෙත් කාමරය පුපුරා ගොස් සියලු දෙනම නැසෙන බව දැන දැනත් අභිතව සටන් කළහ. ඇවිලෙන ගිනි හා දුම් නිසා ඔවුන්ට ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කිරීම අපහසු විය. ගිනිගෙන ඇති යුද්ධ ටැන්කියේ උෂ්ණය නිසා ඔවුන්ගේ ඇඳුම් ද හම ද පිළිස්සුණද ඔවුහු සතුරාට පහර දීම නොනැවැත් වූහ. සතුරු වෙඩි පහරකට අසුවූ යුද්ධ ටැන්කිය උඩු යටිකුරු වී පෙරළිණ. පිපිරීම නිසා හෝ වැලි සහ හිම කුණාටුව නිසා හෝ යුද්ධ ටැන්කියේ ගිනි නිවිණ. ග්වොස්දේව් යුද්ධ ටැන්කියෙන් පිටතට ඇද ගත් විට ඔහු මිය ගිය කාලතුවක්කු හටයා වෙනුවට වෙඩි තබමින් සිටියේ ය. ඔහුගේ මුළු සිරුරම ගින්නට හසු වී පිළිස්සී තිබිණ.

දෙමසක්ම ඔහු මාරයා ඉදිරිපිට සටන් කළේය. ඔහුට සුවය ලැබෙතිසි කිසිවක් නොසිතූහ. සමහර විට, දින ගණනක් ම ඔහු වචනයකුදු කතා නොකළේ ය.

බරපතල ලෙස තුවාල ලැබුවත්ගේ ලෝකය රෝගලේ
 හතරකට පමණක් සීමා වෙයි. අසිරු, විධාපත් කරවන මේ කාලය
 ඔහු තම ගිලන් ඇඳ මත වැතිර ගෙන කල්පනා කළේ තුවාලය හ
 ඔහුට සිහිනෙන් පවා තම තුවාල, වණ සහ බිඳුණු ඇට කටු හ
 නින්දෙන් පිබිදෙන ඔහු තුවාල සුව වී ඇද්ද, ඉදිමීම අඩු වී ඇද්ද
 බැස ඇද්ද යොයා බලයි. නිදි නැතිව ඇඳ මත වැතිර සිටින
 තුවාල ගබ්දයක් පවා මහා සෝපාවක් මෙන් ඇසේ. නිතරම තම රෝ
 හා තුවාල ගැන සිතන නිසා සුළු වේදනාවක් පවා තියුණු වේදන
 මෙන් දනේ. යුද්ධයේදී මරණ බිය කුමක්ද යන්න නොදන අහිත
 සටන් කරන යුද බටහිරින් පවා රෝගලේ බිත්ති හතරට මැදිවු
 මෙලෙස තම රෝගයන් සැක කරමින්, ප්‍රධාන දොස්තර තම රෝ
 ගැන කියන විට, ඔහුගේ කට හඬේ වෙනස් වීමක් ඇති වී තිබේද, ඔහු
 මුහුණේ පෙනුම වෙනස් වී ඇත්තේ තම රෝගයේ බරපතල තත්ත්ව
 නිසා යැයි ද සිතමින් තැවෙති.

අලෙක්සේයි තම මානසික හා ශාරීරික වේදනාවන් හ
 නොකළේය. තම රෝගය ගැන දොස්තරවරුන්ගේ කතා බහ නොසලක
 බවක් ඇත විය. ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා ඔහුගේ දෙපා වල ඔතා අ
 වෙළුම් පටි ඉවත් කරන හැම වාරයකදීම, දෙපාවල කෝටි රෝ
 හඳුන්වන දම්පාට වඩාත් පැතිර ගොස් ඇති සැටි දකින අලෙක්සේයි
 වෙයි.

ඔහු නොසන්සුන් විය. ක්‍රමානුකූල ලෙස ලැබෙන පෝෂණදායක
 ආහාර නිසා ඔහුගේ පොදු සෞඛ්‍ය තත්ත්වය මඳක් යහපත් විය. පුහුණු
 ලබන දොස්තරවරු පෙර මෙන් ඔහු දකින විට බිය නොවෙති. ඔහු
 සෞඛ්‍ය තත්ත්වය යහපත් වන අතර ඔහුගේ දෙපාවල තත්ත්වය වඩා
 අයහපත් විය. ඇස්වටය දක්වා හම දම්පැහැ ගෙන ඇත. දෙපා
 ඇඟිලි වලට වේදනාව හෝ ස්පර්ශය හෝ නොදනේ. ඉදිකටු වලට
 ඇඟිලිවලට අතින් ලදී. දෙපයේ මහ සිදුරු කර ගෙන ඉදිකටු මස අ
 කා වැදුණද ඔහුට වේදනාව නොදනේ. රෝගය ඉහළට පැතිර
 වසන්වාලීමට වෛද්‍යවරු සමත් වූහ. වේදනාව දියුණු, තියුණු වූයේ
 ඉවසා සිටීමට බැරි විය. කොට්ටයට මුහුණ ඔබා ගන්නා අලෙක්සේ
 දිවා කාලයේ නිතරම වැතිර සිටී. රාත්‍රී කාලයේදී වාට්ටුව හාර න
 වන ස්ලාවිදියා මිනයිලොවිනා වේදනා නාශක මෝපියා බෙහෙත් විද්‍යා

දෙපා කපා දැමීමේදී සැත්කමක් ගැන දොස්තරවරු නිතර

කතා කරන්නට වූහ. වසිලිසි වසිලෙව්ව සමහර දාට අලෙක්සේසියෙන් අලෙක්සේසියෙන් වී ප්‍රශ්න කරයි.

"කොහොමද කකුල් දෙන කපා දමමුද? කැපුවා සනීප කළා"

අලෙක්සේසිය ගල් ගැසුණාක් මෙන් නිහඩ වෙයි. දන්මිටි කමිසෝ හිස සලයි. මහාචාර්යවරයා නොසතුටකින් මුමුණයි.

"ඉවසපන්, ඉවසපන්! මෙන්න මේ බෙහෙතත්, කරමු" යි කියා හෙතෙම තවත් ප්‍රතිකාර නියම කරයි.

ඔහු පිටත් වී කාමරයේ දොර වැසීණ. මහාචාර්යවරයා ප්‍රධාන දොස්තරවරුන් ඉවත යන සැටි ඇසීණි. දෑස් වසාගෙන පිටි අලෙක්සේසිය කල්පනා කළේය. "මගේ කකුල්, මගේ කකුල්....!" උපන් ගමේ සිට කරන්න දක්කන අර්කාෂා මාමා මෙන් මාත් සදහටම අබ්බගානයකුවී කරුවල ආධාරයෙන් ගමන් කරන්නටද? අර්කාෂා මාමා නාන්ට යන විට බොරු කකුල් ගලවා දමා දැකින් ගහට පනින්නේ විඳුරකු මෙනි.

මේ වේදනාව වැඩි වීමට තවත් හේතුවකි. රෝහලට ඇතුළු පළමු දවස්වලදීම තම උපන් ගමෙන් - කම්මින්නවලින් ලියුම් කිපයක ඔහුට ලැබීණි. අම්මා එවූ ත්‍රිකෝණ ලියුම්* හැම එකක්ම එක සමාන ඒවායින් අඩක් නැයින්ගේ සුබ පැතුම්ය. ගෙදර කටයුතු ගැන කලින් නොවන ලෙස අම්මා පුතුට දන්වීම ය. ඉතිරි කොටස පුතුට අවවාදය ය. සෙම්ප්‍රතිශ්‍යාව හදා ගන්න එපා. දෙපා තෙමන්න එපා. හයාන තැන්වලට යන්ට එපා. සතුරා කපටි කෙරාටික බව අමතක කරන එපා. ප්‍රවේසම් වන්න.

නිල් පැහැති ලියුම් කවර වල ලොකු අකුරෙන් ලිපිනය සඳහා කර ඇත. ඒවා අලෙක්සේසිය සමග තරුණ විශේෂීට එක පංතියේ ඉලෙගන් ඔල්ගා ගෙනි. ඇ දන් කම්මින්න දව කම්මින්නේ කාර්මික ශිල්පිනියා ලෙස වැඩ කරන්නී ය. යුද්ධයට පෙර ඔහු එහි ලෝහ ඉංජිනේරු ශිල්පියකු මෙන් වැඩ කළේ ය. ඔල්ගා ඔහුගේ ළමා විය සිහි කරා මිතුරියක් පමණක් නොවූවා ය. ඇගේ ලියුම් අමුතු ය. විශේෂ ය. ඇගේ ලියුම් කිප වාරයක් ම කියැවිය. පැහැදිලි වචන වල පවා සැ

* "ලියුම් කවරය රහිතව යුද්ධ කාලයේදී මෙලෙස ලියුම් එවන ලදී.

ත් අරුත් කෙරීමට වෙහෙස වූ අලෙක්සේයි තැවත තැවතත් දැනට.

ආ ගෙදර පවා තැවත් කම්හල තුළම නිදා ගනිමින් දැනට තැවත් වැඩ කරන බවත්, දන් කම්හල කොතරම් වෙනස් වී තිබේදැයි දැනට එය හඳුනා ගැනීමට පවා අපහසු බවත්, කම්හල නිපදවන කාලය අඩුවීමත්, ඔහු ප්‍රීතියෙන් පිතා යන බවත් ආ අලෙක්සේයිව ප්‍රියා අනුමාන, එනම් මහතට වරක් නිවාඩු ලැබීමට වුව ආ ඔහුගේ අවධානය යොමු වන බවත්, මහත ආගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය අයහපත් බවත්, ඔහුගේ වැඩිමහල් සොහොයුරන් පිටුම් නොලියන බවත්, පසුගිය දින වලදී ඔහුගේ වැඩ භාර අසනීය වන බවත් ඔල්ලා අලෙක්සේ ප්‍රකාශ කළාය. නිසර අම්මාට පිටුම් ලියන ලෙස ආල්ලා සිටී ඔල්ලා සිටී කරදර හා අමාරුකම් ගැන ආට නොලියන ලෙස දන්වා සිටියේ, ආ දන් අම්මාගේ එකම ප්‍රීතිය බව මතක් කරවමිනි.

දොස්තරවරු වැඩි වැඩියෙන් 'දෙපා කපා දමමි' සැත්කම් දැනට කරන්නට පටන් ගත්ත. අලෙක්සේයිව මේ විවිධය බිය හා දුක්කේය. ඔහුට දෙපා නැති අබ්බගාතයකු ලෙස කමිසින් වලට යැවීම පිළිවෙද? දෙපා නැති කමා ඔල්ලා ඉදිරියෙහි පෙනී සිටින්නේ කෙසේද? අලෙක්සේයිගේ වැඩිමහල් සොහොයුරෝ හැම දෙනෙක් ම යුද්ධයේ ගියේය. අම්මා දන් බාල දුකා ගෙදර එන තුරු බලා සිටින්නේය. ආ කණ්ඩායමට පත් කිරීමද නොකළ යුත්තකි.

'දෙපා කැපීම? නැහැ එයට ඉඩ දෙන්නේ නැහැ! මරණය වුව හොඳයි... කපා දමම කොතරම් නිදරු විවිධයක් ද? කොහොමවත් එය ඉඩ නොදෙමි' යි අලෙක්සේයි සිතා ගත්තේය.

මවගෙන් හා ඔල්ලාගෙන් ඇත්ත සැහවීමට කීරණය වූ අලෙක්සේයි කමා දන් වෙනත් කොටසකට - නිසල පෙදෙසකට ගොස් තැව් බවත්, එම කොටස් විශේෂ කටයුතු භාරව සිටින බැවින් තව සැහෙන කාලයක් එහි සේවය කරන බවත් ඔහු ලියුවේ ය. ප්‍රියා වෙනස් වීම ගැන කලබල නොවීම පිණිස ය ඔහු එසේ ලිවේ.

අංක 42 වාට්ටුවේ රෝගීහු සතර දෙනා සතියක් එහි විසුහ. එක් සතියක් ඔවුන් වෙත පැමිණි ක්ලාමිදියා මිහසිලොවනා, ඔවුන්ගේ වාට්ටුවට තත් රෝගියකු ඇතුළු කරන බැවින් තරමක නදබදයක් ඇති වන බව වා සිටියා ය. ඈ සමග පැමිණි සේවකයෝ දෙදෙනා ඇඳත් එනා නා කරමින් තවත් ඇඳකට ඉඩ සොයා ගත්හ. ස්තෙපාන් ඉවානොව්ච්ගේ ද ජනේලය ලෙට් ගෙන ගියේ ඔහු සතුටු කරවමිනි. කුකුළුකින් ඔහු ල තබන ලදී. හිස් තැන ඇඳක් පිළියෙල කරන ලදී.

එවිටම වාගේ පස්වැනි රෝගියා ගෙන ආහ.

ඔහු තරබාරු රෝගියෙකි. ගිලන් මැස්ස ඔහුගේ බර නිසා 'ත්රික්' න හඬක් නැති ය. ගිලන් මැස්ස ඔසවාගෙන ආ සාත්තු සේවකයෝ සමින් පා තබමින් ගමන් ගත්හ. වැතිර සිටින රෝගියාගේ මුහුණ ඒ මේ න වැනිණ. ඉදිමි ඇති ඒ මුහුණ ඉටි රුවක් මෙන් පණ නැති ය. සුදුමැලි දෙතොල් වේදනාව කියා පෑවේ ය.

රෝගියා සිහිසන් නැතිවත් මෙනි. එහෙත් ගිලන් මැස්ස බිම වැටු විගසම රෝගියා ඇස් හැර, වැළමිටි වාරුවෙන් හිස ඔසවා රෝගීන් දස බලා, ස්තෙපාන් ඉවානොව්ච් දෙස බලමින් ඉහිමැරුවේ "ජීවිතය දස බලා, ස්තෙපාන් ඉවානොව්ච් දෙස බලමින් ඉහිමැරුවේ "ජීවිතය තරම් තරක නැහැ" යි කියන්නාක් මෙනි. ඉන්පසු ඔහු කැස්සේ ය. ඔහුගේ ස්පුල ශරීරය දරුණු පහරවලට ගොදුරු වී ඇති බැවින් ඔහුට බිසුණු වේදනාවක් දැනිණ. යම්කිසි හේතුවක් නිසා මේ අයුත් රෝගියා නැත අලෙක්සේයි තුළ ඇති වූයේ නොසතුටකි. සේවකයන් දෙදෙනා සහ හදිස රෝගියා උස්සා ඇඳ මත තබන සැටි ඔහු බලා සිටියේය. ලි තොටයක් මෙන් පණ නැති ඔහුගේ කකුල නුහුරු අතට හැරෙත්ම ඔහුගේ වේදනාවෙන් ගැහෙන්නට විය. දෙතොල් වෙව්ලා කට ඇඳ විය. වේදනාව උසුලා ගත නොහැකිව ඔහු දත්මිටි කෑවේ ය.

මොහොතකට පසු නම ඇඳ ඇතිරිලි මනාසේ සකස් කර ගත් මොහොත ඇඳ අසල ඇති කුඩා අල්මාරියේ නම පොත්, සටහන් පොත්, දන් බෙහෙත්, ඔඩිනොලොන් බෝතලය. රැවුල බාන උපකරණ ආදිය නිසි ලෙස තැබීය. තමා හෙතා සියලු දේ නියම ලෙස තැබීය. බලන්නාක් මෙන් අල්මාරිය දෙස බැලීය. ඉන්පසු හෙතෙම ගොරෝසු හඬකින් කතා කළේ ය.

"හොඳයි, අපි හඳුනා ගනිමු. සේනාංකයක දේශපාලන කොමසාරිස්වරයෙක් වොරබියොව්, නමුසෙලගේ කණ්ඩායමට මාවත් ඇතුළත් වන්න. මම සාමකාමී, උම් නොබොන පුද්ගලයෙක්."

ඔහු යන්සුන් ලෙස වාට්ටුවේ රෝගීන් දෙස බැලීය. ඔහු බැල්ම ප්‍රවේශම්කාරී පරීක්ෂකාරී බවත්, ඔහුගේ රන්වන් තෙත් හිස කිරිසසකයින් බවත් ඔහු දෙස බැලූ මෙරේස්සෙව් දුටුවේ ය.

"මම මෙහෙ ආවේ ටික කාලයකට. අනිත් අය ගැන මට කියන්න බැහැ. මගේ අසරු සේනාංකය මා එන තුරු බලා ඉන්නවා. හිමි වෙලා පාරවල් වේලුණාම ගියා...."

"අපි කවුරුත් එහෙම තමා... හිමි දියවුණු හැටියෙම පාද හෝ නබා නොමිමර පනහ වාට්ටුවට යනවා" යයි කී කුකුෂකීන් බිත්ති පැත්තට හැරුණේ ය.

රෝහලේ අංක පනහ දරන වාට්ටුවක් නැත. එනමින් රෝගීන් හඳුන්වන්නේ මිනි කාමරයය. කොමසාරිස් ඒ ගැන තවම නොදන ගත් කුකුෂකීන් කණගාටුදායක මනෝභාවයකින් පසුවන බව තේරුම් ගත් අමනාප නොවී, විස්මයෙන් යුතුව කුකුෂකීන් දෙස බලමින් මෙසේ ඇසීය.

"යාළුවා නමුසෙට වයස කීයද? යටි රැවුළ පැහිලා! නමුත් අකලට නාකි වෙලා."

4

රෝගීන් විසින් කොමසාරිස් වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ මේ රෝගීන් නිසා අංක හතළිස් දෙකේ වාට්ටුවේ ජීවිතය වෙනස් විය. දෙවැනි දවස දී සියලු රෝගීන් හඳුනාගෙන කතා බහ කරන්නට පටන් ගත් කොමසාරිස් පසුව ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් කී පරිදි "හැම දෙනෙකුගේම හදවත් සරිලන යතුරු" සොයා ගැනීමේ දක්ෂයෙක් විය.

ඔහු ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් සමග අසුන් ගැනත්, දඩයම් කිරීම ගැනත් කතා කළේ ය. මේ අංශවල විශේෂඥයින් වූ මේ දෙදෙනා අතර හා දඩයම් කිරීමට ආශා කළහ. පුද්ගලයා පිළිබඳව දර්ශනවාදී ලෙස සිත

මෙම කැමති පෙරේස්සෙව් සමඟ හෙතෙම අහස් යානා, යුද්ධ ටැන්කි
 අසරු හමුදාව ගැන වාද විවාද කළේ ය. අහස් යානාව සහ යුද්ධ
 ටැන්කි අභියෝගයක් ම ප්‍රයෝජනවත්ය. අසරු හමුදාව යළි පැන ගිය
 වයක් ලෙස පැලකීම වැරදි ය. අසරු හමුදාවට නවීන අවි ආයුධ
 වශයෙන්, පළමුවැන්න ඇති පැරණි සෙනවියන්ට දක්ෂ තරුණ සෙනවිවරුන්
 හමු කිරීමට ආධාර දුන්නොත්, අපේ අසරු හමුදාව ලොව මවිත
 රටකු ඇතුළු කොමියාර් කියා සිටියේය. ගොඵ වන රකින යුද්ධ
 ටැන්කි හටයා සමඟ කතා කිරීමටද ඔහු සමත් විය. ඔහු දේශපාලන
 කාමසාරිස් ධුරය දැරූ ඩිවිෂනය යාර්ට්සෙව්හි සටන් කළේය. පසුව
 කානොව් සෙනවියාගේ සුප්‍රසිද්ධ ප්‍රතිප්‍රහාරයේදී එම ඩිවිෂනය ද සහභාගි
 විය. යුද්ධ ටැන්කි සෙබලා ද තම යුද්ධ ටැන්කි සෙබල පිරිස සමඟ එක්ව
 කුරු වටලෑම බිඳගෙන සෝවියට් හමුදා සමඟ එක් වූයේ මෙතැනදී ය.
 කොමියාර් තැන මහත් උනන්දුවකින් යුතුව ඒ ප්‍රතිප්‍රහාරයේදී මුදා ගත්
 එම නියමිතම වල නම් සහ පැයින්ට් සතුරා ලැබූ අලාභ හානි ගැන
 විස්තර කළේ ය. යුද්ධ ටැන්කි සෙබලා ද ඒ ගම් හා නියමිතම හොඳින්
 වැනි. පෙර මෙන් ම ඔහු නිහඬව සිටියද, බිත්තිය පැත්තට මුහුණ හරවා
 නොගනිමින් කොමියාර්ගේ කතාවට සවන් දුන්නේ ය. මුහුණ වසා ඇති
 වචනම පටි ඔහුගේ විලාසය නොපෙනුනද, ඔහු හිස වැනි ය. තමා
 සමඟ වෙස් දාම ඇදීමට එන ලෙස කොමියාර් කුකුළුකින්ට යෝජනා කළ
 විට, නිතර රොස්ට් සිටි අහස් නියමුවා කුටු විය. වෙස් දාම ලැල්ල
 තිබුණේ කුකුළුකින්ගේ ඇඳ මත ය. කොමියාර් තැන "දැස් වසාගෙන"
 එම දාම ඇඳ්දේ ය. ලෙනෙසියෙන් ම කොමියාර් ජය ගත් බැවින් කුකුළුකින්
 ඔහු සමඟ සඳහට ම මිත්‍ර විය.

කොමියාර්ගේ පැමිණීම, රෝහල් සේවිකාව සැමදාම වාට්ටුවේ
 ජනේලය හරින විට ඇතුළු වන වසන්ත සුළඟට සමාන විය. වාට්ටුවේ
 අභිතතර නිහඬතාවය බිඳගෙන ඇතුළු වන විදියේ සෝෂාලට් සමාන
 විය. මෙවැනි යහපත් වාතාවරණයක් ඇති කිරීමට ඔහු ආයාසයක්
 නොදැරීය. ඔහු වාමි ලෙස පූර්ණ පිටිතයක් ගත කළේ ය. සතුටු සිතින්
 කතා බහ කළේ ය. රෝගය නිසා හටගත් බලවත් වේදනාව ඔහු අමතක
 කළේ ය. නැති නම් අමතක කර දමීමට උත්සාහ කළේ ය.

හැමදාම උදෑසන ඇඳ මත වාඩිවන කොමියාරිස් දැක් ඔසවමින්,
 පිරුර වම් අතට සහ දකුණු අතට නටවමින් බෙල්ල හරවමින් අභ්‍යාස
 කළේ ය. මුහුණ සේදීම පිණිස වතුර ගෙනැවිත් දුන් විට, ඔහු හැමදාම
 පිඤ්ඤ වතුර ඉල්ලා සිටී - මුව, බෙල්ල සහ පසුව සෝදා ගන්නා හෙතෙම

මේ ඇති තම තම පැහැති සිරුරේ හම රන් පැහැ වන තුරු කුටියේ
මදි. කොපියාරියේ දෙස බලන අනිකුත් රෝගිහුද ඔහු අනුකර
රීමට කැමැත්තක් දක්වූහ. පුවත්පත් ගෙනා විගස ඒවා ගත
කොපියාරියේ පළමුවෙන් ම සෝවියට් ප්‍රවෘත්ති බිහිසුරුව මගින් නි
රනු ලබන යුද්ධ ප්‍රවෘත්ති හඬ නගා කියවයි. පසුව හැම යුද්ධ වාර්තාව
යවයි. ඔහු කලාත්මක ලෙස හඬ නගා කියවීමෙහි හපනෙකි. ප
හමිනි යම්කිසි වැකියක් දුටු විට ඔහු හඬ නගා කියවා පසුව සෝ
හවන වරක් එය කියවා "ඒක හරි" යැයි මුමුණයි. නිටි හැටියේ ම
කැපයෙන් කෑගසයි. බොරුකාරයා! බල්ලා! මේ වාර්තාකාරයා
පරමුණට නොගිය බවට ඔට්ටු අල්ලන්නම්, මගේ ඔට්ටු හිස්
බෝගලයක්ව. අපි හොරා! ඒ වුණට වාර්තා ලියනව." එ
වාර්තාකරුවකුට විරුද්ධව ඔහු වරක් පුවත්පත් කතුවරයාට ලියා
ව. එම වාර්තාවේ සඳහන් දේ යුද්ධයේදී නොවන බැවින් එවැනි බො
වාර්තා වලට ඉඩ නොතබන ලෙස ඉල්ලීමක් කළේ ය. සමහර දවස්
යුද්ධ වාර්තාවක් කියවන හෙතෙම කල්පනා කිරීමට පටන් ගත්
හැකිනම්, තම අසරු සේනාංකය ගැන රසවත් කතාවක් කියයි. ඔහු
අසරු හටයෝ හැම එකෙක් ම විරයෝ ය. පසුව ඔහු නැවත කියවී

ද්විතීයාදියෙන්, ප්‍රතිකාර කිරීමේ හා ද්විත් ආහාරය අතර
මග පවත්වා ගත යුතුය. වටිනා පාඩම් කිරීම, කෙටි
ආදිය නැතිවීම කළ යුතුය. යම්කිසි වටිනායක් කටපාඩම් කරමින් සිටින
විට කියයි.

“සමුපෙළ දන්තවද ජර්මන් බසින් කුතුළ පැටියට කියන :
 ස්පුහෙල්හෙන්. පුරුදු නෙවද ! ස්පුහෙල්හෙන් කිව්වම යම්කිසි :
 පුරුදු පොඩක් වැනි මිද දෙයක් සිහියට නැගෙනව. පුංචි පිටු
 ජර්මන් වලින් කියන්නා ගලෙකලිංග. හඬ ඇති වචනයක් නේද?”

සංකෘත සංස්කෘතියේ සුවසිරි නැති විය.

මෙම විකල්පයේ අර්ථය, මෙය පරිමිත ආයතන වශයෙන්
විකල්පයේ අර්ථය, මෙය පරිමිත ආයතන වශයෙන්

അതിനാൽ, രണ്ടു പക്ഷത്തും ഉണ്ടായ വലിയ വ്യത്യാസം കാരണം

and the other two are the same as the first two.

වෙන්න? අපි බර්ලිනය අල්ල ගත්තම ජර්මන් ගැනුන් එක්ක කතා කරන්නෙ මොන බාධාවෙන්ද?"

ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් විරුද්ධ විමට සුදානම් වුණද - යුද පෙරමුණ දන් මොස්කව් අයල ය. එය බර්ලිනයෙන් බොහෝ දුරය. කොමියාර්ගේ විශ්වාසදායක වචන නිසා මුල් අදහස වෙනස් කරමින් මෙසේ පැවසීය.

'ඒක නම් එහෙම නමා, ඒ වුණත් කොමියාර් සහෝදරය ඔය කරමි බරපතල රෝගයකින් පස්සෙ මහන්සි විම හොඳ නැහැ නේව.'

"ඕනවට වැඩිය පරෙස්සම් කරන අශ්වයා ඉක්මනටම බිම වැටෙනවා කියන කතාව අහල නැතිද? ධූවුලෝ තමුසෙ මට දෙන උපදෙස හොඳ නැහැ."

වාට්ටුවේ රෝගීන් ධූවුළු නොවැව්වද කොමියාර් ඔවුන්ට "ධූවුලා" යැයි අමතයි. ඔහු එසේ කියන්නේ අපහාස කිරීමට නොවේ. කවට කමට මෙහි. හැම කෙනෙක් ම ඒ නිසා සතුටු වූහ.

අලෙක්සේයි නිතර සුපරික්ෂාකාරී ලෙස කොමියාර් දෙස බැලුවේය. කොමියාර් උග්‍ර වේදනාවකින් පසුවන බව තොරහසකි. නිදන විට ස්වයං පාලනයෙන් මිදුණු හැටියේම ඔහු වේදනාවෙන් කෑ ගසයි. දත් මිටි කමින් සුසුම්ලයි, වේදනාවෙන් සැලෙයි. නම දුබලකම ගැන දන්නා කොමියාර් දිවා කාලයේදී නොනිදා යම් කිසිවක් කරයි. නින්දේදී වේදනාවෙන් කෑ ගසන කොමියාර් අවදි වූ විගසම සන්සුන් ලෙස හැසිරෙයි. කිසිදු වේදනාවක් නොනිබුණාක් මෙනි. දොස්තරවරුන් සමග ශාන්ත ලෙස කතා කරයි. විහිලු කරයි. දොස්තරවරු ඔහු පරීක්ෂා කරන විට ඔහුට නියුණු වේදනාවක් දනුණද, ඔහු පිටතට නොපෙන්වයි. අත් නුහුරු අතට පෙරළි තිබෙන සැටියෙන් හා තළලෙන් කඩා වැටෙන ඩහදිය බින්දු වලින් ඔහුගේ වේදනාව දැන ගත හැකිය. මෙතරම් උග්‍ර වේදනාවකින් පෙළෙන මේ මිනිසා ඒ සියල්ල යටපත් කරගෙන සිහා මුහුණෙන් හා සතුටු සිතින් ඉන්නේ කෙසේද යන්න වටහා ගැනීමට අලෙක්සේයි අපොහොසත් විය. තමාට වැඩි වැඩියෙන් නිදි වින්දන බෙහෙත් දුන්නද, ඔහු නොනිදා, වේදනාව ඉවසා ගත නොහිටිලැත්තෙට්ටුවේ කොණක් සපමින් රැ ගත කරන අලෙක්සේයිට මෙය ප්‍රහේලිකාවක් විය.

එ දවස ලංකා විය. එළිලි එළිලෙවිලි ප්‍රධාන දොස්තර තැන එ
 කොතෝ වෙලාවක් යන ඉරුම් අලෙස්සයි හේ දෙසා පරීක්ෂා කළ
 එයට ස්තර්ෂ සහ වේදනාව හොඳෙන්. "සතල දාන්ට ඕන
 අවසානයදී තැනි මිටි සේ නිවිය. අලෙස්සයි මිළ ගිය ඇත්තකු
 මතුවිය විය. මිළ පිළිතුරු දීමට පෙර තැනිත එළිලි එළිලෙවිලි
 විය. "සතල දාන්ට ඕන! එවතයයිනමක් වරුද්ව වෙත්ට එතා, තැනි
 මුනි මුරුල යාමි. මා කියන දේ තුනට පෙරුණොදි?"

එකිනිම වැඩිදුරටත් කළ පිරිසර අදහ කොටලා වාට්ටුගත් ව. ව. දඩ් එකටකරාගනි. අලුත්කන්ඩි පරිසරයියානි ගල් ගැසුනාත් ක. දැනට පිරි. කලාත් කන් වර්ග ඇත. සිහු ඉදිරියේ අඩවගාන කේ. කදවත්තාත් වැඩ ඇති කන්. ඇති ගලවා දුමු ට මිනිසා වදාරන. දැනත් කන් ගලවා වැඩ කැටි කලාත් ගැන පිහිටිය.

සමස්තයට් සාම්පාර් පෙරින් කතා කළේ ය.

මොහොත් ඔහු තමාගේම පුද්ගලික බොල් හඬයි.

மனம் உயர், நலமுண்டி!

[illegible]

1. The Government of India has decided to launch a new scheme for the benefit of the people of the country.

ඇති වන සැහැල්ලු ගතිය ඔහු තුළ ද ඇති විය. සවස සුව සේවකයින්
ඔහු සැත්කම් කාමරයට ගෙන යාමට පැමිණෙන තුරුම ඔහු නිහඩව
සිටියේය. කිරි පැහැති පිහන් කැටවලින් බැබළෙන සැත්කම් කාමරයේදී ද
ඔහු වචනයකුදු කතා නොකළේ ය. ඔහුගේ හෘදය වස්තුව දුර්වල බැවින්
වේදනා නාශක බෙහෙත් ආශ්වාස කිරීමට හා නහරගත කිරීමට නොහැකි
බව ඔහුට දන්වන ලදී. දෙපා හිරිවට්ටන බෙහෙත් පමණක් වීද සැත්කම්
කිරීමට කැමැති දැයි ඔහුගෙන් ඇසූ විට ඔහු හිස වැනිය. සැත්කම්
කරගෙන යද්දී ඔහු කෙදිර නොගැවේය. වේදනාව නිසා කෑ නොගැසීය.
අමාරු නොවන ඒ සැත්කම - දෙපා කපා දමීම වැඩිලියි වැඩිලෙවිවි
විසින් ම කරන ලදී. ඔහු කීප වරක්ම කර්ජනාත්මක ලෙස නම් හෙදියන්
හා දොස්තරවරුන් දෙස බැලීය. වේදනාව නිසා රෝගියා මිය ගියාදැයි
බලන ලෙස ඔහු කීප වරක් ම දොස්තරවරුන්ට අණ කළේ ය.

දෙපයේ හම, නහර, ස්නායු හා මස් කපා වෙන් කොට තටු
කැපීමට දැති සහිත පිහිය පාවිච්චි කරද්දී වේදනාව දියුණු කියුණු විය.
වේදනාවට පුරුදු වී සිටින අලෙක්සේයි හඬකුදු පිට නොකළේය. හිසත්,
කටත්, නහයත්, වයාගෙන යුදු ලෝගු ඇඳ ගෙන ඔවුන් තම දෙපා ලඟ
මොනවා කරත්දැයි ඔහුට නොවැටහිණි.

ඔහු ඇතැරුණේ වාට්ටුවට ගෙනා පසුවය. ක්ලාවිදියා මිහයිලොවිනාගේ කරුණාබර මුහුණ ඔහු පළමුවෙන්ම දුටුවේ ය. ධවල කේශ, සුන්දර කාන්තාව ප්‍රශ්නයක් නගන ලීලාවෙන් ඔහු දෙස බලන සැටි තේරුම් ගත නොහැකි වූයෙන් ඔහු පුද්ගලයට පත් විය. ඔහු ඇස් තැර බලත් ම, ඇ ඔහුගේ ජනත් ගෙන මද සිනා පෑවා ය.

“අලෙක්සේයි හරිම දක්ෂයෝ!” යැයි කී ආ තාඩ් පිරික්සා බැලුවාය.

මිට පෙර වේදනාව දැනුණාට වඩා ඉහළින් දෙපයේ වේදනාවක් ඇති බව ඔහුට දනිණ. පෙර මෙන් දෙපය ගිනිගත් බවක් දන් නොදනේ ඔහුගේ දෙපා අඟ නඟර. ස්නායු හා මස් ගොබ එකට අල්ලා ඇති බැව්වක් මෙන් ඔහුට දනේ. දෙපා වසා ඇති පොරොත්තය දෙස බලන්න බැව්වක් මෙන් ඔහුට දනේ. එවිට ඔහුගේ මතය ඔහුගේ සිරුර දිගින් අඩුවී ඇති බව ඔහුට දනිණි. එවිට ඔහුගේ මතය ඉදිරියේ සැත්කම් කාමරයද, නරභයෙන් කතා කරන වයිලි වයිලෙට්ටියද, කවිභවයද, එනම් බිඳුනට යමක් දමන ගබ්දයද මැවිණි. "අවසානයයි" කවිභවයද, එනම් බිඳුනට යමක් දමන ගබ්දයද මැවිණි. "අවසානයයි" කවිභවයට පත් අලෙක්සේයි හෙදිය දෙස බලා ආයාසයෙන් මද සිතා පුද්ගලයට පත් අලෙක්සේයි හෙදිය දෙස බලා ආයාසයෙන් මද සිතා

වේය.

"මගේ දෙපා කොට වෙල වාගේ."

ඔහුගේ මද සිනාව විරිත්තන විට ඇති වන විකෘතියට සමාන

ය.

"කමක් නැහැ. මගේ කොඳු ලමයෝ. දන් ඉතින් පහසුවක් දැනෙව්.
ඇයි කී ක්ලා විදියා මිහයිලොවිතා ඔහුගේ හිස ටර්මැද්දාය.

"ඔව් පහසුයි. රාත්තල් කියක් අඩු වුණා ද?"

"එහෙම කියන්න එපා මගේ කොඳු ලමයෝ. ඔපරේෂන් කරන
කොට කී දෙනෙක් කෑ ගහනවද? සමහරුන්ව පට්ටලින් බදිනව. ඔහු
ලමය නිකමට වත් කෑ ගැහුවේ නැහැ.... යුද්ධය හන්ද වුණු විපතක
කැවි."

වාට්ටුවේ අඩ අඳුර බිදිමින් කොමියාර් කෑ ගැසී ය.

"මොකද ඔතන මල ගමකට වගේ වැළපෙන්නේ? සහෝදර් ඔහු
ලෙඩාට මේ ලියුම් මිටිය දෙන්න. අම්මප, මටත් ඉරිසිය හිතෙනවා එයා
කරම් ගොඩක් ලියුම් එක පාරටම ලැබෙන කොට."

කොමියාර් අලෙක්සේයිට ලියුම් මිටිය දුන්නේය. එය අහස්යානා
හමුදාවේ සහයින් එවූ ලියුම් ය. ඒවා එකවර, එකම දවසක නොලිවූ
යම් හේතුවකින් එක දවසකදී රෝහලට ලැබිණි. දෙපා රහිත අලෙක්සේයි
ඇඳෙහි වැසිරගෙන ලියුම් කියවන්නට විය. තම සහයින් ඇත යුද පෙරමුණේ
ජීවිතය නොතකා සටන් කරන සැටි කිය වූ අලෙක්සේයි තුළ පිටත් වීම
ආශාව ඇති විය.

තමාගේ සහයින් එවූ ලියුම් එකම දවසක දී නොලියූ බව ඔහු
නොදන්නේ, ඒවායේ තොරතුරු ගැන මහත් උවමනාවකින් කියවී
බැටිනි. කොමියාර් කෑන හෙදිය කැඳවා, අලෙක්සේයි පෙන්වමින් කොදුලේ
ය. "මිහෙලගෙ දුම්නාල්, වෙරොනාල් වැනි බෙහෙත් වලට වඩා මේ
බෙහෙත අපුරුයි නෙවද!" ලියුම් කල් තබා එකතු කරගත් කොමියාර්
කෑන අලෙක්සේයි සැත්කමට මුහුණ පෑ පසු ඔහුට බාර දීමට අදහස්

කළේ ඔහුගේ විත්ත ජීවිතය සැහැල්ලු කිරීමට ය. තම සහයෝගයෙන් පුළුල් පැති සහ තොරතුරු දැන ගැනීම නිසා අලෙක්සේසියේ දරුණු විත්ත ජීවිතය සැහැල්ලු විය. පළමු දුක සුදු පෙබළෙක් වූ කොමියාර්, කඩිමුඩියේ ලියන ලද ඔවුන් ලියුම් බෙහෙත් හා ආහාර වලට වඩා වටිනා බව දන්නේ ය...

6

සැත්කමින් පසුව අලෙක්සේසි මෙරේස්ටෝ අතිශය හයානක මානසික පීඩනයකට මුහුණ පෑවේ ය. ඔහු දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් නොකළේ ය. නොහැඩුවේ ය. නොසන්සුන් නොවී ය. ඔහු තමාගේ ම ලොවකට වැද සැහවුණේ ය.

මින් පසු කිසි දිනෙක තම යානා කණ්ඩායමට, යුද පෙරමුණට නොයනු ඇතැයි ඔහුට සිතීණ. අහස් යානාවක් පැදවීමට අහස් සටනක යෙදීමට මින් පසු කිසි දිනෙක නොලැබෙනු ඇත! දන් ඔහු දෙපා නැති අබ්බගාතයෙකි. ගෙදරට බරකි. ජීවිතයෙන් තොරව ජීවත්වන්නෙකි. මරණ මොහොත පැමිණෙන තෙක් ම මෙම අභාග්‍යයෙන් මිදීමට ඔහුට බැරී ය.

දින ගණනක් ම ඔහු වාට්ටුවේ සිටීමේ පැළලමක් දෙස බලා ගත් වන ම උන්නේ ය. යම් කිසිවක් ප්‍රශ්නයක් ඇසුවොත් ඔහු "ඔව්", "නෑ" කෙටි පිළිතුරක් දී නැවත නිහඬ වෙයි. වෙදුන් නියම කළ සියලු බෙහෙත් හා ප්‍රතිකාර ඔහු නොකඩවා ගත්තේය. ආහාර රුචියක් නොතිබුණ ද ඔහු දුන් ආහාර ගිල දමා නැවත ඇඳ මත දිගා විය.

"අලෙක්සේසි, උඹ මොනවා ගැන ද ඔය හැටි කල්පනා කරන්නේ?" යැයි කොමියාර් වරක් ඔහුගෙන් ඇසී ය. ඔහු දෙසට හැරුණු අලෙක්සේසි බැලුවේ, ඔහු නොදකින්නාක් මෙනි.

"මොනවා ගැන කල්පනා කරනවද කියල අහනවා."

"කිසිම දෙයක් ගැන කල්පනා කරන්නේ නැහැ"

මේ අතර වසිලිසි වසිලෙව්වි වාට්ටුවට ඇතුළු විය.

මල් වලින් පැන පැන යන්නේ කෙසේද? එසේත්ම සිහිපත් කරවන එ
ලෙද වස්තුව ඉවත් කරන ලෙස අලෙක්සේසි හෙදියගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.

මල් ඉත්ත ඉවත ගෙන යන ලදී. එහෙත් දුක් සහිත සිහිවිලි
නැවතීණ. දෙපා නැති වූ බව දනගත් විට මල්ගා කුමක් කියයි ද?
අතහැර ගොස් තමා අමතක කොට සඳහටම වෙන් වී යාවිද?
හේ මේ අදහසට පිරුද්ධව මුළු මහත් සිත කය දෙකම නැගී සිටී. ඇ
තම සෙසෙක් නොවේ. ඔහු අතහැර දමා ඇ නොයනු ඇත! එය
ත් අයහපත්ය. උසස් ගතිගුණ ඇති මල්ගා ඇගේ සිහිනය වන උසස්
යාපනය ලබා ගැනීම ද අතහැර දමා ඔහු සමහ විවෘත වනු ඇත.
බොහෝමාට උදව් කරනු වස් ඇ නැවත පරණ රැකියාව කරමින් දුක්
නු ඇත. සමහර විට දරුවන්ද උපදිනු ඇත.

එවැනි පරිත්‍යාගයක් පිළිගැනීමට ඔහුට අයිතියක් තිබේද? ඔවුන්
දු බැම්මකින් බැඳී නැත. ඇ ඔහුගේ බිරිඳ නොවේ. ඔහු ඇයට ආලය
යි. ඒ හේතුව නිසාම ඔහුට එවැනි අයිතියක් නැත. අප අතර ඇති
දකම් වහාම සිඳි බිඳ දමිය යුතුය. ඇය මහා දුකකින් මුදාලීම
සිසත්, මතු වී ඇති ගැටළුව විසඳීම පිණිසත් එකවරම ඒ සම්බන්ධකම්
මල්ල අවසන් කළ යුතුය.

එදිනම කම්මින් වලින් ලියුමක් ලැබිණ. එය මල්ගා ගෙණි. සැහවුණු
සන්නිවේදනයකින් යුතුව එය ලියා ඇත. මොනවා වුවත් ඇ ඔහු
හ එක් ව සිටින බව ලියා එවා තිබෙන්නේ අභාග්‍යය කල් ඇතිව දන
නාක් මෙනි.

ගමෙන් ලැබෙන ලියුම් නිසා පළමුවැනි වරට ඔහු තුළ
සන්නිවේදනයක් ඇති විය. ඔහුගේ සිත තවත් දුර කැළඹිණ. පසු
ලක ඔහුගේ සිතට වධ දෙන වැරදි තීරණයකට - එනම් තමාගේ
යා කපා දමූ බව ගමට නොදන්වීමට - ඔහු එළඹී ය.

දුක්මුහු කල්පනා වලින් අලෙක්සේසි මෙරෙස්සෙව්ගේ රෝහල්
තාය ගෙවිණ. ඔහුගේ ශක්තිමත් දේහයට සැත්කම් පහසුවෙන් උසුලා
නැති විය. සැත්කම් වනය සූර්‍ය වේගයට පටන් ගති. එහෙත් අලෙක්සේසි
වල විය. දිනෙන් දින කෙටිවූවකට පටන් ගත් ශාකම දුර්වල වූයේය.

"හා, ස්වභාවයේ ඉවහරානවිටි! තුළුත්තුවුකුත් අරගෙන සො
ර දඩයමේ යන්ට ඇත්තම්! සතුන් දඩයම් කිරීමේ බලාපොරොත්තු
ලක එළිවන තුරු බලා සිටීමට ඉඩ ඇත්තම්.... සොතරම් අන්ද
මිහිදි පාත්තර ලා රත් පාටයි. පිණි පිඳ හා තුඩා හිමි කැට, බොහ
නිසදායක පිතලක්. හිටි හැටියේ පිඳ-පිඳු-පිඳු යන හඩත් අත්
පතව. වලිගය දිග හැර හිට ගත්තව. එකයි, දෙකයි, තුන්දෙනයි.

“ඉන් පස්සා මිනි කොටස් පස්තු කරලා ඒ ලිහිත් කුඩාම
හලා උණු කෝ හදා කන්නට. කෝ කොටස්පද කොටසක් විකසද් කොට
කා කිව් හැටියටම මස් සිඳු රත්කරලා ඇතට පණ දිනට, කෝදි රො
ලස මහත්සි වුණට පස්සා.”

"කියන අතට එළුව ඇසයි කොපිකාර් කලෝදරය...."

දඩයම් කිරීම පිළිබඳ කතා කියන්නට වූහ. සාකච්ඡාවට ප්‍ර-
සාරවූයේ කත්තටය හාස්ත විය. විවිධතාවය, සේනාංකයේ නිත්-
මානවාද, හිම යනිත යන සංකල්පයේ සාදන ලද කාව්‍යාලීන ප්‍ර-
තිඵලයක් වශයෙන් හිම දිය වී යන්නට පටන් ගෙන ඇතිද, බල කෙටුම්පත්
ඇති ද, තාර පාරවල ගමන් කොට පුරුදු පර්මිත් සේනාවන්ට හිම
යද්දී නිරිතැර ඇතිවේද යන ප්‍රශ්න ගැන ඔවුහු කතා කළහ.

දිවා ආහාරයෙන් පසු ඔවුන් විවේකය ගත කරන්නේ කුරුල්ලන් කෑම දීමෙනි. ඉතිරි වන ආහාර කැබලි එකතු කරන ස්තෝපාන් ඉවාවෝට්ටු වෙතින් එපිට එවා විසි කරයි. කුරුල්ලෝ ඒ කෑම අනුලාභෙන් පමණ පුරුද්දක් බවට පත් විය. පාන් කෑලි කුඩු කොට හා කුඩා කැබලි

කඩා කුරුල්ලන්ට දෙන ලදී. ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් කී පරිදි එය
 ලු රංචුවකට සැහිණ. කුරුල්ලන් කෑම කන සැටි බැලීමට රෝගීහු
 කළහ. කුඩා වී කුරුල්ලෝ කිවී බිටි ගාමින්, පොරකමින් පාන්
 බලි අනුලාගෙන කකි. ඉන්පසු විවේක ගනිති. පසුව නම කුරුල්ල
 රියයන් සඳහා ඇතට ඉගිලී යති. කුරුල්ලන්ට කෑම දීම විනෝදයක්
 . රෝගීහු කෙමෙන් කුරුල්ලන් හැදින ගත්හ. කොට වලිගයක් ඇති
 වසර දහකාර කුරුල්ලෙක් ජනප්‍රිය විය. ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් උච්ච
 මින් කුවක්කුකාරයා " යන නම තැබීය.

කුරුල්ලන්ට කෑම දීමෙන් පටන් ගත් මේ විනෝද ක්‍රීඩාව නිසා
 ද්ධ ටැන්කි හටයාගේ හුදකලා නිහඩතාවය බිඳී ගියේය. පළමුවැනි
 යෙදී ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් දෙකට නැමිගෙන කරුවල ආධාරයෙන්
 න්ලය වෙත ගොස් මහත් අමාරුවෙන් හුළං කපොල්ල හැර කෑම විසි
 රන සැටි යුද්ධ ටැන්කි හටයා බලා සිටියේ එතරම් උනන්දුවකින්
 නාවේ. දෙවැනි දවසේදී කුරුල්ලෝ පැමිණි විට, ඔහු වේදනාවෙන් දත්
 මින් ඇඳ උඩ වාඩි වී උන් දෙය බැලීය. ඊළඟ දවසේ දී යුද්ධ ටැන්කි
 හටයා තම ආහාරයෙන් කොටසක් වූ කේක් කුල්ලක් සභවා ගත්තේ,
 කුරුල්ලන් පැණි රසැති ආහාර වලට කැමැති බව දන ගත්තාක් මෙනි.
 වසක්දා "මැමින් කුවක්කුකාරයා" නාවේ ය. බළලෙක් උභ අල්ලාගෙන
 ඇතැයි ද, උභ යස පාඩමක් ඉගෙන ගෙන ඇතැයි ද කුකුළකින් කීවේ ය.
 යුද්ධ ටැන්කි හටයා කුකුළකින්ට බැණ වැදුණේ ය. පසුදා "මැමින්
 කුවක්කුකාරයා" පැමිණ හොටෙන් අනිමින්, දබර කරමින්, ජයග්‍රාහී
 ලීලාවෙන් හිස ඔසවා බලමින් ආහාර කැබලි කන්නට වූ විට යුද්ධ
 ටැන්කි හටයා කොක් හඬලමින් සිනාසුණේය. මාස කීපයක්ම ගොළු වන
 රැකි හෙතෙම පළමු වරට තම පිළිවෙත බිත්දේ ය.

දින කීපයකින් යුද්ධ ටැන්කි හටයා ගර්ගොර් ග්වොස්දේව් අන්
 අය මෙන් කතා බහ කරන්නට විය. එයට මුල පුරන ලද්දේ කොමසාරිස්
 විසිනි.

හතළිස් දෙකේ වාට්ටුවට පැමිණි ක්ලාවිදියා මිහයිලොව්නා
 තෙක් පිටුපස සභවා ගෙන, ප්‍රීතිමත් තෙත්වලින් දයාත්විත ලෙස
 බලමින් මෙසේ ඇසුවා ය.

"ආ, අද කවුද නටන්නේ?"

එහි තේරුම කාට තර් ලියුමක් ලැබී ඇති බවයි. ලියුම් බෙදා
 ඇර මත වැඩිම සිට සිරුර ඒ මේ අත යොදවමින් නටන බවක් ඇති
 යුතුය. වැඩි වැඩියෙන්ම මෙසේ නැටීමට සිදුවන්නේ කොමිසාරිට්
 මන්ද යත් ඔහුට ලියුම් දහයක් පමණ එකවර ලැබෙන බැවිනි. ඔ
 සේනාංකයෙන් ද, පෙරමුණට පසුපසින් ද, සෙබළු ද, මිතුරු නිලධාරී
 ද, දේශපාලන සංවිධානයෙන් ද කොමිසාරිට් නිතර ලියුම. නිලධාරීන්
 සිරියෝ ඔහුට ලියමින්, ඔවුන්ගේ සැමියනට 'අවවාද කරන ලෙස' ඇ
 සිටියහ. යුද්ධයේ දී සැමියන් මිය ගිය කනවැන්දුම් ස්ත්‍රීහු තම වැ
 කටයුතු ලිහිල් කර ගැනීමට ඔහුගෙන් ආධාර ඉල්ලා යැවූහ. යුද්ධය
 මිය ගිය කසාත් ජාතික යුද්ධ නිලධාරියකුගේ පුංචි දුවක් පවා ඔහුට ලි
 එව්වා ය. කසාත් ජාතික ඒ නම ඔහුට නිතර අමතක විය. මේ සිය
 ලියුම් කියවූ ඔහු ඒවාට පිළිතුරු යැවී ය. නිලධාරීන්ගේ බිරියනට ආධාර
 දෙන ලෙස ඉල්ලමින් ලිපි යැවිය යුතු අංශවලට වහාම ලියා ඇ
 කොමිසාරි දහසාර සැමියනට නිසි පරිදි අවවාද කළේ ය. යුද පෙරමුණ
 සටන් කරන නිලධාරීන්ගේ ගෙවල්වලට අවශ්‍ය දෑ නොසපයා
 කළමනාකරුවනට කර්ජනාත්මක ලියුම් ලියන තෙතෙම වහාම අඩුපා
 නොපිරවුවාත් තමාට විත් ඔහුගේ 'බෙල්ල කඩා දමන බව' ලි
 යැවීය. නිතර නම අමතක වන කසාත් ජාතික දුරියට ලියුමක් යැ
 කොමිසාරි ගෙන විද්‍යාවට පහත් ලකුණු ලබා ගැනීම නිසා දො
 පැවරී ය.

යුද පෙරමුණ හා පසුපස පමණ ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් ලියු
 ගනුදෙනු කළේ ය. ඔහුගේ පුතුන්ගෙන් - ඔහු මෙන්ම පුත්තු ද ඉලක්කය
 වෙඩි කඩන ස්නයිපර්වරුන් වූහ. ලියුම ලැබිණ. සමූහ ගොවිපළේ ත
 නායිකාවක් වන දුවණියගෙන් ද ඔහුට ලියුම් ලැබිණි. සමූහ ගොවීන්ගේ
 නැටිත්තෙන් හා මිතුරන්ගෙන් සුබ පැතුම් එවූ ඇ සමූහ ගොවිපස
 දියුණුව ගැන ද ලිවා ය. ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් මහත් ආශාවකින් ඒ
 ලියුම් හඬ නගා කියවන විට රෝගීහු ද, හෙදියෝ ද, සංගමාල රෝගීන්
 සමාන පෙනුමක් ඇති වාට්ටුව හාර දොස්තර ද අසාගෙන සිටියහ. ඔවු
 ගැටි දෙසාත් ම ඔහුගේ පවුලේ කටයුතු ගැන දත්ත.

ලිහිල් සමාජය පමණ නිකර අරගලයක යෙදී සිටින කුකුළු
 බර්කඩ්ලිහි සිටත් වන මවගෙන් ලියුම් ලැබිණ. හෙදියගෙන් ලියුම් ලැ
 සන්නා කුකුළුකින්, ලිහිල් රෝගීන් හින්දට ගිය පසු මවගේ ලි
 වවනගෙන් වවනග කියවමින් තුටු විය. දුටුවන් අප්‍රිය කරවන ඔහු
 ලියුමක් පවා පියතරු කාන්තා බවක් ඇති වන්නේ මවගෙන් ලැබෙන ලි

තමන් ඔවුහු මෙසේ ලියන බව දනවුන. බිය පැන නැතිව මෙසේ ලියන සමාජික ලෙස ඉල්ලා සිටි ඔවුහු ඔහු කැමති නම් ඔහු සියලුම හුවමාරු කිරීමට සතුටු බව ද දන්වා එවුන. ලියුම් තුනෙන් එකකට දා ඇත්තේ අනුවා නැමැත්තියකි. ඇ වැඩි දුරටත් මෙසේ ද ලියා මුළු අවශ්‍ය පොත් පත් ආදිය සැපයීම මට සතුටක් බැවින් අවශ්‍ය දන්වා එවන ලෙස ඉල්ලා සිටිමි."

ග්වොස්දෙව් මුළු දවස තිස්සේම ලියුම් තුන පිරික්සමින් බලන්නට ය. මෙවැනි ලියුම් රෝගී සෙබළුන් වෙත එනවා බව ඔහු හොඳින් දනුවේ. ඔහු විස්මය පත් වූයේ මේ තරුණියන් තිදෙනා තමා බලාපොරොත්තු නොවූ අවස්ථාවකදී ලියුම් එවීම නිසාය. වෛද්‍ය කිසිවකින් වූ ම දෙනා තම යුද්ධ ක්‍රියා ගැන දැන ගත්තේ කෙසේද යන්න ග්වොස්දෙව් හේලිකාවක් විය. වාට්ටුවේ හැම රෝගියෙක් ම පුදුම වූහ. හැමවර්ගයා පුදුම වූයේ කොමිසාරි ය. ස්කොපාන් ඉවානොවිච් හා හෙදිය දෙදෙනා ඉතිමරන කොමිසාරිස් දුටු අලෙක්සේයි, මේ සියල්ල සංවිධානය කර ගත්තේ කොමිසාරි බව අවබෝධ කර ගත්තේ ය.

කෙසේ වුවද, පසුදින උදෑසන කොමිසාරිගෙන් ලියුම් ලියන කඩදාසි කිපයක් ඉල්ලා ගත් ග්වොස්දෙව්, අවසර නොලබා තම දකුණු වෙළුම් පටිය ලිහාගෙන ලියන්නට පටන් ගත්තේ ය. වැඩියක් ලියනු නැවත කටු ගාසි. නැවත යමක් ලියා කඩදාසිය ගුළි කොට විසිතවා නැවත මුල සිට ලියයි. මේ විධියට සවස් වන තුරුම ලියූ ඒකවර්ගයේදී තිදෙනාට ම පිළිතුරු යැවුවේ ය.

මුලදී ලියුම් එවූ තිදෙනාගෙන් දෙදෙනෙක් ලියුම් එවීම නැවැත් වූ මුදු අනුවා සිටුන් දෙදෙනාගෙන් අඩුව පිරිමසිමින්, ග්වොස්දෙව්ට ලියන්නට ය. ග්වොස්දෙව් හැම දෙයක් ම එළිපිට කරන මිනිසෙක් වූයේ. වෛද්‍ය විදුහලේ තුන්වන වර්ෂයේ හැම දෙයක් ම වාට්ටුවේ රෝගීහු දන් න.

ග්වොස්දෙව් කතා කරන්නට පටන් ගත්තා පමණක් නොව තිබෙන්න ප්‍රමෝද විය.

තතුස්කින්ගේ තුරාල වලින් වාගේ පතුරු ඇද බෙහෙත් දීමට ස්කොපාන් ඉවානොවිච් කිහිලි කරුවල ආධාරයෙන් කොරව ඇවිදින්නට ගත්තේ ය. කොමිසාරිගේ හා අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව්ගේ තත්ත්වය

මග පිහිටිත් පැවිටි තැන් කළේ ය.

රෝගයට පත්වී දඩ පරිත් කපන මේ සෝධමය පුද්ගලයා දිනෙන් දින දුබල වන බැව් බලා සිටීම පවා මහත් වේදනාවක් විය.

8

අලෙක්සැන්ඩ්‍රි මොර්ස්ගේ ද දිනෙන් දින දුබල වෙමින් සිටී.

හැම තෙතෙකුගේ ම හදවත්වලට යතුරු සොයා ගැනීමෙහි දැඩි කොමිසාරි, අලෙක්සැන්ඩ්‍රි පරාසිත ලොවින් මුදවා ගැනීමට මෙතෙක් අසාර්ථක විය. අලෙක්සැන්ඩ්‍රිගේ පැත්තෙන් පසු පළමුවැනි දවසේදීම, කොමිසාරි "චාන් පත්තරය ලැබූ සැටි" නවකතාව හඬ නගා කියවන්නට පටන් ගත්තද, එය කා සඳහා කියවන්නේ ද යන්න දැන ගත් තෙතෙම පැලකිලිමය නොවීය. එම නවකතාවේ විරසා වන පාඨල කොර්වාහින් අලෙක්සැන්ඩ්‍රි සිත දිනා ගත් විරසෙකි. ඔහු ලොවයේ සිටම එම චරිතයට ඇලුම් කළ ය. "ඒ වුණට කොර්වාහින් ගුවන් කියවුවේත් නොවෙයි. නෙව්! ගුවන් යානා පැදවීමේ රෝගයෙන් ඔහු පෙළුනේ නැහැ නෙව්ද?" යි අලෙක්සැන්ඩ්‍රි පාඨල කොර්වාහින්ගේ චරිතය විග්‍රහ කරමින් කථාටම කියා ගත්තේය.

නව කතාව කියවීම අකාර්මික වූයෙන් කොමිසාරි වෙත් උපායයන් යොදන්නට විය. තම ඕකුරෙක් වන පක්ෂාභාන රෝගියෙකු සමාජ වැඩ කටයුතු කරන බැව් ඔහු අලෙක්සැන්ඩ්‍රිට ඇසෙන සේ විස්තර කළේ ය. හැම දෙයක් ගැනම මහත් උනන්දුවෙන් අසන ස්තෙපාන් ඉවානොවිච් ඔහුගේ කතාව අනුමත කළේ ය. තම ගම් පළාතේ පදිංචි දොස්තර ගැන ස්තෙපාන් ඉවානොවිච්ට මතක් විය. අතක් නැති ඔහු වෛ පෙදෙසේ ඉතාම දක්ෂ දොස්තර විය. ඔහු අසූ පිට ගියේ ය. තනි අතින් තුවක්කුවක් රැගෙන දඩයමේ ගියේ ය. ලේනකුගේ ඇසට වුව ඉලක්ක බලා වෙඩි තැබීමට ඔහු සමත් විය. තමා පොද්ගලිකව දන්නා විලියම් විද්‍යාඥයා ගැන කොමිසාරි විස්තර කළේ ය. අංගබාග රෝගය නිසා එක් අතක් හා පයක් ක්‍රියා විරහිත වුවද, විලියම්ස් කොමිසාරිගේ විද්‍යාත්මකයේ පර්යේෂණ කටයුතු වෙනෙයවමින් වැඩ කළේ ය.

මේ කතා අසන අලෙක්සැන්ඩ්‍රි සාවිඥා ලෙස සිතාගත්තේ ය. කන් කිරීම, කියවීම, ලිවීම, අනෙකුත් කිරීම, පමණක් නොව දඩයම් කිරීම පවා අදහා නැතිව කළ හැකිය. එතෙක් ගුවන් යානාවක් පැදවීම කළ නොහැකි

අලෙක්ෂ්‍යයෙහි ගුවන් නියමුවෙකි. උපන් ගුවන් නියමුවෙකි. සමා කුඩා
 උතුරු කොමඩු වත්තක් උඩින් අහස් පියාසර කළ රිදී පැහැති
 පුළුස්සා දා පටන් අලෙක්ෂ්‍යයෙහි ගුවන් යානා පැදවීම ගැන සිහින
 දැක්වේ. පුළුස්සා වොල්ගා පැති කොමඩු වත්තට උඩින් ප්‍රවේශය
 දැක්වේ පියාසර කළ ඒ සරුගලය දෙස ඔහු බොහෝ වරක්
 ලා පිවිසේ ය.

ගුවන් නියමුවකු වීමේ ආකාරය එදා සිට ඔහු අත් නොතැබේ ය.

කොමියුනිස්ට් තරුණ සංවිධානය ඔහු ඇත පෙරදිගට යැවීය.
 ඔහු ගත බව කොමියුනිස්ට් තරුණ නගරය ඉදි කිරීමට ඔහු වෙහෙස
 නැතිව වැඩ කළේ ය. එතෙක් අහස් නියමුවකු වීමේ සිහිනය ඔහු නිතර
 දැකී ය. එම නගරය ගොඩ නැග තරුණ තරුණියන් අතර සිටි
 තත්ත්වය ලෝලයෝ එක් ව නගරය ගොඩ නැගීමට පෙර ගුවන් යානා
 මාර්ග කලාවක් සංවිධානය කළහ. සාදාගෙන යන ගොඩනැගිලි
 දෙසින් වැසුණු පසු නම් නේවාසිකාගාර වලට යන තරුණ නිර්මාතෘයෝ
 නි මැලයන් ගසා ගිනි තැබූහ. මදුරුවන් හා මැක්කන් විනාශ කළහ.
 මැති සවස් කාල වලදී මදුරුවන්ගෙන් හා මැක්කන්ගෙන් බේරීම
 ගිනි තැනීමෙන් ඇත පුරා ගාගෙන නයිතා විනයට වැදෙන අතත්‍යානා
 ලෝලයෝ ගස් කපා හෙළමින් අතත්‍යානා නොවූපලක් සඳහා බිම් සතස්
 කළහ. මොවුන්ගේ නායකයා වූයේ අලෙක්ෂ්‍යයෙහි මෙරේස්යෙව් ය. තයිතාවට
 දිව්ව සටන් කොට නොවූපලක් සැදීම ලෙහෙසි කරුණක් නොවී ය.
 තයිතාවන් මැඩගෙන වෙහෙස නොබලා විවේක නොගෙන වැඩ කළ ඔවුහු
 තත්‍යානා නොවූපලක් සැදූහ. මේ සියල්ල ඔවුන් කළේ අතින් අය
 වේක ගන්නා කාලයේදී ය.

අලෙක්ෂ්‍යයෙහි තම ළමා වියේ සිහිනය වූ අතත්‍යානා පැදවීම
 පුළුස්සා මේ ගුවන් නොවූපලෙහි.

පසුව පුද්ගල අතස් යානා ආයතනයක ගුවන් නියමු ශිල්පය
 උතුරු කොමඩු තරුණ නියමුවන් පුහුණු කළේ ය. පුද්ගල පටන් ගත්
 එම ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ තත්ත්ව හා තර්ජන නොතකා විනාශ
 කළ තරුණ සිලා ගියේය. ඔහුගේ මතු බලාපොරොත්තු ද, ජීවිත ද,
 නොතකා ද ඔහු ගුවන් යානා ශිල්පය තමා සම්මත කළේ ය. ඔහු
 ඉටු වීලාපිස් ගැන සිතයි.

විල්සන්ගේ අවන් යානය පදවන්නාක් නොවේ යැයි ඒ අලංකාර
සිත්තිය යුතුව සිතූණ හරවා ගන්නා ය.

කොමිසාරි ඔහු දිනා ඇතිමට කළ උත්සාහය අත නොහැරීමට
පිත්තෝර්ගේදී ඇත සුදුසුකම් කල්පනයවනි යැයි පිටි අලංකාරයා
කොමිසාරිගේ සටහන ඇසිණි.

අලංකාරයා මේ බලපත්, මෙතන ආති ගැන ලියල තියෙනවා.

ස්කොට්ගේ ආයාතෝග්ගි සහරාව අලංකාරයෙහිව උන්නා ය. ඒ
ලිපියක් වටා ඇත්තලයකින් සලකුණු කර තිබිණි. අලංකාරයා පහර
ගෙන ලිපිය අත බලන්න තමාගේ නම් සෙවිය. පළමුවැනි ලෝක සිං
සුද්ධ කාලයේ රුසියානු අවන් නියමුවකු ගැන ලිය ලිපියකි. ඒ. නි
කොන්ද්‍රැකොව් අවන් නියමුවකුගේ නාය රුසියන් ද ලිපිය සමඟ ඇ
සොට ඇත. ඔහු උඩු ධජයකින් හෙබි කරුණ නියමුවා 'කැන්' නොවිය
නිස ලාගෙන පිටි.

'නියමුවන්, නියමුවන්, ඉතිරි ලියනු ලිපියක් තමා' යැ
කොමිසාරි කිය.

මෙමේයෙහි ලිපිය කියැවී ය. පසුතිය පළමුවැනි ලෝක සිං
සුද්ධයේදී පර්වත් යුද පෙරමුණට පොලින් පියාසර කළ රුසියානු අවන්
නියමු වලෙරියාන් අර්තාදයෙහිව කාර්යාලිවලින් කතුලකට මෙහි වැදිණි.
තුරාල ලැබූ කාර්යාලිවලින් නම 'පාර්වත්' අවන් යානය රුසියානු අවන්
කොන්ද්‍රැකොව් දක්වා ගෙන යාමට සමත් විය. කතුල කපා දමනු ලැබුවද
කාර්යාලිවලින් අවන් යානයකින් ඇත් වීමට පුදානම් නොවී ය. තමාගේ
කැණැස්මක් අනුව ඔහු ලී කතුලක් සාදවා ගත්තේ ය. ඉන්පසු පිත්තෝ
ර්ගේයෙහිත් වහයාම කළ නෙතෙම යුද්ධාවසානයේදී නැවත පහර
හමුදාවට ඇතුළු විය. අනෙක් හමුදාවේ පරීක්ෂක ධුරයට ඔහු පත් කරන
ලදී. ඔහු 'පිය' හෙත් යානයෙන් පියාහිමින් අහසය සටන් වල පාදක
ය. 'හාරි' ආණ්ඩුව පාර්වති කුරුසිය ඔහුට ප්‍රදානය කළේ ය. අනෙක්
යානය කඩා වැටී මිය යන තෙක් ම ඔහු අනෙක් හමුදාවේ නියමුවකු වෙ
සෙවිය කළේ ය.

අලංකාරයා මෙමේයෙහි වම ලිපිය කෙටින්න ම කියැවී ය
පිත්තෝර්ගේයෙහි හෙබි ඒ කරුණ නියමුවා තමා අත සලා වද මත

සමස්ත සේවාවන් මෙම විධායක පුළුල් කොටුව තුළින් ලබා ගත හැකිය.

“සාමාන්‍ය මිනිසාට” සාමාන්‍ය සර්ව විශ්වීය මනෝරෝමයක්
 වන සමස්ත (විශ්වීය) උත්සාහයන්හි සාර්වත්‍රීය වර්ග ලිපිය බලන්න.
 2) “මනිවුල් කළමනාකරණය” සාමාන්‍ය මිනිසාට වන සාමාන්‍ය මනෝරෝමය.

එයාට් ගැනි වූයෙකු එක කතුවරයා වෙයි.

ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗୋଟିଏଟି ଯେ ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ.

එය පැදවීමේ "පාර්ශ්ව" යොදාගත්. එහිත් අනන්ත යොදාගත්තද? එහි පැවරීමකි. එය පැදවීමේ බොහෝම අලංකාරයි. නවීන යන්ත්‍ර සූත්‍ර යා පැවරීමට ඒවා පැදවූ. එවිටයත් අන්තර්ගත නැත.

“നല്ലൊരു യോഗിയായി ൮൦0 ദിവസം” යැයි നැව്വരത്ത് അറിയിച്ചു.
 ൧൯൩൩.

“සෞඛ්‍යයට එම වැඩසටහන්” යැයි සමාජික සාහසික ලෙස කියා
ත් අලෙක්ෂයයි පැවසූත් එම ලිපිය බැලී ය. සිසුවන් සුදුසුම ලිපිය
මගින් අනන්තර බලයක් ලබන ආලෝක කාර්යය. ලිපියෙන් හා විකල්පයන්
ර්ෂාත් එලිත් සිසු පරිදිත් ලෙස බැලී ය.

එදා රි ඩිසුට් ජිනිදත් හොට් ය. ලොකයාගේ සුසුම් ලැබී සහ
කර්මලාම් ඩිසුට් හැසිරේ. එදින එරි හොට්ටය යටත් පහරාව එළියට
ත් ලොකයාගේ රි පහරා ඇති එළියත් අතේ නියමිතිගේ රි
ලිය ලෙස බැලී ය. "එළිට අපාරි හිතාන ඇති. ඒ වුණත් උඹි එය
නිසා." ඩිසු ඩිසු ය. "එම උඹිටත් එයම අපාරි හිත. පාලිත් මිමි පාලි
නිසා හැසු."

[illegible]

විද අමුතර වාට්ටු ආස්වාද කිරීමට සලස්වන ලදී. පැයක් පමණ මෙම
කිහිට ප්‍රතිකාර කළේ. ඔහුගේ තත්ත්වය බලාපොරොත්තු රහිත විය.
පසුව ඇත් හැර බැස කොමිසාරි ලද පිනාවක් පැවි ය. ස්වාභාවික
පිහිටිලාවක දෙස බැස කොමි පුද ලෙස මෙසේ කීවේ ය.

"කොමි මෙකැම් කලබල කිරීම ගැන මට සමාවන්න."

දොස්තර වාට්ටුවෙන් පිටව ගියේය. සාත්තු වෙමින් සේවකයෙකු
පිටවූහ. ස්වාභාවික පිහිටිලාවක කොමිසාරිගේ ඇඳ අසල වාඩි වූ
ය. අලෙස්සෙයි හැර අත් රෝගීහු නිදා ගත්හ. නම අහස් යාතරු
සවිකරන කැමුම් කැපුල් ගැන අලෙස්සෙයි පිනන්නට විය. ඒවා වැඩි
සහිත වුවද නම් නැත. පිටිල් පුද්ධ කාලයේදී මිටි නියමුවකුගේ අඟ
යානයේ සා පැයම් වලට ලී කැලී සවි කළ බව ආයතනයේ ගුරුවරයා
වරක් කී සැටි ඔහු මතක් කළේ ය.

"සහෝදරය මම නමුසෙගෙන් ඇත් වෙන්වන නැහැ" යි
කාර්යාචාරිවරයාට ආයා රූපය දෙස බලමින් ගේ කීවේ ය. "මම නැහැ
පියාසිම්. නැවත පියාසිම්" යි හැකිම ඔහු සිත පුබුදුවා ලිය. දැස් පියාසහන
ඔහු වැහිර සිටින සැටි බලන කෙනෙකුට පෙනෙන්නේ ඔහු සැපට නිදා
ගනිමින් මද පිනාවක් පාන සැටියකි.

මෙසේ පසුවන ඔහුට දෙබසක් ඇසිණි. නම පිටිනයේ අදිරි
අවස්ථාවලදී ඔහු එය නිතර සිහි කළේ ය.

"ඔහු ඇයි ඔහොම හැසිරෙන්නේ? ඔතරම් වේදනා විදින කොමි
විහිර කිරීමක් හිතාමත් හර හයානකයි. ඔහු කොතරම් වේදනා විදිනවාද
එය දකින මගේ හදවත උණු වෙනවා. ඇයි ඔහු වෙන් කරපු වාට්ටුවක්
නොයන්නේ?"

එසේ කීවේ වාට්ටුවේ හෙදිය වන ස්වාභාවික පිහිටිලාවක
නොව, පුන්දර මිහිරි නට හඬක් ඇති ගැහැනියක විසිනැයි ඔහුට සිහිවී
කොමිසාරිගේ ක්‍රියාවන්ට එදිරිව කතා කරන ඇගේ කට හඬ
සන්සන්ධිව වටික් පමිණක් නොව නටත් යමක් ගැබ් වී ඇත. අලෙස්සෙයි
ඇත් හැර බැස. ආවරණයකින් වසා ඇති පහතේ ඇදිරි උළුයක්
කොමිසාරිගේ පුරුදු ලී පුනභ ගානා. ඔහුගේ බැලීම දයාත්වකය. හෙදියගේ
පුන්දර පුහුණු හෙයින්. ඇදිරි පහත් ආලෝකය නිසා ඇගේ හඬ

වුණා. කව ඇතුළේ වැටී ඇති, ඇස් කොළින් පැහැර ගන්නා
හන්දා. මිනිසාගේ පය පැටලී වැටුණාක් එදාට බොහෝ වෙලාවක්
තුරු නැතිවීන්ට බැහැ. අපේ කොමිසාරි- යාකොට් පාවිලොව්වී වොහොදි
- තරකාරු මිනිසෙක්. එයා ඉතිහාසයෙක්. බුද්ධිමත්තක්. එයා
බොල්මෙව්වක් වාදියෙක්. ඇහේ හැටි බැලුවම ඉස්කෝලොම බිම වැටේ
සිත එයයි. නමුත් එයා අතින් අය දිරි ගන්වමින් ගමන් කළා. "ඔ
විසයි. කව විසයි. ඉක්මනින් ම නගරයට යන්න පුළුවනි." යි එයා
නිතරම කිව්වා. යම්කිසිවෙකු බිම වැටුණාක්, එයා පිස්තෝලය අර
කෑ ගහනවා. "නැතිවපන්! නැතිනම් කුමට වෙයි කියනවා..."

නගරවෙති දවසෙදී නගරයට නිලෝමිටර් පහළොවක් විතර
කියන විට, මෙන්න මිනිසා සිදුවක් කියන්ට පටන් ගත්ත. ඒ වෙලා
මිනිස්සු හොඳටම මහත්සි වෙලා දෙපා ඔසවන්න පවා බැරිවයි සිටී.
නගරයට තුරාල ලැබූ සත්තු වගේ අපි ගමන් කළේ. එයාගෙ කව හ
තරම සවුත්තුයි. බොහොම හින් කව හඩක්. එයා පටන් ගත්තෙ ත
තාලෙ සින්දුවක්. අපි හැමදෙනාම ගායනා කළා. 'සිරුවෙන් ග
කරනු!' කියල මම අණ දුන්නා. හිතන්නවත් අමාරුයි. අපි හැම දෙන
ගමන් කළා.

එක සින්දුවක් ගායනා කළාට පස්සෙ අපි තවත් සින්දු
ගායනා කළා. ගිනි අවිවේ පිව්වෙමින් අපි ගි කිව්වා. අපේ කව,
කොල පැළිලා, ඔය විධියට අපට පුළුවන් වුණා එක මිනිසෙකු
කාන්තාරයෙ හොවිලො නගරයට පේන්දු වෙන්න..... ඔන්න වැ
හැටි."

"කොමිසාරිට මොකද වුණේ?" ක්ලාවිදියා මිහයිලොව්නා පු
කළා ය.

"කොමිසාරිද? එයා සනීපයෙන් පිටත් වෙනවා. පුරාවිද්‍යාට පි
මහාචාර්යවරයෙක්. ඉතිහාසයට පෙර විසූ ජනතාව ගැන සාකච්ඡා
ගෙන කියනවා. කාන්තාරෙ සින්දු කිව්වයින් පස්සෙ එයාගෙ ක
හොඳටම බැරැඩි වුණා. එයාට කටහඬෙන් වැඩක් නැහැ නොව...
කාන්තාරෙ කිව. අදට ඇති. පුංචි ලමයා ගිහින් නිදා ගන්න. අතරු
අද යි නොමැරෙන බවට පොරොන්දු වෙනවා."

කොමිසාරි, බොහෝ පවා වී අවදි විය. නිසියම් ප්‍රතිචක් සිහි

ප්‍රියය හිසා කෙනෙකු ආත්මාර්ථකාමී වීමට ඉඩ ඇත. අලෝභයා
මහාචාර්ය වරයාගෙන් දිගින් දිගටම ප්‍රශ්න ඇසූ නමුදු මුළු වාච්චු
දුටු විෂයයක් දැනීමට ඔහු අපොහොසත් විය. චෛත්‍ය චෛත්‍යවිචිත
පරිදි නියමිත වේලාවට ලෙඩුන් බැලීම ඇරඹීය. බැස යන හිරු සේ
ස්. ඔදින ලද ලී පොළොවේ සිදුරකට හෝ වත්ම, ඔහු වාච්චුට ඇඟ
විය. මාහිර වනයෙන් ඔහුගේ කිසිම වෙනසක් නොපෙනුනද, අභ්‍යන්තර
වනයෙන් ඔහුගේ සිත වෙනස් අරමුණක යෙදී ඇති බව පෙනෙන්න
කිසිවි. ඔහු නතරව පුරුදු පරිදි කෑ ගැසුවේ හෝ බැණ වැදුනේ කෑ
ඔහුගේ ඇස් අත ලේ නතරවල එක්තරා හැස්මක් ද දකින්නට කිසි
යවස ඔහු හැවත ආ විට වඩාත් මහලු බවක් හා හැකිළි හිස මාස
කන්නට කිසිවි. දුලි පිය දමන රෙදි කඩ දොරෙහි එල්ලා තිබීම නිසා ඔහු
සවිනාවට දොස් පැවරුවේ පහත් හටකිනි. කොමිසාරිගේ උණ වාර්තා
අදස බලා යමිකිසි බෙහෙතක් නියම කොට ඔහු නිහඬව පිට විය. ඔහුගේ
මර්මර දොස්තරවරු හා හෙදියෝද කැළඹුණු ස්වභාවයකින් යුතුව ඔහු
පිටුපසින් නිහඬව ගමන් කළහ. මහාචාර්යවරයාගේ කකුල යමක හැළි
ඔහු වැටෙත් ම, කෙනෙක් ඔහු පල්ලා ගත්හ.

පසුදින ඔවුන්ට රහස හෙළිවිය. චෛත්‍ය චෛත්‍යවිචිතේ එක්
පුතා බටහිර පෙරමුණේ දී මිය ගිය බව ආරංචි විය. දොස්තර කෙනෙකු
ඔහු ගේ හම ද චෛත්‍ය චෛත්‍යවිචිත. විද්‍යාඥයකු විමේ පෙර ලකුණ
ඔහු තුළ දක්නට තිබුණේත්, පියා පුතු ගැන ආඩම්බර විය. සතුටු විය
ඔහුට සිටි එකම දරුවාද යුද්ධයට බිලිවිය. මහාචාර්යතුමා තමන්
බැලීමට පැමිණෙත් දැයි ලෙඩිඩු මෙන්ම රෝහලේ සේවකයෝ ද හුණි
කාගෙන බලා සිටියහ. හතළිස් දෙකේ වාච්චුට වැදුණු හිරු රැස්
මහාචාර්ය තුමා පැමිණෙන වේලාව දක්වන්නාක් මෙන් සිදුරට ලී විය
ද මහාචාර්ය තුමා නොඑකිසි කියන්නාක් මෙන් ඔවුහු එකිනෙකා තම
මගින්ම මුහුණ දෙස බැලූහ. හිරු රැස් සිදුර මත වැටෙත්ම, පුපුරුදු
පහත්තුවල හඬ ඇසිණි. මහාචාර්ය තුමා අද රියේට වඩා සතුටින්
ගත්තා සැටියකි. තද හෙමිබිරිස්සාවක් හැදුණු විටදී මෙන් ඔහුගේ ඇස්
මිය හා නහයද තරමක් ඉදිමි ඇත. ඔහුගේ අත් වෙනදාට වඩා වේවිලා
ඇටි කොමිසාරිගේ උණ වාර්තාව අල්ලා ගෙන සිටින සැටියෙන් පහත්
ඇඟිදා මෙන් ම අද ද හේ කඩසර ය. උනන්දුය. ඔහුගේ කෑගැසීම හා
ඇඟ වැදීම අඩු වී ඇත.

කලින් රහත වූ කාලය මෙන් තුවාල කාරයෝ සහ වාහින
මහාචාර්ය වරයා අතුටු කිරීමට ඉදිරිපත් වූහ. හැම දෙනෙක් ම පුළුල්

තමා කළේ ය. පුද්ගල වැන්නි සංවිධාන කුඩාල වෙලා තිබු චෙළම් පරි
දෙන ලදීත්, ඔහු කොමියාරයේ කණ්ණාඩිය ඉදිරිපිට සිට සෙසු
යළත්, මුහුණෙන් අත් වලත් ඇති කුඩාල හා කැළැල් පිරික්සුවේ ය.
ආශ්වාසයෙන් ඔහුගේ ලිපුම් හුවමාරුව වැඩිවෙත්ම, ඔහු වෙදන විදහාලන
කාරකුරු වැඩියෙන් දනගත්තේය. පෙරට වඩා ඔහු කණ්ණාඩිය ඉදිරිපිට
සිටින මුහුණේ කැළැල් පිරික්සමින් කල්පනා කළේ ය. හිමිදිරි පාන්දර
යා වෙස ඇදිරි වැටුණු පසු නම්, ඔහුගේ මුහුණ ලස්සන ය. පළමු
තල, මදක් වක් වූ පුංචි නහය, යොවන මුරණ්ඩුකම් කියාපාන සිහින්
දෙකාල, උඩුකොල වසා ඇති සිහින් රැවුළ ඔහුගේ මුහුණේ හැඩය ඔහු
නෙසි. එතෙක් දහවල නම් ඔහුගේ මුහුණේ සම පිළිස්සී ඇති බව පෙනේ
ඒ කැළැල් වසා ඇති හම ගොරෝසු ය. අවලස්සන ය. ග්ලොස්දෙ
කුණේ ගත් විට සහ ජල ප්‍රතිකාරවලින් පසුව එම කැළැල් වඩාත් ඉදිරි
පෙන්වයි. එවැනි අවස්ථාවලදී කණ්ණාඩියෙන් මුහුණ බලන හෙතෙ
සා වැළඳීමට පටා සුදානම් වූයේ ය.

"උඹ මොකද බය වෙන්නෙ? සිනමා නරුවක් වෙන්නට හදනවද
උඹගෙ නිය පෙම්වතිය උඹට හැබෑටම පෙම් කරනව නම් කුඩාල කැළැල්
නිසා එයා බය වෙන එකක් නැහැ. බය වෙනව නම් එයා උඹට හැබෑටම
පෙම් කරල නැහැ. එහෙනම් එයාට යන අතක යන්නට හරිනව" යැයි
ලෙන්සේයි ඔහු සැනසුවේ ය.

"ගැහැනු ජාතිය ඔහොම නමා!" කුකුළුකින් කීවේය.

"තවුසෙගෙ අම්මත් එහෙමද?" යි එම කතාව අසාගෙන සිටි
කොමියාර් ඔහුගෙන් ඇසීය. වාට්ටුවේ හැම රෝගියකුම තම කොහොසුරු
මෙන් පිළිගෙන ඇති කොමියාර්, කුකුළුකින් ඇමතුවේ පිටස්තර කෙනෙ
කි.

ඒ ප්‍රශ්නය නිසා කුකුළුකින් වෙනස් වූ හැටි දකින විට ප
රිකාස කළ නොහැකි විය. ඔහුගේ දෑස් රතු විය. මුහුණ කඩද
කාලයක් මෙන් සුදුවැලි විය.

"සිත්ත පත්තව නේද, මේ ලෝකේ හොඳ යහපත් ගැහැනු
නෙම" යැයි කොමියාර් කාන්ත ලෙස පැවසීය.

"එහෙමම නමුණෙ ඇයි ග්ලොස්දෙව්ට නරියන්ත නැතැයි කියන්නෙ"

කටුටු කොළිතෝ බැර කැරකෝ යන නිවැසිත අතර කැපීදෝ යි කොළිතෝ
ඇති ය.

රාට්ටුබේ ඇති රෝගියාගේ යි කතාවය යනාදන් වූ අතර
කොළිතෝගේ කතාවය වඩාත් දායකත් විය. මෙහිදීද, කැපීතෝ වැඩි
මෙතෙක් නිතර කිසිවක් වැඩිමට විය. මෙතර වට ක්‍රීඩා දවසේ ම කිසි
වේ පිහිටාත් තවු විය. එතෙතාත් දවසකටවිටි ගිය. සතු කොළිතෝගේ
රෝගය මර්ධනය විය. තම ඇඳ කොළිතෝගේ ඇඳ මගින් තමාට
අලුත්කඩි ඉල්ලා පිටියේ කිසිවක් ආධාර කිරීමේ අදහසිනි. කිසිවක් විය
වඩා වඩාත් කොළිතෝ කොටසි ඇදුන්තම විය.

අතර කැපී ජීවිතය සිට නොකැපී තරම් අපිරු අවි දක්වා
අලුත්කඩි මර්ධනය විය. රෝගියාගේ වී පිටින කොළිතෝ තම අතට
රෝගියා වැනි කොටසකට තෙතම ආධාර දීමට නිතර ඉදිරිපත් විය.
එක සතු වෙත ඇදී ගියේ කතාදීමට ඇඳුන ඉදිරිපත් වෙයි.
කොළිතෝට ප්‍රකෘති පිහිටි පැසුමේ ඉඳ පිටලා ය. ඒ කැපී අවිත්තරාත්
ම කිසිවක් වෙත් කැපුණුමේ ය.

දවසක් දා රාත්‍රී කවයට තමාට වැඩිවිටි වැඩිවිටිවි දැන් පිටිතර
තමා කොටසකට වෙත් කොටස් රාට්ටුබේ ඇඳුන විය. අදාත්තර කවයේ
වෙත්තම විය කොළිතෝ. කැපුණු කිසිවක් කිසිවක් තමාට මත වැටී ඇත.

'වැඩිවිටි රෝගියා' යැයි අලුත්කඩි කතාදුරා කියවී ය. මේ වන
වට අලුත්කඩි කැපුණු කතාත් කැපීමේ වෙත්ත කැපුණුමක් නැත විය
අදාත්ත කොළිතෝට දක්වා පිහිටිය.

කිසිවක් කිසිවක් දී සිට කතා වැඩිවිටි වැඩිවිටිවි යමක් කිසිවක්
කතාත් අදාත් රාට්ටුබේ ඇඳුන විය. ඇඳුන් ඉදිරිපිට පිටතෙතා තමාට
කතාමත් කතාම. යමක් කතාතමා කතාතම විය. කිසිවක් වෙත්
දවස අදාත් වෙත්ත විය.

'වැඩිවිටි වැඩිවිටිවි වැඩි වෙත්ත. අත කොටසක් කතා කැපුණු' යි
කොළිතෝ කිසිවක් කතාතම කතා ය.

කෙමින් ඇඳුන කතා දා මතාවතිය අතර එහි කතාතමා රාට්ටුබේ
ම ඇඳුන දුන 'කිටි, කිටි' යන තමන් කැපීය. කතා තමා කතාතම අතන් විය.

අදාළ ය. දිනපතා ලෙසින් පරීක්ෂා කරන මහාචාර්යතුමා කොමිෂන්
යට පත් වී පවතින බව ප්‍රකාශ කළේ ය. පවස සිටින බව වි
කාශය කරමින් ඇති චක්‍ර ආකූලය සිත අලෙස්සෙයි දැන් වසාගෙන
සිටින්නාක් මෙන් සිටියේය.

"අද පෙරේ 20 දා, එයාගෙ උපන් දිනය. එයා ජීවත්ව සිටිය
නම් අද එයාට අවුරුදු 36 ක් සිව්වනවා." මහාචාර්යතුමා පහත් හඬින්
සිතී ය.

කොහෝ අමාරුවෙන් බලන්නෙට්ටුවක යටින් අසාත් එළියට ගත්
කොමිෂාරි, වසිලිය වසිලෙව්වගේ අන මත කබන්ම, කොසිතු දෙයක් සිදු
විය. මහාචාර්යතුමා සමයකු පෙ අවන්තට විය. දොසු ගසකින් අධිකාර
මුදාකින් යුතු ඒ පුද්ගලයා අවත කැටි දකිම අසිරු කරුණයි. බැසිටම
ගත් අලෙස්සෙයි තම බලන්නෙට්ටුවෙන් මුහුණත්, සියත් වසා ගත්තේය.

"පුද පෙරවුණට යන්ට ඉස්සෙල්ල, පුතා ආවා මා මමබලෙන්ට,
මෙතන තවුදාරට බැඳුණු හන්දා වැඩ බාර දෙන්න නාට්ට කියල මගෙන්
අසුරා. මා කොතරම් පුද්ගලයට පත් වුණද කියල කීවොත්, මම එයාට
මැණ වුදුනා. පෙරද, විද්‍යාව අනුව එයා පත්වත් උපාධි ලබා ගෙන
රැකුණ කටයුතු කරන දොස්සර කෙනෙක්. කොහොම හොඳ අනාගතයක්
සිදුණා. එයාට තුළක්කුවත් අරන් පටිනට යාමට ඇති උවමනාව මට
කරුණි ඇතිමට බැහැ. 'පත්වත් උපාධි ලැබූ විද්‍යාඥයා පටි තුළක්කු
කරන වෙලාවත් සිටිනවා කන්නේ' කියල එයා මට කීවා. 'මමත් වැඩ
කරද බාර දෙන්නෙ?' කියල ආයෝජිත් මගෙන් ප්‍රශ්න කළා. මම
මැණිකේතය අරගෙන ප්‍රධාන පුද්ගල කාර්යාලයට එක වරක්ගත් සිටිම
කම් බොරුකන්ට සිටුණ. මිය මරණය වලක්කන්න සිටුණ! මගේ පුතා
පුද්ගල කටයුත්ත වෙදනම් කරන මම හේතලේ අංගයක් තාරු වැඩ
කළා!...එහෙම හේද?"

වසිලිය වසිලෙව්ව නිහඬ විය. ඔහු පුද්ගලයා කැටි ඇසිණි.

... කොන්දරය, මා පත්වෙම මත ඇතු. කුසිසා කොන්දරය
මත සිටින මට මට කේතරනවා... මම මුර සිටි කල්පතා කළා
මෙරද මරන්නෙ කියල. මම වෙලිකන් කන් ඇතු."

“දත් මහාචාර්යතුමා ඒ ගැන කතාහවු වෙනවද?” යි කොමිසාරි
ඇසී ය.

“නැහැ. ඒක කතාහවුවත් කියල නිවැරදිවන්න බැහැ! මගේ හිත
හිතර හිතර එකම ප්‍රශ්නයක් පැන නගිනව. මගේ පුතාට මැරුණ මො
නොවෙද? කියල මම, මතෙහිම හෙතෙම. අපි දෙන්නට රටේ ප්‍රයෝජනය
සඳහා බොහෝ වැඩ කටයුතු කරන්ට අවස්ථාවක් තිබුණ. ඔහු බොහෝ
දක්ෂ, කුසලතාවයක් ඇති විද්‍යාඥයෙක්. වෙබ් විද්‍යාවට විශාල සේවයක්
කරන මහා විද්‍යාඥයෙක් විමේ වාසනාව එයාට තිබුණ..... එදා මො
වෙලියෙන් කළා නම්.....!”

“වෙලියෙන් නොකළාට මධ්‍යමා කතාහවු වෙනවද?”

“වෙනවද කිව්වෝ? ආ.... මට ඒකට කෙළින් ම පිළිතුරු දෙන්න
බැහැ.”

“නැවත වරක් ඔහුගේ පුතා සුදු පෙරළුණට යන්න ලැස්සි
වුණෙක් ඔහු එයාගේ ගමන විලක්වන්න ඉදිරිපත් වෙනවද?” යි කොමිසාරි
ඇසී ය.

මහාචාර්ය තුමා නිහඬ විය. වාට්ටුවේ රෝගීන්ගේ ආශ්වාස
ප්‍රශ්වාස හඬ ඇසිණි. මහාචාර්ය තුමා වාඩි වී සිටී ඇදේ දුනු ක්‍රික් යන
හඬක් පිට කළේ ය. ඔහු පැත්තකට හැරුණ විය යුතුය. කාමරයේ
උණුසුම් ලබාදෙන උණු වතුර බැටරියක වතුර හඬ කහමින් දුටන හැටි
ඇසිණි.

“එහෙම කොහොමද?” යි මහාචාර්ය තුමා ප්‍රශ්න කළේ ය.
ඔහුගේ කටහඬ උණුසුම් විය.

“මිය ප්‍රශ්නට පිළිතුරු දීම ලෙහෙසි නැහැ. ලෙහෙසි නැහැ....
ආයෙමත් මිය දේ සිදුවුණෙත් මම වෙලියෙන් කරල එයාට තවත්වන්නට
ලැහැස්ති වෙන්න නැහැ. මේ යුද්ධය කොතරම් හයානක දෙයක්ද!
කොහොම කතා කළත් එහි බිය ජනක බව අඩු වෙන්න නැහැ....”

නැගිට සිටි මහාචාර්ය තුමා කොමිසාරිගේ අත බිලැත්තෙට්ටු
යටින් තමා නිහඬ වාට්ටුවෙන් පිට විය. එදින රැ කොමිසාරි

යනාය අසාධා විය. පිහිසක් හැසිව හෙතෙම ඇඳ මත දහලක්කට විය.
ත් නමින් හඬ තහා පුළුම් ලමින් හුන් හෙතෙම හිටි හැටියේම මිනුක්
නමින් නිහඬ විය. ඔහුගේ අවසානය පැමිණ ඇතුළු අපි පිහුණු. පිය
පියාගේ මරණින් පසු ගෙදර හැටිකිම අසහැර දමූ මහාචාර්ය කුමා
රයාගේ මුතු කාමරයක රැය ගත කළේ ය. කොමිසාරිගේ කන්තරය
හිම මහාචාර්ය කුමා රයාගේ ඔහුගේ ඇඳ වලා ආවරණයන් කහ
ආවරණයන් කමන්තේ මළ පසු 'කනගේ වාට්ටුවට' ගෙන යාමට පෙර
මුළු රෝගිහු කීහ.

වසිලිය වසිලෙව්ව හා වාට්ටුව නාර දොස්තර කොමිසාරිට බෙහෙත්
දී, අම්මෙකර වාට්ටුව දෙන ලදී. කොමිසාරිගේ හදවත හැටික ක්‍රියාකාරී
විය. නාඩි වැටෙන්නට විය. ඔවුන් ගිය පසු ලෙඩා සමඟ ක්ලාට්ටියා
මිහිලොවනා සමඟක් හැටිකුණා ය. ගොතිදා හිටි අලෙක්සේයි කල්පනා
කරන්නට විය. "ඇත්තටම මෙය ඔහුගේ අවසානයද?" කොමිසාරි වේදනාව
දැන ගත නොහි, දහලක්කට විය. අමාරුවෙන් කට හැර ගත් කොමිසාරි
යාටිව් වටනයක් කියන සැටි අලෙක්සේයිට ඇසුනාක් මෙනි.

"ජලය" යනුවෙන් කොමිසාරි හඬ නඟන සැටි ඔහුට ඇසිණි.

ක්ලාට්ටියා මිහිලොවනා වෙවිලන අත්වලින් පුනුව බළනට වතුර
වත් කරන සැටි ඔහුට පෙනිණි.

රෝගියාගේ කටට වතුර වත් කළද, වතුර කට දෙපැත්තෙන්
හලා ගිය නමුදු, ඔහු නොපැහැදිලි ලෙස "ජලය, ජලය..." යන වටනය
කීවිය. කොමිසාරි ගොත ගසමින් කියන වටනය 'ජලය' නොව 'ජීවිතය'
වේ අලෙක්සේයිට තේරුම් ගත හැකි විය. මේ මහා පුරුෂයා පිහිසක්
හැසිව පිටිද්දී පවා අහිතව මරණයට එදිරිව සටන් කරන සැටි ඔහු
මුළුම ය.

නිහඬ වූ කොමිසාරි ඇස් ඇර මැලී ය.

"දෙවියන්ගෙ පිහිටයි!" කී ක්ලාට්ටියා මිහිලොවනා ආවරණය
ගත් කිරීමට සැරසුණා ය.

"සකෝදරය ඉස්කිරීම ඉවත් කරන්න එහා. කොමි කියන්න

තර්කය. අර්තට එයා. එබේ කදුරු නැඟුවට ලෝකෙ බොහෝ අය
දේ සියෙහි. ඔයා ගෝවියට දේ දුකියක් ඔයා වැනි දේ දුකියක් නැ
ආරාගන කට ලෙට ආපසු නැවත කතාබහට කරුණක්."

10

අලෙක්සැන්ඩ්ස් විස්මය ජනක අත්දැකීමක් ලැබී ය.

ගාර්ජක ව්‍යායාම් කිරීම මගින්, නැවත සම්පූර්ණ මිනිසකු ලෙ
අහස් යානා පැදවීමට පුළුවන් බව තදින්ම විශ්වාස කළ අලෙක්සැන්ඩ්ස් තු
ත්‍රියාකාරී වීමේ දී ආශාවක් පහළ විය.

දත් සිහුව පරමාර්ථයක් ඇත. ප්‍රහාරක අහස් නියමුවකු ලෙ
නැවත සේවය කිරීමය. ඒ අරමුණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා හෙතෙම ද
ආත්ම විශ්වාසයකින් යුතුව වැඩ කිරීමට පටන් ගත්තේය.

අහස්යානා පැදවීමේ විද්‍යාව ගැන දත් මිනිසකුට පවා එය විශ්වා
කළ නොහැකි දෙයක් විය. දෙපා රහිත වුවද, අහස්යානා පැදවිය හැ
යැයි තමාට ඔප්පු කොට පෙන්විය හැකි බව අලෙක්සැන්ඩ්ස් පෙරෙස්ස
දඩ් ලෙස ඉටා ගත්තේ ය. සිහු තම වැඩ පිළිවෙළ ත්‍රියාවේ සෑදීම
සියලු ප්‍රතිකාර හා බෙහෙත් නොතකවා ගත්තේ ය. නිතර අමත
ආහාර ගත්තේය. තමාට හුදුරු දහවල් නිදා ගැනීම පුරුදු ක
ගත්තේය. හැම වැඩකට ම නියමිත වේලාවක් වෙන් කළේ ය. සියලු වැ
කටයුතු කාල සටහනක් අනුව කළේ ය.

අහාර ගැනීම, බෙහෙත් හා ප්‍රතිකාර ගැනීම, නිදා ගැනීම අමත
දේ නොවේ. එහෙත් ගාර්ජක ව්‍යායාම් කිරීම දුෂ්කර කාර්යයකි. දෙ
නැති, ඇදව සිටා වී සිටින මිනිසකුට සාමාන්‍ය ව්‍යායාම් ක්‍රම පමණ
නොසෑහේ. දෙපැත්තට නැමීම, පත්වලට, බෙල්ලට, කවන්ධයට විශ්
ගස්තියක් ලබාදෙන ව්‍යායාම් කළේ ය.

සැත්කම් තුවාල සුවවීමෙන් පසු වෙළුම් පටි ලිහන ලදී. අ
සිහුගේ (දෙපා නැති) කුකුල්වල මාංශ පේශීන් ගස්තිමින් කළ නැති
දැන් ගස්තියෙන් හිස හා කඳ සියවන හෙතෙම විදුලි හා ඇතිල් ප
කුකුල් වලින් ව්‍යායාම් කරයි. ඇඳේ යකඩ රිට්ටලට කුකුල් තද කරන

120

මල්ලයාගේ අතක් හෙත ආ සමඟ පාවිසන් රහිතව දුටු සැටිය, ස්වයංපෝෂිත ප්‍රතික පිළි බිඳ වලින් දෙපා හාත් වූ සැටිය ඔහුට සිහිපොත් පෙතිවූ ඔවුනි සුන්දර පිහිතවලට පසුව අවදිවන ඔහු තම පාදයන් නැති වූ දකින්නේ, බෙහෙවින් දුක් විය.

සමහර දවස්වලදී අලෙක්සේයි ඔවුනි පිහින වලින් පසුව අසාධාරණව පැමිණියේය. ඔලෙක් වතයාමි කිරීමෙන් කිසිදු පලක් නැතැයි ද, තමාට කිසි දිනෙක අහස් යානාවක් පැදවීමට බැරි වනු ඇතැයි ද, කල් ගෙවී යන්න, තමාට වඩාත් ළං වී ඇති, වඩාත් සුන්දර වස්තුවක් බවට පත් වී ඇති, කම්බිවැනි මල්ලා සමඟ අත් වැල් බැඳගෙන සමස්ත බිම දිගේ දිවීම බැරිවනු ඇතැයිද සිත අලෙක්සේයි කනගාටුවට පත් විය.

මල්ලා සමඟ ගම්බත්බිසාමි පවත්වා ගැනීම අලෙක්සේයිගේ සිතට පැමිණි පොතිය. සකියස් පාසාම පැහැදිලි අකුරෙන් ලියන ලද ලියුමක් ගෙන ක්ලාව්දියා මහාමලොව්නා ඔහු 'නැවීමට' එනම් ඇඳ මත වැසිරීමට එ මේ ඉතා වනමින් අත් පොලසන් දිවට සැලැස්සුවා ය. කල් යත් මේ මේ ලියුම දිගින් වැඩි විය. යුද්ධය නිසා පීඩා ලැබූ මල්ලාගේ මලා ප්‍රිනුකුරා වැඩි ඇති බව ඒවා කියා පෑවේ ය. කැළඹුණු සිතින් ඒ ලියුම කිය වූ ඔහු ඇගේ ආලයට නිසි පිළිතුරු සැපයීමට තමාට අයිතියක් ඇති බව ඉමහත් තොකළේ ය. පාසල් සිසුන් වූ අලෙක්සේයි හා මල්ලා මා විශේෂ සිමම එකිනෙකාට ඇලුම් කළහ. වැඩිහිටියන් මෙන් පෙනී වීමට ආශා කළ ඔවුහු මේ හැඟීම් ආලය වශයෙන් හැඳින්වූහ, පසුව දෙදෙන අවුරුදු හතකට පමණ ඇත් වූහ. තරුණිය කාර්මික පාසලකට ඇරි වූවා ය. ආ තැවත තම නගරයට වත් කම්හලේ ශිල්පිනියක ලෙස වැඩ කිරීමට පටන් ගත්තා ය. මේ වන විට අලෙක්සේයි අහස් නියමුවන් ඉණ කරන පාසලේ උගත් බැවින් ආ ඔහු හවු තොටුවා ය. වාසනා සමයේදී ඔවුහු මුණ ගැසුනහ. වසන්ත සමයේ එක් දවස අලෙක්සේයි තම මව සමඟ ගමනක් යද්දී, ඔවුන් වෙත තරුණියක් ගමන් කළා යැයි ඔහු දුටුවද, ඔහු ඇය හඳුනා නොගත්තේ ය.

"දැයි පුස්තක හිමි අප හැනු සමයට ආවාර් නොකළේ. ඒ මල්ලා ඔබ අලෙක්සේයි පුතාද?" යි අසමා ඇසුවා ය.

අලෙක්සේයි ආපදා හැරි බලන්න, ඇඳ ඔහු දෙස බැලුවාය. ඔහුගේ මුහුණ සාමාන්‍ය ගසක් යට වැටෙන පිටි මල්ලා අවත විඳි

මුල් කොටස

"මල්ලාදී" යි ඔහු ඇසුණේ එතෙක් ලොවකින් බව සැකයක් නොවූයේ ම ඔහු තමාගේම පැමිණි බවට පුළුල් වූ කාලය වෙති.

"මල්ලාදී" යැයි මල්ලා කීවේ ඔහු තමාගේම පුළුල් වෙති.

මහතර රූ සලකමින් යුත් තරුණියකි ඔහු දුටුවේ. ඇගේ මුහුණ මුහුණ ය. හුණු රූ ය. කහය ලෙස රන් පැහැති ලෙසකි. ඇ කම දිවයිනේ කම වලින් ඔහු දෙස බැලුවාය. ඇගේ ඇඳ ඇති ඔහු වැඩ ඇත. දන් මල්ලාදී දිවයිනට පිටුවන පිටින මේ රූකින් තරුණිය. හමා පාසල් යන කාලයේ හමා සමඟ එකට ගමන් කළ කොල්ලට කොහොත්ම සමාන ඇත. එදා ඇ කම පියාගේ ලොකු කමයක් ඇතුළත දැක් නවාතොත් ඔහු සමඟ පාසල් ගියේ කොල්ලකු වෙති.

එවු සමඟ යන ගමන් සමඟ මෙතෙක් කළ මල්ලාදී ඇ දෙස බලාපොරොත්තු පිටියේ පසුබිම අවුරුදු කිහිපයක් ඇ කළුපිටිට ලොකොත්තුවෙත් පිටියක් වෙති.

"මල්ලා වෙනස් වෙලා තියන හැටි" යැයි මල්ලාදී කීවේ ය.

"වෙනස් වෙලාදී" යි ඇ පෙන්වා කොස් හඬලමින් පිනාසුණා ය. ඇගේ පිනාව පාසල් යන කාලයේදී මෙන් නොව ය.

තරුණ දෙදෙනා දෙස බැලූ මව දුකටුකු ලෙස මතු පිනාවක් පා දින නියා ය. මහලු කොත්තාවට පියල්ල අවබෝධ වීණි. මහල්ලත් මහලු රිය යුතුය. තරුණයින් වර්ධනය විය යුතුය. මුහුල්ල දුකටුකු මේ විසාය.

මුළුත් කම ආලය ගැන එකවර කතා නොකළහ. වෙල්ලා තේකේ පලය නිසලට ගලා බසී. වසන්තයේ හිරු අවර දිගට හැරීණි. කේ නිවාඩු කාලයක් ගෙවී යන බව මල්ලාදීට වැටහිණි. මල්ලාට කේ දෙසේ පැවසිය යුතු යැයි මල්ලාදීට තීරණය කළේය. මුළුත් පිනා පැමිණිට ද රතුම් හා සර්කස් පැමිණිට ද නියත. ඔහු තීරය දෙස හෝ ර මල්ල දෙස හෝ නොබැලීය. ඒ වෙනුවට මල්ලා දෙස බලමින් පිනාපා රිය. "දන් මෙදර" යන ගමන් මව ඇවි ආලය කරන බව සන්නිකින්

සියලුමා. ඇගේ නිවස අතළු පැමිණියද ඔහුට තම අදහස කියා
පෑමට තරම් බෙරුවක් නොවීය. ඉරිදා දවසක ඔවුහු මොල්තාල අලු
පිටියාවතට ගියහ. එහි වූ විවිධ වස්තු පිරි බලමින් ඇ ඇවිදින විට
ඔහු ඇස එයා රූප තන කළේ ය. ඇ ඇසුම් ගෙවා තාන ඇසුම් අදින
විටත්, තැවන තන ඇසුම් ගෙවා ගෙවාම අදින විටත් ඉවත ගිය බව ඇ
දහ හොබැවී ය.

පිල්ලා ඔහුට එව් ගැසුවාය. ඇ සිද් වැලි තලාව මත වාඩි වී
හිස වටා කුඩායන් නිතාගෙන සිටියා ය. ඇගේ කකුල් ඉරු රැස් නිසා රත්
පැහැයක සිටිණි. පිරිසිදු හේදි කඩක් එලා කුඩා ගල් සතරක් ඒ මත
පැසු පිල්ලා තමා ගෙන සලාද, මාර් සහ විස්සක්කු පිළිවෙලින් හේද
කඩ මත තමා ඔහුට ආරාධනා කළාය. දෙදෙනාම සතුටින් ආහාර
ගත්හ. දිය පුණු සහ අඹ ආදිය පවා ගෙන එමට අමතක නොකළා ය.
ඇ ඔහුට ආහාර බෙදා දුන්නේය. ඇගේ හැම වැඩකම පියකරු බවක්
පෙනෙන්නට තිබිණි. තව දුරටත් පමා නොතළ යුතු යැයි තීරණය කර
අලෙස්සෙයි අද සවස තම අදහස ඇට දන්වන බව සිතා ගත්තේ ය. ඇ
ඔහුගේ බිරිඳ විය යුතුනයිද, ඇට එක්ක ගැන්විය යුතුනයිද, ඔප්පු කර
යුතුනයි ද ඔහු ඉටා ගත්තේ ය.

තැවන වරක් දිය නාමින් පිනමින් ප්‍රීති වූ මොවුහු සවස ඇගේ
බෙරුවේ තැවන හමුවීමට තීරණය කර ගත්හ. ගහින් එගොඩ වීම පිණිස
ඔවුන් සොටුපලට පැමිණියේ විඩාපත්ව ය. සතුටු සිතිනි. එහෙත් බෝට්ටු,
හිරු හෝ යාන්ත්‍රික බෝට්ටු හෝ නොවීය. හිරු නොපෙනී යාමට
ආසන්න ය. අවරදිග අහස ලේ පැහැ ගනී. ගෙවල්වල වහලවල් හිරු රැ
ස් නිසා රත් පැහැයක් දරී ය. නගරයේ අසෑහි තුරු මුදුන් බැබළිණි.
කවුළු වල විදුරු රතු පැහැති හිරුගේ රැස් පිළිබිඹු කළේ ය. මෙවැනි
වෙලාවක නගරයේ විදි පාර විය යුතුය. එහෙත් අද විදි පුරා පිනිස්සු
දුටිනි. මිනිසුන් රැගත් ලොවී රථ දෙකක් දුටු ගියේය. කුඩා කණ්ඩායම්
යුද්ධ සරණ කළහ.

"හිරු කාරයා නාවොත් අපට මෙතන රැ ගත කරන්නට සිද්ද වේවි
නෙද?" යි අලෙස්සෙයි ඇසිය.

"පියා ඉන්නා විට මව් බිය වෙන්නා නැහැ" යි පිල්ලා පිළිතුරු
දුන්නා ය.

[illegible][illegible]

“සුද්දේ සටන් අරගල, ඔවුන් විදුලිය මගින් දනුම් දන්නා.”

“සුද්ද? හා සමසද?” යි ඇසූ අපලක්ෂ්මි හුන් කැනින් හැඩි
 ගියා.

"ජර්වන් දුෂ්ටයා පමණ, වෙන කා පමණද?" යි කී අර්කානා
නම් ගීතයෙන් හබල් ගැසිය. "මිනිස්සු හිතා යුද්ධ කාර්යාලයට. පිරිමි
අපි දෙනෙකුටම යුද්දයට බැලඳන්න නියම කරල....." අර්කානා මාමා
විවිය.

අලෙක්සැන්ඩ්‍රි හෙදර් හොහොස් කෙළින්ම පුද්ගලික සාකච්ඡාවට ගියේය. ඒක රාත්‍රී 12.40 දුම්රියෙන් තම අතස් යානා පාසලට යාමට පිහුට අතර මග ලදී. තම ඇඳුම් බෑගය ගැනීමට හෙදර්ට දුටු ගිය ඩිසු ඉස්මතීන්ට එය පොළට ගියෙන් පිල්යාට ආයුබෝවන් කීමට පවා වෙලාවක් තිබිණි.

ඔවුන් එකිනෙකාට ලියුම් ලිවේ ඉඳි තිබ්ලා ය. එකිනෙකා හෙරෙහි
 තැනිම් වෙනස්වීම නිසා නොවේ එසේ ඉඳි තිබ් ලියුම් ලිවේ. අලුත්
 ලියුම් ඔහු නොඉවසිල්ලෙන් බලා සිටියේ ය. ඔහු ඒ ලියුම් තම කාක්කුවේ
 තිබෙන හුදකලා ව සිටින විට නිතර නිතර කියව්වා. එතෙස් දැනගැනීමක්
 බවටාමින් යන විට පවා ඔහු ඒ ලියුම් කියවා පසුවට තමා තද කර

මත්ස්ය මහත් ආදරයකි. ඔවුන් වැඩෙන තෙර ගම්වලටත් පිටිතැටිය
ව තැනා තැබීම නිසා ඔවුන්ගේ පිළිවෙලින් ඔවුන් එකිනෙකා ඇසුරු
වූයේ ඔවුන්ගේ වැඩිම ආදරය - තම හැඟීම ගැන එය
වැඩිම වැදගත් වන්නේය.

[illegible]

මල්යාගෙන් පිළුම් ලැබෙන විට ඔහු තුළ සතුට හා ශෝකය
කවර පැන නැංගේ මේ හේතුව නිසා ය. ප්‍රීතිය හා සිත් තැවුලද, ප්‍රීතිය
ද වේදනාවද එකවර ඇති විය.

සිහු නැවත අහස් යානා සේවයට ගොස් නම් බලාපොරොත්තු වූ දුන් පත්කර ගත් පසු, ඕල්යා කෙරෙහි ඇති ආලය ගැන ඇට දැවීම් වල නිවිද්ධම් දුන්නේ, එම අදහස මුදුන් පමුණුවා ගනු වස් අලෙක්සේ පාසා කොටලා සිටා කළේ ය.

මැයි පළවැන්නිදා කොමියාර් මිය ගියේය.

එය කෙසේ සිදුවී දැයි කිසිවෙක් නොදන්න. එදින රඳාපතා ඔහුගේ මුළු මෑම සඳහා පැමිණි කාන්තාව සමඟ සතුටු සිහින් කලා කළ කොමි කාලගුණය පිළිබඳ තොරතුරු ඇසිය. මැයි දින උත්සවය දිනෙන් පොස්තව් නගරය සරසා තිබෙන සැටි ඇසිය. යුද්ධ කාලයේ දී කිරීම ගැන හේ ප්‍රීති විය. මැයි දින පෙරොස්ලිය නොපැවැත්වීම දැක්විය. ඔහුට ගුණය ලැබී ඇති බැව් බොහෝ දිනා විශ්වාස වූයේ. මාර්ක දවස් පසුවීමැයි ඔවුහු සිතූහ.

ඔහුට ප්‍රවිත්තත් කියවීම අපහසු වුවාට පසු ශ්‍රවණ පෙති සහිත උත් විදුලි යන්ත්‍රයක් ඔහුගේ ඇඳු ඇඟිත් සවි කරන ලදී. යුද්ධ වැන්නි දිනෙහි ලයිකන් වන ග්වොස්දෙව් ගුවන් විදුලි යන්ත්‍ර අලුත් වැඩියා වීම ගැන සැහෙන දැනීමක් ඇත්තෙකි. ඔහු ශ්‍රවණ පෙති ද ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රයන් ම මහ හඩින් ගී ගැයිමට හා කතා කිරීමට සැලැස්විය. මැයි දින උදේ තවයට ගුවන් විදුලි ප්‍රකාශකයා ආරක්ෂක ඇමිනිවරයාගේ කොටු හඩ නඟා කියැවීය. බිත්තියේ එල්ලා ඇති වටකුරු, කළු පැහැති රතු පෙතිවලට ඔවුන් කන් දුන්නේ මහත් උවමනාවකිනි. අවසානයේදී කාශකයා මෙසේ කීවේ ය. "ශ්‍රේෂ්ඨ ලෙනින්ගේ අපරාජිත ධජය යටතේ ය සඳහා ඉදිරියට යමු." වාට්ටුව තුළ නිහඬතාවය රජ කරන්නට විය.

"කොමියාර් සහෝදරයා! මට මෙන්ම මේ ගැන විස්තර කරන්නා" යි කුතුහලයෙන් ඔහු සමඟ විවාදයකට මුළු පුරමින්, ඔහු දෙස බලන්නේ කොමියාර් සහෝදරයා යැයි මහත් බියකින් කැ ඇසිය.

හැම දෙනම කොමියාර් දෙස බැලූහ. ඇඳු උඩ වැසිර තිට කොමියාර්ගේ අත් පා දිග හැරී ඇත. දැස් සිටීමේ එක් තැනකට සොමු දැමූ, අප්‍රාණික, සුදුමැලි ඔහුගේ මුහුණේ කිසියම් ගම්මිරිහවයක් පෙන්වනට තිබිණි.

"කොමියාර් මලා!" යැයි කුතුහලයෙන් මහ හඩින් කීය. ඔහු කොමියාර්ගේ ඇඳු වෙතට ගොස් දැනින් වැටී කැ ඇසිය. "කොමියාර් මලා, අහෝ!"

සේවක සේවකාවන් ඉහමුත් වූහ. වාට්ටුව හර හෙදිය සුභසුභ
වුවා ය. දොස්තර තැන දුටුමත් පැමිණියේය. තැම දෙනාගේ ම පිළිතුලට
හාපන වී සිටි කුකුළුකින් ලියනත් තැන මළ පිරුර බඳාගෙන පොදු
දරුවකු මෙන් විලාස කියමින් හැසිවේ අවට සිටි අය ගැන පොතකැවිණි.

වදින හවස හතළිස් දෙකේ වාට්ටුවට වෙනත් රෝගියකු ගෙනෙන
ලදී. සතු ප්‍රහාරක අහස් යානා පදවන්නකු වූ සාවෙල් ඉදිරිපත්වී
ස්වරූචිකොට් ය. මැයි දිනයේදී මොස්කව් නගරයට බෝම්බ දමීමට
නිරණය කළ පැසිස්ට් හමුදාවට අහස් යානා විශාල ගණනක් විය.
සතුරු අහස් යානාවලට එදිරිව පොදුසෝල්නොව්නායා පොදුසෝල් දඩ
සටනක් කළ හොටියට් අහස් යානා ජය ගත්හ. බොහෝ ඉහළින් පියාසර
කළ "යුන්කර්ස්" වර්ගයට අයත් එක් සතුරු අහස් යානාවක් පමණක්
හොට් මැයි දින උත්සව පිරිස විනාශ කිරීමට ඒ සතුරු අහස් යානාව
මෙහෙයැවූ පැසිස්ට් වරු ඉටා ගෙන සිටියහ. අහස් සටනෙහි යෙදී සිටි
මේජර් ස්වරූචිකොට් සතුරු අහස් යානාව බේරී පැන යන සැටි දුටුවේ,
තම යානය සතුරාට පහරදීම පිණිස මෙහෙයැවීය. ඒ දවස් වලදී සෝවියට්
අහස් හමුදාවට ලැබුණු නවීනතම ප්‍රහාරක යානයක් පැදවූ ස්වරූචිකොට්
මහ පොළොවට කිලෝමීටර් හයක් ඉහළින් පියාඹමින් ජර්මන් යානය
පසු කළේය. සතුරු යානයට ළංවූ හෙතෙම එයට වෙඩි තැබීය. එහෙත්
වෙඩි වදින ශබ්දය නැසිණි. වෙඩි තැබීම පිණිස ක්‍රියා කරවන බොත්තම
මෙවර ක්‍රියා විරහිත විය.

ජර්මන් අහස් යානය තරමක් ඇත්විය. එහෙත් ස්වරූචිකොට්
සතුරා ප්‍රහාරෙන්දේ ය. ජර්මන් අහස් යානාවේ මැෂින් තුවක්කුවලට තම
යානාව ගොදුරු නොවන සේ යානය පැදවීමට හේ වග බලා ගත්තේය.
මැයි දින අහස පිරිසුදු ය. මීදුමෙන් වැසුණු කන්දක් සේ මොස්කව්
නගරය පෙනිණි. ස්වරූචිකොට් සතුරාට පහර දීමට නිරණය කළේ ය.
සතුරු අහස් යානය වෙත කඩා පැනීමට ලැහැස්ති වන්නාක් මෙන්
ස්වරූචිකොට් පටි බුරුල් කොට සුදානම් විය. දන් ඔහුගේ ප්‍රහාරක
යානය පැසිස්ට් යානයට සමාන්තරව පියාඹයි. මේ යානා දෙක අවිද්‍යමය
තල්පටකින් බැඳ තැබුවාක් මෙනි. ජර්මන් යානයේ විනිවිද පෙනෙන
පියස්ස කළින් පැසිස්ට් ජර්මන් මැෂින් තුවක්කු කාරයා තමාට පහරදීම
හර අදින සැටි පෙනිණි. කැළඹී ගත් ජර්මන් හටයා තම කොප්පිය අත
කෙත තැබීම හිසලා ගන්නා සැටි තව මහ දිව් ය. පැසිස්ට් හටයා

පළමු කොටසින් අවමඟුල් පෙරනැර පවත්වන ලදී.

“මොකද එයා අරමින් එළියට දිව්ව. මැරුණු එක්කෙනා එයාගේ මවනා ද?” යි ඇසූ ස්වරූචිකාව අවමහල් වාදනය නඩ ඇසෙන පෙයට ඉති කළේ ය.

රෝගීහු ජනලයෙන් එළියට හිස් දමාගනිමින් යුද්ධ රථයක් මත
ඉහත ලද රතු පාට මිනි පෙට්ටිය දෙස බැලූහ. රථයට පිටුපසින් කුඩා
ද මෙට්ටවලට අමුණන ලද කොපිකාර්ගේ පදක්කම් ගෙන යන ලදී.
පස්ම පෙළේ පදක්කම් අටක් එහි විය. යෙහෙවිවරු නිපදෙන්නක් හිස
ගත් කරගෙන ගමන් ගත්හ. වසිලිසි වසිලෙවිවි ලයිකන් ජනරාල්
මායෙන් සැරසී ගමන් කළේ, ඔහු හිස් වැස්මක් පැළඳ නොපිටියේ
නට පිටුපසින් ක්ලාට්ටියා මිහයිලොවිනා ගමන් කළාය. සුදු කබායක්
ද හිටි ඇ පා තබන්නී, පෙරටුව යන කිසිවකු නොදුටුවාය. නිසිවිසින්
ගත් කර වසන්න කබායකින් වැසූහ. එය ගණනකට වත් නොගෙන ඇ
තාය. කබාය බිම වැටිණි. ඇය පිටුපසින් ගමන් ගත් හටගේ කබාය
තප්පුම්මට වග බලා ගත්හ.

130

සිහිපත් කළාට අපිලට ගැහිලා තිබේ. සිහිපත් කළාට අපිලට ගැහිලා තිබේ. සිහිපත් කළාට අපිලට ගැහිලා තිබේ.

අවමගුල් පෙරහැර පොතෙහි ගීයකි. ඇත ගත අසලින් තැන
අවමගුල් ගීත රාවය. පුද් ලෙස පෙරළුවල බිත්ති වලට වැදීහි.
අවමගුල් ගීත රාවය පෙරළුවල වසා දමනා ය. හතළිස් දෙසක් වැටිලුවල
අවමගුල් ගීත රාවය පෙරළුවල පිටතෙන් පිහිත් අවමගුල් පෙරහැරට සහභාගි
වේ.

"කාන අවමගුලද? ආ! පොතද බිත් උඩල ගල් ගැහිලද?" පි
හැරුවාට අපිලට තරමක හොඳත්සුන්තාවයකි.

කුසුමින් වියළි හඬකින් පිළිතුරු දුන්නේ ය.

"නියම මිනිහකුගෙ, වරයකුගෙ... බොල්ලෙවිකවාදියකුගෙ
අවමගුල්."

නියම මිනිහකුගෙ අවමගුලක් ගත වැඩිය අලෙස්සේයියෙක් සිතට
හිත් මි කා වැදීහි. ඇත්ත වශයෙන්ම හොඳිතර හැරුවය හැක්කේ
නියම මිනිහකු වශයෙනි. එම දත් අවසන් ගමන් ගිය කොටසාර් මෙන්
නියම මිනිහකු වීමට අලෙස්සේයිය කුද දඩ ආශාවක් උපති.

නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.

රෝගලේ සිට පුද පෙරමුණට ගොස් සටනට සහභාගි වීම හැම
කෙනෙකුගේම පාර්ශයකි. අලෙස්සේයියෙක් ගැටළුව තවම විසඳී නැත.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.
නියම හෙවද උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර ලැබීම නිසා ලෙඩින් සුව විය.

තමාට නැවත ප්‍රභාෂක අතේ යානාවක් පැදවීමට පුළුවන්ද? යන පැනය
 ඔහු ඔහු තුළ තැන තැනා ගියා. තම අදහස් මුද්‍රණ පත්‍රිකාවට ගැනීමට ඔහු
 වඩාත් වැඩි මහත්සියක් දරා ව්‍යායාම් කළේ ය. විනාඩි කිහිපයකට
 පමණක් සීමා වූ ව්‍යායාම් කිරීම ඔහු දවසකට දෙපැයක් දක්වා එකතු
 ලද්දේ යථා සැලකිය යුතු ව්‍යායාම් කිරීම දක්වා වැඩි කළේ ය. එයින්ද ඔහු
 සැතියම් පත් නොවූයෙන් දවල් ආහාරයෙන් පසුවද ඔහු ව්‍යායාම කළ
 ය.

දෙපා නැතිව ප්‍රභාෂක යානා පැදවීම ගැන හතළිස් දෙන
 වාට්ටුවේ එකතු රෝගියෙකුගේ විශ්වාස කොටස ද, දඩ ආත්ම විශ්වාසයක්
 යුතුව ව්‍යායාම් කරන අලෙක්සේසිට ඔවුහු ගරු කළහ. තම අදහස්
 සහතික වීම් කළ/ඔවුහු ඔහුගේ ආත්ම විශ්වාසය ගැන පැහැදිලි කළහ.

ආප්ත ස්වරූපයෙන් පුද්ගලයා හිමි දණින් කටු කෙමින් ප්‍රකාශ
 කන්නට පැරණි ද, ඒවායේ කන්නට පෙර සිතුවාට වඩා බරපතල
 විය. ඔහුගේ දෙපා වලට ලී පතුරු තබා බැඳ තිබිණි. ඔහුගේ කුඩා
 සුවචන බවට කිසිදු සැකයක් නොතිබුණද, ඔහු තම දණින් කටුවලට
 දොස් පැවරීම නොනැවැත් විය. ස්වරූපයෙන් මේ බැඳ වැටීම සහ
 දොස් පැවරීම කන්දොස්කිරීමට බවට පෙරළිණි. සුළු දෙයකට කිසිදු
 ස්වරූපයක් හැම දෙනෙකුටම බැඳ වැටීම වැඩි විය.

තම කෝපයට හේතුව තමාට වැසිකිළියට ගොස් දුම්බර
 අවස්ථාවක් නැතිවීමත්, සැත්කම් අංශයේ හෙදිය හමුවීමට කොරියෝරයට
 පවා යාමට බැරවීමත් බව ස්වරූපයෙන් කීවේ ය. එය එසේ වුවද
 පොස්කම් අතයේ අතේ යානාවක් පියාඹන සැටි දුටු විටදීත්, අතේ
 යානා සටනක් ගැන පුවත් පත් මගින් දුටු විටදීත්, ස්වරූපයෙන් වඩාත්
 කිසි බැඳ වැටීම සැටි අලෙක්සේසි දුටුවේය. අලෙක්සේසි මෙරේස්සේදී
 මේ නිසා රෝස් විය. එහෙත් ඔහු ස්වරූපයෙන් මෙන් තම කෝපය පිට
 නොකළේ, සිය ආත්ම දමනය නිසා ප්‍රීති විය. තම පරමාදර්ශය වන
 "නියම මිනිසකු වීමේ" කන්නට පෙර ඒ ආකාර බැව් අලෙක්සේසිට වැටහිණි.

විසි දවසකට පසුව තුනක්කින් සුවය ලැබ රෝහලින් පිට විය.
 ඔහු විසින් වෙනම කොටසක් තම වාට්ටු සහයින්ගෙන් පමුණුවීමත්
 වෙනම හා වෙනත් නිසා තමා හෙමිකත් වී සිටින බව පැවසීය. තම
 සුවයෙන් ලැබී ලැබුණයේ වුව තමාට නොවැරදිවම එවක ලෙස සිටීම

කෘත්‍රිම පාද දුටු ඇවිසේම අලෙස්සෙයි මෙමරස්සෙවිමත් පදනම
 කැපිලි, ගල් කැපිලි, එකක් ඒ කැපිලි පදනමක කෘත්‍රිම පාදවලින් ආ
 කාංග්ගිත් ආධාරයක් කැපිලි පවාටිනා මෙත් කිරිමේ ආකාරයත් කු
 ආ දුරුණි. සම කොට කඩල් බලන්නටදුටුවත් පිටතට ගත් අලෙස්සෙයි
 කෘත්‍රිම පාද වාටි පටි කරන ලෙස ඉල්ලා සිටියේය. විස්මයට ආ
 අසතු පිටින් වැටිම නිසා කඩලත් සධාගත් 'සාමි වරපතුව' පවා කල
 කෘත්‍රිම කඩලත් සාදා දුන් හැටි විස්තර කළ සුයොව් සිලසියා ඉන්මේ
 විමට අසැමුණි විය. මම නිර්මාණය නිසා ආධාරිමර වු හේ එය කාලී
 කැපි කරමි පවා කළේ ය.

මෙතැන් සමාජය අකඩින් හිඟ කෘත්‍රිම පාද පියදා නිසාත් එහි
 නිඟු ලෙසත් ගලවා, කැවිම එය මත වැටෙන හේ මැද, එය සිතා පිටු
 හේදි පටි පෙරස්සෙවිත් සිතා පාත්තුවේ ලා ගේණේය.

ඇතුළු වාටි වු අලෙස්සෙයි ඉවදුම් රහිතව 'අනේ සියේ !
 ඉන්මේමට අත්දවින්න' යි කීය.

අලෙස්සෙවිමත් කඩල් කොට ඇත අසුතු බැල්මක් හෙරු සිලසියා
 සතුටු වු මේත් තම කාමය. කැත්තෙත් තම ඉතිරිව ඇති කඩල් කොට
 සුයොව් විවිධකරිම නිසා එකක් ඒ අප්‍රාණික ලෙස සිටිම නිසා දුක ඇත.
 එකක් අලෙස්සෙවිමත් ඇතා රහිත කඩල් කොට සත්කිරිමත් ය. පිහිත් ය.
 මත් කොට යනනින් වැටි ඇත. ධාවන ක්‍රීඩකයෙකුගේ කඩල් මෙහි.

"මොනවද සිය හැටි කලබල විසාහෝ කියන්න ලෙයියි, කරන්න
 අමාරුයි." සිලසියා කැපිවිලි කීවේ ය. 'විසිලයි විසිලෙවිලි මට කිව්වා.
 සුයොව්, ලෝකය මෙකෙත් හදාසු ඉන්කරමිම පාද මදකත් හදපත්. මේ
 ලයිනත් කැපිකිසි ආකෘතිත් අතත් යාහා පදවන්න.' ඔන්න බලන්න මේ
 හදාසු පාද වල හැටි. මේ වගෙ පාද වලින් ගමත් කරන්නට විකරත් ගෙවි.
 බයිසිකල් පදින්න, තෝනලා රත්ත තොල්තා හැටුම් වුණත් පටන්ත
 පුළුවනි. ඒ කරමි අහනා පාද!

අලෙස්සෙවිමත් දකුණු කඩල් කොටය කෘත්‍රිම පාදගේ වුලත්
 කෙටෙහියට එබූ සිලසියා හමි පවියෙන් තද කොට හේලි ය.

"මිහු දක්ක ලෙස වම් කඩලවද කෘත්‍රිම පාදය ඇන්ද එය

කැමැත්ත පසු කළ කෙමරුණියට අලෙස්සන්ට පියා තෙව්වැනි අයුරු පිළිය
 රා විය. ඇය දැනටමත් නොලැබීම නිසා ඔහු දුකින් පසුවන බව තෙව්වැනි
 මගින් දි. පසු ඇ ඔහු සමඟ එවන් වීමට කැමැති නම්, තමා සුදානම්
 සුදානම් කළ ඇට පිළුව ද, පිළුව නිසරුවන් කියවා දින සිවුදහස් හතර
 සුදානම් කෙරුවන් කතා කරුවන්ය.

මේ අතර නතුවන් දෙවැනි වාර්දුවේ "රාජකීය කාන්ති කතුල්"
 "පාටිවිලි කරනානක් ඇතිවීම නැත මොක්කට රාජකීය වියට් විදාලයේ
 සේද අංශයේ දෙවැනි වර්ෂයේ නිසායන් පාසවන කළා. පුද්ධ කාලයේ
 සේදය පියයේ බිසවකින් හෙත් අතර විශාල කෙරුවන් පියේ කරුවන්ගේ ය.
 අන්දවා නතුවන් දෙවැනි වාර්දුවේ පියට කාරතුරු කෙරුවන් දින පිටි
 අතර, ඇ ඊටා නම් කෙරුවන්ගේ අතර ප්‍රචාරය කළා ය.

"රාජකීය කාන්ති කතුල්" පාටිවිලි කරන අලෙස්සන්ට මෙමගින්
 ප්‍රකාරය අතර යානාවක් පදවනට පුළුවන්ද, බැරිය යන ප්‍රතිකය නැත
 වියට් විදාලයේ කැන්ට්මේ විවාදයක් ඇතිවිය. කරුවන් සිසුන් කැමි දෙකෙක්
 අලෙස්සන්ට අනුකම්පා කළහ. නවීන ප්‍රකාරය අතර යානා පදවීම
 අතිශයින්ම දුෂ්කර වූයේ බව කියා පිටි පර්වානුකවාදීන් අලෙස්සන්ට
 සමත් වන බව කිහි. සිසුන් දෙක ඇතිව නිසා විනයය දින නවයක්
 එයින් දින ගාමන් හා බෙඩගාමන් හෙත් කතුල්ගෙන් බෙරීමට පටි
 අතර කෙරුවන් නිසුණු අලෙස්සන්ට ප්‍රකාරය අතර යානා පදවන
 ඇති පර්වානුකවාදීන් පැවසූහ. නම් නිසා සතොට කරනු වස් ඔවුන්
 අනිසායන් හා පොතවලින් කරුවන් හෙත් කර දක්වන.

අන්දවා මේ විවාදයට කතුණාහි නොවූවා ය. නම් නොනැගෙන
 අතර නියමුවන්ගේ කාන්ති පාද නැත ඇ නොනිසුවාය. නම්ට විනිස
 ඇති පවත්වාවලදී ඇ සිසුවේ පුද්ධ වැනති ලැබුන් නොවන්නද්දී හා නම්
 අතර ඇති පවත්වාකම් ගැන. මේ පවත්වාකම් වැඩි වැඩියෙන්ම
 පෙරිණ වී ඇති බව ඇට වැඩිවිණි. ඊර නොනිසුවන් නොනිසුවන්
 අතර නැත පළමුවරට දිනෙන් අන්දවා පිළුව පිළුවන් නොනිසා
 අතර නැත පළමුවරට දිනෙන් අන්දවා පිළුව පිළුවන් දිනෙන් පුළුවන්
 මේ කරන අදහසිනි. එහෙත් පසුව මේ පිළුව පිළුවන් දිනෙන් දිනෙන්
 දින දිනෙන් පුද්ධයේ විනයයේ විනයය දිනෙන් දිනෙන් දිනෙන්
 දිනෙන් කරුවන්ගේ දිනය දින විය. මේ කරුවන් ඇතර් පිය විනය
 දිනෙන් කරුවන්ගේ දිනය දින විය. මේ කරුවන් ඇතර් පිය විනය
 දිනෙන් කරුවන්ගේ දිනය දින විය. මේ කරුවන් ඇතර් පිය විනය

ගොවිතැන් ඇති එක ඇටි ඇටි දැයි. මේ නිසා ඇටි බල නිසා ඇ
 ගොවිතැන් එකට ඇටි ඇටි. මෙයත් නොයෙක්. මේ දිනෙක ගොවි
 පුද්ගලයෙකුත් පිළිම නිසා මෙය නොයෙක් කළ ඇටිද? ගොවිතැන් මේ
 පිළිම නිසා ඇටි "නොයෙක් නිසා මේ දැනටත් පවතී. අන්තර්ගත මේ
 ගොවිතැන් නිසා, මේ නොයෙක් ගොවි ඇටි එක ඇටි ඇටි ගොවි
 ගොවි ඇටි නිසා. මේ නොයෙක් ගොවි ඇටි ඇටි ගොවි
 ගොවි ඇටි නිසා. මේ නොයෙක් ගොවි ඇටි ඇටි ගොවි
 ගොවි ඇටි නිසා. මේ නොයෙක් ගොවි ඇටි ඇටි ගොවි
 ගොවි ඇටි නිසා. මේ නොයෙක් ගොවි ඇටි ඇටි ගොවි

එකිනෙකා නොයෙක් මේදින එකිනෙකාට ගොවි නිසා. ගොවි
 ගොවිතැන් මේ දිනෙක ගොවිතැන් ඇටි නිසා. ගොවිතැන්, අවිද්‍යාව
 හා නොගොවිතැන් නිසා ඇටි පිළිම ය. එකිනෙකා නොයෙක් නිසා
 නිසා ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා. ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා
 ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා. ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා
 ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා. ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා
 ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා. ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා
 ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා. ගොවිතැන් නිසා ඇටි නිසා

ගොවිතැන් ගොවිතැන් පිටත දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක ගොවිතැන් මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක ගොවිතැන් මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක ගොවිතැන් මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක

ඇටි මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක
 මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක මේ දිනෙක

ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන්
 ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන්

ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන්
 ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන් ගොවිතැන්

යන් නොයයි, දෙකොල් හොඳි දරුවකුගේ මිනි. එබ් හොල් කුඩා
න් ලෙසයි. ඇගේ ඇත් අරි හාව හෝ නිල් හාව හෝ විය හුණු ය.
න් අතෙහි ය. කාය රුසය මුහු දෙස අවංක බැලීමක් නොලබයි.

“නී කවුද? නී බය වන්නෙකිද? කුඩා දුවකිනිද? මගේ අවලක්ෂණ
න් දක බිය නොවීමට ඇ ගමන් වන්නිද?” යනාදී ප්‍රශ්න අසන්නාක්
න් මොහොතකදී අත්හැරීමෙන් කායාරුසය දෙස බැලිය.

මේ අතර කොරියෝරය දිගේ කෘත්‍රිම පාදවලින් හා කරුවල
යාරයන් අලෙස්සයි ඇවිද්දේය. වරක්, දෙවරක්, දසවරක්, විසිවරක්
න් මෙයා යන මෙසේ ලිපිකන් අලෙස්සයි මෙමේයෙහි දුටු මොහොතකදී
න් අතක් කරන්නට විය. දිනපතාම ලද්දේ සවස මේ විවිධයට ඇවිදින
න් අලෙස්සයි තම ගමන දිගු කළේ ය.

“තර්මි හොඳ හොඳයා” යැයි අලෙස්සයි දෙස බැලූ මොහොතකදී
න් හිටි නිසා ගත්තේය. “පුදුමි මෙරියයක් ඇති මිනිසෙක්. එයාට
න් කවිකද මෙතරම් දැඩි ආත්මි ගත්තියක්. සාමාන්‍ය මිනිසෙකුට මෙතරම්
න් වැඩිත්ම අලෙස්සන ගමන් මග ගන්නක් යනවා. මේ යෝධයා රියේ පඩිපොදු
න් සතියම් බැහැල අසහන නැත්ත. කසුල් කොටුවල අතින් තනිත
න් වැඩනවා නිසා එයාගේ ඇස්වලින් කදුරු ගැලවා, ඒ ප්‍රශ්න එයා පවිත්‍ර
න් අසන, නැග්නා. එයාට ලැබී කරන්නට පාසු සේවකයට බැණ වැද්දන.
න් මෙසේ නැග වාට්ටුවට ආ පසු එයාගේ මුණ මුහුණෙන් බැබළුණ.
න් එයට එල්බීමක් කන්ද නැතැ යි වෙන.”

සවස කොරියෝරය දිගේ විසිතුන් වරක් එයා මෙයා ඇවිද්ද
න් අලෙස්සයිගේ කසුල් අතින් කුඩා නැගේ සිටුවුණු මොහොතකි. කරු නිසා
න් සිසිලිවලද මොහොතකි ඇති විය.

වක්, වක්, ක්‍රික්, ක්‍රික්, වක්, වක්, ක්‍රික්, ක්‍රික්....

දෙකොල් සපමන් සඬා හැළෙන කදුරු බිඳු තර්මි ගමනින්
න් මෙයා ලිපිකන් අලෙස්සයි මෙමේයෙහි විසි තර්මි වරද කොරියෝරය
න් දිගේ මෙයා කරමින් තම සවස වනාන්තරී අවසන් කළේය.

ප්‍රති මහ දෙවැනි සහිත ආත්මයෝ ස්වභාවයෙහි වෙතැතින් පිට විය.

එම දවස් දෙසතාව පෙර සිහු හා අලෙස්සෙයි අතර සුරතල ලෙසින්ද සාකච්ඡාවක් ඇති විය. අවසානයේ එම සිහු එකම ඉරිතමයට වූහුත් හා ඇති මේ දෙදෙනා අතර විශේෂ සබඳතාවයක් ඇති විය. සමී ලද්දාවිය නිසා ආත්මයෙහි වූහුත් ආත්මය, පිට අයට හෙළි ආත්මය හැඟිම් දිවුහු සමත් අතර ආත්මයට හෙළි සලක. මේ සම්බන්ධයෙන් මොහු දැන දිවුහු සමත් සම්බන්ධ පෙන්වූහ.

අත්ප්‍රථම සමා පිළිගත්තා සැටින්, ආ සම පිළිස්සුණු විෂය ආත්මය දක්වන සැලකිල්ල ගැනත් අලෙස්සෙයිට ලියා දන්වීමට ස්වභාවයෙහි පොරොන්දු විය. ස්වභාවයෙහිත් සම්බන්ධය සිහු සතුටින් පිළිගත හොත්, සමාට වූ පියු බාධාවන් හා අත්මයෙන් සැන පිළියට දන්වා, සමා ගැන සිත්පලව සිටින මහට හෙළිවීමට ඇති පොරොන්දු සමා ගැනීමට අලෙස්සෙයි ඉටා හත්තිය.

ස්වභාවයෙහි වෙතැතින් පිට වීම ගැන සිහු මෙන් ම අලෙස්සෙයි ද සැලකිණු සිහින් පසුපසේ එබැවිනි. ආත්මය මෙය ගත සළ මිතුරන් දෙදෙනා නිසාවට වාට්ටුවෙන් පිටවී පොරොන්දුවට ආහ. ස්වභාවයෙහි සැබෑම ඉතිරිවීම වී සම සමාල මෙයින් එම පිළිබඳවය. අලෙස්සෙයි සම සතුට අත මේ සමාලින් සිසා සැවස වරක් සාක්‍ෂි පාදවලින් ඇවිදෙයි.

උදේ දසයට වාට්ටුවට පැමිණි ස්වාමියා මහසිලාවතා, ස්වභාවයෙහි සැබෑ යාමට සොහොන් ඇතිත් සිටින බව දන්වුවාය. මහ සුභාවයට හසු වූ සලක මෙන් ස්වභාවයෙහි සලබල විය. සිහුත් වූහුත් සැලැත් සමත් රත් සැහ ගත්තේ ය. සම ඇසුම් ආදිය සිහු ඉක්මනින් එකතු කළේ ය.

"හරි හෙර පරුසියත්, පොත් මොහොම වැදගත්" යැයි ස්වාමියා මහසිලාවතා සියන්ති, ස්වභාවයෙහි ඉක්මන් වන සැව මෙයින් දසයට ලෙස සිසාසුණය ය.

මෙම සංග්‍රහයට ද, අලෙක්ෂයෙහි සහ අලක් රෙහිනු දෙදෙනෙක්
මගින් පිටව ගිය ගේවාස්දෙව් මහ මහ යන සැටි බලනු වස් ජනේලය
මග පැමිණියහ.

“දන්ත චන්ඩා!” යැයි අලෙක්ෂයෙහි පැමිණි සීය, රෙහිනෙහි විශාල
අඟුණ වර් වී දෙදෙනෙක් මහ මගට බටහ, කරුණිය කරමක් මහතා
ආත් හිසකේ සස්සට පිරා ඇත. පුද් බැට්ටියක් හා කරු පැහැති
මෙන් ගැඹි ඇ අලෙක්ෂයෙහිට පවා හඳුනා ගත නොහැකි කරුණු අබලකු
මෙන් කළා ය. ඔහු එක් අතකින් තම සුටි කේසරය අතින් අතින්
මුළු කළායද ගෙන ගමන් කළේය. ඔහු කොතරම් කඩිසර ලෙස ගමන්
කළේ යත්, ඔහු දෙස බැලීම පවා සතුටකි. නිදහසේ ඇවිදීමට අවස්ථාව
මේ නිසා සතුටු වූ කරුණු සෙබලා - ගේවාස්දෙව් තම ගස්තිය මැන
මුළු මෙන් යම්කම්ත් උඩ පනින්නාක් මෙන් කඩිසර ලෙස සා පැමිණ.
කුණිය ඔහුගේ අතක් ගෙන රන් වන් වැනි පොදින් යෙදී ගිය පදික
මුළුවා මස්සේ ගමන් කළාය.

ඔවුහු වාට්ටුවේ ජනේලය අසලින් යද්දී අලෙක්ෂයෙහිගේ හඳවන
සුරියන් සැලිණි. ‘හැම දෙයක්ම අහේට පිදු වී ඇත! ඇගේ මුහුණ
සුදුරය, පෙණුම අවංකය, වාම ය, එවැනි කරුණියක් විපතට පත්
වීමකට අත හරින්නේ නැතැ” යි හේ කමාව ම කීවේ ය.

ඔවුහු ජනේලය ඉදිරිපිට නැවතී, වාට්ටුව දෙස බැලූහ. ඔවුහු වැඩි
මහ මත් නැගී දිලියෙන තාප්පය ළඟ සිට ගත්හ. තාප්පය දිගේ ගලා
යන වැනි බිංදු කුඩා කර්පයන්ට සමාන විය. යුද්ධ වැඩි හමුදාවේ
මෙන් නැන්පත් ගේවාස්දෙව් ලජ්ජාවෙන් හා කරදරයකින් පසු වන බව
අලෙක්ෂයෙහි දිවී ය. ඡායාරූපයේ මෙන් ම පුන්දර රූ සලකමින් හෙබි
ගේවාස්දෙව් ලජ්ජාවෙන් හා කැළඹුණු සිතින් පසුවුවාය. ඇ ගේවාස්දෙව්ගේ
මුළු අල්ලා ගෙන සිටින්නේද දෙහිඩියාවකිනි. ගේවාස්දෙව් අතහැර ඇ
ගේවාස්දෙව් සුදානම් බවක් ඇගේ පෙණුම කියා පායි.

මුළු දවස තිස්සේම අලෙක්ෂයෙහිට අසන්නයක් ඇතිණි. එදින
මෙ වගන්ති නොකළ ඔහු කලින් කින්දට ගියේය. එහෙත් අතින් රෙහිනේ
මුළුව ගිය පසුද ඔහු නොනිදා ඇද මහ පෙරළන්නේය.

පසුද රඳාපන හෙදිය වාට්ටුවට ඇතුළු වූ විගසම අලෙක්ෂයෙහි

තමාට ලියුම් කියවූයේ ඇහෙත් ඇති ය. ලියුම් නොකිව්ණි. ඔහු උදාසීන ලෙස දුහුණකට සෝදා ගෙන රූවියකින් කොරව ආහාර ගත්තේය. එකක් ඔහු වෙනදාට වඩා වැඩි වාර ගණනක් කාමුම් පාදවලින් ගමන් කරමින් ඊයේ දත් වූ අලසකමට දඬුවම් වත්දේය. වෙනදාට වඩා පහළොස් වරක් වැඩියෙන් ගමන් කළ අලෙක්සේයි කම් අසන්නාය මැඩගෙන, වැඩියෙන් වහායාම් කිරීමෙන් ඇඬුණු චිත්ත ධෝර්ශය නිසා ප්‍රීති විය. කරුවල ආධාරයෙන් වැඩි විහත්තියක් නොවී ගමන් කළ නැති බව ඔහු ඔත්තු කළේය. කොර්ඩෝරයේ දිග මීටර් පනහකි. පනහ හතළිස් පහකින් වැඩි කළ මීටර් දෙදහස් දෙසිය පනහකි. නැතහොත් කිලෝමීටර් දෙකකුත් කාලකි. මෙය ඔහු ගමන් කළ දුර ප්‍රමාණය ය. දෙවියනි! එය පැහෙන දුරකි!

තමා ගමන් කරන දුර ප්‍රමාණය හතළිස් හය වාරයක් දක්වා වැඩි කිරීමට හෙතෙම තීරණය කළේය. උදේට වාර විසිතුනක් ද සවසට වාර විසි තුනක් ද බැහිනි. හෙට ඔහු පළමු වරට කරු රහිතව ඇවිදීමට සිතුවේ ය. මේ නව අදහස නිසා පරාජිත හැඟීම් පහට ගොස් ඔහු තුළ ප්‍රබෝධයක් ඇති විය. සවස ඔහු කම් වහායාම් වාරය අරභා කළ වාරයක් කොර්ඩෝරය දිගේ ගමන් කරත්ම, සේවිකාව ලියුම්කුත් ද ගෙන ඔහු වෙත පැමිණියා ය.

අලෙක්සේයි පවුළුව අසලට වී ලියුම් කියවීය. යුද තෙරවුණට පිටත්ව ගිය ග්වොස්දෙව් දුම්රිය පොළේ සිට එවන ලද ලියුමකි. එය කියවන අලෙක්සේයිගේ මුහුණ වඩ වඩාත් සුදුමැලි විය. අන්යුරා කරමි රූමත් තරුණියක් මොස්කව් නගරයේ නැති බවත්, ඇය තමා සිතු විටේ කෙනෙකු බවත්, ඇ තමාට ඉතා හොඳින් සැලකූ බවත්, ඔහු ඇට තදින් ඇලුම් කරන බවත් ග්වොස්දෙව් ලිවේ ය.

..... ඒ වූහත් අපේ අදහස තහවුරු වුණා. ඇ බොහොම හොඳ කෙනෙක්. ඇ මට කිසිවක් නොකීවා පමණක් නොව, මගේ මුණ ගැන ඉඟියක් වත් කපුණි නැහැ. ඒ වූණාට මම පොට්ටයෙක් නොවෙයි. මම පෙනුණා ඇ මා නිසා බිය වී සිටින සැටි. හිටිහැටියේම මා ඇ දිහා බැලුවා. එවිට මා දක්කා මා දිහා ඇ බියෙන් බලන හැටි. ලජ්ජාව, බිය සහ අනුකම්පාව මුළු බැල්මකිනුයි ඇ මා දෙස බැලුවේ. ඇ තනිවම හෙදර දුන්නේ. ඇගේ මට සහ පියා පිට පළාතකට ගිහිත්. වෑදගත් පවුලක්. ඇ ගේ හදත්තට ගියා. ගේ පොට්ටියේ මගේ මුහුණ පිළිබිඹු වන

මේ අවස්ථාවේ ඇති උණුසුමට පටන් ගන්නා. මේ සියත්ව වන දේ
 තවදුරටත් වුවා. "මගේ මුහුණ නිසා අත්පූටා බයවෙලා තියෙන හැටි මට
 හිතවේ. මම ඒ ගැන අමතෘප වෙන්නේ නැහැ." එවිට අත්පූටා අසන්නට
 ගත්තේ සියව පෙම් කරාට. මා නන්දා වියාගෙ පිටිකය කාලකණ්ණි
 ගේ හැටි දක්කා හෙව්. මම පස්සෙ මම ඇට මෙහෙම කීවා. "අත්පූටා දන්
 පස්ස ලියන්න" ඒ වන විට අහස් අනතුරු සංඥාවක් කළා. ඇ
 ගසින් පිට වුණා. නිලධාරී සේනාංකයට ගිහින් මා යුතු තැනට පත්වීමක්
 වූවා ගන්නා. අලෙක්සේයි මම දන් යුද පෙරමුණ බලා යනවා. පෙරටත්
 මා එම දන් අත්පූටාවට ආලය කරනවා. ඇ නැතුව පිටත් වෙන්නෙ
 කාණ්ඩය කියා හිතන්නවත් බැහැ."

අලෙක්සේයි තම මිතුරාගේ ලියුම කියවන්නේ, තම අනාගතය
 ඇතුළත් සිතිය. ඔවුන් එවැනිම ඉරණමකට මුහුණ පානු ඇත. ඔල්යා ඔහු
 ප්‍රතික්ෂේප නොකරනු ඇත. අනුකම්පා සහගතව ඇ ආත්ම පරිත්‍යාග
 වස්තු ඇත. කදුළු මැඩගෙන සිතාපෙනු ඇත. දුක මැඩගෙන මුත් වනු
 ඇත.

"නැහැ, නැහැ, එහෙම පිටිකයක් ඔන නැහැ" අලෙක්සේයි තම
 කතා කීවේ ය.

ඔහු තම ඇඳු මත වාඩි වී ඔල්යාට කෙටි, අමිහිරි ලිපියක් ලියුවේ.
 "අප දෙදෙනා අතර ඇති සබඳකම් ගැන මම කල්පනා කර බැලිමි.
 ඔල්යාට මා එනතුරු බලා සිටීම කරදරයකි. යුද්ධය තව අවුරුදු කියක්
 වැඩිදී? කාලය ගෙවී යයි. ඒ සමහර තරුණ වියද ගෙවේ. යුද්ද කාලයේදී
 ගාෂාරොත්තු සියල්ල විනාශ වෙනවා. යුද්ධයේදී මා මළොත් ඔබට
 රියක් නොවීම කනටුද්දම් ගැහැනියක් වීමට සිදු වනු ඇත. මගේ අත
 ඔබේ කැඩී ගියොත් ඔබට අබ්බගානයකුගේ බිරියක් වීමට සිදුවනු ඇත.
 ඔබේ නැත්නකු කුමටද? ඔබේ තරුණ විය අපතේ නොයවා මා අමතක
 වෙන්න. ඔල්යා මේ ලියුමට පිළිතුරු නොලියුවද මම අමතෘප නොවෙමි.
 ඔබේ ජීරණයක් ගැනීම නොතරම් අමාරු වුවද එයේ කළ යුතුය."

එදින අලෙක්සේයිට හිතදක් නොවිණි. අමුතු වර්තමාන 'ලා-5'

145

"ඇවිදීමට පටන් ගැනීම අප්පරාධ! ඇයි හෙදියට හෝ සෙවනකොට
සහායකයන් ආවර්ණයක් කරදා වෙන්ට ජීව... කවික් නැත. නමුත්
වැඩසටහනක් මෙන්ම දකුණු පටන් ගැනීම නමුත් දකුණට වැදගත්. පසුව
දකුණු පාරිය හසු කරන."

"මොරේස්සාවේ අපි ආයතන පටන් ගනිමු" යි කී මහාචාර්ය
තුමා කවි හෝ පිරිසට මෙන්ම පැවසීය. "මොකද නුඹල බලාගෙන
මුත්තේ මේක හරිකන් රකස් කොටයි. මා නැතුව ඉතිරි ලොවුන් බලාපලල
කැවෙන අලෙස්සෙයි දෙයට නැරි පටන් ගනිමු. කරුණයා ලජ්ජා වෙන
රිසා. මාම අල්ලා ගන්නවා. මම පුද්ගලික අනුව ජනරාල් කෙරෙහි. ඔබ
ජීවත් වෙත. පියවරක් පව රකස්. දකුණට හරි කොට... වමට හරි
අප්පරාධ!

ලෝක ප්‍රසිද්ධ වෛද්‍යවරයා දැන් පිරිමැද්දේ යම්කිසි වැදගත්
වෛද්‍ය පරීක්ෂණයක් සාර්ථක ලෙස කළාක් මෙනි. කමා කරන නමුත්
වැඩසටහනක් උකස්වූයේ හා ප්‍රමෝදයක් ලබා ගැනීම සිතුවේ එරික්
ලන්කසයයි. නමුත් වැඩක් ම ප්‍රධානම කරන සිතුව සම්පූර්ණ ගතවිය
මැදියා විශාලත් වී පිරි දෙයක්ම සිතුව තවත් වරක් වැඩවුව දීර්ඝ
ඇවිදීමේ යා දෙයක්ම පුළුවන් මත ඇද වැටුණු වට සිතුව ද පුළුවන්
කමා සිතුව මෙන් වැඩි විය.

"ප්‍රකාශනවල පියාපර කරවුද" අතක් නැති පිටියකින් එක් අතින්
පරීක්ෂණයක් කරගෙන ප්‍රකාශන අරඹනවා. මරණය තුළාල ලබාදු පටියා
මුත්තේ තුළාපුරුලින් පතුරට වැඩි සියනවා. සෝවියට් පටියා පමි
අප්පරාධය. පිරිසෙන් මුත්තේ තුළාපුරුල කටවල් වහා කම සනසින් මරණින්
කොටනවා. ඇවිදීම පිළිබඳ විකරයි මේ පුද්ගලික යටත් කොකරන්නේ
මොක් කී පැවසුව වැඩසටහනක් මුහුණ අප්පරාධය. ඇවිදීම අය පටි
කමක් කළාය. ඒ කොල්ලන්ගේ කිරීත්මයන්... ඔව්... ඔව් කරුණයා අපි
කරන පටන් ගනිමු."

ඇවිදීම හා ඇවිද වැඩසටහන ගැනීමට අලෙස්සෙයි වැඩි වුණු විට,
ප්‍රකාශනවල ඇද කන් වු මහාචාර්ය වරයා මෙන්ම ප්‍රයත්න කළේ

"පුද්ගලික වෛද්‍ය ගැන මොකවද ආර-වි? එයා රෝගීන්
පිට වුණේ"

දකුණු පැත්තේ පහළොස් දොර ද තබන ලදී.

එකතු කාරයෝ පුළුල් කරනවාල කොටුව. නිකඩතාවය දිග් ගැබුණු කරය ම. ප්‍රති ප්‍රකාරය කිහිපයක් වන බව මේජර්ස්ටොව් සහ ස්ට්‍රැට්ටොව් ප්‍රකාශයෙන් දැනිනි.

සෝවියට් සංගමයේ විරයෙන් වන ස්වකීයත් දකුණු දිග පෙරළුණේ පර්මන් තට්ටුවේ විසිපස් දෙනෙකු මැරූ බව දන්වන පුවත්තක් නිවැරදි නොවන, පුද්ගලයෙකු පවත් ගත් දා සිට විර හටයා පැයක පර්මන් දෙසිය දෙනෙකු මරා ඇති බව ද සඳහන් විය. ග්වොස්ට්වොන් ලියාස් ලැයිස්තුව. ඔහු සමත් කරන පෙරමුණ ගැන සඳහන් නොකළද තම පැරණි මහ සෙනට් රොක්මස්ටර්ගේ සේනාවට ඇතුළු වීමට ඉඩ ලැබීම ගැන සතුටු විය. මේ ලියුම ලැබුණු විගස ඉඩ තිබුණොත් අත්පුටාට ලියුමක් ලියන ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය. ග්වොස්ට්වොන් ද ඇට ලියු නමුත් ඔහුගේ ලියුම් ඇට නොලැබී ඇතැයි ඔහු සිතන බව ද ඔහු සඳහන් කළේ ය.

මේ පුවත් දෙකින් වුවද දකුණු දිග මහා ප්‍රහාරයක් ඇරඹෙන ලකුණු ප්‍රකාශයක් පුද්ගල හටයෝ දුටහ. අලෙක්සේයි තම මිතුරාගේ ඉල්ලීම මතදී අත්පුටාට ලියාස් යැවිය. මහාචාර්ය කුමාරගේ උපදෙස් පරිදි ග්වොස්ට්වොන් රැවුලක් වැටිය යුතු බව ඔහුට දන්වා යැවිය. මහා ප්‍රහාරයකට පුදානම් වන ග්වොස්ට්වොන් අත් හැම හටයකුට මෙන්ම සතුට දිය යුතු ලකුණක් තැනිමකි. ඔහුට රැවුල වැටීම තමා අත්පුටාට ලියුමක් ලිවීමට වඩා වැදගත් කැනී බව අලෙක්සේයි දනී.

තනපිස් දෙවැනි වාට්ටුවේ කුමාර කාරයෙක් වන මේජර් පාමර් වානොව්ට ස්ට්‍රැට්ටොව්ට සෝවියට් සංගමයේ විරයා යන උසස් නාමය දැනගැන කරන ලදිත්, එය එම වාට්ටුවේ රෝගීන්ට උත්සවයක් විය. ඔහුගේ අසස් නියමු මේජර් ස්ට්‍රැට්ටොව් සතුටු සිතින් පසු ගොවියා වෙළුම් වෙළුම්ක කරා ගේ 'කාලකැණි දණහිස්' නිසා ඇඳට සිටා වැටීම ගැන ඔහු කතාට ම දොස් නඟා ගත්තේය.

රෝහල් කාර්යාලයේ හෙදියක් වන හින්දුර් මැදිවිය කාන්තාවක් තනිත් දෙවැනි වාට්ටුවට ඇතුළු වූවා ය.

'අලෙක්සේයි මොර්ස්ටොව්ට පවත් යන්න පුළුවනිද' යි ඇ ඇසුවා

“එයාට දුටුවේත් පුළුල්” යැයි සිතුවාමත් මම හටින් සිටි

“ඔහු මගේ අතට විසිල් කරනවා නොහේ” යැයි දිවි හටින්
සිටිය ය. “අලුත්කමයි මෙරේස්මයට පත්කළ ලිපිතත් කැනට
මත් මගින් කැනටියත් කැනට කරනවා” යැයි ද මා පැවසුවාය.

“නැතිකමයි” මෙයත් ප්‍රශ්න කළ මමත් සිතුවාමත් නොදිය
නැති ය.

“ඔහු මගේ උත්තරාත් සාකච්ඡා දක්වත් කැනට” යැයි මී නොදිය
මත් මම මාට්ටුවෙන් පිට ප්‍රමා ය.

අලුත්කමයි විකෘති කැනටත් පැන කම කැරැටියද මෙය නොදියට
මෙයත් කමත් කොට පඩි පෙළ දිගේ පහත මාලයට බැස්ම ය.
මුළුකමත් ලිපිතත් කැනටාමත්කමෙන් පිටි නිසා කමෙන් පිටි කැ
නටියෙන් කරනිමයි කියමි ය. සිතුවාමත් මාට්ටුවට මැනි කතරාකම
මත් කතරාකම පිටි කිල්යාට මොත්කම පුළුල් කැනටිය නොහැකිය.
කැනටිය ද මිනු මේ මරාකමත් කිට්ටිය කැ නොදන්නා මිනු කැටි
ම මොත්කම අලුත් කතරාකම කිසියම් මැනමත් මැනි මාදි පිටින
ය.

මෙයත් අලුත්කමයි කතරාකම කැන වින්වාය කළ මෙයටත් මේය
මත් මිනු දුටුවේත් පටන් කතරා ය. මුද පිට මිනු කම කැරැටියට
මිය. මිනු දුටින පිට මිනුමත් කැනටි කාද මිනු, මිනු යන නම මැනි

මිනු මෙයටත්කම අතට මත් පිටි කම කිසි දිගක නොහැකි
මත් කැනටි කැනටි කතරාකම කැනටි. කතරාකම කැනටි මාට්ටුවට
මත් මෙයත් අලුත්කමයි මෙරේස්මයට දිවි කතරාකම කැනටි ය.

මී ප්‍රශ්නය යම් කිසි රට ගතියත් නිසා නොහැකි මත්
මියට ද මම හටින් පිළිතුරු දුන්නා ය.

“මම, මමයි”

1942 හිමිකරුවන්ගේ සේවයට අත් යානා හමුදාවේ නිල ඇතුළත් කරනු ලබන පළමු පරිදි පරිදි සහිත සේවය ලබන සේවකයන්, කළුබර ලියන සේවකයන් ලද සේවකයන්ගේ සේවය සුදුසු රෝගයේ විශාල දොරටුවලින් පිට විය. ඔහු කැපවී සේවය කර ගත් කළය. පළමුවැනි ලෝක ඔහු සුදුසු කාලයේ සේවයේ පැමිණි රතු කුරුසිය සහිත හිස් වැස්මකින් සැරසී සිටි ඇතේ මුහුණ කැපීම, රෝගයේ දොර සෙලා ඔවුහු නැවතුණහ. අතේ නියමුවා කළ හිස් වැස්ම ගලවා, නුහුරු ලෙස කඳු නවා ඇතේ අතේ ගෙන සිටි ගන්නාය. සේවය ඔහුගේ හිස දැතින් බිඳාගෙන නලල සිට ගන්නා ය. පසුව කළ සේවයට කරමින් වාරු වී ඉක්මනින් පඩිපල බැසගිය අතේ නියමුවා ආපසු හැරී නොබලාම රෝගයෙන් පිට විය. කොටස් වලට වැඩිවන සේවකයන් රෝගය අසල පදික වේදිකාව දිගේ ගමන් කළේය.

නිල්, කහ සහ දුඹුරු පැහැති පිහිටා ඇදුමින් සැරසුණු රෝගීන් රෝගයේ සෙලා සිටගෙන, රෝගයෙන් පිට වූ කළ සහයා සමකමින් 'සාදාබැසීම', 'සුබ ගමන්' යැයි කෑ ගැසූහ. සමහරු අත් වැනුහ. කළ සමහරු සැරයට වනමින් උපදෙස් දුන්හ. ඔහු ද ඔවුන් දෙස බලා සිටිනු ලැබීය. කළ කැපීමට යටපත් කර ගැනීම පිණිස ඔහු ඉක්මනින් රෝගයේ ගොඩනැගිල්ලෙන් ඈත්ව ගියේය. සෘජු, නුහුරු, ඉක්මන් ගමනින් යන ඔහු කළ සේවයට වාරු විය. කෘත්‍රිම පාවලින් නැගෙන හඩක් නිසා කෘත්‍රිම නම්, එම කඩිසර හරුණයාගේ දෙපා නැති බව කිසිවකුට සිතා ගැනීමට පවා අපහසුය.

රෝගයේ ප්‍රතිකාරවලින් පසුව අලෙක්සැන්ඩ්‍රි මෙරේස්යෙව් මොස්කව් සල පිහිටි සේවයට අත් යානා හමුදාවේ සුබාගාරයට යවන ලදී. එහි ස්වරූපයට ද එම සුබාගාරයට ගැබිය. සුබාගාරයේ මෝටර් යාන් රෝගීන්ට ගැබ්ව ද, අලෙක්සැන්ඩ්‍රි මොස්කව් නගරයේ කළ නැගිත් නගර බව පවසමින්, මෝටර් රථයෙන් ගාම ප්‍රතික්ෂේප කළේය. කළ ප්‍රති සේවය මෝටර් ස්වරූපයට අත් යැවූ අලෙක්සැන්ඩ්‍රි, හවස පිහිටි රෝගයන් එහි සිට පවසමින් රෝගයෙන් පිටවිය.

මොස්කව් නගරයේ අලෙක්සැන්ඩ්‍රිගේ නැගෙන නොහුණ. මොස්කව් නගරය නැගීමට ද, නගර නැග නොහුණ නගර සහයෝ අතරට වැරදි

[illegible]

අප් එසා පාතා පිරි දෙසට පිළිගත හැරුනු අලෙස්සෙයි පිද පිතා

2

විදුලි දුරකථන හඬ තහනම් කොට තිබේ. නමුත් මෙම නීතිය අනුකූලව පිටුපසට හරිනු ලබන බැවින් මෙම නීතිය අසාර්ථක බවට පත් වී ඇත. මෙම නීතිය අනුකූලව පිටුපසට හරිනු ලබන බැවින් මෙම නීතිය අසාර්ථක බවට පත් වී ඇත.

සංලක්ෂණය වී පෙනීයන්නේ ඉදිරිපිට පසක් වැදගත් ලෙස සමීපතාවයේ පෙනී පැවැත්මක්, සිහිමත් කළමනාකරණයක් පැවැතීමයි.

[illegible][illegible]

ප්‍රාචීනත් පැවසීය.

මහල්ලා අලෙක්සැන්ඩ්‍රි මෙක වඩාත් ළං වෙමින් මුහුණුවේ ය. ඔහු
මිනිස් දුම්පතාල යන බාර්ට්‍රි කෝපි සුවඳක් නික්මිණි.

"...තවුසෙ සුද්ධ නිලධාරියෙක්. අවුරුද්දකටත් වැඩි කලක් තිස්සේ
මිනිස්වම සුද්ද කරනවා. ඒක සාධාරණද? අපේ මිතුරෝ කොහිද? ඔන්ත
වැනි පෙරමුණ කෝ? ඔහු නිතරවද මේක හරි වැඩක් කියල? ඔන්ත
ලිපිපතා කරල බලනවා. කිසිම අත්කරුවක් ගැන හැක නොකරන මිනිසෙක්
කිය මහන්සියෙන් වැඩ කරමින් ඉන්න කොට ඒ මිනිහට පල් හොරු
හර දෙනවා. ඒ වුණට ඒ මිනිහ බය වෙන්නේ නැහැ. පල් හොරුන්ට
හරලා පහර දෙනවා. පල් හොරු එයාට බරපතල තුවාල කළත් එයා
හට අසුවන හැම අවියකින් ම ඔවුන්ට පහර දෙනවා. පල් හොරු මේ
මිනිහට පහර දීමට බොහෝ කලක් තිස්සේ බලාගෙන හිටිය. අවි ආශ්‍රම
ත් පල් හොරු ඒ මිනිහට පහර දෙන විට අසල් වැසියෝ ගෙවල්වලට
බලාගෙන කඩිවාරු කියනවා. "හා! හා! හරි හපනා. ගහපිය! ඇනපිය!"
යලා ඒ මිනිහට කටින් උදව් දෙනවා. පල් හොරුන්ට එළවා දමන්න
ට අරගෙන සටන් කරනවා වෙනුවට ඒගොල්ල ලි කෝටු, ගල් මුල්
නවා. "ගහපිය! මේ කෝටුවෙන් ඇනපිය! මේ ගලෙන් ගහපිය! කියල ඒ
ය කියනවා. අපේ මිතුරෝ හැසිරෙන්නේ ඔහොම තමා.....!
පිවාරුකාරයෝ....."

අලෙක්සැන්ඩ්‍රි මෙරේස්සෙව් මහත් වුවමනාවකින් මහල්ලා දෙස
ලිය. මේ වන විට දුම්පිය මැදිරියේ බොහෝ දෙනෙක් මහල්ලා දෙස
ලන්නට වූහ.

"හරි! එයා කියන කතාව හරි. අපි තනිවම සටන් කරන්නෙ.
වෙනි පෙරමුණ කෝ?" යැයි කීප දෙනෙක්ම කීහ.

"කමක් නැහැ අපි කොහොම හරි සටන් කරල සතුරාට පරාජය
රමු. සුද්දෙ අවසාන වී ගෙන එන කොට දෙවෙනි පෙරමුණ පටන්
විට."

දුම්පිය විතර්‍යා කීපයකට නවත්වන ලදී. පිසාමා අයුමිත් පැරණි
කීපයකින් දුම්පියට ඇතුළු වූහ. තරුවල ආධාරයෙන් සමහරු
හත් කළ අතර අන් සමහරු පැරණි වාරුවෙන් ගමන් කළහ. ඔවුන්

ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් සූරිය මල් හෝ පළු වර්ග සහිත කඩදාසි බැග්
විවිධ. ඉදිරි සුමාගාරයකින් පැමිණි රෝගීන් ය සිටුන්. තම අසුනෙන්
ආර්ථික මහල්ලා දුම්රියට ඇතුළු වූ තරුණ රෝගියකුට තම අසුන
දෙසින් බලා සිටිය.

"සුනේ මෙන්න මෙතනින් වාඩි වෙයන්. මා ගැන හිතන්න එපා.
ඔබ ඉක්මනින් බිහිවෙමු."

මහල්ලා තම උදේ සහ අනිකුත් උපකරණත් රැගෙන දොර ලොව
ගියේය. ගෙවිලියේ තොරළු වාඩිවෙමින් තුවාල කාරයකුට වාඩි වීමට ඉඩ
දුන්. ගැහැනියක් වේදනා මුඛයෙන් කතා කරන සැටි අලෙක්සේයි
දැනි.

"එයාට ලැජ්ජා නැතිද? තුවාල කාරයෙක් එයා ලෙස හිටගෙන
සිටියා. එයා මහ ලොකුට වාඩිවෙලා. අතරණ තුවාල කාරයා අමාරුවෙන්
සිටින සැටි පවා පෙනෙන්නේ නැතුව වගේ. හරියට වෙඩි උණ්ඩ එයාට
දෙන්නේ නැතුව වගේ. ඒ මදිවට එයා අහස් හමුදාවේ නිලධාරියෙක්"

ගැහැනියගේ අවලාදය නිසා අලෙක්සේයි කෝප වූයේ, ඔහුගේ
පාදපුඩු නැට්ටිණි. එහෙත් මොහොතකින් ඔහු තම හැනිම යටතේ කර
ගනිමින් හුන් නැතින් නැතිට සිට ගත්තේය.

"වාඩිවෙන්න සහෝදරයා!" යැයි ඔහු කීය.

තුවාලකාර සෙබලා අන්දමක්ද විය. "ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් සහෝදරයා
සමත් නැහැ. මම හිටගෙන ඉන්නම්. ඉක්මනට අපි බිහිවෙමු."

"ඉදගන්න! ඉදගන්න!" යැයි අලෙක්සේයි ඔහුට කීවේ උදගත වී
දැනි තත්ත්වයේ භාසා රසය අවබෝධ කර ගනිමිනි.

දුම්රිය කොන්දොස්තර නැත රිලිග් නැවතුම් පොළේ තම තම
කතා කියන, අලෙක්සේයි දොර ලොව ගියේය. තමා සමඟ යුද්ධය ගැන
කතා කළ මහල්ලා අලෙක්සේයි දෙස බලා ඉතිරි පහත් තබා බලා
දැනී ය.

"කොහොමද ඒ ගොල්ල දෙවෙනි පෙරළිය තවත් ගනිවිද?"

“සටන් නොගත්තාත් අපි තනිවම සටන් කරනවා” යැයි අලෙක්ෂේස්
පවසා දුම්රියෙන් පිටතට බැස්සේ ය.

මේ පෙර සුඛාගාරයට යන මග ඔහුට විස්තර කර කිසිවෙකුත්
විනාඩි දහයක නමතින් පසු අලෙක්ෂේස් වැටීන් අසල පිහිටි සුඛාගාරයට
පැමිණියේය.

සාම කාලයේදී අහස් යානා හමුදාවේ නිලධාරීන් තම බිරියත්
සමඟ ද සමහර විට දු දරුවන් සමඟද මෙහි පැමිණ විවේක ගත්හ.
යුද්ධය පටන් ගත් පසු කුඩාල ලැබූ නියමුවන් රෝහල් වල ප්‍රතිකාර ලබා
සම්පූර්ණ සුවය ලැබීමට සුඛාගාරයට යවන ලදී. අලෙක්ෂේස් සුඛාගාරයට
පැමිණීමේ පළමු තාර පාර ඔස්සේ ගොඩ, දුම්රිය නැවතුම් පොළේ සිට
සුඛාගාරය දක්වා ඇති අඩි පාරක් ඔස්සේ ය. සුඛාගාරයේ පොට්තෝ
අසල කට්ටියට ඇති මගින් ගෙන් පිරි බස් රථ දෙකක් වෙත පැමිණි
අලෙක්ෂේස් නිශ්චයෙන් නොදුටහ.

සුඛය ලැබූ අහස් නියමුවන් යුද පෙරමුණ බලා පිටත්ව යද්දී
ඔවුන්ට ආයුබෝවන් කීමට පැමිණි අය කියන කතාවලට ඔහු සවන්
දුන්නේ ය. යුද පෙරමුණට යන නියමුවන් මහත් සතුටකින් උන්න. හැම
විද්‍යාකූලයෙකු මාරයා ගැහව් ඇති බව දන දනත් ඔවුහු ප්‍රීති වූහ. සාම
කාලයක අහස් නොට්ටෝලයක සේවයට යන නියමුවන් මෙන් ඔවුහු ප්‍රීතියෙන්
කැපුණහ. ඔවුන්ට ආයුබෝවන් කියන්නට පැමිණි අය තුළ එවැනි
සතුටක් දක්නට නොතිබිණි. එය අවබෝධ කර ගත හැකිය. දකුණු යුද
පෙරමුණේ මහා සටන ඇරඹීමෙන් පසු එම සටනට සහභාගිවීමට
අලෙක්ෂේස් තුළ ද පැන නැගී ආශාව ඉමහත් ය. යුද පෙරමුණේ
තත්ත්වය මේ මහා සටන නිසා වඩාත් උග්‍ර විය. යුද්ධ කඩයන් වල
‘ස්ට්‍රික්ට්’ යන නම යොදා හා ප්‍රවේසම් සහිත ලෙස කියන විට,
රෝහල් වැටීන් හැසිරී සිටි සටනක් තුළ එහි ගොස් සටන් කිරීමේ
ආශාව ඉමහත් ලෙස වැඩිණි.

අරන් පත්තියේ බස් රථ වල වීදුරු තාත්ල වලින් නිරෝධයක්
කුණු මද මහා තැන. පිහිටා ඇදීමකින් පැරණුණු පාමිනියානු පාතිකයන්
හෝර් පසකින් හැම බස් රථයකටම නොඩ වෙමින් තම කුරුසටිය
වෙතට යුද පෙරමුණ වලා පත්තියකට සුළු තැබී. සුඛාගාරයේ විශ්ව
දුරකථන මගින් පිහිටා පත් වී ඇති සොහොන සටන්යෙකු. පිහිටාත් කතාබහ
කර ගත්තා වන කුණිණි.

බලපත්‍රය..... සිහිපත් කර ලියාලා හේද?"

"හැනු! මගේ නම සීතා" මෙසේ කී දී තැන සිහිපත් අලෙක්සන්ඩර්
සා දෙස බැලුවා ය. "මහෙට් සිය තරම් ආදා කාත්‍රිම කතුල් ලැබුණද?"

"ඔව්. සේදියාගේ ආදරය දිනා ගත්තු සීතා මහෙද?" යි ඇසීය.

"මේජර් බ්‍රිතන්යාන් සිහිපත් දැනටමත් බොරු ආරංචි කියලද
මේ ඒ නිලධාරියා එක්ක හැබෑටම කරනයි. එයා හැම දෙනාටම පිහිට
කරනවා. හැම දෙනාටම සිතහව්ව ලක් කරනවා. මම සේදියාව නවත්ත
ලගැනිනුව. ඔකත් හිතාවෙන්ම වැඩක්ද?"

"දන් සිය සහෝදරිය මවත් උගන්වන්න නවත හැටි. කැමතිද
බ්‍රිතන්යාන් කිව්වා සදාස් නාන කම්බුවට ඇතුළුවීමට බලපත්‍රයක් දෙනවා
කියලා"

තරුණිය වඩාත් විශ්මය පසු කරමින් අලෙක්සන්ඩර් දෙස බලන්න
මෙසේ කීවා ය.

"ඒ කොහොට්ද නවත්තෝ? කතුල් නැතිව නවත්ව පුළුවන්ද
අන් යන්න.....! සිහිපත් එනවා මට සිතන වෙන්ත."

මේ අතර කාමරයකින් එළියට පැමිණි මේජර් ස්ට්‍රැට්ෆෝඩ් තම
සහයා බිදා වැළඳ ගත්තේ ය.

"සීතා අපි කතා කර ගත්තු විධියට ජෝන්ස් ලයිකනවා මම
කාමරයට එවන්න." යැයි ස්ට්‍රැට්ෆෝඩ් තරුණියට කීවේ ය.

එකම රෝහලක බොහෝ කාලයක් එකට ප්‍රතිකාර ලැබූ අය හැ
වු විට සහෝදරවරුන් මෙන් හැසිරෙති. ස්ට්‍රැට්ෆෝඩ් දුටු අලෙක්සන්ඩර්
සතුටු වුණේ දෙදෙනා අවුරුදු කීපයක් හමුනොවුවාක් මෙනි. තම ඇඳි
බෑගය කාමරයට ගෙනවා ගත් ස්ට්‍රැට්ෆෝඩ් සුබාගාරයේ හැම දෙනෙකුට
හඳුනා ගත්තේය. බොහෝ අය ස්ට්‍රැට්ෆෝඩ් හඳුනා ගත්ත.

රාත්‍රී ආහාරයෙන් පසු ඉක්මනින්ම ඇඳ මත වැතිර ගත් අලෙක්සන්ඩර්
සිසිල් ආහාරාන්යන්ගේ පුදු පහසු ලබමින් නිදා ගත්තේ ය.

එදා රැ මහුව අරුම පුදුම, බිය ජනක සිහින පෙනේ. නිල්වත්
 සද මහ වනය මහු වටා දලක් මෙන් විහිද ඇත. දල ඉරාගෙන
 නමා නොතැනැදිලි අනතුරකට මුහුණ පා ඇති බව වටහා ගත්
 කේසරී දඩ ලෙස සටන් කළේය. හිම ගොඩක එරුණු දෙසා ගෙවා
 මුව නරම් ශක්තියක් මහුව නොමැති විය. දන් මහු ඉදිරියේ වනයක්
 වූ පෙස් නොවූවෙක්. අහස් නියමු ආසනයේ වාඩි වී සිටියේ මිනිසුන්
 මු පුරාය. අහස් යානය ද අරුම පුදුම පියාපත් රහිත යානයකි. පුරා
 කේසරීව අහස් වතා සිනාසී යානය පැදවීය. කුඩා බිළිඳකු වටා
 ගාත් මෙන් අලෙක්සේසි දැකට ගත් මිහයිල් සීයා මහු තලවමින්
 යෑ කිය. 'කමක් නැහැ, උණු වතුර නාමු! එකකොට හොඳ සතිපයක්
 වේ. එහෙම නේද?' උණුවතුර නාවනු වෙනුවට සීයා මහු හිම ගොඩකට
 දැමීමේය. අලෙක්සේසි නැගිටීමට උත්සාහ කළද සීයා මහු වැරෙන්
 ලා ගත්තේය. හිම ගොඩෙහි එරුණු මහුව පා එසවීමට පවා බැර
 නැත. එය හිම ගොඩක් නොව වලසෙකි. වලසා අලෙක්සේසියෙන්
 ර මත නැග මහු ගෙල මිඳිකුවේය. අහස් නියමුවන් රැගත් බස් රට
 යක් මහු අසලින් ගියද මවුහු මහු නොදුටහ. නියමුවන් වෙත යාමට,
 නව අඩ ගැසීමට, සංඥා කිරීමට මහුව වුවමනා වුවද කළ නොහැකි
 වූයේ අරුත කැනැස්සුවද හඩ සිට නොවේ. කමාගේ බෙල්ල වලස්
 රහසට හසුව සිහි නැතිව යන සැටින්, හදවත නවතින සැටින් මහුව
 ක. මහු අවසාන වරට වැයවක් දරය...

කැලඹුණු ගතියකින් යුතුව අලෙක්සේසි අවදි විය. නිහඬතාව රජ
 විය. ස්වරූපිකොට සෙමින් ගොරවමින් නිදයි. අවතාරයක් වැනි සඳ
 කාමරයට වැටී ඇත. බිය ජනක දවස් නැවත මහු වෙත පැමිණියේ
 වී නමා සිහි නොකළ ඒ දවස් නැවත නමා වෙත පැමිණ ඇත.
 මහිඳා සිටින විට ඒ ගැන සිහි කළද එය පුරුහතා කතාවකට සමාන
 සිසිල් ප්‍රණීත සුළං පහරක් වනය පියගෙන, සඳ එළියෙන් පිරි
 රය තුළට වැදිණි. වරෙක පහත් හඩක් ද තවත් වරෙක උස් හඩක්
 ඇසිණි.

ඉන් මත වාඩි වූ අලෙක්සේසි පයින් තුරුවල ගස්තලය හඬට
 ඒ ක්ෂණය. අප්‍රියජනක සිහින සිහිත් එව්වා දුටු අලෙක්සේසි තැවත
 රහස ද ගැන සිතන්නට විය. පුරාතන රජු විසි අටක් තැවති
 රහස් තම යුතු ය. මේ දින කිහිප තුළදී මහු රජුන් අහස් යානා
 රහස් සිහිනට, අවන් වීමට තීරණය කර ගත යුතුය. කැනිකම්

අතරයකු ලෙස සිටුව අනුකූලයා නොව වාඩි වීමට ආයතනයක් ලෙස
ගැනීමේ තත්ත්වය දක්වා සිටු තතක වැටෙන ඇත. නියම මිනිසකු වීම
සටහන් දිනා ගැනීමට ඇති කාලය දින වසි අටක් පමණකි.

කාමරය තුළට පිවිස ඇති සඳුරේ අවතාරයක් වැනිය
සටහන්වනාට නොවමින් සැපයේ නිදයි. අලෙස්සේයි ඇද මත වාඩි
නොවීම වනායාම් කිරීමේ සැලැස්මක් පිහිටි ඇත්දේය. උග්ද හවස වනායාම්
කිරීම, ඇවිදීම, දිවීම, කකුල්වල මස් පිටු ගස්නීමක් කිරීම සඳහා වාඩි
වනායාම් කිරීම. මේ හැටුමට වඩා ඔහු පින් ගන්නේ තම දෙපා ගස්නීමට
කිරීමේ ඉතාම නොදු ප්‍රමාදයක් වන නැටුම් ඉගෙනීම ගැනයි. සිතා හම
කතා කරන විට සිහුව එම අදහස ඇතිවිය.

සිහු ඇගෙන් නැටුම් ඉගෙන ගැනීමට ඉටු ගත්තේ ය.

3

අගෝස්තු මාසයේ නිසල දහවල් කාලයක නැම දෙයක්ම හිරු
රැස් නිසා රන් වී දිලියමින් තිබිණ. හේමන්තය වැඩි ඇත නොවේ ය
යන පාඨ හැඟීම් පැතිර යන සලකුණු ඇති ඒ දවස කුඩා බැද්දක් අතරින්
බලා ගිය දිය පාරක් අසල අතස් නියමුවන් කිසි දෙයක් හිරුරැස්
නාමින් සිටියහ.

සූර්ය තාපය නිසා විඩාපත් ඔවුහු නිහඬව වැතිර ගත් වන ම
සිටියහ. විඩාපත් නොවන බුර්තස්සාන් පවා නිහඬව හෙමින් සුවය
දෙන තම කකුලේ තුවාලය මත රන් වූ වැලි වත් කරමින් සිටියේය.
ඔවුන් වැතිර සිටින නැත අනව වැඩුණු හේසල් පඳුරු නිසා කිසි
වතුට නොපෙනේ. එහෙත් පඳුරු වලට මුවා වූ ඔවුන්ට දිය පාරට උඩත
ඇති අඩි පාර සහිත තණ බිස්ස පෙනේ. තම තුවාලයට සාත්තු කරමින්
වී බුර්තස්සාන් හිස ඔසවා බලන්නේ සුදුම් සහගත දර්ශනයක් දිවිය.

රියේ සුඛාගාරයට පැමිණි අතස් නියමුවා පිණිස කලිසමකින්
ර කරන්නට වලින් සැරසී ග. ඉවුරට ආවේ ය. වට පිට බලා කිසිවෙකු
ඇති බව දනගත් ඔහු වැළමිටිවලින් දෙපැත්ත තද කර ගනිමින් උඩ
නිමිත් දුටන්නට විය. මීටර දෙසියයක් පමණ දුටු ගිය ඔහු ගමන්
රන්නට විය. හඬි දමු ඔහුගේ සිරුර පුරා දහඩිය ගලා ගියේය. විඩා

[illegible]

ಶ್ರೀ ಶಿವನು ಎದೆಹಲೆ ಮಾರಯ್ಯನಿಗೆ, ಕಿವಿಯನಿಗೆ, ಆ ಮುರೆಯನಿಗೆ

එදි කිරමින් සිටි ස්වරූපයෙන්, ඇස් ඇර දිවන මිනිසා ලෙස
මුළු ලෝකයේම කැමතින් බලාපොරොත්තු විය.

"ඒයාහා කඩුල් දෙකම නැත. මිය යෑමින්ම මොරු කඩුල්
සමඟ, ඒයාහා එකම බලාපොරොත්තුව ආපොතින් ප්‍රකාරයෙන්
සමඟින් පදවිනි."

තිදිතිරළින් සිටි ලලසයෝ සිසිල් දියෙන් පාමුණු ලැබූ කංචක
 යුග්මයක් සිසිල්වීන් එකවර කතා කළහ. පසුරු හැටියකට පා පමණින්
 යුග්මයක් වේ. අතක් නියමුවාගේ පාද හැකි බව පිළිගත්තා. පා
 තුළින් ප්‍රහාරය යාපාමින් පැදවීම විනිශ්චයයි. නොගැසූ පිරිස කතාකළ
 වේ. ඇතිලි දෙකක් හැකිවීම, ස්නායු ප්‍රතිචක්‍රය, සම්පූර්ණ
 විය යුතු වන රෝග ආදී සුළු කරුණු නිසා අතක් යාපා පෙරළෙන්නේ අත
 කරන සැටි පිළිගත් විස්තර කළහ. යුද්ධ කාලයේදී පවා අතක් යාපා
 සිදුවීන් සොබාව හා යාප්වීම ගතවිය අතින් අතිකුත් යුද්ධ පෙරළෙන්නේ
 පෙරළීමට වඩා උසස් විය යුතුය. පා හැකිවීමට ප්‍රහාරය අතක් යාපාමින්
 අති සංකීර්ණ යන්ත්‍රයක් ක්‍රියා කරවිය නොහැකි බව අවසානයේදී පිළිගත්
 වේ. කළහ.

ආයුර්වේද භෞත උදෙසා කිරීමට අදාළව පිළිගැනීමේදී එහි
මිනිසාගේ ස්වභාවය අතින් අධිකාරීත්වයක් ඇති බව පැහැදිලි වේ.

‘සමුදායයා යාලුව එකලකා අලුව අලු වෙතියෙන්. නැතිනම් එකා
අලු පුරුණයක්’ යැයි පුරිතත්යයන් ස්වරූපයට පිවිස.

දෙපා හැනිවි වුළු ප්‍රහාරක අතේ ගෙනා පැරැවිණි
 පාසලාත්තුවෙන් වහාම සරත්තෙත් සුඛානන්දන් හිටින මර
 තෙමින් පැතිර යාමය. එදින දහවල් ආහාරයක් පසු කෑම දෙපත්

දැන් අපට ජීවිතයේ සමහර පැවිලිද කැපවීමක් හෝ අපහේ වැඩක්.

ඒ පියවු කොන්දේසි සිත් රසවත් පිළිගන්නා. ජීවිතයේ රස්
පැවිලි බලාත් සකස් කර ගත් ජීවන සහ ජීවිතේ පාද කැපවීමට සමත්
වූ ජීවන සම්ප්‍රදාය වාදක කැපවීමට සමත් වූ ජීවන සම්ප්‍රදාය වාදක
පැවිලි හා අනිකුත් පැවිලි පැවිලිව ගොස් වාදකයා කරන
කාර්යය විය. කාලය අනුව හා කැපවීමේ අවස්ථාව පුරා වූ පැවි
ලිකාවක් නිවීමයි. දන් සිත් දැරීමේ අවිද්‍යා කාර්යයයි. පැවිලි ප-පව
වූ පැවිලි පාද කොට කැපවීම වල කැපවීම වලට සහිත පැවිලි කැපවීම
වූ ඒ කැපවීම වෙනස්වත් රසා මේවා පැවිලිත්, කාලය අනුව පැවිලිත්
අප ජීවිතේ කැපවීම පවරනු ලබන දැනුම කැපවීමක් වේ.

අවස්ථාවේ පියවු අවිද්‍යාවේ පැවිලි ප-පව කැපවීම. අවිද්‍යා පැවි
ලිකාවේ වූ සිත් කිසිවක් පුරුදු විය. කාලය කිසිවක් පැවිලි වීමටත් ව
ෙනස් කැපවීම. විවිධ පැවිලි වල රස, කාල, වීදි පැවිලි ප-පව වූ
කැපවීම මෙන් පිළි විය. පියවු පැවිලි කිසිවක් කිසිවක් පුරුදු වන
අවස්ථාවේ පැවිලි පැවිලි වලට වර්ග වශයෙන් පැවිලිවත්, දැනුම අනුව
කැපවීමේ පියවුරු ලියාපිටි. මේ පැවිලි පැවිලි කිසිවක් කිසිවක්
කැපවීම වලින් පැවිලි කැපවීම පුරා වීදි පැවිලි ප-පව වූ පැවිලි
කැපවීම පියවුරු දැනුම පැවිලි පැවිලි පැවිලි කිසිවක් කැපවීම වලින්
වූ පැවිලි පැවිලි කිසිවක් කැපවීම පැවිලි පැවිලි කිසිවක් කැපවීම
කැපවීම පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි

පැවිලි පැවිලිවත් පැවිලි වරක් සිත් පැවිලි කැපවීම පැවිලිවත්
පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි

"පැවිලි පැවිලිවත් පැවිලි" යනු සිත් පැවිලි කැපවීම පැවිලි
පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි
පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි

"පැවිලි පැවිලිවත් පැවිලි" යනු සිත් පැවිලි කැපවීම පැවිලි
පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි පැවිලි

සීතා කාර්යාලයේ වැඩ අවසන් කොට එළියට ගිහින ම ඇත්ත
 කොටයා ඇ බලාපොරොත්තුවෙන් සිටියේ ය. ඇ කියමන අර්ථවත්
 වන්නේ කුසට අතදී ආහාර කොට, මග්ග පමන ගිහිනාන ගාලාවට ගියා.
 අලෙක්ෂයෙහි වෙලාවකින් ගාලාවට පුටු මෙය අස්කොට තැටුම් ගෙණා සිටි
 පිළියෙළ කළේ ය. වෙබ්ස් පෙතිස් ස්වභාව ගෙණා වූ මෙයට ද ගිහිනා
 මා කළේ ය. සීතා අවුත් තැටුමක් නවන කැටි පෙතිවා දුන්නා ය. ඇ
 නම කුඩා පාදයක් වෙගයෙන් තබන්නී, සුන්දර තැටුමක් තැටුවා ය. ඇත්
 බැඳී තබාමවා ගත් අලෙක්ෂයෙහි ඇගේ තැටුම ගෙණ ගිහින උවමනාවකින්
 බලා සිටි, ඇගේ අත් අනුව පා තබමින් තැටුවේ ය.

"එකයි-දෙකයි-තුනයි, පමට හැරෙන්න. එකයි-දෙකයි-තුනයි
දකුණට හැරෙන්න! වටයක් කරකැවෙන්න. එකයි- දෙකයි- තුනයි.....
එක්ව නව්වු...."

දෙපා හැකියාව නැවුම් උගැන්වීම් ඇගේ සිත් ගත්තා වී හැකිය. කළෙලම් හැහැනි, කර් හිසකත් ඇති, උපහාසාත්මක ඇත් ඇති තරුණයා ඇගේ සිත් ගත්තා විය හැකිය. කෙසේ වුවද, ඒ තම බිරිඳු කාලය ඔහුට නැවුම් උගැන්වීම් සඳහා යෙද වූයේ සතුටකිනි.

හවස් වනවිට ගත අද්දර තාන ස්ථානයද, වෙහෙර බෝගල් ක්‍රීඩා පිටිය හා ගරඳකි ක්‍රීඩා පිටියද හිස් වූ විට හැම දෙනෙක්ම පැටුම් පිටියට ගියහ. අලෙක්සැන්ඩ්‍රි හැම පැටුම්පත්ම දක්ෂ ලෙස පැටුළුවිය. ඔහුට ඒ කාන්තාවන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම ගැන භූරුවරිය නිතර කනගාටු වූවාය. බයානස නමැති රුසියානු සංගීත තානාවගේ වාදනය අනුව පෝර්ටු කංතකම් වූහ. අලෙක්සැන්ඩ්‍රි තම මිතුරිය ගමන 'ග්ලිසේඩ්' 'ස්මියා' ආදී අපරිමි මූලික පැටුම් ඇතුළු සියලු පැටුම් නටමින් කාලය අනුව හා තනතුරු වෙනුවෙන් විස්මය පත් කළේ ය. තම දස්කම් නිසා පැහැදුණු ඔහු කෙරෙහි විය. ඔහුගේ දෙනෙක් මුසියෙන් බැබළුණි. හිටපුකැටියෙහි පැටුම් හරිපිටිව යන ඔහු මොනවා කරයිදැයි කිසිවකුට සිතා ගැනීමට පවා බැරිය.

ලේන්ද්‍රවත් විනාමින්, මද සිතා පාමින් කැපුම් ගලින් පිට වී යා
මග්‍ර අව අදුර සහිත ලැද්දට ආ වූ කැටියේම බේරුනාව පිට සිරිමට වත්
සුදුසුම ලැබිය. වැට අල්ලා ගනිමින්, වැටකමින්, පඩි යොදා පැ බැව් වී

බලයක් පෙන්වයි. ඔළුයා " යැයි එහි ලියා ඇත. ඔහුට සැහැල්ලුවක්
 තිබේ. ඔහු වාඩි වුණු ආලෝකයේ ඇත්තේ පොතකින් කඩා ගත්
 කොටුව ලියන ලද ඒ ලියුම කියවන්නට විය. අකුරු හේළි අතරින් ඔහු
 වැඩි පැල්ලම් කිහිප ඔහුගේ පුද්ගලයට හේතු විය. ඔළුයා හැම වැඩක්ම
 පවිත්‍ර ලෙස කළාය. දන් ආට "කුමක් වද? ලියුම කියවූ පසු කරුණ
 පැහැදිලි විය. ඇ කමිනිගි කම්හල අතහැර ගොස් දන්ට මසක් ගත වී
 ඇත. ඇ දෙනෙකුත් කමිනිගි කරුණියත් සමඟ 'එක්කරා විශාල නගරයක්'
 ආරක්ෂාව සඳහා යුද්ධ වැනති නාශක කපොලු සාදන්නීය. ස්වාලින්ග්‍රාඩයේ
 නම් එහි කොන්කාකඩත් සඳහන් නොවිණි. එහෙත් ඇ එම නගරය ගැන
 කොතරම් වුවමනාවකින් හා සැලකිල්ලකින් ලියුවාද යත්, එම නගරයට
 ඇ කොතරම් ආදරය කළාද යත්, එහි ඉරණම ගැන කොතරම් කැළඹුණා
 ද යත්, එම ලියුමේ සඳහන් නගරය ස්වාලින්ග්‍රාඩය බව පැහැදිලි විය.

නගරාරක්ෂක කටයුතු ගැනත්, තමා දිවිය ගෙවන සැටින්
 විස්තර කළ පසු ඔළුයා ඔහුගේ පැණයට පිළිතුරු ලියුවාය. ඔහුගේ
 පැණය ආට නින්දා කළ බව දන්වූ ඇ එය ලැබුණේ නගරාරක්ෂක
 කපොලු සාදන විටදී බවත්, යුද්ධය නිසා හැම දෙනාගේම ස්නායු කිසි
 ඇති බැවින් ඔහුට සමාව දෙන බවත්, හැකිනම් එවැනි පැණයක් නිසා
 ඇගෙන් කිසි දිනෙක ඔහුට සමාව නොලැබෙන බවත් ඇ ලියුවාය.

'පෙම්වත, පරිත්‍යාග කිරීමට බිය නම් එවැනි ආලයක් සැබෑ
 එකක් නොවේ. " යැයි ඇගේ ලියුමේ සඳහන් විය. "එවැනි ආලයක් තිබේ
 නම් එය ආලයක් නොව බොරුවකි. නගරාරක්ෂක වැඩ වල දවසේ පැය
 විසි හතරේම යෙදෙන අපට මුහුණ දෙරදා ගැනීමට පවා කාල වේලාවක්
 නැත. සුමානායක්ම මා මුහුණ සේදුවේ නැත. දිග කලියම් ඇද අපි වැඩ
 කරමු. මගේ සපත්තු දෙක කැඩී පා ඇතිලි එළියට තෙරා ඇත. තද ඉර
 අවට නිසා හම පිවිටි ගොසිනි. පිටේ හා උරහිස හම ගැළ වී දම්පාටි
 ගැසිලා ය. විඩාපත් වූ, වැරහැලි ඇඳගෙන, මඩ හා කුණු කවරාගෙන
 අවලස්සන වී සිටින මා කුඹ වෙත ආවොත් කුඹ මා එළව
 දමන්නෙහිද? වෝදනා කරන්නෙහිද? දතකාර කොල්ලකු වෙත්ට එක්
 කුඹට මොනවා වුණත් මම කුඹ එතතුරු හැමදාම, නිතරම බලා සිටිමි
 හඬ වැටෙන තුරු ගෙල් භාරන අපි නවාතැන් පොළට ආ විගස
 නින්දට යමු. වැඩ කරන විට මම කුඹ සිහි කරමි. නින්දට ගිය ම
 සිහිගෙන් දකිමි. මා පිටිත්ව සිටින තුරු ඕනෑම දවසක, ඕනෑම
 වේලාවක කුඹට මා වෙත පැමිණිය හැක. මම කුඹ සතමින් කුඹ ගැ
 සිතමින් ජීවත් වෙමි...."

"මේ වෙනස්ද?..... පුර්ව ගැනීමක්ද? හේතුවක්ද? අනාවැකි
ක් කිරීමක්ද? වරක් ඔහුගේ මව එයත් පවසා ඇත. ඔහු ඇට නොපි
සා බෙල් තැරීමේ අසිරි රැකියාව සිටියදෝ අවසන් වූයේ දකුණත ඇත-
ත් ලියා ලැබුණේ කෙසේ ද? යි ඔහු කල්පනා කළේ ය. ඔහු තැරීම
යන් ලියා කියවිය. එවැනි අනාවැකි පල කිරීමත් එහි ඇත. ඔහුගේ
අවසාන ඇ පිළිතුරු සපයා ඇත.

5

සුද්ධ වාර්තාවල ස්වාවිෂ්ටත්වය යන නාමය සඳහන් කොටිය.
එයත් ඇම කෙසේත් ම එම තහරය ගැන සඳහන් කළා. 1942
වසරේදී ස්වාවිෂ්ටත්වය ගැන කැමැතිව පිහිට, වේදනාවෙන් සතා
ගුණ, භාර සටනක යෙදෙමින් සිටි එම තහරය ගැන ඔවුන් සතා සමඟ
සමඟ බෙහෙවින්ම කිව්වු මිනිසකු ගැන සතා කරුණාවෙන් කෙසි.
ආත්මයාට එම තහරය වඩාත් වැදගත් වූයේ නම් සමහරයා එහි
පරණව සඳහා තවත් දස දහස් ගණනක් සමඟ වැඩ කරන බැවින් ඇ
රිස ගැනට කිසිවෙක් නොදනිති. ඔහු ඇට දිනපතාම ලියාම ය. ඇගේ
ලිපිය සුදු පෙරළුණක කැපැල් පෙට්ටියකි. වොල්තා නදිය අසල සංචල්ප
මිනිසුන් ඇති ඒ මාරාන්තික සටන අස්සේ ඔහුගේ ලියුම් ඇට
අවසානි සාහසි නම් කිව හැකිද?

සාමාන්‍ය ලද කුමසක දිම්පත් සේ සුඛාගාරයේ අහස් නියමුවන්
බුද්ධිමත්. නැම දෙකෙක් ම ලදැසනින් නැගිට, ලදැසන සුදු සුළුකමට
සේ දක්න. කම්මැලියෝ පවා ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රය අසලට වී ලක්න.
සේ සටන් ගැන විස්තරත්, ඒවාට සහභාගි වු අහස් නියමුවන් දත් වු
විස්මය ඇසු ඔවුහු මලානික වූහ. මෙවැනි ලඟු සටන් පවතින වොල්තා
නදියට වැඩක් අසල වැසිර ගෙන හිරු රැස් නැමට සිදු වී ඇත්තේ
සමහර පාලනයේ වරදින් යැයි සිතූ නිසාදෝ, ඔවුහු සෙදියන්ට වෙරළතා
නැම පාලනයේ වරදින් යැයි සිතූ නිසාදෝ, රෝගීන් සඳහා වූ දින වර්ෂාව ආසන්න
වූයේ දී. විවේක ගැනීම නික්ම වී ඇති බැවින් වසාම සුදු පෙරළුණට
වූයේ දී. ආත්මයා ඔවුහු එක නඩත් ඉල්ලා සිටියහ.

එවන් වන විට අහස් කඳුදායා විශේෂ කාමීයත් සහතික්
සමහරයාට නො විය. දුර්වල සහිත නොවන් රාජීන් අහස් කඳුදායා
හි ඇති තැරුණු දොස්තරවරු නිසා දෙකෙක් පැතිරියහ. අවසාන
වසරකදී එවන් අහස් කාමී කඳුදායා සුරැකිද්වි දොස්තරයන්

වූ විරෝධතාවක් ය. අතේ නියමුවන් ඔහු පියතුමන් සැලකූ. පසුවද
 ඉන්ද්‍රියයේ නිලධාරියෙක් වූ ඔහු විනයය, රාජ්‍ය ආභාරයෙන් පසු, ඉන්ද්‍රියය
 යුද්ධ පෙරමුණ බලා යාමට කැපිනි. සුවය ලැබූ නියමුවන් පරීක්ෂණය
 කළහ. තවත් බවට නිවැරදිකම කරන ලදී.

* ඉතිහාසයෙහි වඩා වේලාවකින් පිළිවෙලින් අලෙස්සන්
 වෙස්සන්වන පිරිස් පරිදි කාරික ව්‍යායාම කොටස් බැඳීමට වැඩි ප්‍රමාණ
 කළ ය. උදාහරණ ආකාරයකට වාඩි වූ අලෙස්සන්ට පස් රහතු
 වේලක් කරුණකට බැස්සේ ය. ඔහුට ආධාර කිරීමට පැමිණි කරුණක
 බැණ වැඩීම හුණු ලෙසින් ලෙස ස්වරූපයෙන් ඔහුට සිටින, ඔහු
 වෙස්සන් වෙස්සන් පිට වී පියවේ.

වෙනදාටත් වඩා කොටස් ගණනින් වෙස්සන් කළ අලෙස්සන්ට කාරික
 සුළු වී දොර අතුරු ලා පවත්වේ.

වෙනදා කොමිෂන් සභාව කටයුතු කළේය. අතේ නියමුවන්ගේ
 පණතුවල වාසය ප්‍රමාණය ඔහු බලන යන්ත්‍ර, කාය කේතය පොත්
 පිටර, අක්ෂි පරීක්ෂණය සඳහා ලාභයෙන් කොමිෂන් සභාව යන්ත්‍ර
 ගාලාවට ගෙනෙන ලදී. ඉන්ද්‍රියයේ යුද්ධ පෙරමුණ බලා යාමට කැපිනි නම්
 කෙතෙක් ම - සුවිශාලයේ විවේකයක් සැම කෙතෙක් ම එතැනට රැස්
 වෙලා ගැසී සිටියාහ. ඔහු නැති අතේ නියමුවකුටම කොමිෂන් සභාව
 ඉදිරියට පැමිණිය යුතු වේලාවට සටහන් කරමින් විසඳා සිටින බැවින්?
 නියමිත වේලාවට පැමිණෙන ලෙස දන්වා සිටියෙන්, ඔවුහු විසිර පියව
 පසුවැනි අතේ නියමුවා කොමිෂන් සභාව ඉදිරිපිටට පැමිණි පසු ඉන්ද්‍රියයේ
 පෙරමුණට යාම සඳහා අවසර ලබා දෙනු ලබන බවට සටහන්
 කරන පැතිරීණි. වෙනත්ව පසු පොත්පත සටහන් පෑන නැත නම්
 මෙවැනි අවස්ථාවකදී වඩා වඩාත් සිරිස් බලය අවසරය කියවීමේ අවස්ථාව
 නිසි රිසි ඇතිවිය පොහොසිය. සාර්විකාව ඉදිරිපිට කාන්තය මත වාඩි
 වුණු අලෙස්සන්ට බොරු කතුල් දෙන වහමින් කොමිෂන් සභාවෙන්
 පිට වී යන නියමුවන් අතිතා සිතුවට එතැනට වෙස්සන් වෙස්සන් ඉදි.

"ආ පොහොසතද?"

"පෙරමුණට යනවා" කැසී පිටතට ආ අතේ නියමුවා කියා ඉන්
 පරිසරය තද කර තිබිණි.

સામાજિક સંસ્કૃતિ કે સંસ્કૃતિ એક સમ સમયે છે
સમય ૨

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે

સમય

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે
સમય એક સમયે એ સંસ્કૃતિ સમયે સમયે

“ඔබ සත්තකිනම් යනවා” හරි පැහැති ඇඟක් වලින් ඔබ
මුළු අභියෝග කළේ ය.

“කවුණට පිස්සු! දෙපා තැබුව අතේ යානා පදවත් පුරුණද
ඔබ. දෙපා තැබුවට අතේ යානා පදවතවා මයි”

“ඔබ වර අලෙක්සේයි සත්පුත් ලෙස පිළිතුරු දුන්නේය. ඔබ තම
කවුරු දෙක දමා පුඩත්සකිනිත් තමා ගත් ලිපියක් ගෙන වෙදනා
කළේ ය.

“මලක්ක එයා අතේ යානා පැදවුවා කවුලක් තැබුව. මම
යුනි අතේ යානා පදවත්ට කඩුල් දෙකම තැබුවට.”

ලිපිය කියැවූ වෙදනා විස්මයෙන් හා ගෞරවයකින් පුතුව
අත්තේ දෙස බැලීය.

“ඊ වුණට බොහොම අමාරුවෙන් පුරුදු පුහුණු වත්ට ඕන.
ඔබ භූරුද් දහයක් පුහුණු වුණා. බොරු කඩුල් වලින් වැඩ කරන්ට
කත නේට ඕන” යැයි ඔහු මුදු ලෙස පැවසී ය.

මෙතැනදී අලෙක්සේට වෙලාපොරොත්තු රහිත ආධාරයක් ලැබිණි.
මේ වේලාවෙන් හැගී සිටගත් සිනා දැක් එක් කොට ගෙන කතා කළාය.
ඔහු මුහුණ ලජ්ජාවෙන් රන් පැහැගෙන සිටිණි.

“ප්‍රධාන නිලධාරී සහෝදරයා! මෙයා නවත හැටි මිලක්ක. හැබැ
මා දැන පිනිහකුටත් වඩා හොඳට නවතවා. මම කියන්න සම්පූර්ණ
මයි”

“තමනට - කොහොමද? හරිම යනෙක් නෙවැ!” යැයි ඒ වෙදනා
මාමොනිකයින් දෙස දෑයාන්විත බැල්මක් හෙළී ය.

ඒකා ඉදිරියක් කළ අදහස අලෙක්සේ දඩ කොට ඉල්ලා තමන්

හි තැන දත් කිරිණයක් ගන්න එයා. ඔහු සහායදාරීන් අතෙහි
පැවැති තලට, එතෙතාට මුහුල්ව නොසලී ඔට අතේ යානා

ට පුළුවන් බව."

ශාලාවෙන් එළියට යන අලෙක්සේයි කොමිසන් සභාවේ පිහිටි උනන්දුවකින් යුතුව සාකච්ඡා කරන සැටි කණ්ණාඩියෙන් ය.

දවල් ආහාරයට පෙර අලෙක්සේයි සොයා ගිය සීතා පිළිගත්තේ පදුරක් අසල වාඩි වී සිටින සැටි දිවි ය. ඔහු ගිය පදුරේ සාමාජිකයෝ බොහෝ වේලාවක් ඔහු ගැන කතා කළ බවත්, ක්ෂේප් මෙරේස්සෙට් අසමාන පුද්ගලයෙකු බවත්, සැබැවින්ම ඔහුට යානා පැදවීමට හැකි වනු ඇතැයි තමා සිතන බවත් වෙදනා පී සීතා අලෙක්සේයිට කීවාය. රුපියානු ජාතිකයාට හැම දෙයක්ම කළ ය. කොමිසමේ එක් සාමාජිකයෙක් විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කරමින් තිදසුනක් අහස් යානා පැදවීමේ ඉතිහාසයේ නොතිබුණු බව ය. අහස් යානා පැදවීමේ ඉතිහාසය නොදත් බොහෝ දේ මේ යෙදී සෙවියවි ජනතාව විසින් උගන්වනු ඇතැයි ඔහුට පිළිතුරු යන්න වෙදනා පැවසීය.

යුද පෙරමුණට යාමට අවසර ලබා ගත් අහස් නියමුවෝ - ගිනිත් ඔවුහු දෙසියයක් පමණ වූහ. එදින සවස බාල් නැටීමට පටන් ගත් විටාපත් වීම හා වැගිරෙන දහඩිය පිසදමා ගනිමින් එදින සවස නියමුවෝ නැටූහ. මේ අය අතර අකිශ්‍යයින්ම දක්ෂකම් පාමින් අලෙක්සේයි ප්‍රියයෙන් නැටුවේ ය. අලෙක්සේයි සහ ඔහුගේ රක්ත කේශය වත් සිත් ඇද ගනිමින් නැටූහ. එදින ඔවුන් දෙදෙනා තරම් දුටුවන් විතරක් යුවලක් නොවී ය.

නැටුම් නලේ ජනේලයක් අසල වාඩි වී සිසිල් බීර් විදුරුවක් ගිනිත් පිටි මිරිසාලාල්ස්කි වෙදනා, මෙරේස්සෙට් හා ඔහුගේ රක්ත කේශය දෙස ඇසි පිය නොකෙළා බලාකන්විතම සිටියේය. ඔහු වෙදවරයෙකි. මෙයින් හොඳ, ඔහු යුද්ධ කළදාවේ වෙදවරයෙකි. සැබෑ හා බොහෝ දුල්වල වෙනස ඔහු ඉතා හොඳින් දන සිටියේය.

එකක් දන් ගත්තිමත්, කලෙකදු අහස් නියමුවා දෙයක් නිසාත් ස්වර්ණ දුරුවරයා දෙයක් නිසා පිටින ඔහුට මේ නැම දෙයක ම එකම යානාවේ බලයක් ඇතැයි සිතීය. අවසානයේදී අත් පොත්තක් මුද්ධාරියාට කඩුළු රුපියානු ජන නැටුම දක්න ලදා නැටූ අලෙක්සේයි

අපගේ අත්පිටි ගසමින් ලබා පතිමින් වේගයෙන් සරසාමින් බලා
 යන විස්මය පත් කළේ ය. නැවුම් අවසානයේදී ඔහු මරණවේගයෙන්
 යන කළේය. අලංකාරයකින් නිසව්ව සිටියද ඔහුගේ දඩ බැල්ම වෙදනායෙන්
 මුහුණ දෙලා සිටියේය.

"දැන් ඔහෙට තේරෙනව් ඇති. ඔහෙට එක වරම දුර පෙරවුණාට
 900 900 බලයක් නැති බව. ඔම ශිල්පීන් පුහුණු කරන අංශයට
 එක්කරුවක් කරන්නම්. අපේ අදහස් දැන්වෙන ලිපියක් ලියන්නම්.
 අපේ පුහුණුවකින් පසු ඔහෙට සුළු වත් වේව් නැවත අහස් යානා
 900 900. කොටින් කියනොත් මගේ වන්දය ඔහෙට පක්ෂව පාවිච්චි
 වේව්" යැයි මිරොවොල්ස්කි පැවසීය.

මිරොවොල්ස්කි, තවත් දක්ෂ සැත්කම් දොස්තරක වන සුඩාතාර
දුකක සමඟ නැටුම් හලින් පිට විය. දෙදෙනාම අලෙක්සේයි නිසා
අල් පිටියහ. දැඩි අධිජයානයකින් කටයුතු කළ හොත් සෞඛ්‍යවේ රට
ප්‍රියාව තොකළ හැකි දෙයක් නැතැයි, නින්දට පෙර දුම්බොමින්
සුවිණ කළ දෙදෙනාගේ මනස විය.

නැවුම් හල සංගීතයෙන් පිරී ඇත. බාල් නැවුම් තවන පෝඩු
 අනුව පා තබති. නාන කාමරයට ගිය අලෙක්සැන්ඩ් නාන බාල්දිය
 වතුරෙන් පුරවා තම කකුල් අහ එහි එවුවේ ය. බොහෝ වේලාවක්
 එයගේ නැවුම් නිසා ඇති වූ වේදනාව ඔහු සිහිසන් නැති කරවීමට
 වේදනා විස. දෙකොල් සපා ගනිමින් ඔහු තම කකුල් අහ රත්
 කරන කුඩාල සිසිල් පලයට ඔබා ගෙන සුසුම් ලැවීය.

6

සිව්දර් පාන්දර ඔස් රථ කීපයක් සුබාගාර හෙට්ටුවෙන් පිට විය.

බිස් රියක පාසුවරුවේ වාඩි වී සිටි මේජර් ස්ට්‍රිච්කෝව් කඩායමේ
 ගෙවූ ගෙවූ ගෙන මොස්කව් අවට පිරි තරඹමින් මද පිනා පැවේ
 තමා සංචාරයෙහි යෙදෙන මේ සෙබලා යුද පෙරමුණ බලා යන්නේ
 බිස් ජිනියකි. යුද පෙරමුණ ඔහුට තම ගෙදර මෙහි. මේ වර ඔහු
 තමාගේ අතස් යානා සේනාංකයට ඔහු ගියද, ඔහුට එය ද තම ගෙදර

මෙහි, අලෙක්ෂයෙහි නිහඬව කල්පනාකාරීව සිටියේය. අපිරු කාලය ඉදිරියටය. ඉදිරියේ ඇති විය හැකි බාධාවන් මැඩ නැති සිටීමට ඔහු සමත් වෙතිද?

මොස්කව් පැමිණි විගසම රූ නවාතැන ගැන පවා නොතකා ඔහු තම සුභද අනුශ්‍රාහකයා වන මිරොවාල්ස්කි සොයා ගියේය. මිරොවාල්ස්කි හදිසියෙන්ම යුද කටයුත්තක් සඳහා පිට පළාතකට ගිය බවත්, ඔහු ඉක්මනින් ආපසු නොඑන බවත් ඔහුට දන ගන්නට ලැබීය. පළමුවැනි ප්‍රයත්නය අවාසනාවක් විය. සාමාන්‍ය නිකි රිකි අනුව වාර්තාව බාර දෙන ලෙස අලෙක්ෂයෙහිට දන්වන ලදිත්, ඔහු ජනේලය අසල පඩියට නැගුරු වී එය ලියා බාර දුන්නේය. වාර්තාව කාරගත් නිලධාරියා මිටී ය. ඔහුගේ දෙතෙත් විඩාපත් බවක් පළ කළේ ය. දවස් දෙකකින් පිළිතුරු සපයන බවට ඔහු සොරොන්දු විය. අලෙක්ෂයෙහි ඉක්මන් කරන ලෙස ඔහුගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. කන්නලව් කළේ ය. අවසානයේදී තර්ජනය කළේය. එතෙක් එය එල රහිත විය. තම සිහිත් දැන් පසුව මත තබා ගත් නිලධාරියා නිකිය අනුව ක්‍රියා කරනවා මිය, ඉන් පිටතින් ක්‍රියා නොකළ හැකි බව පැහැදිලි කළේ ය. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔහුට සම් වාර්තාව ගැන සිරණය ඉක්මන් කරවීමට බලයක් නැතුවා විය යුතුය. අලෙක්ෂයෙහි එතැනින් පිට වූයේ නොසතුටකිනි.

අත්යුධා වැඩ කරන රෝහලට අලෙක්ෂයෙහි ටෙලිෆෝන් කළේ ය. ඇ යම්කිසි වැඩක යෙදී සිටින බව අත්යුධාගේ කට තඩින් දනුණද ඔහු ටෙලිෆෝන් කිරීම නිසා ඇ බෙහෙවින් සතුටු වූවා ය. දවස් කීපයකට ඇගේ ගෙදර නවාතැන් ඉල්ලා සිටි අලෙක්ෂයෙහි නිසා ඇ වඩාත් සතුටු වූවා, තමා මේ දිනවල රෝහල් නේවාසිකාගාරයේ නැවතී සිටින බැවින් ගෙය පාවිච්චි කිරීමේ සම්පූර්ණ නිදහස ඔහු සතු බව දන්වා සිටියා ය.

සුබාගාරය දවස් පහකට සෑහෙන වියලි ආහාර සලාකයක් හැරි අහස් නියමුවකුටම දී ඇත. අලෙක්ෂයෙහි තම ආහාර සලාකයක් රැගෙන මහ ගොඩනැගිලි මත ඇති අත්යුධාගේ සුළු ගෙය යොයා ගියේය. නවාතැන සහ ආහාර ගැන ප්‍රශ්නයක් නැත. පිළිතුරු බලා සිටිය යුතුය.

තම වාර්තාවට පිළිතුරු ලබා ගැනීමට කාර්යාලයට යාමට පෙර අලෙක්ෂයෙහි පැටිය මත වැකිර දැස් ඇරඹෙන කල්පනා කරන්නට විය. මුළු රැයම පාහේ නොනිදා පහත් කළ අලෙක්ෂයෙහි උදෙන් ම නැගිට, රූ මුළු කපා මුණ සෝදා, පළමුවෙන්ම කාර්යාලයට ඇතුළු වී, තම

කාමය විකල්පය භාරව ඇති මේජර මහ ආචාර්ය. මේජර මහ
කාමයාත් මෙන් බොහෝ වෙලාවක් කඩදාසි, ලිපිගොනු අවුස්සමින්
සිටි අයුරු මේජර මහාචාර්යවරයාට බැලීමෙන් කොට ලිපි ගොනු වලට අ-ක
සියලු බොහෝ වෙලාවක් විස්තර කොට, අසුනෙන් නැගිට සිට වී
ගෙත්තේ සිත් නොගත්තේය. දන් මහු අලෙක්සේසියේ කෝපයට ලක්
වී ඇත. අවසානයේදී නැවත පැමිණි මේජරයා දින දර්ශනයේ කොළයක්
පරවා අලෙක්සේසිය දෙස බැලීය.

"අලෙක්සේසිය මොන වැඩකටද ආවේ?" මහු අත්මාවම්බරයෙන්
දූවින් නාරණය කැක මේජරයා විස්තර කළ පසු, මහු ලේකම්වරයා ලවා
ගෙත්තේ මෙරේස්සෙවියේ පෞද්ගලික ලිපි ගොනුව ගෙන්වා ගෙන
ඇත. "පැත්තමින් දෙසා කඩා දමලාය." යන වැඩිය කියූ පසු මේජර
මහත් වෙලා සිටගෙන සිටී අලෙක්සේසියට වාඩි වෙත ලෙස පුටුවක්
සෙවීය. නැවත මහුගේ පෞද්ගලික ලිපි ගොනුවේ අවසාන සිට දක්වා
සිටු මේජර අලෙක්සේසියෙන් පුස්තක කළේය.

"තමුසෙ ඉල්ලා හිටින්නේ මොකක්ද?"

"ප්‍රහාරක අහස් යානා සේනාංකයට පත්වීමක්."

මේජර පුටු ඇන්දට හේන්තු වී, තමා ඉදිරිපිට සිටින අලෙක්සේසිය
අස විස්මයෙන් බලා නැවත වරක් වාඩි වෙත ලෙස කියමින් පුටුවක්
සෙවී ය. මේජරගේ ඇස් බැලී තෙල් පෙරෙන තළල දක්වා ඉහළ ගොස්
යයි.

"තමුසෙට අහස් යානා පදවිත්ට බැහැ නෙවි?"

"මම පුළුවනි. මම අහස්යානා පදවින්නවා." යැයි කී අලෙක්සේසිය
විට අහසයා පාසලකට යවන්නැ" යි මහ හඬින් කිය. අසල මේසවල
බැහිර පෙදෙමින් සිටි අනෙකුත් නිලධාරීහු හිස් සිසවමින් මේ තලෙලය
මෙන් කැන දඩි පලස ඉල්ලා සිටින්නේ මොනවාදැයි අවබෝධ කර
ගැනීමට මෙන් බැලූහ.

"මේ අහසව. කඩුල් නැතිව කොහොමද කිය වැඩේ කරන්නෝ?
කඩුල් නැතිව... කඩුල් නැතිව අහස කියන්නවද. කඩුල් නැතිව අහසට

දෙන්නෝ?" මෙසේ ඇසූ මේජර් තමා ඉදිරිපිට සිටින්නේ පිස්සෙක්කු ද
යැක සිටින්නේ බැලීය.

අලෙක්සේයිගේ කෝපාන්විත මුහුණ හා අනුකම්පා සහගත බැස
දෙස බැලූ මේජර් වඩාත් මුදු ලෙස කතා කිරීමට වැයම් කළේ ය.

"මිට ඉස්සෙල්ලා අහල හැකුවට මිට පස්සෙ අහව්" යැයි
අලෙක්සේයි පිළිතුරු දුන්නේ ය. පළමුවැනි ලෝක යුද්ධයේදී කකුලක්
නැති මිනිසෙක් අහස්යානා පැදවීම පිළිබඳ පුවත පළවූ ලිපිය මේ වූ
දිනු මේජර්ට දුන්නේ ය.

සෙල මේජර්ට වැඩ කරමින් සිටි නිලධාරීන් තම වැඩ ද නවත්වා
සාකච්ඡාවට යවන දුන්න. එක් නිලධාරියෙක් තම අසුනෙන් නැගිට
මේජර් වෙත විත් ගිනි පෙට්ටියක් ඉල්ලන ගමන් අලෙක්සේයි දෙස බැලීය.
මේජර් ඔහු දුන් ලිපිය කියැවී ය.

"මේක අපට ලියවිල්ලක් හැටියට ගණන් ගන්නට බැහැ. පෙට්
වෙනම නීති රීති තියෙනවා. අහස් යානා හමුදාවට නුසුදුසු අය ගැන
විස්තර එහි තියෙනවා. කකුල් දෙක නැති අය ගැන නොවෙයි. ඇඟිලි
දෙකක් කැඩී මුත්තු අයට පවා අහස් යානාවක් පැදවීමට අවසර දීමට මට
බලයක් නැහැ. මේ ලිපිය ආපහු ගන්න. මේක ඔප්පු කිරීමක් නොවේ.
මට කළුසෙසෙ අනාව ගැන කෝරුම් ගන්නට පුළුවනි...." යැයි මේජර් කීවේ
ය.

තව මොහොතකින් අලෙක්සේයි මේජර්ගේ මුණට ළඟ ඇති තීන්ත
කඩුවෙන් ගසනු ඇතැයි යන හැඟීම ඔහුට ඇති වුවද, ඔහු එය යටත්
කර ගනිමින්, "මේ ලියවිල්ල ගැන මොනවද කියන්නෝ?" යැයි ඇසීය.

පළමුවැනි ලෝකයේ වෙදවරයා විසින් දෙන ලද ලියුම මේසය
පිහිටි තැන ඉඳි. මේජර් සැක සිතින් ලියුම කියැවීය. එය නියම සහතිකයකි.
සෙස් යානා හමුදාවේ ස්පර්ශ විශ්ලේෂණයක් විසින් අත්සන් කළ බව ඇති
මේ ලියවිල්ල වෙද, කොමිසන් සභාවේ මුද්‍රාව සහිත විය. එය කියවූ පසි
මේජර් සැක වඩාත් ආධාරශීලී වී කතා කරන්නට විය. ඔහු ඉදිරියේ
සිටින්නේ පිස්සෙක්කු නොවේ. මේ කරුණය ආත්ම විශ්වාසයක් මෙන් යානා
පැදවීමට ඉඩ ගත් එකකි. කකුල් නැති ජොහු එකරම් ගරු වෙමින්
කොහොත් පවා රැස්වෙමින් ගමන් වී ඇත.

ට අනුකම්පා කළ නිසා ඔහු පරීක්ෂණ කොමිෂමක් ඉදිරියට ගෙන

ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, උපදෙස් දීම, අනුකම්පා කිරීම, උපහාස කිරීම
නිසා අලෙක්සේයි කෝප නොවීය. ඔහු තම හැඟීම් මැඩ ගැනීමට
ත් විය. ඔහු යමක් ඉල්ලා සිටින්නකු කතා කළ යුතු යැයි උගත්තේය.
ම දවසකදී නිලධාරීන් දෙකුත් දෙනෙකු ප්‍රතික්ෂේප කළද ඔහු
පොරොත්තු පුත් නොකර ගත්තේ ය. පයක් නැති අහස් නියමුවාගේ
ක්‍රියාව ගැන ලිපිය හා වේදනාගේ සහතිකය හැම කාර්යාලයකම
ධාරීන්ට පෙන්වීමත් නැවත ඒවා නවා යාක්කුවේ දමා ගැනීමත් නිසා
නැළුනෙන් තෙල් කඩදාසියකින් අලවා අළුත් වැඩියා කිරීමට ඔහුට
විය.

7

මෙරේස්සෙව් කොමිෂන් පරීක්ෂණයට පළමුවෙන්ම කැඳවන ලදී.
කණේ මඩුල්ලේ මුලසුන හොබවන ලද්දේ මිරොවොල්ස්කි වේදනා
විනි. ඔහු අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව් වහාම හඳුනා ගෙන නැගිට ඔහුට
දී ආචාර කිරීමට ඉදිරියට ගියේය.

"මොකද? ගන්න නැතිද? ඔව් කරුණයා නමුසෙගෙ තත්ත්වය
ද නැහැ. නීතිය නමුසෙට විරුද්ධව තියෙනවා. කොහොමද නීතියට
වින් පනින්නෙ?" යැයි ඇසූ වේදනා අනුකම්පාව පළ කළේ ය.

ඔහු පරීක්ෂා නොකළ වේදනා ඔහුගේ පෞද්ගලික ලිපි ගොනුව
ක කොළයක රතු පැත්තලකින් මෙසේ ලියුවේ ය. "පරීක්ෂණය සඳහා
මස් යානා අහසාස පාසලට ගැනීමට සිදුසු බව කොමිෂන් සභාව
රණය කළාය." අවසර පත ද රැගත් අලෙක්සේයි කොමිෂන් සභා
ලාවෙන් පිට විය. ඔහු පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රධාන සෙනෙට්‍රියා වෙත
මට අවසර ඉල්ලා සිටි තමුදු ඔහුට අවසර නොදෙන ලදී. අලෙක්සේයි
ත්වයට පත් වී කෑ ගැනීමට ඉඩ තිබුණද, සෙනෙට්‍රියාගේ පෞද්ගලික
ක්‍රමවේදයට හැරුණත් කපිතන් කාරුණික පුද්ගලයෙක් වූයෙන්, ඔහුගේ
ත්වය සන්සිද්ධිය. අලෙක්සේයි කියන පරිදි 'රැකවල් දුකයින්' ඔහු
තාර්ස්ට්‍රව් ද, එන් කර උඩු රවුලකින් ගෙඹි කපිතන් ඔහුගේ පින්
ත්වය. අලෙක්සේයි කපිතන්ට තම මෑත පිටින කතාව කියවීය. ඔහුගේ

කතාව කියා තවමත් තිබේ බෙදාහැරීමට පුළුවන. මෙය කතා
කරුවා කවීමත් තම බෙදාහැරීමත් කතාකරුට දී තිබිය යුතුය. මෙය
මෙ කවීමත් කවියා ලිවීමකදී තමන් බෙදාහැරීමට දීමට තමන් තමා
කතාව කවීම දුන්නේ ය. මෙය කවීමකදී තමා කවීමත් කවීම
කවීමකදී ද කවීමත් කවීම කවීම ය.

"කවීම, කවීම මේ කවීම" යන මතය බෙදාහැරීමට තමා
කවීම කවීම ය. "මේ මෙය කවීමට කවීම බෙදාහැරීම මෙය
කවීම බෙදාහැරීම"

කවීමකදී කවීමකදී කවීම කවීම මේ කවීමට තමා දී
මෙ කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම
කවීමකදී කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

"මේ කවීම කවීමකදී කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

"කවීම, කවීම කවීම කවීම කවීම" යන මතය බෙදාහැරීමට තමා
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

"කවීම, කවීම කවීම කවීම කවීම" යන මතය බෙදාහැරීමට තමා
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

"මේ කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම" යන මතය බෙදාහැරීමට තමා
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම
කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම කවීම

ඔහු බොහෝ වේලාවක් යන තුරු නොපැමිණියේ ය. සෙනටියාගේ කාමරයෙන් පිට වූ හඬ හා කතා නිසා අලෙක්සේයි ගේ හදවත සැරසෙයි. වේගයෙන් දුවන මොටෝ රියකින් එංගු සහිත පාරක නියාක් ගමන් ඔහුගේ හිස වේදනාවෙන් පෙළිණී.

කපිතන් තැන සෙනටියාගේ කාර්යාලයෙන් පිට වූයේ මද සිතාපොත්තිකයකි.

"තමුසෙ අහස් යානා පදවනවාට සෙනටියා කැමති නැහැ. ඒ වුණට තමුසෙට අහස් තොටු පොළ වලට උපකරණ සැපයීමේ අංශයේ සේවයට මාරු කළා. පඩිත් ආහාර සලාකයක් අඩු නොකර. ඇහුණද අඩු නොකර...." යැයි කපිතන් කීය.

"උපකරණ සපයන අංශයේ සේවය කරන්න මම ලැහැස්ති නැහැ මම පඩි ගැන, ආහාර ගැන සොයන මිනිසෙක් නෙවි. මම අහස් නියමුවෙක්. මට යුද්ධ පෙරමුණට ගිහින් සටන් කරන්න ඕන! ඇයි තමුසෙලාට මාව තේරුම් ගත්ට බැරී? මෙයටත් වඩා පැහැදිලිව මට කියන්න බැහැ."

කපිතන් මේ වර වඩාත් සුදුම විය. වෙන කෙනෙකුට මෙවැනි වාසියක් කළොත් ඒ මිනිසා සන්නෝයෙන් නටාවි... මේ මිනිසා මහ සුදුම සෙනෙක්! එහෙත් මේ සුදුම මිනිසා කපිතන්ගේ සිත් වඩාත් ඉක්මනින් දිනා ගත්තේ ය. කෙසේ හෝ අලෙක්සේයිට ආධාර කළ යුතු යැයි කපිතන් ඉටා ගත්තේ ය. ඔහුට අමුතු අදහසක් පහළ විය. ඇසක් අඩවත් කර ගත් කපිතන් තම ලොක්කාගේ කාමරය පෙන්වමින් මුමුණු විය.

"අපේ සෙනෙට්තුමාට කළ හැකි හැමදෙයක් ම කළා. ඔබටත් වඩා යම්ක් කිරීමට එයාට බලයක් නැහැ. දෙපා නැතිකමට අහස් යානා පැදවීමට අවසර දෙන්න කියල ඔහු ලියුවොත් ඔහුවත් පිස්සෙකුට ගණන් ගනිවි. තමුසෙ කෙළින්ම යනව මහ සෙනෙට් තුමා වෙතට...." යැයි කපිතන් මහ සෙනෙටියා හමුවීම සඳහා බලපත්‍රයක් ද ලබා දුන්නේ ය.

පැය බාගයකට පසු අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙට් මහ සෙනෙට් කාර්යාලයේ බුමුතුරුණු දිගේ සෙමින් ගමන් කළේ ය. ඔහු මිට පෙර ඒ ගැන කල්පනා නොකළේ ඇයි? මෙතරම් දවස් කාලය නාස්ති නොකර

මේ අවස්ථාවේ මේ කාර්යාලයට අයත් වූ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

මෙම කාර්යාලයේ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

මේ කාර්යාලයේ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

මෙම කාර්යාලයේ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

මේ කාර්යාලයේ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

මේ කාර්යාලයේ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

මේ කාර්යාලයේ පුද්ගලයින් මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය. මේ සේ කළේය.

තවත් යමක් කිය. කැළඹි සිටි මහ සෙනෙවියා අලෙක්සේයි හොදිට් ය.

"මම ක්‍රෙම්ලිනයට යනවා. තවස නයට අහස් යානාවක් සුදානම් කරන්න ස්ටාලින්ග්‍රාඩ් වලට යන්න. වෙර්ක්නායා පන්රෝමිනායා වලට අහස් යානය පාක් වෙන්න ඕන." මේජරට මෙසේ කී මහ සෙනෙවියා. අත් ඔරලෝසුව දෙස බලා ඉක්මනින් සිටි විය.

එවිලේම අහස් යානාවක් අවශ්‍ය බව ටෙලිෆෝන් මගින් දන් වූ මේජර අලෙක්සේයි ගැන මතක් වී දැක් වූනි ය.

"අවසානාවක හැටි. ඔපි ස්ටාලින්ග්‍රාඩ් යනවා. තමුසෙට නැවත බලා ඉන්න සිදුවෙයි. තවකින්ත නූතක් කියෙනවද?"

හමා ඉදිරියේ පෙනී සිටි මේ අසමාන මිනිසාගේ මුහුණ මොහොතකට පෙර අධිජානනයෙන් පිරී පැවතිය ද දැන් ඔහු බලාපොරොත්තු රහිත ව, විඩාපත්ව සිටින සැටි දුටු මේජර කැන මෙසේ කී ය.

"හමක් නූතූ. අපේ ලොක්කගෙ හැටි මම දන්නවා. ඔහු වුණත් වෙවුනි තීරණයක් ගනිවි."

අලෙක්සේයිගේ ඉල්ලුම් පත අනුව, නිල කඩදාසියක යමක් ලියූ මේජර තැන එය ලියුම් කවරයක බහා, "සේවක මණ්ඩල අංශයේ ප්‍රධාන තැනට" යන වැකිය ලියා අලෙක්සේයි අතට දී ඔහුට සුබ පැකිය.

"තමුසෙගෙ පැතීම හැම අතින්ම සාර්ථක වේවා!" එම ලිපියේ මෙසේ සඳහන් විය. "ලයිනන් අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව්ට නැවත ප්‍රහාරක අහස් යානා පැදවීම සඳහා හැම ආධාරයක්ම සැලකිල්ලක්ම දන් විය යුතුය."

සැයකට පසු, පළමුව අලෙක්සේයිට ආධාර දුන් නාරුචික කපිකන් වරයා අලෙක්සේයිට තම ලොක්කාගේ කාමරයට කැඳවීය. ඔහු, පරතරු සෙනෙවියා තම දිගැති ඇස් බැමි කසුළුවා ගනිමින් ලිපි කියවා අලෙක්සේයි දෙස බැලීය. ඔහුගේ හෙත් විකෘල ය. නිල් පාට දෘශ්‍යගීත ය. හේ විනාශයේ ය.

"මහ සෙනෙවියා ක්‍රෙම්ලිනය තවම ඉක්මන් කාර්යයක් මේ ආකාර

[illegible]

“සෙසු සෙනවියා අලෙක්සේසිගේ අයදුම් පත මත නිල්
පුවරයකින් නොසැකැදිලි ලෙස වෙසේ ලියුවා ය.” අහස් යානා පැදවීම
සහ කරන පාසලට යැවීමට තීරණය කරන ලදී. “අලෙක්සේසි
සියලුම වෙහෙලි අත්වලින් එම ලියුම අල්ලා ගත්තේය. සෙනවියාගේ
දුරු චක්‍රයේ මේසය ලෙස පිටගෙන කියවූ අලෙක්සේසි පඩිපෙළ අසල
කාන්තාවන් පිට වන දොරටුව අසලදී ද, කියැවී ය. දුෂ්ම රටයට
යොමුණු හෙළතම කැටිකත් එම ලියුම කියවා වැස්සද නොනඤා පදික
වැසවී පිටගෙන තව වරක් කියැවී ය. නොසැලකිලිමත් ලෙස ලියා
පෑ රිවින කිපයේ කේරුව, පෘථිවි ගෝලයේ සියලු චිතිසුන් අතුරින්
එක හත ඇත්තේ ඔහු පමණකි.

88

මොස්සව් අසල කුඩා ගුවන් තොටුපළක් සෙල කිබුණු අඟහස
කැරකි ඒ අවස්ථල එක කටයුතු අවසාන විය.

මොස්තර් අයල පිහිටි මේ අභ්‍යාස පාඨලේ ප්‍රධානියා මිටි,
 ඔහු මුහුණක් ඇති ලයිනන් කර්තල් ධුරයක් දරන නිලධාරියෙකි.
 ඔහුගේ නිසා ඔහුගේ ඇස් ඉදිමිලාය. "මොන කෙහෙල්මලකට ද තුන
 කොටසකට? තුන නැතුවට මට ඇති වැඩ හොඳටම ඇති" යි කියන්නාක්
 මොස්තර් ලොක්කා අලෙක්සේයි දෙස බැලීය. ඔහුගේ පක්ෂීම් කඩදාසි
 පාදයන් දෙකට ගත්තේ ය.

මෙම දේශනා නැතැයි කියා මා එළුවා ගනිමි' කැපී ලොස්කායක්
 'මොකැයි වැනි ධුමුර් කොට දෙස හැරී අලොස්කොයි පිළි බ.
 මෙම මාගේ ලොස්කාට එකවර් පෙළිගොත් පෙනිවුණ දෙකක් ඇතිණ.

ඔහු එක රිසිවරයක් කනට තබාගෙන එය ලංහිඳින් කඳ කටගෙන, අතිශය රිසිවරයට කට ලං කොට කැබැඳීය. ඔහු කියවූයේ සෙනටියාගේ ලියූ පමණක් විය යුතුය. සෙනටියාගේ අත්කනට පහළින් ඔහු මෙසේ ලියුවා ය. "තුන් වැනි අභ්‍යාස කණ්ඩායම හාර් පවුමට ලිපිකන් කැබැ කණ්ඩායමට දැනුම් කර ගන්න." ටෙලිෆෝන් දෙකම පහසු කැබු ලොක්ක විඩාපත් ලෙස මෙසේ ඇඳී ය.

"කමුසෙට නිල ඇණුම් බලපත්‍ර කියනවද? ආහාර කුසොත් කියනවද? මා දන්නට කමුසෙ කියනව යන්නෙ මොකක්ද කියලා. ඉස්පිරිතාලෙ හිටිය හන්ද වෙලාවක් නැහැ කියාටි. මම කොහොඳු කමුසෙට කෑම දෙන්නෙ? වහාම අයදුම් පත් ලියනව. වැටුප් ඉල්ලා අයදුම් පතක් ලියනව. නැතිනම් කමුසෙට හාර ගන්නෙ නැහැ."

"හොඳමයි, මම වහාම ලියන්නම්" යැයි අලෙක්සේයි කිවී සතුටකිනි. ඔහු සෘජුව සිට ආචාර කොට, "මට යන්ට අවසරද!" යි ඇසී ය.

"යනට" යැයි කී ලොක්කා අතක් වැනි ය. නැවත ඔහු මත ගසින් කැ ගැසීය. "එයි මේ මොකක්ද?" යි ඔහු අලෙක්සේයිගෙන් අසමින් වැඩිලිය වැඩිලව්ව විසින් කැහි කළ කැරයටිය සෙවණිය. වැඩිලිය වැඩිලව්වගේ නාමි මුල අකුරු සහිත ඒ කැරයටිය ගෙන යාමට අලෙක්සේයිට අවනත වූයේ ඔහු කැළඹුණු බැවිනි. "මේ මොකක්ද? විසිකරල දානව. මේක යුද්ධ කඳවුරක් මිස අභිකුන්ටික කුඩාරමක් නොවේ. උද්‍යානයකුත් නොවේ. බස්කම්, වෙරළ, හැරමිටි, ඉස්මතටම කමර් බොරලික්කම් එල්ලා ගෙන නියමි ආයතනවලට කර බෙල්ල ගෙන යාටි. ඔය නැරඹිටිය මට පත්ව කියන්න එපා. හරිම ජේක්කුවෙක්!" යැයි ලොක්කා බැණ වැදුණේ ය.

"එහෙමයි ලිපිකන් කර්නල් සහෝදරයා!"

තුන්වැනි අභ්‍යාස කණ්ඩායම හාර ලිපිකන් පවුමට ගොස් පළමුවැනි දවසම අලෙක්සේයි ගියේය. මිටි දිගැති අත් සහිත කටක් පිහිකක් වූ පවුමට "T" ලකුණ අසල වැටීන්. උස්කා නැගුනි දා අතක් යාතක පියාහර කරන හැටි බලමින්, එය පදවන්නට එදා වචනයෙන් බැණ වැදුණේ ය.

* එය අතේ යාතක පොට්ටුමය වූයේ නොදන්නා

“එක හරිම පකිස් පෙට්ටියක්.... පිළි මිටියක්... ප්‍රහාරක අහස්
දුටුවේ. මාව රවටත්ට එයාට බැහැ....!”

මෙවේයෙව් සෘජුව සිටගෙන තමා හඳුන්වා දුන්නද අතක් ගස්සා
නවුමව් අහසට අතක් යොමු කරමින් කෑ ගැසීය.

“පේනවද? ප්‍රහාරක අහස් නැවියගෙ නැට්! ගුවනේ කර්ජකයා!”
මේ අත පා වෙනවා.”

ගුරුවරයා අලෙක්සේයිගේ සිත් ගත්තේ ය. සිතින් හා කයින් තම
මුහුටට ආදරය කරන මෙවැනි මිනිසුන්ට අලෙක්සේයි කවදත් ඇළුම්
ක් ය. අක්ෂ හා කාර්ය ගුර නියමුවන්ට ඔවුන් යමක ඇසුරු කිරීම
අසී ය. නියමුවා අහස් යානය පදවන සැට් බලා සිටි නවුමව් ඔහු
මුහුණ කළේ ය. නියමු ගුරු නවුමව් තම නවක සිසු දෙස විනිවිද
නෙළුමක් හෙළි ය.

“මගේ කණ්ඩායමටද? නම කොහොමද? මොන අහස් යානාවද
නැවිය? අහස් යටත් වල යෙදී තියෙනවද? කොපමණ කල් පදවන්නෙ
නව් හිටියද?”

තමාගේ පිළිතුරු නවුමව්ට ඇසිණි අලෙක්සේයිට සිට
කැසී ය. ඔහු නැවත අහස දෙස බලමින් හිරු රැස්වලින් දෙසාත්
ම කරගනිමින්, අතක් මිට මොලවා ගෙන නැවත අහස් නැවියාව
මතුවා විය.

“හේන බලනව් හරිම බර කරන්නෙක්. විසිත්ත කාමරයකට
මේ මී හරකෙක් වගෙ....”

තම උණු පැමිණෙන ලෙසත්, පැමිණි විගෙ පරීක්ෂණය කරන
ම අතයක් පැදවීමට දෙන බවත් නවුමව් අලෙක්සේයිට කීය.

“ඔත් තිබාටු ගන්න. ගමන් මතකයි ඇති කවදත් කැසී කෙරෙද්
මේ මිද්දේ කපුකොට ආහාර දීමට අමතක වෙන්නත් පුළුවනි...” මී
මුහුණ නැවත අහස් යානය පදවන්නාව බැහැ වුණේ ය. “තව
මෙයක් තුළ සිටිම බැහැරකයා. ආහාර යන ප්‍රහාරක නැවියක්

සත්වත්ත!

අලෙක්ෂ්‍යයි විවේක ගැනීමට හොඳියේය. බැටුළියකගේ සැත්කම්
නැත්තා කොපා ගොස් ඔහුට තනියක දුම්කොළ සලාකය දෙන බවට
පාරොන්ද්‍ර වු අලෙක්ෂ්‍යයි තම බොරු කඩුල් අතස් යානයේ පෙඩල්වලට
වී කිරීම සඳහා කොටු සහිත හම් සවි දෙකක් සාදා දෙන ලෙස ඉල්ලා
වියේය. ඔහු නැවත අතස් කොටුවලට වත් සවස් වන තුරුම ගුවන් ගත
හස් යානා හැරී ය.

ඔහුට ඒවා සාමාන්‍ය පියැවීම් නොවීය. ගුරු අතස් නියමුවන්ගේ
රහස්‍යත් සේ එය සැලකූ ඔහු අවසාන හෙස් යානය ගුවන් කොටුවලට
මැදිම පසු එය බැඳ දමීම දක්වා බලා සිටියේය. අලෙක්ෂ්‍යයි ගුවන් සේ
ම යානයක් දෙසම නොබැලීය. ඔහු වඩාත් ප්‍රිය කළේ වටපිටාවට ය.
තස් යානා නගන හඬට ය. රොකට්ටල කඩදායට ය. පැට්ටල් හා කුළු
වදට ය. අතස් යානය හෙට තමාට අසීරු වී විපතක් සිදු වනු ඇත
න හැකිම ඔහුගේ සිතට නොවැදිණි.

උදාසන ගුවන් කොටුවල තිස් වී තිබියදී අලෙක්ෂ්‍යයි පැමිණියේ
ඇත එන්ජිම් රත් කරන හඬ ඇසිණි. ගුවන් කොටුවලින් ගිනි උදුක්
ලික් ගිනි දරා පිට විය. අවර සෙති කරකැවූ මිනැතින්වරු ඒවා නගිත්
මත් සිතා, ඇත් වූහ. උදාසන වැඩ ආරම්භ විය.

"ලැස්සියි!"

"ස්පර්ශය දැනෙනවාද!"

ඔව් දන්නවා!"

මෙතරම් පාන්දරින් ගුවන් කොටුවලට ආවේ මන්දයි කිසිවක්
අලෙක්ෂ්‍යයිගෙන් අසා ඔහුට බැණ වැදුණහ. රොස්ටුවන්ට විහිර කළ
අලෙක්ෂ්‍යයි සිහිත් තමාට මෙසේ කීය. "ස්පර්ශය දැනෙනවා! ස්පර්ශය
දැනෙනවා! ස්පර්ශය දැනෙනවා!" අතස් යානා සෙමින් සෙමින් ගුවන්
තට පිවිසියේය. ඒවායේ අත් අඩු වැනෙන්තට වූයෙන් මිනැතින්වරු
වා දෙකැත්තෙන් ඉල්ලා ගත්හ. මේ වන විට පැමිණි නවුමව් කොටුවේ
වා පිහිටා සිටියාට පරිත්තට වීද යත් දුම්කොළ කාරාමෙන් වැඩි
ත් ඔහුගේ ඇතිලි තුඩුවලින් දුම් පිටවෙන්නාක් මෙන් දැනිණි.

අලෙක්සැන්ඩ් මිලිටරි සැලිසුට් ආචාරයකින් ඔහු පිළිගත්තේය. "ආචාරයද?" යි ඇසූ නවුමඩ්. "ඉස්පෙල්ලා අයට ඉස්පෙල්ලා බෙදනවා. ඔහු බලමු නමුපෙතෙ දස්සකම්" යැයි පැවසීය.

නවුමඩ් තම සිතැති තොටය දෙතුන් වරක් උරන්තට විය. අලෙක්සැන්ඩ් අහස් යානය දෙසට ගියේය. නවුමඩ් පැමිණෙන්නට පෙර බොරු කකුල් දෙක අහස් යානාවේ පැඩල්වලට පවිකළ යුතුය. ඔහු මිනිසෙක් වුවද කුමක් කරන්නද? ඔහු බැණවැදී පරීක්ෂණය සඳහා අහස් යානයක් නොදෙනු ඇත. අලෙක්සැන්ඩ් වැනි වැනි අහස් යානයක් අසවක් දිගේ ගොස් පිටුපස ආසනයට ඇතුළු වූණද, පැඩල්වලට පැඩ්ට අපොහොසත් විය. කැළඹීම හා පුරුදු නැතිකම ඊට හේතු වූණි මලානික මුහුණක් ඇති මැදිවියේ සිටි මිනැනික් අලෙක්සැන්ඩ් අඛණ්ඩව, පුදුමයෙන් මෙසේ සිතීය. "මේ බැල්ලිගෙ පුතා බිලා."

අවසානයේදී අමාරුවෙන් නම බොරු කකුල් දෙක පෙඩල් පුවරුවට කුහරයට ඔබාගත් විට ඔහුට ඉබේටම ආසනයේ ඉන්දවිණි. ඔහු බොරු කකුල් දෙක පැඩල්වලට නබා ගාන්ටු සහිත හම් පට්ටලින් පැඩ් කළේය. හම් පට් අගනා ලෙස සාදා තිබිණ. අලෙක්සැන්ඩ්ට සිය වැඩේ හැදි හිමයානා සහිත සපත්තු සිහිවිය.

නවුමඩ් අලෙක්සැන්ඩ් වාඩි වී සිටි ආසනයට හිස ඔබා විමැසිල්ලෙන් බැලීය.

පුළුසෙ බිලද? හුස්ම පිට කරනව බලන්න."

අලෙක්සැන්ඩ් ප්‍රශ්නය කළ විට එහි මත්තැන් ගඳක් නොතිබුණත්, නවුමඩ් මිනැනික් දෙස නර්ථනාත්මක ලෙස බලා හිස කැසීය.

"ඇහැස්සිද!"

"ඔර්තො!"

"ඔහු, ඔර්තො!"

අහස් යානයේ එන්ජින් කිසි වරක් ගොරවා. පසුව රිද්මානුකූල
හඬ නැගුවේ ය. ප්‍රීති වූ අලෙක්සේයි එක වරම ගැස් ලීවරය ඇරිඳ
එවිටම ගබ්ද නලය දිගේ නවුමව්ගේ රොස් හඬ ඇසිණි.

"චලං කඩේ ගොනා වගේ පනින්න එපා!"

නවුමව් ක්‍රමයෙන් ගැස් ලීවරය විවෘත කරත්ම අහස් යානා
කරමක් උඩ පැන ධාවනය කරන්නට විය. නවුමව් සුක්කානම් අතට ග
විට, ඒ කුඩා අහස් යානය ගුවන් ගත්තේය. හැම අහස් නැව්ගෙකු
පළමුවෙන් පුරුදු වන්නේ මෙවැනි යානාවලිනි.

හැඩයකට තමා ඇති කැඩපතින් නවුමව්ට තම නවක සිසුන්
මුහුණ පෙන්නේ. බොහෝ කලක් අහස් යානා නොපදවන අයගේ මුහුණ
මුහු කී වරක් දක තිබේද? ඔර අහස් නියමුවන්ගේ කෘෂ්ණිමත් සිතාද
රෝහලින් රෝහලට යමින් ප්‍රතිකාර ගත් උනන්දු සහගත අහස් නියමුවන්
ප්‍රබෝධමත් මුහුණු ද මුහු දක ඇත. බරපතළ අනතුරුවලට මුහුණ ප
නියමුවෝ සුවය ලැබූ පසු පළමුවන වරට අහස් යානාවක් පදවන විට
කැළඹෙති. කොල් පපති. ඔවුහු මලාතික වෙති. ගරුසරු නැති නවකයෙකු
පළමුවරට අහස් යානාවක් පදවන විට හැම දෙයක් ම අත පත ගාති
නියමුවන් පුහුණු කරන්නෙකු ලෙස අවුරුදු කීපයක්ම සේවය කර ඇති
නවුමව් තමා සමග වාඩි වී අහස් යානා පදවන අලෙක්සේයිගේ මුහුණ
ඇති ස්වභාවය වැනි යමක් මිට පෙර දක නැත. එසේ වුවද, කඩිටත්
පෙණුමැති ජොෂ් ය ලයිකන් අලෙක්සේයි නවකයෙක් නොවේ.

මුහුණේ මුහුණ රත් පැහැ ගෙන ඇත. දෙකොල් සුදුමැලි ය. එය
බිය නිසා නොවේ. නවුමව්ට තේරුම් ගැනීමට බැරි විත්ත වේගයක
සලකුණකි එය. මොහු කවරෙක්ද? මුහුට කුමක් සිදු වන්නේද? මුහු මත
පැන් බී ඇතැයි මිනැතිත් සිතුවේ කවර හේතුවක් නිසාද? අහස් යානා
නොටුපළේ සිට ගුවන් ගන්නා විට කළු පැහැති මුහුණේ ඇස්වලින් කළු
නැට කඩා වැටුණේ මන්ද? දෙකොසුල් මත වැටුණු කළු කැට පුළු
පහර නිසා වියැලිණි.

මිනිසා මල්මාද කාරයෙක් වන්නට ඕන. පරෙස්සමින් කවරක්
කරන්න ඕන. මොකවා වේද කවිද දන්නෝ! යැයි කල්ලට සිතා යන්න
ය. එහෙත් අලෙක්සේයිගේ මුහුණේ යම්කිසි ලක්ෂණයක් නවුමව්ගේ

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අනෙක් අතට අනෙක් අතට සිටින සැටියක් ද යන්නට අතින්
 දෙවියන් ද නවුමට දෙවියන්.

අපේ ශාසන කොට පිරි පසු පුත් පැය කෝ පැවැති මේ
පවතින් අත් පිරිසිදුකින් උණුසුම් විය. රැක දැකන මේ පුතා පැවැ
විය. අපේපෝති කොටත් පිරිසිදුකින් අති මිනිසු අපේපෝති වැඩි වී යමින්
පවතින් පිරි, ශාසනපුත්තන් අතින් පවතින් පිරි විය. අපේ ශාසන
පුත්තන් මේ අතින් පවතින මාටි පු. අපේපෝතින් පුත්තන් පැවැති
පවතින් මිනිස් පිරිසකුත් පවති. මේ පුතා මිනිස් පුත්තන් පුත්තන් මේ
පැවැතින අති. අපේපෝතින් පුත්තන් පැවැති.

[illegible]

“මම කපුල් කැන” යි හි තවකයා තම පිත් තුළින් මැ පිත්
පැමිණි තැන්තනා කළේ ය.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಪದ್ಧತಿಗಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಎಂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ.

මෙම කතුවේ පැහැදිලි වී ලැබෙන්නේදී පැහැදිලි ලෙස පැවසිය හැකි පිළිතුරු දුන්නේය.

“සතුල් හැඟැබි සියනිනින සොහොන්ද? පමුළෙහි සතුල්වල
රෝගයක් ඇතිද?”

“ସଦ୍‌ଗୁଣ ବ୍ୟକ୍ତି— ଦେବତା ସଦ୍‌ଗୁଣ.”

සමුපරිච්ඡේදි සිසුට්ඨි යනාදි චිත්තවිකල්ප පරිච්ඡේදි වැඩිදුරු කලෙක මිත්තං අපාදං මිත්තං විය. මේ පුද්ගලික පරිච්ඡේදයා මුහුර්ත ඒ සතොති සතොති පාදයකි. සතොති පාදයෙහි සිංහලෙන් සතොසාමිද්දි මුහුර්තයක් යනාදි පාදයකි. මේ දුර්ග ය. දුර්ග මුහුර්ත පාදයකි. සතොති පාදය.

100

சான்றோர் அறிவு வளப்பெற்ற பிறிதொரு உலகம் காண்பதே

10. ප්‍රදේශීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සිංහල ආණ්ඩුවේදී කාර්මික කොමියුනිස්ට් පක්ෂයෙන් ප්‍රචලිත කර ගන්නා ලදී. එම ප්‍රදේශීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පිහිටීම - 1947 පසුගිය, 1948 කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ප්‍රචලිත කර ගන්නා කොමියුනිස්ට්

තැවත අතක් හමුදාවට බැඳී සේවය කිරීමට ඔහු ප්‍රතිඥා දුන්නේ රෝහලේ දී ය. එම අරමුණ වෙත ළඟා වීම සඳහා ඔහු වේදනා විඳිමින්, විඩා නොතකා කටුක දුකටලට හා බලාපොරොත්තු සුන්වීම් වලට මුහුණ දෙමින් දඩ් අදින්නෙක් යුතු වී ක්‍රියා කළේ ය. ඔහුගේ අලුත් ලිපිනයට ලොකු ලියුම් කවරයක් ලැබිණ. රෝහලේ හෙදිය වන ක්ලාව්දියා මිනයිලොව්නා ඔහුට ලියමින් ඔහුගේ දුක් සැපයූ, ඔහුගේ අරමුණ කරා ඔහු කොතෙක් දුර වී ඇතිද ආදී දේ ගැන විමසුවා ය.

"කව් අදහස ඉටු වුණෙද? තැනිද?" යන ප්‍රශ්න ඔහු තමාගෙන් ඇසී ය. එයට පිළිතුරු නොදුන් අලෙක්සේයි නමට ලැබුණු ලියුම් මිටිය පිරික්සී ය. එහි ලියුම් කීපයකි. එකක් මව්ගෙති. අනික මිල්යාගෙති. තෙවැන්න යුද්ධ වැන්නි ලයිකන් ග්වොස්දෙව්ගෙති...

ඔහු විසින් එවන ලද ලියුම් අලෙක්සේයි පළමුවෙන් ම කියැවී ය. මව පුතුගේ දුක හා සැප ගැන මහත් වුවමනාවකින් අසා ඇත. ලියුම් අවසානයේදී ජර්මන් ස්වාලින්ග්‍රාඩයෙන් පන්නා දමූ බව ද ඇ ලියුවාය. ස්වාලින්ග්‍රාඩ් මහ සටනින් පසු මිල්යා දවස් පහක නිවාඩුවක් හා කිරීමට කමිෂිනටලට ආ බවත්, ඇගේ ශාය ජර්මන් බෝම්බවලින් විනාශ වූ නිසා ඇ තමා සමග තැවතුණු බවත් මව පුතුට ලියා දක්වුවා ය. මිල්යා දන් ඉංජිනේරු යුද්ධ හමුදාවේ ලයිකන් යුග්‍යක් දරන බවත්, ස්වාලින්ග්‍රාඩ් මහ සටනේදී කුමාර ලැබූ ඇට උසස් සම්මානයක් පිරිනමා ඇති බවත්, එහි නම තමා හරිතැට් නොදන්නා බවත් දන් වූ මව, මිල්යා ඇගේ නිවාඩු කාලය මුළුල්ලේම නිදා ගත් අතර නොනිදා සිටි කාලයේදී දෙදෙනාම ඔහු ගැන සකා කළ බවත් ලියුවා ය. මවත් මිල්යාත් එකට කාඩ් කුට්ටම මගින් අනාගතය බැලූ අතර නිතරම කලාබර හේරාව උඩින් රූපිත පොරො ආ බැවින් - මෙහි හේරුම අලෙක්සේයි හොඳින් දන සිටියේය-රූපිත පොරො හමු ලේලි වශයෙන් පිළිගැනීමට මව බොහෝ සෙයින් ම සතුටු බවත් මව පුතුට දන් වූවා ය.

මවගේ රාජ්‍ය තන්ත්‍රිකයෙකු වූ ගැන සිතමින් මද සිතා ඇ අලෙක්සේයි "රූපිත පොරො" -මිල්යා එවූ ලියුම් ප්‍රවේශමින් කඩා බැලීය. ලියුම් දින නොවීය. යුද අගල් හා ආරක්ෂක කපොලු කැපීමෙන් පසු ඉතාම දක්ෂ ආ නිත්‍ය ඉංජිනේරු යුද හමුදාවට බඳවා ගත් මව සඳහන් කළ මිල්යා දන් නිලයෙන් ඇ ලයිකන් කොකා බවද ලියුවාය. මිල්යා සේවය කළ හමුදාව මොසොව් කුර්ගාන්හි ආරක්ෂක කපොලු කැපීම එය ස්වාලින්ග්‍රාඩ් සටනේදී ප්‍රසිද්ධියට පත් විය. පසුව ඇ සේවය කළ නේද?

සත් අන්දමින් අහස් යානය පැදවීය. ඔහු ඒ කුඩා අහස් යානයෙන් කාතරම් අසීරු අහසාස යරම් කළේ ද යත් ලයිකන් කර්නල් තැන බෝධ වී ප්‍රශංසා කළේය. පසුව අලෙක්සේයි අහස් යානය ගුවන් තාටුපළට ගොඩ බස්වා, කිලෝමීටර් මණ්ඩලය ඉදිරිපිට පෙනී සිටි විට ඔහුමව්ගේ ප්‍රීතිමත් මුහුණ දුටුවේය. තමා පරීක්ෂණයෙන් සමත් වූ බවට ය සාක්ෂියක් විය.

"තමුසෙ හරිම දක්ෂයෙක්! දේව කරුණාව ලැබූ අහස් නැවියා යන්නෙ තමුසෙ වගෙ උදවියට" යැයි කී ලයිකන් කර්නල් "තමුසෙට රකද අපේ පාසලේ නැවතිල ගුරුවරයකු ලෙස සේවය කරන්ට, ආ?" යැයි ය.

අලෙක්සේයි එම ඉල්ලීම එකඟාලාම ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය.

"සිත්ත මෝඩයෙක් වෙන්න හදනවා, හැම එකකුටම යුද්ධ කරන්න එවිනි. උගන්වන එක ලේසි නැහැ."

ලයිකන් කර්නල් තැනගේ ඇස් අලෙක්සේයි නැඹුරු වී සිටින ගුරුයවිය දෙසට යොමු වීණි. ඔහු කෝපයට පත්ව කැනගසීය.

"ආයෙමක්! මෙඟ දිපත්! නුඹ හැරමිටි අරගෙන සිදාදියෙ ඇවිදින්න හදනවද? නුඹ කොහෙද ඉන්නෙ? මහ පාරෙද?... පැය හතළිස් අටක් හිරබාරයට....! අණට අකීකරු වුණු හන්දා... කවච පාවිච්චි කරන අහස් ගතා ගුරයා..... පැය හතළිස් අටක් හිරබාරෙට... ඇහුණද?"

අලෙක්සේයිගෙන් ගුරුයවිය උදුරා ගත් ලයිකන් කර්නල් තැන ය කැඩිමට සුදානම් විය.

"ලයිකන් කර්නල් සහෝදරය අවසර දෙන්න චාරිකා කරන්න! යාගෙ කතුල් දෙකම නැහැ" යැයි නවුමව් පැවසීය.

ලොක්කාගේ රතු මුහුණ සුදු මැලි විය. දෙකෙක් පිස දා ගනිමින් ඔහු අමාරුවෙන් හුස්ම ගත්තේ ය.

"ඒ කකිකාමද? නුඹ මාව පිස්සෙක් කරන්ට හදනවද? ඒ කතාව කුක්කද?"

1. අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන කරුණක් වන්නේ
 අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන කරුණක් වන්නේ
 අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන කරුණක් වන්නේ
 අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන කරුණක් වන්නේ

എന്നിവിടെ എല്ലാ വർഷവും ഏകദേശം ഒരേപോലെയാണ്.

"ഇ... അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്താൽ എന്ത് സംഭവിക്കും... അറിയാ... അറിയാ..."

අනෙකුත් පාසලින් අලෙස්සෙමින් සිටිනා දිනට ලබා ගත්තේය. අනෙකුත් වඩා අලෙස්සෙමින් දක්ෂතාවය ගැන තීන්ත කියන පාසල් ලබන වන ලයිසන් කල්තල් පැහැදුණේය. 'දක්ෂ, පළපුරුදු, ඇති, සිංහාසනයෙන් හෙබි තියවුවා' ලෙස ලයිසන් කල්තල් අලෙස්සෙමින් සිටින ඔහුට වරින් පසුතිනියක් දුන්නේ ය.

10

මේ කාලය හා එක්වූ කාලය තුළදී ඉලෙක්ට්‍රික් සහ දුරකතනය
සහ ගුවන්ගේ යෙදුමන් ය.

අලෙක්ෂයයි මෙරේස්ගෙවි ඇතුළු තවත් කිහිපදෙනා විසින්
 එවකට තවත් පත්තියක් සෝවියි අතේ ගෙනගත් වූ
 ඒ අදහස පුරුදු විය. එය අංග සම්පූර්ණ පුහුණුවීමක් විය. ප්‍රභාස
 රෝගීන්ගේ ගැහැද, අතිකුත් කොටස් ගැහැද කාර්මික හිල්පය ගැහැද
 කොට ගත්ත. අතේ ගෙනා පැදවීමේ හිල්පය ගැන සාක්ෂිය
 ගත් ඇති අලෙක්ෂයයි මව්කයාට පත් විය. එහි සෝවියන් ඇත්
 එකට කාලය තුළදී, සෝවියි අතේ ගෙනා විද්‍යාව ගොනෝ
 රෝගීන්ගේ වී ඇත. යුද්ධය පටන් ගත් කාලයේදී තවත්තම අතේ
 ගෙනා ගැහැද ගෙනා දත් යළි පැහැදී ඒවා මව්ට පත් වී ඇත.
 පස්කවිසා" ගත පැහැද්ද "මිත්" වර්තවලට අගත් අතේ
 ගැහැද ගෙනා පටන් වලට මිනින ඒවා විය. යුද්ධය පටන් ගත්
 පස්කවිසා අතේ ගෙනා වගකත් නම් කළ ඒවා දත් හිසදීම
 ගෙනා ඇත. යුද්ධය පටන් ගත් පසු සෝවියි අතේ ගෙනා

සමහරුල්ලුන්ගේ මෙන්ම සෑම කාලයක් තුළදී ඉස්කරම් අතස් යානා වූ "යානා" "ලා-ර්" මත පොළොව මත හැම දෙයක් ම සමතලා කරමින් සතුරාගේ හිස මත බෝම්බ වෙඩි උණ්ඩ පෙල් වෙයි, සතුරුවමින් පර්මනුන්ට ම පෙන් වූ - පර්මනුන් විසින් "මාරයා" වශයෙන් නම් කරන ලද- ආසාදනයක් 'ඉල්' යානය ද නිපදවූහ. සටන් වැදී සිටින ජනතාවගේ ප්‍රඥා විසින් නිර්මාණය කරන ලද සංකීර්ණමය අතස් යානා විසින් අතස් සටන් බල කරන ලදී. සටන් බිමේදී අසමසම නිර්භීත කමක්ද, ඉක්මනින් පමායෙන් තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීමද, සටන නියමිත අංශ සම්පූර්ණ කොටසිලාම බෙදීමද, අණ ලැබෙන තුරු නොසිට අවශ්‍ය හා වුවමනා තීරණ ගන්නා සටන් තීර්ම ද, සෝවියට් අතස් නියමුවාගේ යුතුකම විය.

මේ හැම දෙයක්ම අතිශයින්ම සිත් ගන්නා සුලු විය. ප්‍රති ප්‍රත්‍යාගැසීම නොකඩවා කැරැකී. ඉඩ පහසු ඇති පංති කාමරයේ වාඩි වී යුද්ධ විද්‍යාව හදාරන අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් සුදු පෙරවුණට ගොස් සටන සිරීමට ඉඩ නොලැබීම නිසා දුක් විය.

අලෙක්සේයි සමඟ එකම රෝහලක ප්‍රතිකාර ගත් මෙරේස් සටරුවකොව් ද මේ විද්‍යාලේ පුහුණුව ලැබීම ඔහුගේ සතුටට හේතු විය. ඔහුට පැරණි චිකුරත් මෙන් මුණ ගැසුණහ. සටරුවකොව් මේ විද්‍යාලට ආවේ අලෙක්සේයිට සහිත දෙකකට පමණ පසුවය. ඔහු පැමිණි වහාම යුද්ධ කාලයට පවා අසමාන වූ දඩ විනය ගරුකත්වයට කිසිවක් අනිකුත් අතස් නියමුවන් සමඟ කුළුපහ විය. අලෙක්සේයි විත්ත සිඩාවකින් පසුවන බව වටහාගත් සටරුවකොව් රාත්‍රි ආහාරයෙන් පසු ඇඟ සෝදා නිදා ගැනීමට පැරසෙන විට ඔහු හමු වී ඔහු ලියාවෙන් මෙසේ පැවසී ය.

"තරුණයා කණතාවුවෙන්න එයා. මේ යුද්ධය ඉක්මනට ඉවර වෙන්නක් ඇහැ. ඔබ්ලින් දක්වා යා යුතු දුර නොපමණදයි නිසා බලපත්ති අපට යුද්ධ කරන්න ඉඩ ලැබෙව්. ඕන කරම් ඉඩ ලැබෙව්."

ඕන ගානෙහි ඔුද ආහසෙදී මෙරේස්යෙව් හා සටරුවකොව් ලැබුර කණතාවම් අතස් යානා පුද්ගලික ආරම්භ කළහ. ආශ්වා පියාපත් ඇති මාරුවකට සමාන "ලා-ර්" වර්ගයේ අතස් යානය පදවා පුරුද්දක් අලෙක්සේයිට මිහිණි. විකින ඇති බලවැඩලදී ඔවුන් නොවූවෙකුට එන අලෙක්සේයි ඒ අතස්යානය ඔවුන් ගන්නා හැඩදී, හැඩයක පෙරපෙන හැඩදී, ඔවුන් මිලුම් ගන්නා විට එම අතස් යානයේ කඳ ලා තීන් මාඩින්

බැලෙන සැටි ද, දුටුවේය. අහස් යානයට ද, වූ අලෙස්සෙයි එහි
 සොයන් අතහැරින් තදව සෙවින් තවවූ කළේය. ඔහුට එය යන්ත්‍රයක්
 තමා උසස් වර්තයකට අයත් ලක්ෂණ අසතු වෙති. අහස් නියමුවන්
 තෝරාගත් අහස් යානා පැදවීම සඳහා සුදානම් විය. හැම කෙනෙක්ම
 දැන් ගත වීමට පොදුවසිලීමක් වූහ. පළමුව අහස් යානය පදවන්නේ
 නිද්‍ය යන්න තරඟයක් ඇති වුවාක් වෙති. ගුරුවරයා ස්වරූපිකොච්චි
 පළවෙත් නැදවිය. ඔහුගේ දෙනෙත් ප්‍රීතියෙන් බැබළිණි. වුහුණට දහකාර
 වෙස් ආරූච විය. තම පැරවුටය බැලෙන්න නියමු ආසනයට උඩින්
 සුළස් ස්වරූපිකොච්චි වසා ගත්තේ උරුවම් බාලිනි.

"ලා-5" හේ ඇත්පිම් කඩ තගමින් දිව්වේ ය. හිම සහිත
 වළවලයක් ඇති කළ අහස් යානය ගුවන් ගත්තේ ය. ගුවන් පොටුපළව
 ඉහළින් කවාකාර ලෙස පියාසර කළ ස්වරූපිකොච්චි ලස්සන පිහුම්
 සියක් ගැසුවේය. ප්‍රහාරක නියමුවෙක් දන ගත යුතු සරම් අභ්‍යාස
 සියල්ල අගනා ලෙස කළේ ය. පියාපතෙන් පියාපතට ද, උඩු යටිකුරු
 කටද පෙරළෙමින් ඔහු තම දස්කම් පෙන්වී ය. හිටිහැටියේම අතුරුදහන්
 වූ ස්වරූපිකොච්චි ගුවන් පොටුපළේ ගොඩනැගිල්ලට ඉහළින් මතු වී අහස්
 යානාව පැදවීමට නම වාරය එතතුරු බලා සිටි සිසුන්ගේ හිස්වලට
 බැලෙන හොඳුදෙන තරම් ඉහළින් පියාසර කර නැවත අතුරුදහන් වී,
 නියමිත ස්ථානයට ගොඩබසිනු වස් දක්ෂ ලෙස නම අහස් යානය
 වෙනගුවිය. දුටුවන් බලා සිටියදී අගනා ක්‍රීඩාවකින් ජය ගත් දහකාර
 සොල්දතු සේ සිනහවෙමින්, ප්‍රීතියෙමින්, ප්‍රමෝදයෙන් යුතුව ස්වරූපිකොච්චි
 අහස් යානයෙන් එළියට දාවේ ය.

"යානාවක් හෙවි, විනාවක්, දෙවියම්ප ඇත්ත විනාවක්!" යැයි
 ඔහු කීවේ, ඔහුගේ පාහසික බව නිසා ඔහුට දෙස් පැවරු ගුරුවරයාගේ
 කොටට බාධා කරමිනි. 'වයිකොවස්කිගේ' භංගිත වාදනයක් පවා වාදනය
 කළ හැකි" යැයි කී මේජර් ස්වරූපිකොච්චි තම ශක්තිමත් දෑත් වලින්
 අලෙස්සෙයි වැළඳ ගනිමින් මෙසේ පැවසීය. "පිවිතය හරිම අගෙයි.
 අලෙස්සෙයි! දෙවියම්ප ඇත්ත!"

අහස් යානය සැබැවින් අපුරුය. හැම කෙනෙක්ම එය වැනන.
 අලෙස්සෙයි වාරය පැමිණි විට ඔහු තම පටි දෙකින් නම බොරු කකුල්
 ගසා පැදී පුරුවට සවිකොට අහසට නැග්නේ ය. දෙසා නැති වූවට
 ඔහු අසතු වෙල්ල කිරීම ලෙසෙයි භාර්යාගේ හොඳින් බැවින් ප්‍රවේශම්
 වූ දුතු වට ඔහු වටහා ගත්තේය. අහස් යානය සමග සම්පූර්ණ
 වූ දුතු වට ඔහු වටහා ගත්තේය.

සබ්බකම්ම ආදී වූ විට ලැබෙන සතුට මේ වට ඔහුට නොලැබිණි. අහස් යානයේ යන්ත්‍රවලට පාදවල ස්පර්ශය පමණක් නොව අත්වල වෙහෙරුම පවා දැනිණි. ඒ අනුව අහස් යානය සිය හැසිරීම ගුවනේ වාර්තා කළේ ය. එය සැබැවින්ම විශ්වාසයට නොගත්තේය. නමුත් ජීවිතයේ පළමුවන වරට දෙසා නැතිවීමේ සාමූහික අලෙක්ෂයෙහිට දැනිණි. කෘත්‍රිම පාද කොන්රම් ඉස්තරම් ලෙස යාදා තිබුණද ඒවා සැබෑ පා මෙන් සංගම්ගීලී නොවී ය.

අහස් යානය ලෙහෙසියෙන් හා නම්‍යතාවයෙන් ගුවන් ගත්තේ ය. අලෙක්ෂයෙහිගේ හැම ක්‍රියාවක්ම සැනෙකින් පිළිබිඹු කළේ ය. එහෙත් ඔහු අහස් යානයට බිය විය. කවාකාර ලෙස අහස් යානය හරවන විට තම බොරු කකුල් පමාවන සැටි අලෙක්ෂයෙහිට දැනිණි. එසේ පමාවීම නිසා අහස් යානයේ එන්ජිම ගැස්සී මාරක අනතුරකට මුණ පෑමට ඉඩ ඇති බව ඔහු දනී. නමුත් නොතකා අසතුට පමාන බව අලෙක්ෂයෙහිට හැඟිණි. ඔහු බියතුල්ලෙන් නොවීය. ඔහු අහස් යානයට නැංගේ පැරවුටය ගැන ද නොතකමිනි. නමුත් අතින් සිදුවිය හැකි අනිශ්චය සුළු වැරද්ද පවා ඔහුට ප්‍රහාරක නියමුවකු වීමට බාධා කරනු ඇත. නමුත් අනිශ්චයත්ම කැමති වෘත්තියෙන් ඇත් වීමට තමාට සිදුවෙතිනි යන බියක් ඔහු තුළ උපතී. චුම්බකවත් වඩා ප්‍රවේසම් සහිත වීම නිසා නියමිත තැනට ගොඩ බැසීමට පවා අලෙක්ෂයෙහිට බැරී විය. ඔහුගේ බොරු කකුල්වල පමාවීම නිසා අහස් යානය හිමට ගොඩබට පසු කීප වරක්ම ගැස්සිණ.

නිහඬව, බුම්මාගෙන අලෙක්ෂයෙහි අහස් යානයෙන් එළියටු ආවේය. සිසු නියමුවෝද, ගුරුවරයාද තමන්ගේ සැබෑ හැඟීම් සඟවා ගනිමින් ඔහුට ප්‍රශංසා කළහ. එහෙත් මේ ඉව්වා සහගත ක්‍රියාව නිසා ඔහු වඩාත් රෝස් විය. මාර්තු මාසයේ දී ඔහුගේ අහස් යානය කඩා වැටුණු විට ඔහු මුහුණ පෑ බේදවාටකයට සමාන හානියකට දන් ඔහු මුහුණ පෑවේය. දවල් ආහාරය හා රාත්‍රී ආහාරය ගැනීමට ඔහු හෝස්න ශාලාවට නොපැමිණිණි. අභ්‍යාස විදුහලේ නිකි උල්ලංඝනය කරමින් හෙතෙම වෘත්ත පිටින්ම ඇඳ මත වැසිරගෙන, කොට්ටය බදාගෙන සිටියේය. ඔහුගේ දුක දන්නා සේවයෙහි යෙදී සිටි සිසු නියමුවාද අතිකුත් ගුවන්සේනා නිලධාරීහුද ඔහුට දොස් නොපැවරූහ. ස්ථිරවීමකට පැමිණ තම මිතුරා වශයෙන් කතා කිරීමට උත්සාහ ගත් නමුදු ඔහුට පිළිතුරු නොලැබුණේත් ඔහු නිස වනමින් සිටි වී ගියේය.

ස්ථිරවීමකට පසු අලෙක්ෂයෙහි වෙත පැමිණියේ අභ්‍යාස විදුහලේ දේශපාලන නිලධාරී කැන්සල් ලයිනන් කල්නල් කපුස්සින් ය. හේ මව්

මේ අවස්ථාවේදී සමාන උපාය යුගලක් ඇද පිරිසිඳු ගෙදර
මේ ගොඩනැගිය. ඔහුගේ නිල ඇඳුම සොබාව රජයට සමාන විය.
සත් දත්ත. පදනම මත සුද්ධයට සහභාගි වීම ගැන ඔහු කළ
සියලුම නිසා, පිළිගත් සිත් ආධාරයෙන් පිරිසිඳු, නිලධාරියෙකු ගැන
ගැන කිසිවක් සැලකිලි නොදක්වුනි. පිරිසිඳු නිලධාරියෙක් වන ඔහු
සත් යානා ගැන කිසිවක් නොදන්නෙකිසි පිළිගත් සිතුනි. අලෙක්සැන්ඩ්
සත් යානා ගැන සැලකිලි නොදක්වමින් කාමරය පිරිසිඳු බැඳුනු සත්කාරය
වි ඇල්ලා රොස් වී කැනුණි.

“මෙතන දුමිනිවෙ මොන යකාද? දුමි මිමට වරක් කාමර කියනවා.
සත් දත්ත සහෝදරය මේකෙන් හේරුම මොකක්ද?”

“මම දුමි නොබොන කෙනෙක්” යැයි අලෙක්සැන්ඩ් පිළිතුරු දුන්නේ
දුමිනි ගනියිනි.

“ඇයි කවුයෝ ඇද මත දිගාවෙලා දන්නෙ? නිසිය දන්නේ නැද්ද?
ඔබගේ උසස් කෙනෙක් එන විට ඇයි නැගිටිවෙ නැත්තෙ...? නැගිටිනවා”
දුමි කපුස්කින් පැවසීය.

එය අපේ කිරීමක් නොව, ආචාරයයි ලෙස පැවසීමකි. මෙරේස්සාව
සම සෘජුව නැගිට සිටියේය.

“දන්න හරි සොස්ට් ලයිනන් සහෝදරය. දන් වාඩි වෙනවා. මේ
කඩවත් කතා කරමු” යැයි කපුස්කින් කීවේ ය.

“මොනවා ගැනද?”

“කවුයෝ ගැන, අපි එළියට යමු. මෙතන දුමිනිම කහනම්. මම දුමි
කිව්න මින.”

පිළිගත් කණ්ණාඩි එළියකින් ආලෝක කර ඇති සොබාවට
මේ නිල් පැහැති විදුලි බුබුළු සහිත එහි කවුළුවක් අතට පිළිගත් පිරිසිඳු
කපුස්කින් කම දුමිකොට පයිප්පය ගෙන උන්නට විය. පයිප්පය
ගැන වරකදීම දුමිකොට ඇවිලෙන පිස්සන් ඔහුගේ සිතට
පැමිණිවිණි විය.

"තමුසෙකෙ ගුරුවරයට අවවාද කිරීමට මා බලාපොරොත්තු වෙනවා"

"මොනවටද?"

"විදුහල් අණදෙන නිලධාරී මණ්ඩලයේ අවසරය නැතිව තමුසෙට අහස් යානය පැදවීමට ඉඩ දුන්න හන්දා.... ඇයි තමුසෙ මා දිනා ඩිනොමි බලන්නෝ? ඇත්තටම තමුසෙ එක්ක මීට ඉස්සෙල්ල මා කතා නොකළට මටත් දොස් පවරන්න ඕන. මට ඒකට වෙලාවක් තිබුණේ නැහැ. හමුත් මා කලින් හිතාගෙන හිටියා.... කමත් නැහැ... මෙරේස්යෙව් මා කියන දේ අහනව. තමුසෙට අහස් යානා පැදවීම සෙල්ලමක් නොවෙයි. ඔව්... තමුසෙකෙ ගුරුවරයට සැරෙන් කතා කරන්න අදහස් කරන්නේ ඒ හන්ද...."

අලෙක්සේයි නිහඬ විය. තමා ලහ සිටගෙන දුම් පයිප්පයක් උරත මේ මිනිසා කවරෙක්ද? ඔහු නැතුවට බෙල්ලේ වැළලා ගැනීමට තරම් අවොරු තත්ත්වයක් ඇතිව තිබෙන මේ වෙලාවේ ඔහු මේතනට ආවේ ඇයි. ඔහුට වුවමනා වොනවාද?....

මහත් අවොරුවෙන් අලෙක්සේයි තව හැගිම් මැඩ ගත්තේ ය. තමා මෙල්ල කර ගත්තේ ය. මාස කීපයක් තිස්සේ විදි දුන් විසින් හදිසි තීරණයන් නොගැනීමට අලෙක්සේයිට උගන්වන ලදී. අලෙක්සේයි විසින් පැබෑ මිනිසකු ලෙස හඳුන්වනු ලැබූ දේහපාලන කොමිසාරි වරබයොව් හා කපුස්කින් අතර එක්කරා සමානතාවයක් ඇති බව ඔහුට පෙනිණ. ඔහුගේ දුම්කොළ පයිප්පයේ මද ගින්න නැවත ආලෝක වෙත්ම, ඔහුගේ ලොකු කාසය ද, බුද්ධිමත් දෙනෙත් ද පෙනී, නැවත ඇදිර පැතිරීය.

"ඇහෙනවාද, මෙරේස්යෙව් මා කැමති නැහැ තමුසෙට බොරු ප්‍රශංසා කරන්න. එහෙත් කොහොම වුණත් දනට මුළු ලෝකෙම දෙසා හැති අහස් නියමුවකුට ඉන්නෙ තමුසෙ විතරයි. ඔව් එකම මිනිසා" ඔහු තම දුම්කොළ පයිප්පයේ නළය ගලවා එහි සිදුර පිරික්සීම පිණිස කතා මැදිරි පහන් ආලෝකයට ලා කළේය. පසුව හිස වතමින් කපුස්කින් මෙසේ පැවසීය, "ප්‍රහාරක අහස් යානා කවුදාවට නැවත බැදී සෙවිය කිරීමේ ආකාර ගැන කොහිම මම දන් කියන්නෙ. එය ආත්ම විශ්‍යයන්ම වර සිද්ධාත්. ඒ වුණට එහි විශේෂයක් නැහැ. හැම කෙනෙක් ම කවිට දිය හැකි හැකි දෙයක්ම ජයග්‍රහණය කරනා දෙන වෙලාවක්

බලනවිනෝ මගේ පයිප්පෙ මොනවද තිරවේලා...!"

කපුස්සින් නැවත තම දුම්කොළ පයිප්පෙ බටය සුද්ද කරන්න
මුහු එම කාර්යයෙහි සම්පූර්ණයෙන්ම යෙදී සිටින බව පෙනිණි.
පිටි අලෙක්සේයි කපුස්සින් මොනවා කියති දැයි නොඉවසිල්ලෙන්
සිටියේය.

තම දුම්කොළ පයිප්පෙ බටය සුද්ද කිරීම නොනවත්වා කරගෙන
අතරම කපුස්සින් තම කතාව තියා අලෙක්සේයි තුළ ඇතිවිය හැකි
මුතු නොසලකා මෙසේ පැවසීය.

"මෙය පොත්ට ලිව්නත් අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව්ගේ පෞද්ගලික
ණයක් නොවේ. තමුසෙගෙ දෙපා නැතුවම තමුසෙට පුළුවන් වූණ.
ද හරිම සනීපය ඇති සියයකින් එක්කෙනෙකුටවත් බැරි දෙයක් වන
රක අහස් යානා පැදවීම ඉගෙන ගැනීමට. තමුසෙ නිකම් සෝවියට්
වැසියෙක් නොවේ. විශාල පරීක්ෂකයෙක්. ඔන්න දන් මම කාරණාව
ඇදීම් කරන, කැනට ආවා. මෙතනින් නවතියි කියල සිතුවද?... තමුසෙට
මානා අහස් නියමුවකුට මෙන් සලකන්න අපට අයිතියක් නැහැ.
නම් කිරීමට යුතුකමක් නැහැ. තේරුණාද! තමුසෙ ඉතාම වැදගත්
ක්ෂණයක් කරන්නෙ. අපේ යුතුකම තමුසෙට උදව් කිරීමයි. මොන
යෙ උදව්ද වුවමනා කියන එක තමුසෙගෙ කාර්යයි. අපට කියනව
මුසෙට ඔන මොන විධියෙ උදව්ද?"

නැවත තම පයිප්පයට දුම්කොළ පුරවාගෙන මුහු දුම් උරන්නට
ය. කපුස්සින් දුමක් උරන විට මද ගින්න ආලෝකයක් ඇති කරයි.
විට අඳුර බිඳ ගෙන මුහුගේ මුහුණ පැහැදිලිව පෙනිණි.

අභ්‍යාස විදුහලේ ප්‍රධානාධාරීය තැන සමග කතාකොට අලෙක්සේයි
මෙරේස්සෙව්ගේ අභ්‍යාස වැඩ පිළිවෙළ සහ පියාභින කාල වේලාව දිගු
කිරීමට කටයුතු කරන බව පැවසූ කපුස්සින්, සිය අභ්‍යාස වැඩ පිළිවෙළ
අලෙක්සේයි විසින්ම සාදාගත යුතු යැයි දන්වීය.

"ඒ වගෙ වැඩවලට පැවරල් කෙල් කොතරම් වියදම් වෙව්ද?" යි
මෙරේස්සෙව් සිත් නොගන්නා සුළු පෙනුමක් ඇති මේ මිටි සුද්ගලයා
ඔහුගේ සැක දුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියා කළ යැයි සිතමින් සුදුම් විය.

'පැට්ටරල් හෙල් බොහොම වටිනා දෙයක් නමා. ඇත්ත වශයෙන්
මෙය යුද්දේ ඇති වෙලාවක. පෙට්ටරල් මනින්නේ ගැලොම් ගණනිනි
බව පෙට්ටරල් වලට වඩා වටිනා දේ තියෙනවා' යැයි කී කපුස්තින්
පත්තු අඩියකට දුම්කොළ පයිප්පය ගසමින් දුම්කොළ හිස් කළේ

විලහ දවසේ සිට අලෙක්සේයි විශේෂ වැඩ පිළිවෙළක් අනු
වේන්නට පටන් ගත්තේය. බොරු කතුල් ඇඳ ගෙන ගමන් කිරීමට
ම හා දිවීමට පුරුදු වුණාක් මෙන් ම දඩ් අදිටනකින් යුතුව පුරු
රම්භ කළේ ය. එපමණක් නොව ඔහු තුළ මහත් ආස්වාදයක්
විය. මුළු මහත් පියාසැරියම විශ්ලේෂණය කොට එහි එක් එක්
භා කොටස බැගින් වෙන් කොට හැදෑරීම ද හැම ආග වලනයක
ද වීම ද අලෙක්සේයි තම වැඩ පිළිවෙළට ඇතුළු කළේ ය. තරුණ
ඉබේටම වාගේ කළ දෙයක් දන් ඔහු හැදෑරීය. නුවණින් සොයා
පළපුරුද්දෙන් කළ දෙය විග්‍රහ කොට බලා ඉගෙන ගත්තේය.
යානයක් පැදවීමේදී ඇතිවන සියලු සන්තතිය ඉතා හොඳින්
නා කොට එහි හැම කොටසකටම අවශ්‍ය පැදවීම් හා ඒවා ලි
වලින් කරන සැටි කිප වරක්ම පුරුදු විය.

එය කිව නොහැකි කරම් අසිරු කාර්යයක් විය. ආරම්භයේදී
නොදැනෙන කරම් සුළු විය. අහස් යානය පදවන හැම වාරයකදී
ඔහුට වඩ වඩාත් කිකරු වන සැටි දැනිණි.

"අහෝ! කොහොමද ආචාර්ය තුමනි!" යැයි දවසක් ද කපුස්තින්
අලෙක්සේයිගෙන් ප්‍රශ්න කළේ ය.

වැඩ සාර්ථක බව හඳුන්වමින් ඔහු තම දකුණතේ මාපට ඇතිල්ල
ය. ඔහු අතිශයෝක්තියෙන් තම ප්‍රතිඵල වැනුවේ නැත. ප්‍රතිඵල
නොවුණද ස්ථිර ලෙසම බාධා මැඩ ඉදිරියට යන බව පෙනෙන්නට
වේගයෙන් දුවන අකිකරු අසතු පිට යන විටදී මෙන් අපහසු
ත් හා අස්ථිර ගතියක් අහස් යානය පදවන විට අලෙක්සේයිට
නුගේ ඔහුගේ විශේෂ පුහුණුවීම් නිසා ය. අසරුවාව කිකරු වන
මෙන් හැම වාරයකදීම අහස් යානය වඩ වඩාත් අලෙක්සේයිට
විය. ප්‍රහාරක අහස් නියමුවකුට කිබිය යුතු හැම දේකමක්ම ලබා
ට කොමන් ඔහු සමත් විය.

අලෙක්සැන්ඩ්‍රස් මෙරේස්ගෙව් අහස් යානය පැදවීම පදනා ගොනා
 වුවත් යෙදවිය. අහස් යානයක් හැම විලකයක්ම දක ගැනීම පත්,
 රු කඩුල්ලට සම හා ලෝහය විසිවිද හඟිනු වස් ඔහු දඩ ආකාර
 යුක්තින් යුතුව ක්‍රියා කළේ ය. සමහර විට තමාට අහස් යානය
 වන සැටියක් දනුණද, ඔහු කිසියම් අහසයක් කළ විගත අහස්
 යානය තමාට අකීකරු වන සැටි වටහා ගත්තේය. මෙසේ ඒවායින්
 යසයක් කළ විට අහස් යානය තමාට මෙල්ල ගොවීම ගැන
 සැටි හා පසුතැවිල්ලට පත් අලෙක්සැන්ඩ්‍රස් නැවත තම මුල් වැඩ
 වෙළ අනුව පුහුණු වීම නැවත ඇරඹීය.

මාර්තු මාසයේදී එක් දවසක තදින් හිම වැටිණි. අතර ඇදීර්
 ගුවන් කොටුවොළ හිමෙන් පිරිණි. අලෙක්සැන්ඩ්‍රස් තම ප්‍රහාරක යානය
 ගුවන් ගත විය. දඩ කුණාටුවකට හසු වූ අහස් යානය නිකර,
 හිම මගෙහි යෙදවීමට ඔහුට සිදුවිය. හිම කුණාටුවට එදින
 පටන්දී අලෙක්සැන්ඩ්‍රස්ට තම අහස් යානය මෙල්ල කොට එය ගත
 විය. එදින නැවත ගුවන් කොටුවලට හැරී එන විට අහස් යානය
 වට සම්පූර්ණයෙන්ම කීකරු වන සැටියක් දැනිණි. එකක් ඔහු එය
 ගොත කළේ ය. එවැනි හැඟීම් නිසා කීපවරක්ම ඔහුගේ මලාප්තාප්ත
 විය. ඔහු තම වාසනාව විශ්වාස කිරීමට එකවරම ඉදිරිපත් කොටුවේ
 ගේතුව නිසාය.

ඔහු ගැඹුරට කිඳා බැස දකුණට හැරවීය. අහස් යානය අතුරුම
 විය. ඇදීර් දවස ආලෝකමත් වූ පැවියකි.

ඔහුගේ පුහුණුවීමේ ප්‍රතිඵල එකවර කිසි අවදානාක බලයක්
 නිර්මාණයට හාස්තය කළ සැටියකි. දන් ඔහු එම දින පුහුණුවීමෙන්
 එම ලබා ගැනීමට පටන් ගෙන ඇත. ඔහුට මෙසේම වඩා ගත
 වූ ප්‍රධාන දෙය දන් ඔහුට ලැබී ඇත. මේ ප්‍රහාරක අහස්
 යානය දන් අලෙක්සැන්ඩ්‍රස්ට තම පිරුර මෙහි. එහි හැම විලකයක්ම
 යටත්වීමට ඔහුට අතර හොඳින් දැනේ. ඔහුගේ ප්‍රාණික බලය
 මෙලොට පවා මේ දැනීම හා ස්පර්ශය නැවැත්වීමට හොඳින් විය.
 මෙය හා ප්‍රමෝදයට පත් අලෙක්සැන්ඩ්‍රස් දවසේ කවරක් කියාත් අදිකත්
 නොදන්නා පැදවිය. දන්පසු අනිකුත්ම අවිද්‍යා අහසයක් වන
 අහස් යානය තැදවිය. දන්පසු අනිකුත්ම අවිද්‍යා අහසයක් වන
 අහස් යානය තැදවිය. දන්පසු අනිකුත්ම අවිද්‍යා අහසයක් වන

අනස් යානය ගැස්සෙන්නට විය. කමාට පහළින් ඇති තැටි දෙකක් ම...
 ඉවත් නොවූපළ කුළුණ, කාලගුණ වාර්තා කාර්යාලය - එකම කඩයකට
 වැදී ගැස්සෙන කරකැවෙන සැටියක් ඔහුට දැනිණි. ඔහු ගැස්සෙමින්
 බිඳුණු අනස් යානය පිටිර ලෙස මෙල්ල කොට වටයක් පැදවීය. යුද්ධ
 කාලයේදී සුප්‍රසිද්ධ "ලා-5" වර්ගයේ අනස් යානයේ සියලු රහස් කමාට
 තුන ගන්නට ලැබුණු බව අලෙක්සේයිට වැටහිණි. අනස් යානය පළපුරුදු
 ක්වලට පත්වීදී අලෙක්සේයිගේ අතට කීකරු වූ අනස් යානය අසිරු
 රාකිරිණ අභ්‍යාස රූප කීපයක් ඇද රොකට්ටුවක් මෙන් වේගයෙන් ඉහළ
 නැග්නේය.

අලෙක්සේයි තම ජයග්‍රාහී පියාසැරියෙන් පසු අනස් යානයෙන්
 වැටීමට ආවේ ප්‍රබෝධයෙන් මත් වුවකු ලෙසිනි. ඔහුගේ සිතාවේහි
 සාහසික බවක් තිබිණි. කෝප වූ ගුරුවරයා ඔහුට බැණවදින සැටි පවා
 නැසුණාක් මෙන් ඔහු ගමන් කළේ ය. සාහසික ලෙස අනස් යානය
 පැදවීම නිසා ඔහුට දඬුවම් විඳීමට සිදුවේද? කමක් නැත. ඔහු එයට
 ප්‍රදානම්ය. එක් කරුණක් පැහැදිලිය. ඔහු - අලෙක්සේයි හොඳ අනස්
 නියමුවෙකි. අතිශයින් ම විවිධා ශ්‍රවණයක් වන පැටිරල් නාස්ති වුණද
 පුහුණුවීම ඉතා හොඳ ප්‍රතිඵල ලබා දී ඇත. පැටිරල් මෙන් සිය ගුණයක්
 විවිධා ජයග්‍රහණයන් ලබා දීමට ඔහුට හැකි බව සිතේ. ඉක්මනට යුද
 පෙරමුණට ගොස් සටන් වලට සහභාගිවීමට පුළුවන් නම්!

නේවාසිකාගාරයට ගිය අලෙක්සේයිට තවත් සතුටුදායක පුවතක්
 ඇතිණ. ග්වොස්දෙව් එවූ ලියුමක් ඔහුගේ ඇඳෙහි කොට්ටය මත තිබිණි.
 එම ලියුම අලෙක්සේයි අතට පත් වීමට පෙර කොතෙක් දුර ගමන් කර
 තිබේද, කී දෙනෙකු අතට පත් වී ඇතිද යන්න එය තැළි පොති වී තිබෙන
 සැටියෙන් පෙනිණි. පරණ කවරය වෙනුවට අන්සුටාගේ අත් අකුරින්
 ලියන ලද අළුත් කවරයක් තුළ එම ලියුම බහා තිබිණි.

යුද්ධ වැන්කි ලයිතන් තැන අලෙක්සේයිට තමා මුහුණ පෑ
 අභ්‍යාස ගැන විස්තර කරමින් ලියුවේය. පර්මන් අනස් යානයක පියාගෙන්
 වැදීම නිසා ඔහුගේ හිස තුවාල විය. රෝහලේ තැටිකි ප්‍රතිකාර ලැබූ ඔහු
 ප්‍රතීතම ඉන් පිටතීමට බලාපොරොත්තු වෙන බවද ලියා තිබිණි. ඔහු එම
 අභ්‍යාසයට මුහුණ පෑ සැටි මෙසේ විය: හයවැනි පර්මන් හමුදාව වට ව
 පසු, පසුබිමින් පිටි පර්මන් පෙරමුණ බිඳ ගෙන ඔහුන්ට පිටුපසින් පහර
 දුන් යුද්ධ වැන්කි හමුදාවේ ග්වොස්දෙව්ගේ යුද්ධ වැන්කිය ද විය. ඒ
 පටකේදී යුද්ධ වැන්කි සන්නාසයක් නොගැටීම ග්වොස්දෙව්ට හේ
 විය.

මගේ හිසට එළියට දුටු නැවියෙම අතස් යානාවක පියාපතකින් කොටසක්
 මගේ හිසට එළියට. මගේ වානේ හිස්වැස්ම හන්දා මා බේරුණා.
 ගැහිනම් මම එදා කපෝතියි. දැන් ඒවා සියල්ල යටහියාවට අයිතිය.
 ක්මනින් ම කම්පුර්ණ සුවය ලබා මම මගේ යුද්ධ චැන්කි කණ්ඩායමට
 නවා. මට වුණ අතින් අභාග්‍යය මෙයයි. රෝහලේදී මගේ යටි රැවුල
 පවා දමිමා. බොහෝ කාලයක් තිස්සේ මම ප්‍රවේසමින් සිය රැවුල
 ගැටුව. කිසිම කනගාවුවක් නැතුව ඒ අය මගේ රැවුල කපලා දමිමා.
 මක් නැතැ! යුද්දේ ඉවර වෙන්න ඉස්සෙල්ල තවත් රැවුලක් වවා මගේ
 වලස්සන මුහුණ සහවා ගැනීමට හැකි වෙතියි මා හිතනවා. අලෙක්සේයි
 මා කරුණක් කියන්න ඕන. අත්යුතා මගේ රැවුලට විහිළී කරමින් ලියුම්
 වනවා. එයා කියනවා මට රැවුල බු හා දමන්නට කියලා."

ලියුම දිගය. රෝහලේ ප්‍රතිකාර ලබමින් සිටි ග්වොස්දෙව් කාන්තිය
 රු කර ගැනීම පිණිස මේ ලියුම ලියූ බව පෙනිණි. ස්ටාලින්ග්‍රාඩ් සටන
 වසානයේදී ග්වොස්දෙව්ගේ යුද්ධ චැන්කිය කැඩී ගියෙන්, අලුත් යුද්ධ
 චැන්කියක් ලබා ගැනීම සඳහා යන අතර පාබල හමුදාවට එක්ව සටන්
 රීමට ඔවුන්ට සිදුවිය. මමායෙව් කුර්ගානයේදී ග්වොස්දෙව්ට මහලු
 සෙපාන් ඉවානොවිච් හමු විය. විශේෂ පුහුණුවක් ලැබූ ස්කෙපාන්
 ඉවානොවිච් දත් යුද්ධ චැන්කි නාශක හමුදාවේ සාජන්ට් මේජර් ධුරයක්
 රන බව ග්වොස්දෙව් ලියුවේ ය. ඉස්සර ස්කෙපාන් ඉවානොවිච් නිදල්ලේ
 රු රැස් නාමින් සිටි ජර්මනුන් එකා බැහින් මරා දමිමේ ය. දත් ඔහු
 ලාකු දඩයමක යෙදී සිටි. යුද්ධ චැන්කි විනාශ කිරීමේදීත් මේ දක්ෂ
 ධයක්කාරයා තම නිපුණත්වය ද, ශෛලමය ඉවසීම ද, ධේරුය ද,
 ලක්කයට වෙඩි කැබීමේ දක්ෂතාවය ද පෙන්වමින් සටන් කළේය.
 ග්වොස්දෙව් හමුවීම නිමිත්තෙන් දුරදර්ශී ස්කෙපාන් ඉවානොවිච් විසින්
 රල වර්ගයේ ජර්මන් වසින් බෝතලයක් විවික කොට අතින් අයත්
 මත එකතුව පානය කළේය. මෙය ජර්මනුන් ගෙන් උදුරාගත් ආහාර
 භාගයක කිබුණකි. ස්කෙපාන් ඉවානොවිච්, මෙරේස්යෙව්ට උණුසුම් සුබ
 ගුම් එවන බව ද එහි සඳහන් විය. යුද්ධයෙන් පසු තිදෙනාම ජීවතුන්
 රා සිටියොත්, ලේනුන් හා කුරුල්ලන් දඩයම් කිරීම සඳහා තම සමූහ
 වාට්පලට පැමිණෙන ලෙස මහල්ලා අලෙක්සේයි. මෙරේස්යෙව්ට හා
 ග්වොස්දෙව්ට ආරාධනා කරන බව දන්වා තිබිණි.

ග්වොස්දෙව් විසින් එවන ලද මේ ලියුම නිසා අලෙක්සේයි කුස
 ණුසුමක් ද, කනගාවුවක් ද ඇති විය හතළිස් දෙවැනි වාර්ෂිකව සිටි
 ලුම් කෙනෙක් ම පෙරමුණ ගෙන යුද්ධ කරති. ග්වොස්දෙව්

ඒ ඒකපාත් ඉවාතොවිච්ඡි දත් කොහිද? යුද පෙරමුණේ සිතමි හැතක
ඒ සිද්ධි සටන් කරත්ද? ඔවුන් ජීවතුන් අතරද? මිල්යා කොහිද?....

යුද පෙරමුණේ සිට එන ලියුම් නිව් ගිය තරුවක ආලෝක
ධාරාවකට සමාන යැයි දේශපාලන කොමසාරිස් කළ ඉක්මන
කැක්කේය. එය. තරුව නිව් ගියද එහි ආලෝක ධාරාවක්
දැක්වී ප්‍රතිමත් ආලෝකයක් ඇති කරමින් විහිද යයි. නොපවතින එම
තරුවේ ආලෝක ධාරාවක් මිනිසුන් වෙත සුභාරංචි ගෙන එයි.

1943 ගිම්හානයේ එක් උෂ්ණ දවසකදී, ඉදිරියෙන් ගමන් ක
යෝවියව් යුද්ධ හමුදාවේ පෙරමුණු බල ඇණි විසින් කණ කොළ හ
කුඩා පැලෑටි පාහා සාදන ලද පාරක් හස්තේ පරණ වුත් රටක
වෙහෙයෙන් ගමන් කළේ ය. කුඩා වළවල්වල වැටෙමින් ගොඩ එමින් ර
රිය යුද පෙරමුණ බලා ගියේය. දුලි ගැටුණු රියේ දෙපස යුද පැහැ
කුඩා අතුරින් මෙසේ ලියා තිබිණි. "යුද පෙරමුණේ කැපැල් සේවය" රට
පිටුපසින් නැගෙන දුලි, වලාකුළු මෙන් සැදී ඉහළ නැංගේ ය.

ලියුම් මිටි සහිත මුදු සහ පුවත්පත් ගොඩක් සහිත මෙම රිය
අහස් යානා හමුදාවේ නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් ද ගමන් කළහ. රිය පෙලවෙත
විට ඔවුන්ද පෙලවුණහ. මේ දෙදෙනාගෙන් එකෙක් තරුණ ය. ඔහුගේ
අයුක් නිල පටි අනුව ඔහු අහස් හමුදාවේ පාත්‍රත්ව මේජර් කෙනෙකි. ඔහු
සින්දාරි ය. කඩවසම් ය. ඔහුගේ හිස කේ රන් පැහැති ය. ඔහුගේ
මුහුණේ කළු කොකරම් පිහිටුණ ය. ලේ තහර පවා රන් පැහැයෙන් සම්
විනිවිද පෙනිණි. ඔහුගේ වයස අවුරුදු දහනවයකට වැඩි නොවුවද, ඔහු
පළපුරුදු සෙබලෙකු මෙන් හැසිරීමට වැයම් කළේ ය. දත් අතරින් කෙළ
ගැසු කෙසෙම බැඳි තබමින් බැණ වැදුනේය. ඇඟිල්ලක් තරම් මහත
සිගයට එකුවේ ය. හැම දෙයක් ගැනම උදාසීන ලෙස බැලීය. මේ සියලු
ලක්ෂණ මැද ඔහු පළමුවරට යුද පෙරමුණට යන බවත් ඔහු කැළඹී
සිටින බවත් පෙනෙන්නට තිබිණි.

ඔහු සමග ගමන් ගත් අනෙක් සහයා පළපුරුදු සෙබලෙකු බව
එකවරම පෙනිණි. කේ පොෂ්ට් ලයිකන් කෙනෙකි. බැඳු බැල්මට ඔහුගේ
වයස විසි හතරක් හෝ විසි පහකැයි කිව හැකිය. එකෙක් අවටට දැවුණු
ඔහුගේ මුහුණේ ලකුණු අනුව - ඇස් වටේට කට දෙපස හා නළලේ
රැළි තිසා ද, කල්පතාකාරී විධාපත් ඇස් තිසා ද ඔහුගේ වයසට තව
අවුරුදු දහයක් වැඩි කළ හැකිය.

මිටිවලට බැඳ තිබුණු පුවත්පත්වලින් පැර පහසු ආසනයක්
සාදාගත් පොෂ්ට් ලයිකන් කැන එහි වාඩි වී තිකට සැරයටියක් මත
තබා ගෙන නිදි කිරා වැටෙන්නට විය. කළුපල ලියාන් සාදන ලද ඒ
අසුරු සැරයටියේ රන් අතුරු දෙකකි. ඉඳ හිට අවදි වන පොෂ්ට් ලයිකන්
කැන උණුසුම් කුඩු වාතය යා පුරා ඇද ගත්තේය. ඇත අහසේ කුඩා

ඒ අතරින් කිහිපයක් ඇසට ලක්විය. ඔහු තමන් දුටුවකුගේම ඒවා දෙස
බැලීම, ඒ අතරින් යාපා ඔහු පෙනීයන බවට තීරණය කළේය. එකී කෙනෙකු පුහුණුවීමක් වැඩි
වශයෙන් සොයා පියවීම අතරින් යාපා දුටු සොහොන ප්‍රතිරෝධයක්
වැඩි වීමට ලක්වීමට සමත් වූ අතර යාපා දෙස බලාගත් විනාඩි කිහිප
ක් තුළ රියදුරු තාමත්ම පියවීමට මගීන් ගසමින් කැඟුණි.

"මහ පාරෙන් හරවාපත්! ආවරණයක් භාග්‍යයට මින!" හැඟීම
දැනටමත් ලැබෙන්නේ තැන වටපිට දැනෙන්නේ පිරිස්ගේ කුහරයක් තුළින්
දැනටමත් දැනටමත් ඒ දෙසට හරවාන ලෙස අත තබමින් ය.
සුදු සොහොනක් වල් පැලැටි හා පසුරුදු, තණ ද වැඩි කිවියි.

තරුණ සාප්පට මේජර් තැන සාවඳු ලෙස සිතාගත්තේය. ඇත
තැන් පිළිවනට හානියක් නොවන ලෙස පියවීම අතරින් යාපාවලින්
දුටුවේ දුටුවා මේ රියට හානියක් වන්නේ කෙසේදැයි ඔහුට වටහා
නොගැනී විය. ඔහු තම විරුද්ධතාවය ප්‍රකාශ කිරීමට පළමුව රියදුරා
වෙත පාරෙන් හරවා ගෙන යාමට ගොස් වැඩි කුහරය දෙසට පැදවීය.

මේකටම ලැබෙන්නේ තැන රියෙන් තැන තණ බිම මත වැඩි වී අතර
සිතා බැලී ය.

"කවුනෙට මක් වෙලාද....." සාවඳු ලෙස තරුණයා ඔහු දෙස
බැලීමට පමණකි. තණ බිම මත දිනාවූණු නිලධාරියා තරුණයාට කැ
න්දිය.

'වැනි රියන්!'

එවිටම වාගේ යෝධ එන්නත් යනු දෙකක රියදුරු හට ඇසිණි.
යාපා අතරින් යාපා දෙක මත නොපවත් ඇති කරමින් ඔවුන්ගේ හිස්වලට
මුද්ද පියවීමට කළේය. තරුණයා වෙමින් බිය නොවූයේ ඒ අතරින්
යාපා වෙමින් යුද හමුදාවට අයත් විය යුතුයැයි සිතා බැලීම. ඔහු
තමා බැලීය. මහ මග අසල තිබුණු යනට මල හා පරණ ආර්ය
තම වැඩි සොයා ගිනි ගත් හැටි ඔහුට පෙනිණි.

"ගිනි ඇවිලෙන යෝධයා දමනවා" යැයි රියදුරු තැන එද සිතා
මුද්ද පියවන්නේ, ගිනිකොන දෙසට රිය දෙස බලමින් "ඇවිත්තරයා
වෙලා තනර දෙකට".

තණ බිම මත විඩාත් පහසු ලෙස වැතිර ගත් ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් තැන "උන් දඩයක්කාරයෝ!" යැයි පැවසීය. "අපට නැවතී සිටීමට පිදුවේ, තුරා ආසන්න අප සොයා එනවා සහතිකයි. ඩැයිවර් උන්තැනෙ තමුසෙහෙ රජය අන්ත අර බිරියෝසා ගත යටට ගෙනියන්න."

ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් තැන එසේ කීවේ පරමත් අහස් නැවියෝ තම අදහස ඔහුට විශේෂ පණිවුඩයක් මගින් දන්වුවාත් මෙන් ස්ථිරත්වයකින් යුතුව විශ්වාසයකිනි. කැළඹුණු තරුණයා නොසැලකිල්ලෙන් මෙසේ පැවසීය.

"මෙතන ඉන්නවාට වඩා හොඳයි යනවා. කාලය නාස්ති කරන්නේ මොකටද? එල්ලා මැරීමට නියම වුණු මිනිසා ගිලෙන්හේ නැහැ."

ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් තැන තණ පැළයක් සපමින් තරුණයා දෙස බැලීය. කළු පැහැති ඔහුගේ ඇස්වල නොසතුට මුසු උපහාසාත්මක බවක් තිබිණ.

"එයි යාළුවා මෙහෙ අහපන්. තමුසෙ ඔය මෝඩ කතාව අමතක කරන්නවා. තවත් එක කරුණක් ගැන මතක් කරන්න ඕන සාපන්ටි සහෝදරය. අද පෙරවුණේ නිතිය අනුව උසස් නිලධාරීන්ගේ අණට කීකරු වෙන්ට ඕන. "බිම වැතිර දිගාවෙයන්" කියල අණ කළාම එහෙම කරන්න ඕන."

ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් තැන තවත් පැළෑටියක් ගෙන සෙමින් සපන්නවා වුයේ එහි පිටපොත්ත ගලවා දමමිනි. නැවත එන්ජින්වල හඬ ඇසිණි. ඔහු මතට ඉහළින් වේගයෙන් පියාඹා ගිය අහස් යානාවල පියාපත්ති ඇඳ තිබුණු සුදු කුරුසය ද, එක් යානයක බඳයේ ඇඳ තිබුණු ඉස්කෝප්ප ආසියා සටහනද ඔවුහු දුටහ. ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් තැන තවත් පැළෑටි කීපයක් උදුරමින්, උදාසීන ලෙස අත් ඔරලෝසුව දෙස බලා රියාදුරාව අණ කළේ ය.

"යමු සන්ට. දන් ඉතින් යන්න පුළුවනි. යාළුවා ඉක්මනින් මෙතැනින් පිටවෙන්නට ඕන."

"ආයතමක් සතුරු අහස් යානා නොපැමිණෙකිසි ලයිකන් සහෝදරය දන්නේ කොහොමද" යි නිහඬව පිටි තරුණයා ප්‍රශ්න කළේ. හල් මුළුවල රිය හැස්සෙහි වට, ඒ අනුව තමාත් වැනෙමිනි.

"එක එකරම් අමාරු වැඩක් නොවෙයි. ඔය පරමන් අහස් යානා
 "මෙසර්ස්" "මෙ-109" ඒවාවල පැවරල් කෙල් වැන්නිය විනාඩි
 එකේ පහක් තුළදී හිස් වෙතව. ඊට පස්සෙ උන්ට සිද්ද වෙනව පැවරල්
 ඇති පුරවා ගැනීම සඳහා ගුවන් නොවුසලට යන්ට."

ඔහු එය විස්තර කළේ උදාසීන ගතියකින්. මෙවැනි සාමාන්‍ය දේ
 නැති සිටීම ඔහුට තේරුම් ගත නොහැකි විය. තරුණයා අහස දෙස
 බලනවාක් බලන්නට විය. "මෙසර්ස්" අහස් යානා පළමුවෙන් දකිමට
 ඔහු තුළ මහත් ආශාවක් ඇති විය. අවට වාතය පිරිසිදුය. තණ සුවද
 සුළු නැවුම් සුවදක් පැතිර ගියේය. අවටට පිළිස්සෙන පසින් දුලි නැති
 දෑ. තණ පෙත්තෝ මහ හඬින් ගබ්බු කළහ. කොටුලෝ මිහිරි ගි ගැසුහ.
 ඒ සියල්ල නිසා තරුණයාට පරමන් අහස් යානා ගැන අමතක වූයෙන්
 ඔහු ඒ දවස්වල යුද හටගත්තේ ජනප්‍රිය ගීතයක් ගයන්නට විය. යුද
 පරමුණේ අගලක සිටින තරුණ යුද හටගත්තේ තම සුන්දරිය සිහි කරමින්
 යන ගීතයකි ඒ.....

තැපැල් රිය කුඩා ගමක මගකට පිවිසෙන විට ඇදිරි වැටි
 පිටිණි. අහස් යානා සේනාංකයක ප්‍රධාන කාර්යාලයක් අසල පිහිටා
 ඇති බව පළපුරුදු ඇස්වලට පෙනිණි. වෙර් ගස් සහ ඇපල් ගසක අතු
 අරින් ටෙලිෆෝන් කම්බියක් විහිද යන සැටි දකිය හැකි. ගොවීන් කම්
 ලතරණ සහ කරන්න තබන මඩුවක් අසල 'එම්කා' සහ 'විලිස්' රජ
 ඩයකි. කණමැදිරි එළියක් ඇති ගොවි පැළක යුද ඇඳුමින් සැරසුණු
 ඔහු වැඩවල යෙදී සිටින සැටි එහි ජනේලයෙන් නෙතිණි. වයිස් රයිටර්
 ඒකා කරන හඬ ද විදුලි කම්බි රාශියක් එකට ඇදී ඇති තැනින් වික් -
 වික් යන හඬ නගමින් විදුලි පණිවුඩ සුවමාරු කරන හඬක් ද
 අසන්නට විය.

තැපැල් රිය ගමේ පාසල් ගොඩනැගිල්ල ඉදිරිපිට නවත්වන ලදී.
 පාසල් ගොඩනැගිල්ලේ එක් ජනේලයක් තුළට ඇඳා තිබෙන විදුලි කම්බි
 ගොඩනැගිල්ල මුර කරන මැණික් කුඩක්කු හටගත් නිසා එය ප්‍රධාන
 කාර්යාලය බව හඳුනා ගත හැකි විය.

"මම සේනාංකය භාර නිලධාරියා හමුවන්නට යින" යැයි සේනාංක
 යොමු කරන සේවයෙහි යෙදී සිටි නිලධාරියාට පැවසීය.
 සේනාංකය භාර නිලධාරියාගේ කාර්යාල කාර්යාල කුඩා ඇත්තේ

ලොකු පංති කාමරයක ය. මින් ලියෙන් සාදන ලද එම කාමරය ලැදි
වත් මේසයකි. එහි වෙලියෝන් යන්ත්‍ර කීපයකි. අහස් සිතියම් සහිත හම්
බෑගයකි. රතු පැන්සලයකි. මව්, කඩිසර පුද්ගලයෙක් වූ සේනාංකය
භාර නිලධාරියා නම් කාර්යාල කාමරය තුළ ඒ මේ අත ඇවිදීමත්
සිටියේය. ගැඹුරු කල්පනාවක යෙදී සිටි හෙතෙම සිරුවෙන් සිටගෙන
වූත් අහස් යානය හටයින් දෙදෙනා පොදුවේ ය. හිරිහැටියේම ඔවුන්
දෙදෙනා ඉදිරිපිට තැවතුණු නිලධාරියා විමසීමෙන් ඔවුන් දෙස බැලී
ය.

"ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් වාර්තා කරනවා"
යැයි සිරුවෙන් සිටි ලයිකන් තැන සපත්තු අඩි එකට හත්පමින් ආචාර
කරමින් කියා සිටියේ ය.

"සාපතට- මෙපර් අලෙක්සාන්දර් පෙත්රෝව්" යැයි කමා හඳුන්වා
දුන් කරුණො වඩාත් වැරෙන් සපත්තු අඩි හත්පමින් ආචාර කරමින්
රිහසක් මෙන් සෘජුව සිටියේය.

"සේනාංකය භාර නිලධාරී කර්නල් ඉවනෝව් මම" යැයි කී
නිලධාරියා නිවේදනයක්ද? යි ඇසී ය.

අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් තම සිතියම් බෑගයෙන් සන්දේශය ගෙන
නිලධාරී තැනට භාර දුන්නේ ය. නිලධාරියා ඉක්මනින් එය කියවා කමා
ඉදිරියේ සිටගෙන සිටින්නන් දෙස විමසුම් සහිත බැල්මක් හෙළී ය.

"හොඳා! නියම වෙලාවට තමුසෙල ආවෙ. ඇයි මෙතරම් අඩු
ගණනක් එව්වේ?" යැහෙකින් ඔහුට යම් කිසිවක් මතක් වූවාක් මෙන්
විස්මයට පත්වෙමින් බැලීය. 'ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් මට දනුම් දුන්නා.
තමුසෙල මෙරේස්යෙව්. එයා මට කිව්වා තමුසෙ....."

"කර්නල් සහෝදරය එය අවශ්‍ය කරුණක් නොවේ" යැයි ඔහුගේ
කතාවට බාධා කළ අලෙක්සේයි, "වැඩ භාර ගැනීමට අවසර දෙන්නැ" යි
ඉල්ලා සිටියේය.

කුතුහලයෙන් යුතුව ලයිකන් තැන දෙස බැලූ නිලධාරියා ඔහුගේ
ඉල්ලීම පිළිගනිමින් මද සිතා පාමින්, මෙසේ කීවේ ය.

ඒ කුඩා හෙයි අහස් නියමුවෝ නව දෙනෙක් නිදා ගත්හ.
සමහරු ඇඳන්වල ද, අන් සමහරු පිදුරු ගොඩවල් මත එළන ලද
ඇඳන්වලද නිදාගත් අතර ගෙදර භාමිපුතා, ඔහුගේ බිරිඳ සහ තරුණ දු
විශාල රුසියානු උදුන මත නිදා ගත්හ.

නවකයෝ දොර ලහ සිටගෙන ගෙනුළුව යන්නේ කොහොම දැයි
තල්පතා කළෝය. උදුන මත නිදා සිටි මැහැල්ල කෝපාන්විතව කෑ
ගැසුවා ය.

"ඉඩ නැහැ. ඉඩ නැහැ. පේනව් තේද නිදා ඉන්න හැටි. උඹලව
සිලිමේ එල්ලන්ටද?"

තරුණ පෙත්තෝව් ලජ්ජා වී ආපසු යනට හැරෙන්නම්, අලෙක්සේයි
නිදා හුන් අය නොපැහෙන සේ පා තබමින් පේසය ලහට ගොස් මෙසේ
කී ය.

"අපේ අම්මේ අපට කෑම ටික කන්න ඉඩ ලැබුණොත් ඒ ඇති.
අද මුළු දවසම කෑමක් නැහැ. පිහානකුයි, කෝප්ප දෙකකුයි දෙන්න!
නිදා ගන්න අපි ගෙවත්තට යනව. අද උණුසුම් දවසක් නෙවි."

රොස් වූ මැහැල්ලට පිටුපසින් නැති සිටි සිහින් සිරුරක් කුඩා
දෙපා සමබරව තබමින් නිදා සිටින්නවුන්ගේ සිරුරුවලට උඩින් පතිමින්
ගබඩා කාමරයට ගොස් පිහන් සහ කෝප්ප දෙකක් ගෙනාවා ය. ඇගේ
පිහින් ඇතිලි කෝප්ප අඩු පැඳෙ සිටියේය. ඇය කොළු ගැටයෙකි යි
පළමුව පෙත්තෝව් සිතුවද, ඇ පහන් ආලෝකයට ළං වූ විට රුමක්
එකියක් බව දන ගත්තේය. ඇ ඇඳ සිටි දුඹුරු හැට්ටය සහ ගෝති රෙදි
සාය ඇගේ රුව යටපත් කළේ ය. හිස වසා සිටි පරණ කඩමාලු යළුව
ඇයි මැහැලියක් කළේය.

"මර්නා, මර්නා, මෙහෙ වර ලජ්ජා නැති කෙල්ල!" යැයි මැහැල්ල
ඇට දොස් පැවරුවා ය.

මැහැල්ලගේ කෑ ගැසීම ඇට ඇසුණු බවක් පවා නොහඟවමින්
ඇ සෙද්දාසියක් සහන පේසය මත එළා හැඳි හා ගැරුප්පු තබමින් ඇත්
නොතිත් පෙත්තෝව් දෙස බැලුවා ය.

කන්න, ලේජා වෙන්න එපා. පාන් කපා දෙන්නද? රත් කරන්න
හරි තියෙනව නම් මම ඉක්මනට ලෑස්ති කරන්නම්!"

"මරිනා! මෙහෙ වර!" යැයි මැහැල්ලි නැවතත් කෑ ගැසුවා ය.

"ඔහෙලා එයා ගැන අමනාප වෙන්න එපා. එයාට පරිමන්
බය කළා. ඊට සොල්දාදුවො දක්කව මාව රකින්න එයා
විසින් වෙනව. කරන වෙන්ට එපා. ඊට ඔහොම වුණව දවල් කාලෙදී
සරුණාවන්නයි."

අලෙක්සේයිගේ මල්ලේ කල්බයා නැමැති මස් වර්ගයද, විශේෂ
දෙදෙනෙකුද, ලොකු පාන් ගෙඩියක් ද, තිබිණ. පෙත්තොවිගේ
හර නොගය එයට අඩු ය. ඔහු සතුට තිබුණේ මස් හා විස්කෝකු
මුදුනි. මරිනා නම කුඩා අත්වලින් පාන්, මස් හා මාළු පෙති ගසා
මස් මත තබන්නී, යටුසින් පෙත්තොවි දෙස නැවත වරක් බැලුවාය.
එයාට ද හොරෙන් හොරෙන් ඈ දෙස තෙත් යොවු කළේ ය. දෙදෙනාගේ
ත් හමු වූ විට, ඔවුන්ගේ මුහුණු ලේජාවෙන් රතු වීණි. දෙදෙනාම
සර්වභව බැලූහ. ඔවුන් එකිනෙකාට කතා කළේද අලෙක්සේයි මගිනි.
එයාත් සැටි දුටු අලෙක්සේයි සතුටු වූ අතරම දුක්විය. ගැටවරයා හා
ලේජා දෙස බැලූ ඔහුට නමා මහල්ලකු බවත් බොහෝ කල් පිටත් වූණු
සිසුන් පුද්ගලයකු බවත් පිහිණ.

"මරිනා, ප්‍රපටි කැතිරි ගෙඩියක් එහෙම නැතිද?" යි අලෙක්සේයි
විස.

"ඈයි නැත්තෙ, තියනවා" යැයි තරුණිය කීවේ මඳ සිනා පාමිනි.

"නම්බු අල ගෙඩියක් දෙකක් එහෙම සොයාගත්ව පුළුවන්ද?"

"ඉල්ලනව නම් සොයා දෙන්නම්."

ඊ නැවත නිදන්නත් අතරින් සෙමින් පා තබමින් මුරකන්නට

පොත් ලියන්න සහෝදරයා! කොතොමද මෙහි තාක්ෂණ
කොතොත් කැතිරි ඉල්ලන්නෝ? ආයු ගුණ කුරුමා ලෙස නො

තර්කානුකූලය."

අලෙක්ෂණයේ සංකල්පයට අයුරු පණ පිහිටුවනු ලබන ය.

'තරුණයා කුමන කොතැනදී? යුද්ධ කෙරෙහිදී? නැතිද?.. අපිගේ නිකම් සොරුවාට නෑ ගහකැන නැතිව අප යම්කලා වාදයට පත්කළා'

මැහැල්ලු මුහුණකින් දුන්නෙන් මුදා වෙනස් අයෙකු වාද වී කලක නමැති මස් වර්ගය කුමට පටන් ගන්නා ය. තම කාලයේදී ඇ කලක කුමට මහත් ආකාරයක් දක් වූ බව පසුව හෙළිවිය.

මැහැල්ලු, තරුණයන් ඔවුන් දෙදෙනා සමඟ එක්ව ආහාර ගත්ත. නිදාගත් ඔවුන්ගේ ආහාර රුචිය වැඩි කිරීමට මෙන් කාලයක් සෙවින් ගෙවූහ. දිගටම කන කළ අලෙක්ෂණයේ මැහැල්ලුට පැවති තරුණයා පිනැස්සුවාය. විශේෂ රසවල දිගු කලක් ඇවිදි පසු කැපී ගොදුරු පැමිණියකු මේ අලෙක්ෂණයේ නව පහසුකම් ලැබ ප්‍රතිචාරයක් විය. මේ ගම් විනාශ කොටුවේ, එහි පර්මන් යුද්ධ කළදානම් ප්‍රධාන කාර්යාලය පිහිටා ඇතිවිණි. කෙටියට කළදානම් කොතරම් මොහොතින් ප්‍රතිපත්තිය ගැනුවායත්, පැවිණි කළදානම් ගම් විනාශ කර දමනවා පවා වෙනස්ව තිබුණද බව ඔවුන් දන ගත්ත. මැහැල්ලුගේ වැඩිමහල් දියණිය මව ඉදිරිපිට පැවිණි හරියකු විසින් දූෂණය කළ පසු, ඇ පිහි මදකින් කෙළින්ම ප්‍රතිචාරය. වැඩිමහල් දියණිය ලජ්ජාව ඉවතා ගත නොහි පියවිට් හානි කර ගත්තා ය. පර්මන්ගේ ගම් අල්ලා ගෙන පිටි අවමන් කාලය තුළදී පිදුරු මඩුවක මර්තා පහවා තැබූ මැහැල්ලු මත රැ ඇට කැමි බිම් ගෙන ගියා ය. මර්තා හිරු පොදක අඳුරු පිදුරු මඩුව තුළ අට මසක්ම ගත කළාය. අලෙක්ෂණයේ ඇ සමඟ කනා කරන විට ඇ තරුණ පෙන්නරුව දෙස නිකර නිකර බලන්නී, ලජ්ජාව මුහුණ දනකාරී ගතියක් කළ කළාය. ඇ තරුණයා කෙරෙහි පැහැදී පිටින බව ගැහවීමට ඇයට බැරිවිය.

ආහාර ගැනීමෙන් පසු ඉසිරි වූ ආහාර කොටස් පියල්ල මත පලක ගතා තරුණයා විසින් ඒවා අලෙක්ෂණයේ මල්ල තුළ බහාලා දුන්දී. යුද්ධ හටයකුට කැමි දෙයක්ම අවශ්‍ය වෙයි. තරුණයා මැහැල්ලු සමඟ කළකුළු හා තීරණයක්කල ලෙස මෙසේ පැවසුවාය.

"පැවසුවා බිහාරයට මෙහි නිදාගන්නට කීවා නොව. බිහාරය දුන්නට වෙලා නිදා ගන්න අපි තමවා කාමයේ නිදාගන්නවා. බිහාරයට

අප්‍රේල් මාසයේදී ඇති කොටිදර හෙවත් විශාලම තැනක් සොයා දෙනු ලබයි.

අත්පිහිස් ගෙවත්තට ගිය තරුණිය වියළි පිදුරු මිටියක් ගෙනාවත්
මහ විදුරුවට හැර බැලූයකු මෙන් නිහඬව පිටව ගියාය.

“තරුණයා කෙල්ල නම් අපුරුයි” වෙසේ කී අලෙස්සේයි සතුටු
 එක් දින මහ වැසිර ගත්තේ ය. ඔහු අත් පා දිගහරින විට ඇට
 අඩන හඬක් නික්මිණි.

"ඔව්, කෙල්ල කරක නැහැ!" බොරු දොසිත, බවක් ඇහවූ
 ස්වරයකින් කීවේ ය.

"එකී තුමා දිහා බලපු හැටි..."

“ආ එතම බැලීමේ නැහැ. ආ ලිපිපත් කතෘදරය සමඟ කතා
විකර්මය.”

සමීපිසි බියජනක පිද්ධියක් නිසා අලෙක්සැන්ඩ් අවදි විය. කුමක්
දැනෙන නොදත් කවුදු, කෙසේද ඉවත් ඇති අලෙක්සැන්ඩ් නැතිව වහාම
මුත්තලා අතට ගත්තේ ය. ඔහු කොහිද, ඔහුට කුමක් වීදයි ඔහු
තෙති. සුදුරුණු සුට්ටක් සහිත දුමකින් හැම තැනම වැසී ඇත. තම
කි දඩින් වීකාල කරු වැනි යමක් දිලිසෙන සැටි දුම් වළා සනථ විය
දුටුවට පෙනිණි. දහවල මෙන් පැහැදිලිය. හොට්පැලේ හැම දි බිත්තියක්ම
සිංහාස් ගිනිගෙන ඇවිලී ඇත. හැඩයකට ඇති යමක් තරමක් දුරින්
පෙනෙන බ්‍රමණය විය. බෝම්බ හෙළන අතක් යානාවල හඬ සහ බෝම්බ
බැස වට ඇතිවන බියකරු තවද ඇසුණේ ය. අවදි වූ පෙත්තොටි
බිත්තියක වටපිට බලන සැටි දුටු අලෙක්සැන්ඩ් "බිම් වැනිරියන්!"
විසි ඇහිණි.

ඔවුහු දෙන මත මුණින් වැටී සිටියහ. එවිටම වාගේ දෙනෙක්
ඔවුන් දුටු විටයට බෝම්බක පතුරක් වැදී ගොඩාල් කුඩු සහ පස් ඔවුන්
වැටිණි.

කල්ලෙන්න නැතිව ඉදහන්" යැයි අලෙක්සැන්ඩ් අන් කල්ලෙන්
අතින් ආශාව මැඩ ගනිමිනි. රාත්‍රි කාලයේදී සිදුවන පහර
දැනගත් පුරුෂයන් සැත දිවිමට හැම කෙනෙකු තුළම ආශාවක් ඇති

සතුරු යානා පොදාගත්. අතුරු අංශයේ නැව්කාර ලෙස සියලු සතුරු යානාවල දුම්රු. අතුරු විද්‍යාගත එක් යොමුවක් වූයේ ආරක්ෂිත ආලෝකය නිසා තම පැහැති යොමුව පාත්වන සැටිය, එ වූයේ සැටිය, තම පැහැති යොමුව සැටිය නිතිගෙන පිහිරී යන සැටිය දැක්වූ නැති විය. ඒක පොදුවක සැටියිවලට නැති පිහිරී යන සැටිය ඇතිවී දුනිණි.

උද්‍යාන මත වැනි පිරි අංශයේ නැව්කාර තවත් වැනි පොදුවක පියවර විය යුතුය. වූයේ යොමුව, පසුවත් පියවරට තදකරමි එයට හා වීමට ඔවුහු තැන් කළහ. පසුව අංශයේ යානා වල හා කෙළින් ඇත් වෙත් ම ඉදිරි පස පිහිරී විදියේ කිසියම් තැනක් ගිනිගෙන දැවෙන සැටිය සහ එහි කොටසක් ඇතිවී.

"එවුන් අතට හොඳ සංග්‍රහයක් කළා" යැයි කි අලෙක්සැන්. නිසල වෙත් කෙළවරින් තම ඇඳුම් මත තිබූ පස්, අතුරු හා දුලි පියවර.

"මෙතන නිදාහිමිය අතට මත් වූයේද?" යි ඇඳු පොත්තොත් සැලකීමෙන් ඔහු ඉක්කා ගසන්නට විය. "මර්තා කොහිද?"

ඔවුන් උද්‍යානයේ වීමට වැඩගත් අතර අලෙක්සැන්ට වැඩි පහත අතට ගෙන ගොඩමි, යොනා වැනි ය. එතැන කිසිවක් නොවූහ. අනතුරු සංදා හඬ ඇසූ අතර නැව්කාර ආරක්ෂක ස්ථාන වෙත දුර ගිය බව පසුව දන ගන්නට ලැබිණ. යොමුවලින් විනාශ වූ පොදුවට ගිය අලෙක්සැන් සහ පොත්තොට වැනි සහ තරුණිය යොනා ගත නොහැකි විය. ඔවුන්ට අඩංගු තවදුරු පිරිතුරු නොලැබිණි. ඔවුන්ට අනතුරක් සිදුවිද? ඔවුහු ආරක්ෂක ස්ථානයකට ගියේද?

සුද්ධ හටයේ විදිවල සාමය හා නිතිව රැක්කාහ. ඉංජිනේරු හටයේ පිහි නිවා දමා මල පිරුරු ගොඩගත්හ. තුඩාල ලැබුවත් ප්‍රතිකාර සඳහා ගෙන ගියහ. අතර නැව්කාරයන් තම අඩංගුමින් සේවකයන් කැබලිහ. සේවකයා වෙනත් තැනකට ගෙන යන ලදී. නිමිදිරියේ ම අතර යානා පැදවීමට අතර නියමුවන් ගුණනම් වූහ. මුලික පරීක්ෂණ අනුව ලොක හානි විශාල නොවී ය. එක් අතර නියමුවන් තුඩාල ලැබූ අතර නිමිදිරියේදී අදහසෙන් හා වූර හටයේ නිම අදහසක් ද විය ගියහ. ඔවුන් ගොනන් ගසන්නේ නිම ගිය මව වැඩිහිටා හඬ ද, කොටසක්දැයි

මේ කානුකී විය. අඳුර හා විනාශය නිසා මිය ගිය සයනේ නියම
මොට කිසිවක් නොදන්න.

දැනට ඔවුන් කොටුපළම යන බවත් අලෙක්සැන්ඩ් මෙරේස්ගෙව්
මේ කන්දේ වී නිවානුත් ගත් කොට අසල නැවතුණහ. ඉංජිනේරු
මොට එළියට ගෙන එන සැටි දුටු ඔවුහු ප්‍රශ්න කළහ.

"කවද ගෙනියන්න?" යැයි ප්‍රශ්නාරම් ඇසුවේ කිසියම් අභාග්‍යයක්
ප්‍රකාශයක් වෙමිනි. ඔහු මලානික විය.

අලෙක්සැන්ඩ් මෙරේස්ගෙව් සමග එක රෝහලක ප්‍රතිකාරගත්
දැනට ඉවතොටිවිටි සමාන මුහුණක් ඇති ඉංජිනේරු හටයක්
දිවුරු දුන්නේ ය.

"අර බිම්ගෙය තුළින් මේ මළ මිනි දෙක ගොඩ ගත්තේ. වයසක
මේ කෙනෙකුයි, තරුණියකුයි, එකක මැරල ගියිය. තරුණිය බොහෝම
මැරි. මුහුණ හරිම ලස්සනයි. බිම්ගෙය බිත්තිය කඩා වැටෙන විට
මැරුණේ ඇගේ පසුවට වැටිලා එකතම මැරල. තරුණිය හරියට පුංචි
මෙයක් වගේ..."

එදින රාත්‍රියෙහි පර්මන් කවුදාට නම අවසාන මහා ප්‍රතිප්‍රහාරය
දිය. මෙයේ පහර දෙමින් ඔවුන් කුර්ස්ක් අඩ කවයේ මත සටන ඇරඹූ
තර වය ඔවුන්ට පසුව නිපැයීම පරාජයක් ගෙන දුන්නේ ය.

3

බිම්හානයේ රැ බෝ වී බැසයන හිරු පැය කීපයකින් නැවත
මැසි. එවැනි කෙටි රැයකින් පසු හිමිදිරි පාන්දර සෝවියට් යුද
ද්‍රෝහී ඔවුන් කොටුපළක අහස් යානා හඬ නගන්නට විය. පිණි බිදු
නිසා අහසට මත කිසියම්ක් දිග හැර කැබු කපිකාන් වෙස්ලොව් අළුත්
නවය පැහැදිලි කළේ ය.

දැන් ඇරඹෙන බලපල්ලා. එකිනෙකා භෞමික යන්ට ඉඩ
නොදෙන එක. අහස් යාත්‍රා-ගතය යුද්ධ පෙරවුණේ කියන්නේ."

බිම්හානයේ පසුව හිරු රැස් වූයේ පැහැයෙන් නැඟෙනහිර

තවත් එම පරිමන් සෙනෙවිවරුන්ට අවබෝධ විය. එහෙත් ප්‍රහාරය වැරදිවීමට ඇරඹි. උපායමය උපක්‍රමය දේශපාලනමය වශයෙන් මේ තරඟ කෙරෙහි හිටපු බොහෝ බලාපොරොත්තු කැඩීය. ලෝදිය අත්පාත් සහන් ඒ මහා ප්‍රහාරය ඇරඹිණ. ඉදිරියේ ඇති සප්‍රාණික ආණ්ඩු කැම වස්තුචක්‍රම විනාශ කරමින් ඉදිරියට ගලා ගිය ලෝදිය සහයක් වැනි එම ප්‍රහාරය නැවැත්වීමට එය පටන් ගත්තේ පවා නොවූහ. පරිමන් හමුදාව සෙමින් කිලෝමීටරයෙන්, කිලෝමීටරය වලට ගියද, ඒ සඳහා දස දහස් ගණන් පැසිස්ට් හටයෝ දිවි පිදුහ. මන් යුද්ධ වැනිකි සිය ගණනින් විනාශ විය. යුද්ධ රට දහස් ගණනින් නික්ම ගිය. ප්‍රහාරක පරිමන් හමුදාව දුර්වල විය. පටන්ගත් ප්‍රහාරය වැරදිවීමට තමන් අපොහොසත් බැවින්, තමන් යතු සියලු අතිරේක දා හා යුද්ධාශ්‍රද්ධ යොදමින් ප්‍රහාරය කරගෙන යෑම හැර අන් කිසිවක් මට පරිමන් සෙනෙවියෝ අපොහොසත් වූහ.

සෝවියට් ආරක්ෂක සේනා පමණක් යොදවමින් පරිමන් ප්‍රහාරයට අණ දීමට සෝවියට් හමුදාවන්ට පුළුවන් විය. පැසිස්ට් පරිමන් හමුදාවල තරඟ කෙරෙහි කැම එන සැටි දුටු සෝවියට් මහ සෙනවි මන්ඩලය දුරා මෙල්ල වූ පසු ප්‍රතිප්‍රහාර ගැසීමට අතිරේක සේනා සංවිධාන වට යුරේනිව් කැම ය. පසුව අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව්ට දන ගන්නා මුණු පරිදි ඔහු සේනා කළ අහස් යානා හමුදාව ආරක්ෂක සටනට වට ප්‍රති ප්‍රහාරය සඳහා යෙදවීමට කලින් ම නියම කර තිබිණි. ඇවිත් ආරක්ෂා අවසරයේ මහා සංග්‍රාමයේ පළමුවැනි අවධියේදී, මෙවර යුද්ධ වැනිකි හටයෝ සහ ඔවුන්ට ආධාර පිණිස වෙන් කරනු ලැබූ සෝවියට් යුද්ධ වැනි හටයෝ සහ ඔවුන්ට ආධාර පිණිස වෙන් කරනු ලැබූ සෝවියට් ප්‍රහාරක අහස් යානා හටයෝද ක්ෂණයින් මට පත්වූහ. සතුරා ප්‍රහාරය සඳහා මුළු බලය යෙදවූ බව ගත් පසු අංක 2 දරන යුද්ධ යුදානම් තත්ත්වය නිෂ්ප්‍රභා කොට මිය ගිය සෝවියට් සේනාපතිවරයාගේ මරණයෙන් තුළ නිදාගැනීමට හා සුදු ඇසුම් වැනි ද නිදාගැනීමට අණ ලැබිණි.

එදාගේ පිටිල් පුළු අලෙක්සේයි හා පොත්රොව් නිදා පිටි බිම්ගෙයට වැටී විය. සමස්ත අතුවල පුළුදු වහනය විය. බිත්තියට සවි කළ ලී ක්ෂණයක් වැනි මිනිසුන් ඔවුන්ගේ ඇඟවුම් කඩන්නට වූහ. කිසිවෙක් නොවී ඇතුළු වූ ඇවියත් හා තනන අවස්ථා දකින්නට විය. 'තැපැල් දොර ඇවිල්ලක්' යන සඟ ඇතිර ගියේය.

අදායනාම අධිකාරීන් සමග දුර ගමන් අක්කරානාලිලට පො
සු. අදායනාම නම් පැරණිය නම් අතිමත් කරමින් කොර ගෙමින්
පියවන් දිවයින ය. පිළිගත් අතන් පානන් රිප්පින් කවරා ගෙවා දුටු
පිළිගත් පිළි රිප් කැර කොලොපිලිලන් පලා පිටියේය. පිළිගත් පුරා
පුරා ඇති පිළිගත් කැර නිකර පිනාපිනා පුරා පුරා.

“අංක 6” දරන අතේ යාතාය සේනාංකය භාර නිලධාරී තැන
 දරන සුද්ධ අංකයක්වත් සලා තිබිණ. සලාත් සේනාවේ එළිමහන
 කුමාරට කම් යාතාය බොන කොට අතේ එසවිය. “සවන් දෙන්න!” යන්න
 ඒ ආරෝප විය. පියුම් අතේ යාතාවල යන්ත්‍ර තර්ජන. සුළං පහර
 විය. තම හස්තයෙන් සේනාවේ එළිමහන. නිරන්තරයෙන් සේනාවේ එළිමහන
 වැටී.

අලුත්වැඩි සහිත් දුටුවත් නිස තවත් නියමුවන් "සුද්ධ වැන්නි
තරාය" සුභි ප්‍රකාරය ඇරඹූ බව කිය. එතොග වූ සඟරු කාලතුවක්කු
හි ආරක්ෂක කතෝලු අතරින් දුදිරියට යන හෝවියව් සුද්ධ වැන්නිවලට
ආරක්ෂාව පැලකිම ප්‍රකාරය අතත් ගාතාවලට නියමිත කාර්යයකි. අතත්
ආරක්ෂා කිරීමද? එහි හේරුම කුමක්ද? මේවැනි උග්‍ර සවතකදී සාමකාමි
වැනි අතත් ආරක්ෂා කළ කොතැනිය.

අලුත්සේයි කලබල විය. එය මරණ බියක් නොවී ය. අතීතයින්
 'සිරිතය හා නිසල' මිනිසුන්ට පවා දැනෙන අවදානම නිසා නොව,
 ඔහු කලබල වූයේ ඔහු කැලකිලිමත් වූ භවතක් කරුණු නිසාය. මැනින්
 අතීතය හා කාල තුවක්කුව හොඳින් ක්‍රියා කරාවිද? සතුරාට එදිරිව
 වෙන් කිරීමට සිදුවුව හොත් පෙත්සොව ඔහු අතහැර යාවිද? පවත් නිර්ම
 කාලය කරාවිද? වසිලියි වසිලෙවිවි කැති දුන් හැරවීම නොහිද? එය
 තැනි කර ගැනීමට අලුත්සේයි සිදුවනම් නැත. පෙත්සොවට ආයුබෝවන්

තාක් බව ඔහුට මතක් වූයෙන්, ඔහු තම අසුන මත වාඩි වී අතක් අනුච්ඡාද, පෙත්තෙහි එය නොදැමුවේය. අලෙක්සේයි හිස් වැස්ම පැළඳ තිබේ. ඔහුගේ මුහුණ රත් පැහැ ගනී. කපිකාන් වෙස්ලොව් අත තනත් රත්ම නියමු ආසනවල පියස් වැසිණි.

පළමුවැනි අහස්යානා තුන හඬ නගමින් අහසට නැගිණි. ඉන්පසු දෙවැනි කෙටුනි කණ්ඩායමද අහසට වැදිණි. මෙරේස්යෙව් තම අතක් යානය පදවමින් අහසට නැංගේය. ඔහු පළමුවැනි අහස්යානා තුන අනුව ම යානය පැදවීය. ඔහු පිටුපසින් තවත් අතක් යානා ගුවන් ගත විය.

ඔවුහු යුද පෙරමුණට ඉහළින් පියාඹා ගොස්, සතුරු අහසේ විකටාකාරයට පියඹා, නැවත යුද පෙරමුණ ඉහළින් පියැමුහ. ඔවුන්ට තුරන් වෙඩි නොකැබුහ. ඉහළ අහසේ පියාඹන කුඩා අතක් යානා වියට වෙඩි තබනවාට වඩා වැදගත් සටන් කිරීමට සතුරාට සිදු වී නැත. එහෙත් රැකවල් කළ යුතු යුද්ධ වැන්නි කොහිද? අසල කැලයක සිට යුද පෙරමුණට එන යුද්ධ වැන්නි දෙස අලෙක්සේයි බැලී ය. ඒවා වැටීයන්නට සමාන ය. පෙළ ගැසී යුද පෙරමුණට එන යුද්ධ වැන්නිවල සැන විහාල විය. ඉදිරියෙන් හිය සෝවියට් යුද්ධ වැන්නිය පෙළ සිව්වලත් දවී හිය කළ ගැටයකට තහින් ම, එහි තුවක්කුවෙන් ගිනි වැටෙන කැටි ඔහු දිවී ය. ප්‍රහාරය අරඹා දුර්වල වූ සතුරු කඳවුරට පහර දීන් ඉදිරියට යන දහස් ගණන් සෝවියට් යුද්ධ වැන්නි තබන වෙඩි යා පැන නගින සෝෂාට් අසමින්, අලෙක්සේයි සමග අහසේ සිට යන නැරඹීමට ළමයකු හෝ ගැහැනියකු හෝ ඉදිරිපත් වූව හොත්, ඉන් පවා බිය නොවනු ඇත. අලෙක්සේයිගේ හිස්වැස්මට සවි කොට ග්‍රවණ යන්ත්‍රය '෦' හඬ නගමින් ක්‍රියාකාරී විය. කපිකාන් වෙස්ලොව්ගේ වඩා උදාසීන කටහඬ ඇසිණි.

"සටන් දෙනු! මම ව්‍යාඝ්‍රයා! "ලස්ටේෂ්නික්," "ලස්ටේෂ්නික්!"

තමා ඉදිරිපිට ඇත සමාන්තර රේඛාවක් දුටු අලෙක්සේයි එය තත්ත්ව අතක් යානය බව දන ගත්තේය. එම අතක් යානය වැනිණි. තත් අනුගමනය කරන ලෙස දන්වීමකි ඒ. මෙරේස්යෙව් එම අණ තම කණ්ඩායමට දනුම් දුන්නේය. ඔහු පෙත්තෙහිගේ අතක් යානය දෙස ය. ඔහු අලෙක්සේයි ළඟින් පියාඹයි. හොඳ කොල්ලා!"

"තරුණයා! ඔහුගේ ඔහොම එනවා!" ගැසී අලෙක්සේයි තම

ලා පියාසර කළ ජර්මන් අහස් යානාවල පියාසරන් දිළිසිණි.

".....මම වාතයා, පහර ගසනු...!" යැයි අලෙක්සේයිගේ ශ්‍රී ගත්ත්‍රය කැගැසීය.

වෙස්ලොව් හා ඔහුගේ අහස් යානා කණ්ඩායම දකුණු ආදේශ ගොදුරකට පාත් වන රාජාලියන් සේ ජර්මන් අහස් යානාවලට ප්‍රදක්‍ෂ්‍ය. වෙස්ලොව්ගේ මැණික් තුවක්කු පහරට ලක්වුණු අහස් යානා ගිනිගෙන පහලට කඩා වැටිණි. පෙළට පියාහිමිත් ජර්මන් අහස් යානා පෙළෙහි ඇති වූ හිස් තැනට වැදුණු වෙස්ලොව්ගේ අහස් යානා කණ්ඩායම විරුද්ධ පැත්තට පියැණුනි. තැවත පෙළ ගැහැණු ජර්මන් අහස් යානා පෙර සේම පියාසර කළහ.

අලෙක්සේයි තම සංකේත සංඥාව දක්වා "පහර ගසනු!" යන කැ ගැහැවිද, ඔහුගේ කටින් කට පිට වූයේ 'ප...හ...ර' යන පමණකි. ඔහු එතරම් කැළඹී සිටියේය. ඔහු විදුලි වේගයෙන් තම අහස් යානය ජර්මන් අහස් යානා මත හැරවීය. තමා ඉදිරියේ පියාහිමි සහ හැර අත් කිසිවකු අලෙක්සේයි කොටුවේය. වෙස්ලොව්ගේ පහරට ගොදුරු වීම වැටුණු පසු එකැන ගෙන පියාහිමිත් පිටි ජර්මන් අහස් යානය අලෙක්සේයි වගයෙන් අලෙක්සේයි කෝරා ගත්තේ ය. ඔහුගේ දෙකන් විය. හදවත එළියට පැනීමට තැත් කරන සැටියක් දැකිණි. අලෙක්සේයි බලන කණ්ණොඩියේ නිකිරය ජර්මන් අහස් යානයට එල්ල කොට මැණික් තුවක්කුව ක්‍රියා කරවීය. ජර්මන් අහස් යානයෙන් කළු පැහැති දුම් වැටීය. සතුරා පෙරළා වෙඩි තැබුවිද අලෙක්සේයිගේ අහස් යානා කොටුවේදීණි. පෙත්තොට්ට තුවක්කු වීදි යි ඔහු හැරී බැලීය. ඔහු නිරුපද්‍රිතව පියැණුවේය. සතුරු වෙඩි පහරක් වැළකූ පෙත්තොට්ට අහස් යානා හැරවීය. 'හොඳ කොල්ලෝ!' තවත් ජර්මන් අහස් යානාවක බිඳය පිටි අලෙක්සේයි කණ්ණොඩියේ නිකිරයට අසු වී ඇත. අලෙක්සේයි මැණික් තුවක්කු බොත්තම අතට ගත්තේ ය. සතුරා දා වෙන තුරු පිටිය යුතුය.

තමා පිය අහස් යානය සමඟ එකට බිඳට වී ඇති බව අලෙක්සේයි දනුවනේ දන්ය. අහස් යානයේ එක්සීම තම පසුව තුළ ක්‍රියා කර සැටියක්ද, පියාසරේ හා වලිගය ද තම පිරුණීම කොටස් ලෙසද දැකිණි. අනුරූපීය ලී කකුල්වලට තමා ගේ ඇවිත් සිටින සැටියකි. අහස් යානය හා තම පිරුර අතර ඇති සම්බන්ධතාවයට බොහෝ සතුල් හා හොඳම ය. ජර්මන් යානය තම අලෙක්සේයි කණ්ණොඩියෙන් බොහෝ සතුල්

ඉන් ප්‍රභේද නැවත එය අසුචිය. එවිට ම අලෙක්සේයි වෙඩි තැබිය. ඔහු
ගේ පුළුල් සතුරු අහස් යානය දෙක නොබලා ම, පහළට වැටෙන එම
යානයක් වෙනුවට අහස් යානා දෙකක් කඩා වැටෙන සැටි දුටු
අලෙක්සේයි මවිත විය. ඔහු සතුරු අහස් යානා දෙකකට වෙඩි තැබීද?
එය පෙත්රොව්ගේ වැඩකි. නවක නියමුවකු වන පෙත්රොව්ගේ
සාක්ෂාව නිසා අලෙක්සේයි වඩාත් සතුටු විය.

ජර්මන් අහස් යානා පෙළේ ඇති වූ හිස් ඉඩ තුළින් සෝවියට්
යාන අහස් යානා සියැණුන. පැයකට ජර්මන් අහස් යානා කණ්ඩායමේ
අවුරු පෙළ පදවන්නේ අඩු පළපුරුද්දක් ඇති නියමුවන් විසින් බව
සනිඟ. ඒ සතුරු යානා පෙළට වැදුණු වෙස්ලොව්ගේ අහස් යානා
කණ්ඩායම ඒවා පළවා හරිමින් ජර්මන් කපුරුව ඔවුන්ගේ ම අහස්
යානා විසින් බෝම්බ දම්මවීමට සලස්වන ලදී. සතුරාට පහරදීම පිණිස
සිතා වෙස්ලොව් සිය අහස් යානා කණ්ඩායම මෙහෙයවද්දී ඔහුගේ
සූදුන් වූයේ පැයකට ජර්මනුන් ලවා ඔවුන්ගේ කොඩිබිම හමුදාවලට
එවීම දම්මවීමය. හිරු රැස්වලට පිටුපා අහස් යානා පැදවීම ඔහුගේ
ඉඩාන අරමුණ නොවී ය.

නැවත පැයකට ජර්මනුන්ගේ අහස් යානා කණ්ඩායමේ පළමුවැනි
පද සෝවියට් යුද්ධ ටැන්කි ගමන් කරමින් සිටි තැන බලා පියාසර
කළ ය. සෝවියට් අහස් යානා කෙටුම්පත් වරට පහර ගැසූ හමුදා එකදු
සතුරු අහස් යානාවක් වත් අලාභ හානි නොලැබූවා පමණක් නොව,
ඔවුන් තුවක්කු පහරකට හසු වූ එක් සෝවියට් ප්‍රහාරක යානාවක්
නොවීය. සතුරු අහස් යානා පහර ගසමින් ඉදිරියට යන සෝවියට්
යුද්ධ ටැන්කිවලට වඩාත් ළං විය. ඉහළට නැග පහර දීමට තරම්
දුරටත් නැත. සතුරු යානාවලට යටින් ගොස් පහර ඇරඹීමට කපිතන්
වෙස්ලොව් කළ තීරණය අලෙක්සේයි සිතින් සම්මත කළේ ය. "ලා-5"
නමින් සෝවියට් අහස් යානය අතිශයින් ම ජංගමයි ය. සතුරු අහස්
යානාවල 'යටි බඩට' පහර දීමට අලෙක්සේයි යුහුසුරු විය. ඉදිරියෙන්
පහර දීමට ප්‍රහාරක අහස් යානා පෙළ සිරස් ලෙස සතුරු අහස් යානාවලට
පහර දුන්නේය. සතුරු අහස් යානා දෙකක් බිම වැටිණි. ඉන් එක් අහස්
යානයක් දෙකට කැඩී වෙන් වූණා විය යුතුය. කොටසක් අලෙක්සේයිගේ
කණ්ඩායම නොහුස්සුනේ යමකමිනි.

"ඔහු සජ්ජය එතබා!" යැයි පෙත්රොව්ට දන් වූ අලෙක්සේයි ඔහු

දෙය හැරී බලමින් පුස්තකානම් අල්ලා ගත්තේය.

මහ පොළොව ඉහළ ගොස් අහස පහළට වැටුණයක් මෙන් අලෙක්සේයිට දැනිණ. පහරක් වැදුණු කලෙක මෙන් ඔහු අසුනට තද වැටීය. කටට ලේ රසයක් දැනුණු අතර අවට රත් පැහැ ගැසුණයක් මෙන් විය. අලෙක්සේයිගේ අහස් යානය සිරස් ලෙස ඉහළට පියාඹන්නට විය. ඔහු අසලින් පියාඹන ජර්මන් අහස් යානයක යටි පැත්ත ද එහි රෝද ද ඔහු දිවී ය. රෝදවල ඇති මැටි සහ පස් කැටිද ඔහුට පෙනිණි.

ඔහු මැමින් තුවක්කුව ක්‍රියා කරවීය. පහර වැදුණේ පැට්ටල් ටැන්කියට ද, බඳට ද, එන්ජිමට ද නැතිනම් බෝම්බ රාක්කයට ද යන්න සිටි නොහැකි ය. සතුරු අහස් යානය පුපුරා දුම් වළාවක් ඇති කළේ ය.

අලෙක්සේයිගේ අහස් යානය පැත්තකට වැටී විය. ගිනිගත් සතුරු අහස් යානයෙන් ඉවත ගිය අලෙක්සේයි තම අහස් යානය සමාන්තර තත්ත්වයට හරවා අවට අහස පිරික්සා බැලීය. ඔහුගේ සහයා යන පෙත්රෝව්, සබන් පෙණ වැනි හුදු වලාකුළුවලට ඉහළින් නිල්වත් අහස් දකුණු දෙසින් පියාඹන සැටි ඔහු දිවී ය. අහස පාච වෙලා ය. ඇත කිහිපයේ කළු ලප වැනි යමක් පෙනිණි. ඒවා විසිර යන සතුරු අහස් යානා ය. අලෙක්සේයි තම අත් පිරිලෝසුව දෙස බැලී ය. මේ සටනවලට පැය බාගයක් පමණ කාලයක් ගෙවී ඇති බැවින් පැට්ටල් ටැන්කිය හිස් වී ඇතුළු ඔහු සිතුවේය. එහෙත් ගෙවී ඇති කාලය විනාඩි තුන හමාරක් පමණ බැව් දුටු ඔහු පුදුම විය.

"පණපටින්ද?" යි අලෙක්සේයි තම සහයා වන පෙත්රෝව්ගෙන් ප්‍රශ්න කළේය. මේ විනවිට පෙත්රෝව් සිය අහස් යානය අලෙක්සේයිගේ අහස් යානයට සමාන්තරව පැදවීය.

නොයෙක් හඬ බිඳගෙන අලෙක්සේයිගේ ශ්‍රවණ ශ්‍රවණ යන්ත්‍ර වලින් හඬක් පිට විය.

"පණ පිටින්... බිම්... බිම්... බලන්න..."

පහළ පසුගැටියක් අසල පෙදෙසක ගිනිගෙන දැවෙන පැට්ටල් ටැන්කි සහිත සතුරු අහස් යානා සිපයක් විය. ඒවායින් දුම් වළා කැණීය. එහෙත් අලෙක්සේයි ඒවා දෙස කනබැලී ය. හුදු පිටිය පුරා

පෙත්තරොව්ට පසසා, බිරියෝසා ගස යටට ගොස් එදා සටනේදී දිවි පිදු සහෝදර නියමුවන් දෙදෙනා ගැන සිහිකරමින් ගෝක විය.

හිස් වැස්මක් රහිතව ගුවන් තොටුපළ වටේ දුවමින්, හමු වූ හැම එකකුගේම අතින් අල්ලා ගෙන සටන් ගැන විස්තර කිරීමට ඉදිරිපත් වූ එකම බුද්ධලයා වූයේ පෙත්තරොව් පමණකි.

"....මින්න සතුරා ළඟටම ඇවිල්ල. අත ළඟම! අහනවකො... සතුරු කණ්ඩායම ඉදිරියෙන්ම ගිය අහස් යානයට අපේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ලයිකන් පහර දුන්නා. මම ඊළඟ එකාට පහර ගැසුවා සතුරා බිම වැටුණා..."

අලෙක්සේයි වෙත දුවමින් ගිය පෙත්තරොව් ඔහුගේ දෙපා ළඟ වැටී දිශාවිය. එහිනුදු ඉවසීමක් ලබා ගත නොහැකි වූයේ නැවත නැති සිට කතා කළේ ය.

"අද ඔහෙ හරි ලස්සන සරඹ ටිකක් පෙන්නුව නෙව්! මගේ ඇස්වල අත්කාරයක් ඇති වුණා ඒවා දකල... ඔහෙ දන්නවද මම අර අහස් යානාව ටිකාග කළ හැටි? මින්න 'අහන්න... මම ඔහෙ ළඟින්ම පියාඹමින් ගිටියා. සතුරා අත ළඟටම ආවා....."

'පොඩ්ඩක් නවතිනවා' යැයි ඔහුගේ කතාවට බාධා කළ අලෙක්සේයි සාක්කු සියල්ල අත ගාන්නට විය. "ලියුම්.....ලියුම්....මම ඒවා කොහේ දමමද?"

අද ලැබුණු ලියුම් දෙක නොකියවූ බව අලෙක්සේයිට මතක් විය. කබායට යමින් කුහරය අත ගැ වීට ලියුම් කවර අතට දනුණෙන් ඔහු සැනසුම් සුපුමක් හෙළි ය. ඕල්යා විසින් එවන ලද ලියුම අතට ගත් අලෙක්සේයි ගසවුල වාඩිවී පරෙස්සමින් ලියුම් කවරය ඉරා ලියුම අතට ගත්තේ පෙත්තරොව්ගේ කතාවට සවන් නොදෙමිනි.

එවිටම රතු රොකට් චෙයිල්ලකින් ගුවන් තොටුපළ ආලෝක විය. අහස් නියමුවෝ නැවත කම අහස් යානා වෙතට දුවන්නට වූහ. අලෙක්සේයි ලියුමේ එකදු වගන්තියක්වත් නොකියවා නැවත එය කමිස කුහරයේ ලා ගෙන සිය අහස් යානය වෙත දුව ගියේය. ලියුම පමණක් නොව එහි කවත් යම්කිසි සනෑහි යමක් තිබෙන බව ඔහුට දැනිණි. අහස්

මෙම මෙම ඉවත් ගත වූ අලෙස්සේයි සමාජ සිරිත් මත සිටින
ත් අතකින් පිළිම අතකාරින් කරනා තරු ය. එය ඉතිරි?

අලෙස්සේයි සේවය කර ප්‍රකාරය අතේ ගතා සේනා-
යුධ වූත්කි විසින් සතුරු කපුරු සිදුවූ ලෙස දරන සිටි - එය
න් පවත්වලට මුහුණ පෑමට පිළිවිය. සතුරු කපුරුට අත අ
ප්‍රකාරය අතේ ගතා සේනා-ක සොකවවා වැදිණි. එක් සේනා-
යුත් කොට ඔවුන් කෙල් ලො ගැනීම පදනා ලැබී කොටුවා වැඩින
යුත් ප්‍රකාරය අතේ ගතා සේනා-කයන් එකතු මෙම කොටුව
යුත් කෙරෙණ. ඉවත් කොටුවලට එන අතේ ගතාවලට විශාල
යුත් ඔවුන් කෙල් වත්කරනු ලැබී ය. මිනිසාන වැඩිමනට අත
කෙසින් තබන තුනි පිළිම වැනි පවලයන් නම් තෙමින් මුහුණ
අති අතේ ගතා එක්වින් වලින් මතුපිණි. නිසැකයෙන් නිසැක අසුනට
වැඩි වී ආහාර ගන්න, ඇසුරිනියම් බදුන්වලින් සිටුන්ට අතාර ගත
ලදී එතෙක් සිටුන්ට ආහාර ගැනීමට කරම් නිලාවන් අත් පෙණ
නෙතිරිණි. පිළිමු ලැබූ ආහාර පවා දෙසේ හිරවිය.

කපිතන් වෙස්ලොවින් අතේ ගතා තනිවියම් විශාල අ
තුවනුණු පසු ඒවාට ඔවුන් කෙල් සපයන ලදී. නිසැක අසුනෙහි වැඩි
වී අලෙස්සේයිට විධාපත් ගතියක් දුනුණු මුහු පතුවින් පිටිකණ තු
යම් ඉක්මනින් ඔවුන් කෙල් පුරවන ලෙස සේවකයින්ට දන්වා වී
අලෙස්සේයි තෙත්තිමන් ලෙස මද පිනා පැනී ය. පැවත පැවත
වත්තෙණයට මුහුණ පෑමට හා කවි තවත් පටන් පිරිමට අතෙහි මු
හිරු ලැබී. මුහු කම් කඩායට යවින් ඇති පිළිම සිතර අතෙහිද සිටු
නිසැක පටන් ඇවිල පවතින තත්ත්වයකදී එය පිරිමට නොතිබුන්

එදින ඇදිරි වැටුණු පසු අතේ පටන් නිකරිය තත් අති
වියට සිය සොවියට සොඩිම නිසැකයට පැනන ආයත්තෙහි
අතේ පසු වෙස්ලොවින් අතේගතා සේනා-කයට විනිස අත ලදී
අලෙස්සේයි නිකරියයට එදින තම තැටුණි තලට සිටි නම් සිය
සේනා-කයට. වල් පැනවී වලින් ගතා වී තත් සිටින මෙන් පට
නු එදින පටන් ගැන තැවත පිරිමට පුරවන විය.

නිකරියන් ගමන් ගත් විට රටයන් මත පුහුණ ඇවුන් වූ මු
තෙත්තිම දැනිණි. සේනා-කය තම ප්‍රධාන විලාපී තුන නිකරිය

අලෙක්සැන්ඩ්‍ර් සිය පෙම්බිරියගේ ඡායාරූපය දෙස බොහෝ වේලාවක්
සිටියේය. කෙහෙක් ලස්සන ගීයක් ගයන කැටි ඇසෙන විට සිත
වැඩි නාප්තියකින් පිරී යන්නේ යම් සේද, එසේම අලෙක්සැන්ඩ්‍ර් සිය
ඡායාරූපය ගෙන අලෙක් ඡායාරූපය සමග සමකර බැලීය. මල්
කිසිත් සැරසී සිටින, විඩාපත් ඇස් ඇති. තමා කිසිදිනෙක දක නැති
යා තමාට වඩාත් කිට්ටු බවත්, වඩාත් වටිනා බවත් අලෙක්සැන්ඩ්‍ර්
බෝධි විය. ඡායාරූපය පිටුපස මෙසේ ලියා තිබිණි. "මා අවසාන
කරන්න".

ඇගේ ලියුම කෙටි ය. ප්‍රීතිදායක ය. ඉංජිනේරු හට කණ්ඩායමක
සභාව වශයෙන් ඇ ක්‍රියා කරන්නී ය. ඇගේ හට කණ්ඩායම පුද්
ගමයේ නොව සාමකාමී වැඩවල යෙදී සිටින බව ඇ ලියුවා ය. ප්‍රති
පත්‍රිකාවක නැවත ගොඩනැගීමෙහි යෙදී සිටිති. තමා ගැන මද වශයෙන්
මිලියා මහා නගරය ගැනත්, එහි විනාශය ගැනත්, කරුණින්,
නිකායන් හා ළමයින් සෝපියට් දේශයේ හැම තැනකින්ම පැමිණ
ගෙවල්වල, යුද කඳවුරුවල, ආරක්ෂක කපොල්වල, විනාශ වූ
නැතිවල පදිංචි වී මහත් උනන්දුවකින් ස්වාලිත්‍රාඩ් නගරය
හි නගන සැටින් මහත් ආයාසයකින් විස්තර කළා ය. හොඳින් වැඩ
න හැම කෙනෙකුට ම ස්වාලිත්‍රාඩ් තුළ හෙයත් ලැබෙන බවට
වක් පැතිර ගොස් තිබෙන සැටිද ඇ ලියුවා ය. මේ කතාව සත්‍යයක්
යුද්ධයෙන් පසු අලෙක්සේස්ට් විවේක ගැනීමට තැනක් තිබෙන බව
ඇ මතුව දන්වුවා ය.

[illegible]

සිරිමංගලාලයන් ය. මැති දෙසන් ඇතැම් පිරිසක් මත් පැන් දෙසනාට
මෙතැනට එනු ඇත.

අද පැවති පසු කිසිවක් ඇති වන්නා වෙයි කන්නා වෙයි කන්නා වෙයි
ඇති ය. එහි අතන් යානා පදවනවා පමණක් නොව. පුද්ගලිකවත්
සියලු අතන් හා සිතැතිවත් විනාශ වූ පසු මත් පැන් දෙසන පුහුණු
අතන්යානා නියමුවන් පමණ වෙයි කන්නා වෙයි කන්නා වෙයි කන්නා වෙයි
දාට මත් පැන් ගැන පවුල්වත් ඇතැම් කෙනෙක් පිරිමට පසු එදා දිවුරු
දන්නන් ය. දන් ඔහු පමණක් මත් පුහුණු පවත්නා වෙයි ඇත. ඔ
සිතියම පැන වී ඇත. මැති දෙසනාට බලා පිටියේ ඔහුගේ වෙඩි පතට
ලක් වූ පතුරු අතන් යානා දෙසන් ඔහු වැටී ගිහි ගන්නන් ය. මෙය ස
පිලිවෙරියා එය පිරිසක් කන් ය. එම වාර්තාව විවිෂ්ණයට ද, මු
කළුදාටද, මොස්තර් කුටිරටද යවා ඇත.

මේ පියල්ලන් පැන ය. ඔහු තම පුතියෙකුට ඉටු කොට ඇ
වැටීන් ඔහුට පිරිමට අයිතියක් සිංහ. එතැන් ඇති වන්නා වෙයි කන්නා වෙයි
කර බලන විට 'ලක්ෂ්මි' නමින් හැඳින්වෙන පතුරු යානාව පුහුණු
නියමුවකුට පැනන පතුරන් ද? දක්ෂ දායකකරුවන් හැටකුට මේ
පැන යන පාත්ත දැරීමක් කරමින් තම දක්ෂතාවය පවුල් කරති ද?

5

අතන්යානා කන්නා වෙයි අතන් අතන් කරන ලදී. මොවුන්ට පුද්ගල
පවුලා විසින් පතුරු පවුල බිඳිනු ලැබූ මෙදෙසට, මෙර දින අලුත් පිරිම
අතන් යානා පවුලාවක් එවූ මේ පතුරන් වන වාර්තාවක් මොවුන්ට
සිත්තු කරුවන් එවා ඇති මේ දකුණත්තට ලැබිණි. කුර්ජන් අඩ කවර
පිරිමත් ආරක්ෂක පවුරු බිඳීම නිසා අතන් කන්නා වෙයි කන්නා වෙයි
වැටීන්, පිරිමතියේ අතිශයින්ම දක්ෂ අතන් නියමුවන් විසින් පදවනු ලබන
'රිකට්තෝපෙන්' නමැති පුපුපිද්ද අතන්යානා විවිෂ්ණය එවා ඇති මේ
නිරීක්ෂකයින් හා සිත්තු මොවුන් විසින්ද පවුරු කරන ලදී. පතුරු
විසින් මොවුන් ඇති අතන්යානාවල සංඛ්‍යාව විශාල වෙයි, මේ
විවිෂ්ණය ස්වාමිත්වයට අසල සිදු වූ මෙ පවත්වලදී පරාජය වූණු
වෙයි, 'කොස්සන් - වූල්ස් - 190' නමැති නවීනතම අතන් යානා පවුලාව
මෙතැනට පළ පුරුදු ඇති වෙයි මොවුන්ට අතන් පවුලාවට දන ගන්නට
ලැබිණි.

අනතුරු හැඟවීමක් කළා විය යුතුය.

පෙර දින රැයෙහි ජර්මන් විසින් නිරීක්ෂකයින් සහ ගුවන් විදුලි සංඥා පණිවුඩ කරුවන් රැසක් පැරවුට් ගසින් පහත් ඇති විය හැකි පෙදෙසේ උපක්‍රමය අතින් වැදගත් ගැටි සැලකිය හැකි තත්ත්වයට ගොඩබිස්වා ඇත. සුප්‍රසිද්ධ ජර්මන් අහස් යානා කණ්ඩායම් එක් සංග්‍රාමෝභායකි මේ.

තරමක් නොපැහැදිලි ලෙස තවත් ජර්මන් හඬක් ඇතිණි. ඉරාස් වූ ජර්මන් නිරීක්ෂකයෙක් බැරැඩ් හඬකින් කෑ ගැසීය.

"ඕ, ඩොන්නෙර් - වෙට්ටර්! ලින්ක්ස්! ලා-ජ්සුන්ස්! ලින්ක්ස් ලා-ජ්සුන්ස්!"

ඒ කටහඬෙහි බියක් හා චක්‍රිතයක් ගැබ් වී තිබිණි. සතුරු අහස් යානා දෙක අලෙක්සේයි බැලුවේය.

"පොක්සේ - වුල්ෆ්-190" නමැති බලගතු, කඩිනම, ප්‍රහාරක අහස් යානා දෙකක් ඒවා ය.

ගණනින් සතුරු අහස් යානා මේජර පිඤ්ඤොව්ගේ කණ්ඩායම මෙන් දෙතුණයකි. 'රිහ්ට්ගෝෆෙන්' ඩව්ෂනයට අයත් විශේෂ ක්‍රමයක් අනුව ඒවා පෙළ ගැසී පියගැට පෙළක් ලෙස පියාසර කරන්නට විය. මේ ක්‍රමය ඉදිරියෙන් පියාහිත අහස් යානයේ චලිතය පිටුපසින් පියාහිත අහස් යානාව විසින් ආරක්ෂා කැරිණි. සතුරාට වඩා ඉහළින් පියාසර කළ පිඤ්ඤොව් පහර දීම ඇරඹීය. අලෙක්සේයි තමාට සුදුසු ගොදුරක් සොයාගෙන, අනිකුත් සතුරු අහස් යානා ගැනද සොයා බලමින්, පහර දීමට පියැඹීය. එතෙක් පිඤ්ඤොව්ට පෙර සෝවියට් "යාක්" අහස් යානා කීපයක් සතුරාට පහර දුන්හ. ඒ ප්‍රහාරය කොතරම් සාර්ථක වී ද යත්, සතුරු අහස් යානාවල පෙළ ගැසීමේ ආකාරය බිඳිණි. ආතුල ව්‍යාකූල තත්ත්වයක් ඇති වූයෙන් අහස් යානා දෙක හා හතර බැගින් වෙන්වී සටන් කරන්නට වූහ. සෝවියට් ප්‍රහාරකයෝ සතුරු අහස් යානා වලට මැසින් තුවක්කුවලින් වෙඩි තැබූහ. ඒවායේ පිටුපසට හා චලිතයට ද, පියාපත්වලටද පහර දුන්හ.

එකිනෙකාට වෙඩි තබමින්, පහර දෙමින් සතුරු ඔන්විල්ලාවක්

සමස්ත පිහිටීම.

මේ අවුල් ජාලය මැද පිහිටින්නේ මොනවාද යන්න දැනගත්
අයුරුදු ඇත්තේ පමණකි. ඉතිරි ගන්නා වලින් පිටතට ගොස් ඇත්තේ
එක නිසම ලෙස දනගත්තේ පමණි. එහිදී, ඉතිරි ගන්නා වලින්
අඩු දෙයක්ම පාහේ ඇතිවේ. පහර ගැසීමට ඉදිරියට යන ප්‍රකාරය
සාමාන්‍යයෙන් බැර වැඩීම ද, පහර හා වේදනාවෙන් හැර ගන්නා අයුරු
විලාපයද, ජයග්‍රාහකයාගේ ජය හඬද, තුරාල රැල්ලකින් හඳුන්වා
දුන් සහ දත් කැමිදු, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කිරීම් ද ඇතිවේ. කෙසේ වෙතත් ප්‍ර
කාරයක් පරිමන් බසින් ගියත් ගැසී ය. එකක් විශ්වය තත් ප්‍රභව
යින් ගැසී කැරැටිය, තුවක්කුවේ කොකා ගත්තේත් කැරැටියක්
ආ වුමට! කාපියා! ගැසී මොර ගැවේ ය.

පහර ගැසීමට අලෙක්සේයි තෝරා ගත් සතුරු අතේ යානය
සතුරුගෙන් වී එතැන සෙව්වියට "යාක්" ප්‍රකාරය යානයක් පිහිටා තැටි
ද එය සතුරු පොත්තක වූල් අතේ යානයක් ප්‍රකාරය තැටි ද
අලෙක්සේයි දිවිය. සුරුවුවුවකට සමාන සතුරු අතේ යානයක් පිහිටා
වී ඇති තුවක්කු වලින් "යාක්" යානයට වෙඩි තබන ලදී. අලෙක්සේයි
යාන යාක් යානයට ආධාර පිණිස වේගය වැඩි කරත් ම. සතුරු
යාන ඔහු ඉදිරියේ පෙනිණි. තත්පරයකින් හිත්තයක් පමණ වූ ඒ සතුරු
විලාපීදී අලෙක්සේයි සතුරු යානයට වෙඩි කැබිය. සතුරාට තුවක්කු වීද
වී සිහු නොදුටුවද 'යාක්' යානය කැඩුණු වලිගය සහිතව සුරුසුරු
වී සිහු පැටි ඔහු දිවී ය. නම පතගා තෙරම වැඩි අලෙක්සේයි
යාන බැලී ය. පෙත්තෝවී තමාට සමානතරව පිහිටා තැටි ද
යාන බැලී ය. පෙත්තෝවී තමාට සමානතරව පිහිටා තැටි ද
අලෙක්සේයි දත්තමින් මෙසේ කිය.

"තරුණයා පමා" වෙන්න එය."

ඔහුගේ ඉතිරි යන්ත්‍රය ඔහුට විවිධයන් නොදැකී රැසක් පා
වුන් යන දෙබඩින්ම ජය නිසා කැරැටිය තැටි ද පහර කැරැටි
වී සිහු කරන තැටි ද, බැර වැඩීම තැටි ද, දත් කැරැටි පහ
වුන් තැටි ද ඇතිවේ. මේ කැරැටි කැරැටි හා කැරැටි හතර
වුන් තැටි ද අලෙක්සේයි තෝරා ගත් අයුරු ගන්නා ප්‍රකාරයට
යාන නොසන්සුන්කමක් පමණකි.

අලෙක්සේයි සතුරු යාන කැරැටි වූ විට තැටි ය. ඔහු සි

දර්ශනය නිසා ඔහු මොහොතකට පල් පැවිණි. ඔහුට සහතින් පොත්පත් - පිල්ප් අතේ යානයක් 'ලා-5' කට පහර දෙන පැටි දුටු ඔහු එහි අංකය නොදැනුවත්, එය පෙත්තේරුවෙන් අතේ යානය බව ඉවත් වෙත් දැන ගත්තේය. සතුරා ඔහුගේ හැම කුටිකයකින් ම පෙත්තේරුවට වෙඩි කැබිය. තම මොහොතකින් පෙත්තේරුව විනාශ වනු ඇත. අතේ යානය දෙන එකිනෙකට ලාභී පවත්කරන බැවින් තම මිතුරාට පාඩම දීමට ඔහුගේ හෝ ඉඩක් හෝ නොතිබිණි. එහෙත් තම සහයා මරණයෙන් කේරුගත වූයේ. අලෙක්ෂයයි තම අතේ යානය සහකාරී නැවත වැඩි වේගයෙන් දුවන වියත් වෙත් සතුරු අතේ යානය බලා පදවීමත් වේගය වැඩි කළේ ය. අතේ යානයේ හා ඔහුගේ බරද යන්ත්‍රවල වේගයද අවධර්මයද නිසා එය සතුරා මත කඩා වැටෙන පරිදියක් වෙති. එය පර්වතයක් නොවී පොතට වෙඩිල්ලක් වෙත් විය. වේගයෙන් සිරස් ලෙස පහතට පැදවීම නිසා අලෙක්ෂයයිට සිහි පැතිර යන පැටියක් දැනිණි. තම අතේ යානයේ අවර පෙත්තට හොඳටම ලා වී කිවුණු සතුරු අතේ යානය දුමි විලාචකින් වැඩි නිතිගත් පැටි දැකීමෙහි ඔහු සමත් විය. එහෙත් පෙත්තේරුව දකින්නට නැත. ඔහු කොහිද? ඔහුගේ අතේ යානය විනාශ වීද? පැතිනම් මුළු පැරවුටය මගින් බිමට පැන ගත්තෙහිද?

අතප පාරේ වී තිබිණි. නොහොතෙන අතේ යානයකින් අණක් ලැබිණි.

"මම දෙවැනි මුහුදු ලිහිණියා, පියෝනොව්. මම දෙවැනි මුහුදු ලිහිණියා, පියෝනොව්. මම දෙවැනි මුහුදු ලිහිණියා පියෝනොව්. ආපසු යාමට පෙළ ගැසෙහු! මම දෙවැනි මුහුදු ලිහිණියා..."

මේදර් පියෝනොව් තම අතේ යානා කැඩීයාමේ භූමිකාවට නොහො යාමට කීරණය කර ඇත.

පෙත්තේරුවෙන් අතේ යානය මුහුදුද නිස සතුරු යානයට පහර දුන් පසු පැවත තම අතේ යානය සමාන්තර ලෙස පැදවූ අලෙක්ෂයයි මෙමේයයව් කුළ සතුටක් හා ආත්ම වටක් ඇති විය. සතුරා විනාශ කර දුටු අතේ අවදානම් පහ වී ගොස්හි. භූමිකාව නොවූවලට යා යුතු දුර ප්‍රමාණය හා ඉතිරිව ඇති බවත් පෙල් ප්‍රමාණය දෙස මැද හෙතෙම පොත්විය. ඉතිරිව ඇති මෙහි පෙල් ප්‍රමාණය පැවත භූමිකාව නොවූවලට යාමට ප්‍රමාණවත් නොවී. එහෙත් එයටත් වඩා බියජනක අවදානමක් අලෙක්ෂයයි දිවිය. පුළුන් නොවත් වැනි විශාල විලාසයකින් මතු වූ

ඉවත් කොටුවලට පැමිණි අහස්‍යානා සිය ආරක්ෂක ස්ථානවල
ගෙන යන ලදී. අහස්‍යානා දෙකක් ඇවිත් නැත.

බලාපොරොත්තු සහිත නිහඬතාවයක් පැතිරීණි. විනාඩි ෧
ගිණි වේදනාව ඇති කරවමිනි.

"මෙරේස්යෙව් සහ පෙත්රොව් ඇවිත් නැහැ" යි කවුදෝ සොයා
පැවසීය.

හිටිකැටියේම ගැහැනු කටහඬක් ඉවත් කොටුවල සුරා
පිළියට දුණි.

"එකක් එනවා!"

අහස් යානයක හඬ ඇසිණි. බේරියෝසා ගස්වලට එළඳෙන තැන
පහළින් අංක '12' දරන ප්‍රහාරක යානය ආවේය. එහි චලිතය කැඩීලා
වම් පියාපතේ කොටසක් කැඩී කම්බියක ආධාරයෙන් එල්ලෙමින් තිබිණි.
ඉවත් කොටුවලට බට ඒ යානය අමුතු ලෙස පතිමින් යන්නට විය. උඩ
පැන නැවත බිම ගැටී, නැවත වරක් උඩ පැන ඉවත් කොටුවලට
කෙළවරටම ගිය අහස් යානය නතර වෙත් ම එහි චලිතය උඩු අත
හිටවිණි. දොස්තරවරුන් රැගත් ප්‍රථමාධාර රථ හා ජිප් රථ කීපයක්ද
ස්ව සිටි පිරිස්ද ඒ අහස් යානය වෙත දුටු ගියහ. නියමු අයුහො
කිසිවක් පිට නොවූයෙන් එහි පියස්ස විවෘත කරන ලදී. ලේ නොඩා
මත වාඩි වී සිටි පෙත්රොව් පිටතට ගත්හ. ඔහුගේ හිස පසුව මත වැටී
තිබිණි. ඔහුගේ හිසකේ දහඩියෙන් කෙම්ලාය. දොස්තරවරු හා හෙදියෝ
ඔහුගේ ඇඳුම්වල පටි ගලවා පෙල් වෙඩිල්ලකින් විනාශ වූණු පැරවූ
බෑගය ඉවත් කොට, අප්‍රාණික සිරුර ගිලන් මැස්සක් මත තැබූහ.
පෙත්රොව්ගේ අකක් හා පයක් තුවාල වී තිබිණි. ඔහුගේ නිල් පැහැය
නියමු ඇඳුමට උඩින් ලේ පැල්ලම් මතු විය.

පෙත්රොව්ව ප්‍රථමාධාර රථයට කැබිමට මසවත්ම ඔහුගේ ඇඳුම
විවෘත විය. පෙත්රොව් යමක් කී නමුදු එය නැසුණෙන්, ප්‍රධානියා ඔහු
වෙත නැඹුරු විය.

"මෙරේස්යෙව් කොහිදැ" යි පෙත්රොව් ඇසුවේ ය.

"නවති තාම තැනැත්තා"

පෙත්තරොව්ගේ හිලන් මැස්ස තැනැත්තා පියවන ලදී. අනෙක් අය
දී පෙත්තරොව් වේගයෙන් දකුණින් හිස පවා එවයි.

"නවතින්න! මාව ගෙනියන්න එපා, මට යන්න බැහැ. මෙරේයෙහි
මා දුරු ඉන්නම්. එයා මගේ ජීවිතය බේරා ගන්නා!"

පෙත්තරොව් ඉතිරිව ඇති ශක්තිය යොදමින් විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ
කරමින් වෙළුම් පටි ඉරා දමන බවට තර්ජනය කළේය. අනෙක් වැන
ධානියා දත් යපමින් මෙසේ පැවසීය.

"මහොම තියන්න. එයා මැරෙන්නෙ නැහැ. මෙරේයෙහිට තව
සැතියකට වඩා පියාසර කරන්න පැටිරල් ඉතුරු වී නැහැ."

ප්‍රධානියා තම අත් පිරිලෝසුවේ තත්පර කටුව දෙක බැලීය. රත්
තත්පර කටුව, තත්පර කිරමින් වටය යන්නට විය. අළුසාන
සේ යානය පැමිණිය යුතු පෙදෙස සහිත වනය දෙස පිවිසුණු බව
සිතන. ඇත තුවක්කු වෙඩි හඬක් සහ කොට්ටේරුවක් ගසකට කොට්ට
බිදුණ හැර අත් කිසි හඬක් නොවීය.

විනාශයක් ගත වීමට සමහර විට බොහෝ වේලා ගතවේ.

1 7

සතුරු අහස් යානා දෙක උපරිම වේගයෙන් එකිනෙකා හමුවීමට
විවේක ගියහ.

"ලාචොවිකින් -5" නමැති සෝවියට් ප්‍රහාරක අහස් යානාවල
"ලොන්කේ-ඩ්‍රල්ස්-190" නමැති පර්මන් අහස් යානාවල ධාවන වේගය
අනෙක් ය. ශබ්ද වේගය පරදවමින් එකිනෙකා හමුවීමට පිවිසුණු ඉදිරියට
පිවිස.

අලෝකයෙන් මෙරේයෙහි සහ ප්‍රමුඛයේ "රෙට්නෝනල්" අහස්
යානා විවිධාකාර දක්ෂ නියමුවන් මුහුණට මුහුණ ලා පටන් පිරිම
දේරියට ගියහ. දුම්බිමෙහි දර්ශන පුරුද්දක් ඇත්තක් පිහිටුවමින්

ඉවත් කොටුවලට හෝ විය යුතුය. එව රවුම් ගැසීම නොකළ යුතුය.

අහස් යානය වුවමනා මග ඔස්සේ පැදවූ අලෙක්සේයි බිම බැලී ය. සම්පීඩනය නොපැහැදිලි ය. ඔහු නිසලව නම කාර්යයෙහි බෙදුණේ ය. ඔහුට කෙල් ගැන බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය. මීටරය සැබෑ තත්ත්වය පිළිබිඹු නොකළත් ඉතිරිව ඇති ඔහුට කෙල්වලින් ඉවත් කොටුවල දක්වා තිබෙන නොහැකිය. ඉවත් කොටුවලට නොගොස් අතර මගදී ගොඩ බසින්නද? කොන්දාසයද? කෙටි මග ඔහු මනසින් විමසා බැලී ය. උසැති ගස්, ඉඩ වලවල්, කඳු ගැටි සහිත ආරක්ෂක කපොළ, කඩු කම්බි සහිත ආරක්ෂක අගල්.

මගදී ගොඩ බටහොත් මරණය හමු වනු ඇත.

පැරවුටය මගින් බිමට පතිත්වද? එය කළ හැකිය. පියස්ස හැර තුර කරකවා පැනීම! එවිට අහස්යානයට, අද නෙවරක්ම නම ජීවිතය ලවා උන් ඉස්තරම් යන්ත්‍ර සහිත සිත් අහස් යානයට කුමක් වේද! අහස් යානය ඒ මොහොතේදී පැහැති වස්තුවක් බව ඔහුට දැනිණි. නමාව වැස්සට සේවය කළ පරාර්ථකාමී ලස්සන වස්තුව අනහැර දමීම පවාදීමක් ලෙස අලෙක්සේයිට හැඟිණි. ඇරත් පළමුවැනි සටනින් පසු අහස් යානාව තුළට ඉවත් කොටුවලට පැමිණීමද, නැවත අහස් යානාවක් ලැබෙන තුරු නිසැම ඉදිමද, කොටියව නමුණව විශාල ජය ලබමින් ඉදිරියට යන බවැනි අවස්ථාවක අතිරේක හටයකු ලෙස ක්‍රියා විරහිතව සිටීමද නොකටයුතු වේ ය.

'කොහොම වූණත් ඒකට විරුද්ධයි' අලෙක්සේයි හඬනවා මෙසේ වේ, යම් කිසිවකු කළ යෝජනාවක් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නාක් මෙනි.

ඇන්ජිම නොතවතින තුරු අහස් යානය පැදවිය යුතුය. ඉන්පසු! නිවන තත්ත්වය අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

මීටර තුන්දාහකට ඉහළින් ද පසුව මීටර හාරදහයකට ඉහළින් ඔහු නම අහස් යානය පදවමින් ගොඩ බැසීමට සිදුසු තැනිතලාවක් සෙවීය. සම්පීඩනයේ කොළ පැහැති වනය මතු වී පෙනිණි. වනයෙන් මීට ඉවත් කොටුවල දක්වා ඇති දුර සිලෝමිටර් පහළොවක් පමණ ය. ඔහුට කෙල් බිඳකුදු නැති බව මීටරයෙන් පෙනිණි. එහෙත් අලෙක්සේයිගේ අහස් යානයේ ඇන්ජිම නවත් ක්‍රියා කරයි. ඒවායේ

ගොඩබස්වන්ට ඇයි. නැතිනම් පැරවුරි මගින් බිමට පතිතව ඇති.....
තිලන් මැස්ස හෙතෙල්ලා!"

තාල රහිත සිත්දුවක් සිවුරු හඬලා ප්‍රධානියා ආපසු යාමට
ගැරුණේ ය. තම උතුර සිර කරමින් යමක් මතු වී එන සැටියක් සොයාගැනීමට
දිනි. අමුතු විධියකට කහින සැටියක් පැතිර ගියේය. ගුවන් කාලයේ
මැද සිටගෙන සිටි මිනිස්සු වටපිට බලා හිස් හරවා ගත්හ. තුළාල ලැබ
වූ පෙත්තරොව් කෙදිරි ගුවේ ය.

"තුළාල කාරයාව ගෙනියපල්ලා!..." ගැයි ප්‍රධානියා ගිණුම් දුන්නේ
ය. වේගයෙන් හමා ගිය කුණාටුවකින් ගැලවීමට මෙන් දෙනෙත් අත්
තෙතට හරවා ගත් හෙතෙම පිරියෙන් ඉවත් විය.

මිනිස්සු සෙමින් සෙමින් ඉවත් වූහ. මේ අතර වනකට ඉහළින්
නිහඬව පියැඹු අහස් යානයක් ගුවන් කොටුපළට ළඟා විය. එහි රෝද
තුරු මුදුන් සිස නොගත්තා පමණකි. අවතාරයක් මෙන් මිනිසුන්ගේ
පිස්වලට ඉහළින් ගිය නිහඬ අහස් යානය තණ පිටියට ගොඩ බැස
රෝද තුනෙන් සිට ගත්තේ ය. වැලි කැට පැහෙන හඬද තණ කොළ
බැටෙන විට ඇතිවන පිහින් හඬ ද අහස් යානාවල සෝභාව නිසා සිසි
දිනෙක නැසුණද, මේවර එය පැහැදිලි ලෙස ඇසිණි. මේ සියල්ල
කුනෙකින් සිදුවීම නිසා කුමක් වීදයි නිසිවෙන් නොදත්හ. එහෙත් සිදුවූයේ
සාමාන්‍ය දෙයකි. අංක '11' දරන ප්‍රහාරක අහස් යානය කොටුපළට
ගොඩබැස ඇත. ගුවන් කොටුපළට රැස් වූ හැම දෙනම බලා සිටි අහස්
යානය පැමිණියේය.

"එයාගෙ අහස් යානය!" ගැයි එකෙක් මහ හඬින් කැ ගසත්ම,
මීරිය සම්මොහයෙන් අවදි වුවාක් මෙන් තිගැස්සිණි.

ගොඩ බට අහස් යානය ගුවන් කොටුපළේ කෙළවර අසව් සිට
මැහැනි බේරියෝසා ගසක් ළඟ නැවතීණි. බැස ගත හිරුගේ රැස්
බේරියෝසා ගසේ අසව් කොළ හා අඵවල පිළිබිඹු වූණේ දේශනා පාටකි.

අහස් යානයේ නියම අස්‍රයෙන් පිහිටා නැතිවීමට තුරු එළිපසෙන්
හා බිමෙන් යුතුව හඬ දමමින් මිනිස්සු අහස් යානය වෙත දිව යාමට
මුහුණ දුන් අයට වඩා වෙනසක් වූ ගොස් අහස් යානයේ පිහිටීමට

තුනු නියමිත අයුරින් සිටිය හැර බැලී ය. හිස් වැසුම රහිත අලෙක්සේයි
අයුරින් වැඩි වී සිටියේය. ඔහුගේ මුහුණ ලිහිල්ව පෙනී සිටින බවට මෙන් සුදු
නැත. ඒ රහිත දෙකෙල් මද සිනාවක් පෑවේ ය. පැසුණු යටි
කැලින් ගැඹුරේ බිඳ දෙකක් තිබට මත තිබේ.

“පණ පිටින්ද? කුමක් වෙලාද?”

දුමල ලෙස මද සිනාවක් පෑ අලෙක්සේයි ප්‍රධානියා දෙස බැලී
ය. ඔහුගේ ඇස් විඩාපත් බවක් කියා පෑවේ ය.

“නැහැ, කුමක් වෙලාවේ නැහැ. කිලෝමීටර් හයක් මම ආවෙ
නැට්ටු බිඳක්වත් නැතිවයි. මම හොඳටම බය වුණා.”

අහස් යානය වටකර ගත් නියමිතව අලෙක්සේයිට අනුමත
විසුට සුබ පතමින් ප්‍රීති සෝභා කළහ.

‘සොහොයුරනි! අහස් යානාව කඩනට එපා, අත්තවැටලට නගිනට
එපා, පිම්බ එළියට එන්නම්’ යැයි කී අලෙක්සේයි ඔවුන් නැවැත්වීය.

ඔහු වටා සිටි පිරිසට තරමක් ඇතිත් බිම් සිට ආ දුමල හඬක්
ඔහුගේ කන්හි වැසීය.

‘අලෙක්සේයි, අලෙක්සේයි!’

සිඳි ගිය ගස්කිසි තමාට තැවත ලැබුණු සැටියක් අලෙක්සේයිට
ඇහුණෙන්, දෑහේ වාරුවෙන් කඳු මුදවා, දෙපා නියමිත අයුරෙන් පිටතට
දමා සිටිට පැත්තේ ය. ඔහුගේ පයක් ඉහ සිටියකුගේ ඇහේ නොවැදුනා
පමණකි.

පෙත්තේවත් මුහුණ පොට්ටයට ඇලී ඇත්තාක් මෙනි. ඔහුගේ
විශාල ඇස්වලින් කඳුළු කැට කඩා වැටිණි.

පෙත්තේව, නුඹ පිටතට අතරා නුඹ..... නුඹ හරිම යක් පැටියෙකි”
යැයි අලෙක්සේයි කීවේ පෙත්තේවගේ හිලන් මැස්ස අසල දණ ගසමිනි.
පෙත්තේවගේ හිස දැකින් ගත් අලෙක්සේයි වේදනාවෙන් පෙළුණින්
සිටි තම සහයා දෙස බලමින් මෙසේ කීවේ ය. ‘නුඹ පිටතට අතරා’

"අලෙක්සැන්ඩ්‍ර් කුමරුට ස්තූතියි. කුමරු මගේ ජීවිතය බේරා ගත්තා.
මම ස්තූතියි..."

"කුමරුට යක්කු වැහිලද? කුටාලකාරයාට හෙතියපල්ලා! මෝඩයා
කවේ ය. ඇරඹෙන බලාගෙන ඉන්නවා!" යැයි කෝප වූ ප්‍රධානියා හිඟුම්
කවේ ය.

ප්‍රධානියා සිරුවෙන් සිට ගත්තේය. ඔහු මිටි ය. ඔහුගේ කකුල්
මුහුණය. සපත්තු දිළිසිණි. නිල් පැහැති මිකුතින් කබායට යටින් නිල
දැමී කලියම් පෙනිණි.

"පොත්තේ ලියනත් මෙරේස්සෙව්. පියාපැරිය ගැන වාර්තා කරනවා.
දුරු අහස් යානා බිම හෙළුවාද?" ප්‍රධානියා ප්‍රශ්න කළේ ය.

"එසේය, කල්තල් සහෝදරය. 'පොත්තේ- වුල්ෂ්' දෙකක් බිම
හෙළුවා!"

"සටන් කළ තත්ත්වය ගැන පැහැදිලි කරනු!"

"පොත්තේවි අහස් යානයේ වලිගයට පහර දුන් සතුරු යානාවකට
පිරිස් ලෙස පහර ගැසුවා. අනික විනාශ කළේ මුහුණට මුහුණ ලා කළ
වෙනකදී, පොදු සටන් පෙදෙසට කිලෝමීටර් තුනක් ඇතින්."

"ඔව් මා දන්නවා. නිරීක්ෂකයෝ ඒ ගැන වාර්තා කළා... කුමරුට
ස්තූතියි."

"සේවය..." අලෙක්සැන්ඩ්‍ර් උසස් නිලධාරීන්ගේ පැසසුම්වලට පිළිතුරු
වශයෙන් කියන පොදු වැකිය කිමට පටන් ගත්තද, නිතර නිල නියමයන්
පිළිපදින ප්‍රධානියා ඔහු වළකමින්. මිතුරු ලීලාවෙන් මෙසේ පැවසීය.

"බොහොම හොඳයි! හෙට සිට තමුසේ අණදීම බාර ගන්නවා....
අනවුරු කණ්ඩායමේ නායක නියමුවා සටනෙදී ජීවිතය පිදුවා....."

ඔවුහු අණදෙන කාර්යාලය දෙසට ගියහ. එදින තවත් අහස්
බල මලාපොරොත්තු නොවූයෙන් පිරිසේ සිටි මිනිස්සුද ඔවුන් කැඳව

කොහොමද, මම මගේ ම ඇස්වැටිල්ලක් දක්වා ඒ සතුරු යානය සිට
නැගිණි ගැටී. ඇයි තවුසෙ නිතරම ඉන්නෝ? එතෙක් අයක් වුණාද...
තම තවුසෙම පිළිතුරු දෙන්න. හලෝ! ජ්‍යෙෂ්ඨ ලේඛන මෙරේස්සෙවි
ත් නතර කරාටි. මෙන්න එයාට ටෙලිෆෝනය බාර දන්න.

අලෙක්සේයි ටෙලිෆෝනය අතට ගත් විට බැරවී පවතින කොන්ද
යා සලේ ය.

"බොහොම ස්තූතියි, ජ්‍යෙෂ්ඨ ලේඛන, තවුසෙ හාස්ත්‍රීය විධිම
යා ගැසුවා. බොහොම ඉහළයි. තවුසෙ මාව බේරා ගන්නා, නව, නව,
කුරු වීම වැටෙන තුරු මම ඒ අතක් යානය කවුළු හිටා... තවුසෙ
යයි. නැවත වරක් මගේ කාර්යාලයට. මම තවුසෙට බේරුණෙක්
සේම ගන්නා!"

මෙරේස්සෙවි ටෙලිෆෝනය තැබී ය. ඔහු කොතරම් විශාසක් වි
දක් සිටගෙන සිටීම පවා ඔහුට අපහසු විය. ඔහු තම නවාතැනට
සාද් අද මත වැතිරෙන සැටි පමණක් සිහි කළේ ය. බොරු සතුරු
මග දමා විවේක ගැනීම ගැන පමණක් ඔහුට සල්සනා වූණි. ඔහු
සාරුවෙන් පා නගමින් කාර්යාලයෙන් පිට විය.

"කොහොද යන්නේ?" යැයි ඇසූ ප්‍රධානියා අලෙක්සේයි මතට
පි, ඔහුගේ අත ගෙන තදින් මිරිකුවේ ය. ප්‍රධානියාගේ අත කුඩා වූවද
සෙසිමක් ය. "තවුසෙට මොනව කියන්නද? හරිම දක්ෂයා! තවුසෙ ගැන
සම්බන්ධ වෙනවා! තවුසෙට වැනි අය සිටීම ගැන ආවේම බර වෙනවා! තව
මොනව කියන්නද? ස්තූතියි.... තවුසෙගේ යාලුවා පෙස්සෙව්, එයාත් හොඳ
කිසිත් නොවේද? අනිත් අය... තවුසෙට වගේ උදව්‍ය ඉන්න තුරු අපි
ඒ ප්‍රදේශ පරදින්නෙ නැහැ..."

නැවත වරක් අලෙක්සේයිගේ අත ගෙන තදින් මිරිකා ආයුර්වේද
වේ ය.

4 බොහෝ පසු තම නවාතැනට පැමිණි මෙරේස්සෙව් නිතර
කෙරෙහි, කොටියට වූහුන් බොහෝ ඔහු එක් සිට දකුණු
සෙත් කෙරෙහි නිදන්වම වැරි වූයෙන් "ආ" අකුරෙන් පමණක් කතා

වයගම් ඇති තම මිතුරන්ගේ නම මතක් කළේ ය. පසුව ඒ අකුරින්
වත් ගන්නා වයගම් මතක් කළේ ය. සියවරක් අත්තදා බැලී නිදි
වත්ත්වයක් වන එයින්ද එදා ප්‍රතිඵල යනාදියිණි.

දැස් වයාගනිමින් නිදා ගැනීමට තැන් කළ ඔහු ඉදිරියේ අඳුනන
දුර්ගමයින්ගේ මුහුණු වරෙක පැහැදිලිව ද තවත් වරෙක නොපැහැදිලිවද
පෙනිණි. මිනිස් සියා යටැසින් ඔහු දෙස බැලී ය. ඔහුගේ බැල්ම
නොසන්සුන්තාවයක් පළ කළේ ය. අත්ද්‍රෝයි වෙන්වෙරෙන්සෙත් තම
මැති ඇස් පිහාටු තට්ටමින් ඔහු දෙස බලා මද සිනා පෑවේ ය. වසිලිසි
වසිලිවේවි රොස් වී කෙනෙකුට බැන වැදුණේ ඔහුගේ සුදු යටි රැවුළු
තැට්ටියි. පර්මන් සෙබරන් සිය ගණනක් දඩයම් කළ පසුරුදු සෝවියට්
සෙබලා සිනාසෙන විට ඔහුගේ මුහුණේ රළු මතුපිණි. දේශපාලන
කොමසාරිස් තැන්පත් වාර්තියොව් අලෙක්සේයි දෙස බැලී ය. ඉවි මෙන්
සුදුමැලි ඔහුගේ මුහුණේ ඇස් ප්‍රාණවත් ය. බැල්ම විනිවිද යන සුදු ය.
උපහාසාත්මක ඇස් හැම දෙයක් ම හේරුම් ගත් කැටි සියන්තාක් වෙයි.
සිනාගේ රතු හිසකේ ගිනි දර් ගේ දිස්කිමත්ව බැබලිණි. ක්‍රියාහිලි, මිටි
නවුමව් - අහස් යානා පැදවීමේ ගුරුවරයා ඔහු දෙස බලා මිත්‍ර ලීලාවෙන්
ඉහි මැරී ය.

පසුරු කුසින් අලෙක්සේයි දෙස බලා මද සිනා පෑ මිතුරු මුහුණු
කොපමණද? මුහුණු ඔහුගේ හදවත උණුසුම් කළහ. සුහද හැඟිම් ඇවිස්සුන.
මේ සියලු මුහුණු එකට කැලකි මිල්ගාගේ සිහින් වත ද විඩාපත් නෙත්
ද මැවිණි. ගැටවරයකුට සමාන ඇති ජිල ඇඳුමකින් සැරසිලා ය. සැබෑ
සිව්කයේදී ඇය නොදුටු ලෙස පැහැදිලිව ඔහු ඇය දිවී ය. කැබැටිත්ම ඇ
ඔහු ඉදිරියේ සිටින සැටියකි ඔහුට දකුණේ. ඔහු තිගැස්සිණි.

තම පෙම්වතිය සිහිනෙන් දකිම නිසා පිබිදුණු සිත් ඇති අලෙක්සේයි
ඇඳෙන් නැගිට 'ස්වාලින්ග්‍රාඩ්කා' නැමැති කුප්පි ලාම්පුවේ ආලෝකය
වැඩි කොට, ඇක්සයිස් පොතක් මේසය මත තබා පැන්සල් තුඩ උල්
කොට ලියුමක් ලියුවේ ය.

"මිල්ගා, මගේ පෙම්බරිය!" යැයි ලියූ ඔහු වේගයෙන් ගලා ආ
අදහස් වටහයට නගා ලිවීම වස් නොපැහැදිලි ලෙස කුරැවුණුවේය. "අද
මම පර්මන් අහස්යානා තුනක් විනාශ කළෙමි. එහෙත් ප්‍රධාන කාරණය
එය නොවේ. අපේ සමහර ගහගෙයේ දිනපතාම පාහේ සතුරු අහස් යානා

විශාල කරකි. මගේ වැඩ ගැන පුරපාලනි දෙවීමට මා පෙළඹුණේ...මගේ
සන්දර්ශ! මිට මාස දහ අටකට පෙර මට සිදු වූ අභ්‍යන්තර ගැන සීමට
අනිත්ත දත් මට ලැබී ඇත. මිට පෙර ඒ ගැන සියලුම පොදුපත්, පිටිම
ගැන මට සමාවන්න...."

ရည်ရွယ်ချက်

මේ අයුරින් මහා පටික කැටියට පුද්ගල හමුදාවලට මේ ලෙස
මින් නිමැවට මත් වෙමින් පිටිමි. නිතිගෙන දමන තනරය
එකලගනර්තයා කදුටුවල මිට පලන විට නොගත බෙටි, තෙරුම
විසින් අමත් කළ කැටියට හමුදා විසින් කරන ලද වාරිකාරිත්
කර්මයන් කැටියට පුද්ගල කාර්යාලයට ලැබීම. මේ තෙරුම
මත් කළ කැටියට පුද්ගලයා අතත් යානා තනවීමෙන් දමත් නොගත්
මේ කැටියට පරිමන් අතත් යානා තනවීමෙන් කරන විකාර කළ මිට
විකාර විය. කැටියට අතත් යානා තනත් විකාර වූ තනර විකාරය
කැටියට අතත් විකාරයෙන් නොගත තනරයෙන් පිටිමින් විය. තෙරුම
මුට පිටිත් පලන පලුප් කළ අමත් කැටියට මිට අතත් වූය. මිතත්
කැටියට කැටියට හමුදා අතරයට මිට මේ දමනලදී පුටුදු මෙරුම
මත් ලැබීම පුටුදු තෙරුම විය.

මේ ප්‍රකාරයට කෙටියට අතේ හසුදැනට එය බලා 'ප්‍රවීණ' ප්‍රතිචාරයට
ගියා. පිටිම පිළිය හා එහි මිනිස් ප්‍රතිචාරය අතේ යානයකිනි.

[illegible]

හෙව්ස් ගිවිසුම් ඉතිරි අත්සන්වනා තිබිය හොටුපිළව පැමිණියේය.

අහස් නියමුවෝ එක හුස්මට තම අහස් යානා ආරක්ෂක ගෙවල්වලට
ගොඩ නගා ගියහ. මැකැතික් ගිල්පිහු තමන්ට අයත් කාර්යයන් ඉටු කළහ.
අහස් යානා කොළ පැහැති ඉටි රෙදි කවරවලින් වැසු පසු අහස් නියමුවෝ
සමත් පා තබමින් ඉවත්ව ගියහ. සුදුමැලි වූ ඔවුහු විඩාපත් වී සිටියහ.

අවසාන වරට පැමිණියේ තුන්වැනි කණ්ඩායමේ නායකයාගේ
අහස් යානයයි. ගුවන් නොවූපළට පැමිණි එම යානයේ නියමු අසුනේ
ආර වුවර වී, රන් අකුරු දෙකක් කෙටු කළුවර පැරයටියක් විසිවිණි.
අත්පසු කළු හිසකේ සහිත පළල් මුහුණකින් හෙබි පුද්ගලයෙක් දැනේ
ගැටවත් උඩට ඉස්සී, අහස් යානයේ පියාපත්ක් මත දෙපා තබා නැගී
සිට, සෙමින් බිමට පැත්තේය. සේනාංකයේ දක්ෂතම අහස් නියමුවා
ඔහු බව මට දන්වන ලදී. හවස් කාලය නිකරුනේ ගෙවීමට සුදානම්
නොවූ මම ඔහු සමඟ කතා කිරීමට තීරණය කළෙමි. ඔහු මා දෙස
දිවු හැටි මට අමතක නොවේ. ඔහුගේ ඇස් කළු පැහැති ය. උතුරු දිග
පූර්වයෙන් මෙවැනි කළු පැහැති ඇස් ඇතියවුන්ට විසිගාන්වරුන්
(හේතුන්විකයින්) යැයි කියති. ඔහුගේ බැල්ම දහකාරි කොළුවකු සිහියට
තබයි. බොහෝ අත්දැකීම් ලබා ඇති අහස් නියමුවා මද සිනා පාමින්
හිස් පැවසී ය.

"අනුකම්පා කරන්න! හිටගෙන ඉන්න බැරි තරමට මහන්සිසි
හත්වල සෝනාවක් පටන් අරගෙන. මහන්සි වුණාම ඔහොම තමා. ඔහු
ද කුම ගත්තද? නැද්ද? හොඳා! එන්න මා සමඟ අපේ හෝප්ප
සලාවට. හකුරු අහස් යානයක් වෙඩි තැබුවම වොඩ්කා ග්‍රෑම් දෙසියක
ලැබෙනව. මට අද ග්‍රෑම් හාරසියක් ලැබෙව්. දෙන්නට ඒ මද. යමුද
හත ගමන් තමුසෙට වාර්තාවකට උවමනා විස්තර ලබාගත හැකි."

මම එකත වීමි. එළිපිට කතා කරන ප්‍රීතිමත් පුද්ගලයා මට රිදී
විය. බැද්ද මැදින් වැටී ඇති අභිපාර දිගේ අපි ගමන් කළෙමු. මෙ
සායා ඉක්මනින් ගමන් කළේ ය. ඉඳ හිට ඉදිරියට නැමෙන ඔහු කුඩ
පුරුකින් පළු ගෙඩියක් දෙකක් කඩාගෙන කටේ දමා ගත්තේ ය. ඔ
විඩාපත් වී සිටි බව සැබෑ ය. පා එසවීම පවා ඔහු කළේ අමාරුවෙන්
මුද. අත තිබුණු කළුවර ලී පැරයටිය ඔහු පාවිච්චි නොකළේ ය. කිහි
පැයක ගත් එම පැරයටියෙන් ඔහු ඉඳ හිට නිදිකුම්බා පදුරකට ගැසී ය
ඉදිරියේ මැටි පස් සහිත කඳු ගැටයක් විය. එය කැනීමේදී මෙ
කතා ඉහළ තිබුණු පදුරු දෙකුත් වරක් දැකින් අල්ලා ගෙන උඩ
කැනීමද පැරයටිය පාවිච්චි නොකළේ ය.

ආහාර ගැනීමට වාඩි වූ පසු ඔහුගේ විභාගයේ සම්පූර්ණයෙන්ම දුරු වී තිබිණි. ඔහු වාඩි වුණු ජනේලයට බැස යන තීරණය රත් වූවා දැනටත් ආලෝක ධාරා වැටිණි. අහස් නියමුවන් කියන පරිදි එය කුසාගුවා පෙර ලකුණු විය. යු හඩක් නැවතීමත් හේ වතුර වීදුරුවක් එක හුස්ම බිමට ය. අපට ආහාර ගෙනා තරුණියට විහිළුවක් කළ හෙතෙම ඇස හිසවත් අහස් නැවියා කුටාල ලැබ රෝහලට ගියදා ඇ හැම දෙනාගෙන් සුන් පිහත්වලට ලුණු වැඩියෙන් දමූ බව කීවේ ය. ඔහු ආහාර ගත්තේ කෘෂ්ණයකිනි. කමාට බෙදනු ලැබූ එළමයා කටුව ඔහු සැපුවේ ගරු නගමිනි. අවට මෙයවල ආහාර ගනිමින් සිටී අය සමග විහිළු කෘත වුවමාරු කරගත් ඔහු මොස්කව් නුවර පුවත් ගැන මගෙන් ඇසීය. අප්පා සාහිත්‍ය කෘතීන් ගැනද, මොස්කව් රහතල්වල සෙන්වන අප්පා නාට්‍ය ගැනද තොරතුරු ඇසූ ඔහු මොස්කව් නැවුම් හලකට කිසිදාක නොගිය බව කීවේය. අහස් නියමුවන් විසින් 'හෙතෙම ගුලිය' වශයෙන් හඳුන්වා ලබන කිසෙල් නැමැති පළතුරු යුද්ධ ජල්ලිය බෙදා දීම ඔහු මගෙන් මෙම ප්‍රශ්න කළේ ය.

"කමුසෙ අද රැට කොහෙද නවතින්නේ? කැනක් නැතිද? එහෙත් එන්න මගේ නවාතැනට! ඔහු නිහඬ විය. ඔහුගේ මුහුණ අඳුරු විය. "මගේ සගයා අද... අහස් සටනෙදී මළා...! එයාගේ ඇඳ හිස්වෙලා. ඇ රෙදි පොයා ගත්ට පුළුවනි."

අමුත්තන් සමග කතා කිරීමට ඔහු කැමැත්තක් දක්වන බව පෙනිණි. අමුත්තාගෙන් අප්පා තොරතුරු අසා දන ගැනීමට ඔහු ඉදිරිපත් විය.

ඔහුගේ නවාතැනෙහි රැය ගත කිරීමට මම එකඟ වීමි. අප ඔහුගේ නවාතැන පිහිටි ගැඹුරු දෙණියට ගියෙමු. බිම් ගෙයක් වැනි එකතු අවට වැටී ඇති මාදන් කෙටිවල හා හතු වල නැවුම් පුපුරුණු දැනිණි.

නවාතැනට ඇතුළු වූ පසු ඔහු කුප්පි ලාම්පුව දල්වීය. නවාතැන තුළ ඉඩකඩ ඇත. පිරිසුදුය. පරිසරය අනුව මෙතැන සැහෙන කළු මිනිසුන් ජීවත් වී ඇති බව පෙනිණි. බිත්තියට යටි කරන ලද ඇඳුම් දෙකක පිදුරු මේටට දමා තිබිණි. එයින් නැවුම් සුවඳක් පැතිරිණි. "විශේෂ සුවඳක්" ලබා ගැනීම පිණිස මෙහි පදිංචිකරුවන් පෙට් බිරියෝද

බලවත් නවාතැන සැරසුන. ඇද මත මැටි බිත්තියක් තුළට තද
 වැටී. ඒවා තුළ පොත් නොවත් ද, පිටුපස සහන පිහිට, අතත් හා දත්
 ද කිබෙන සැටි මම දුටිමි. එක් ඇඳුමට ඉහළින් මැටි බිත්තියක්
 මත ලද ජායාරූප දෙකකි. ඒවායේ රාත්‍රී හා විදුරු කැන්දොඩ් සටන්
 සැලසෙද්දී නිකම් සිටින තුරන් නැවියන් අතින් නිම වූ අරුණකතා
 ය. සතුරු අහස් යානාවල කොටස්වලින් වෙහෙරි බඩ නොහෝ
 යින් සාදනු ලැබිය. මේසය මත බිඳුණු බඳුනකි. එහි මලින තැන්
 තැන්වන පටි වර්ගයක් විය. බිම අතුරා ඇත්තේ තත්කල් කළුවලින්
 සැදී බිරියෝසා ගස්වලින් කඩා ගනු ලැබූ අතු හා රිකිලි වලිනි. මේ
 සාල හා පළතුරු ආදිය නිසා සිත ගතයන සුවඳක් නවාතැන පුරා
 පිරිණ. ඒවා ගිරවුන්ගේ ගිත නාදය නිසා නිදිමත වැඩිවිය. අත
 සෙව පසුදා උදාසන දක්වා කල් දැමීමට තීරණය කළ අපි නිදානට
 යෑමට සූදානම් වූමු.

මා මිත්‍ර අහස් නියමුවා පිටතට ගියේය. ගබ්ද නොමින් ඔහු දත්
 ලිහ සැටිද, ලඟර පාදමින් කට සෝදන සැටිද, සිසිල් දිය මුහුණට හා
 මල්ලට වත් කර ගනිමින් මුහුණ සෝදන සැටිද අවට වනයට පවා
 පිඳුනි මට සිතිණි. හැරී ආ ඔහු මුහුණ හා බෙල්ල පිසදා ගත්තද,
 යාදිය බිත්ද මුහුණේ හිසකෙටිල හා ඇස් පිහාටුවල දක්නට ලැබිණ.
 ද අපි ලාම්පුවේ තිරය අඩු කොට ඇළුම් ගෙවන්නට විය. බැති
 මුත් බිම තබන ලදී. බිම බැඳු මට මා දුටු දේ විශ්වාස කළ නොහැකි
 වූයෙන් දෙපා බිම ඇත. ඔහු ඇඳ මත වැතිර සිටී. දෙපා නැසි
 තත් අහස් යානා පදවනවා! දෙපා නැති ප්‍රහාරක අහස් නියමුවෙක්!
 තත් වරක් අහසට නැංග මොහු සතුරු අහස් යානා දෙකක් විනාශ
 කළ ය. මෙය කිසි කලෙක නොවිය හැකි පුද්ගලයකි. හාස්කම්කි!

එතෙත් සැබවින්ම ඔහුගේ දෙපා - වඩාත් නිවැරදිව, ඔහුගේ
 ඇති කතුල් - බිම තබා ඇත. ඒවා වසා ඇත්තේ අලුත් සෙබල සපත්තු
 ය. ඒ සපත්තුවල තුඩ දකින මට ඇඳ යට සැහවී සිටින පිහිනෙක්
 වැනි උදියට දමා සිටින සැටියක් පෙනිණ. මා පුද්ගලව බලන සැටි
 මිතුරා දකින්නට ඇත. කපටි තුටු පහටු බැල්මකින් මා දෙස බලා
 බැස් ඇති ය.

“දිව ඉස්සෙල්ලා මේ ගැන දැන ගත්තේ නැද්ද?”

“එතෙත් වත් සිතුවෙහි නැහැ” යි මම පිළිවෙමි.

"මා බොහෝම සතුටුයි මගේ කතාව ගැන. අතින් අය මරණය හෙළි නොකිරීම ගැන මා සුදුම් වෙනවා. දක්ෂයෝ තරමක් කණ්ඩායමේ ආරංචි පතුරුවා තර්ක උදවියක් ඉන්නවා. පුවත් විකාශාරයෙකුට විශේෂයෙන්ම 'ප්‍රවීද' පත්තියේ වාර්තාකාරයකුට මෙය මිනිසා ගැන නොකීම තමා සුදුමේ...."

"දෙපා නැතිව අහස් යානාවක් පැදවීම බොහෝම විශේෂ, වැදගත්. මෙලොව මෙතෙක් කිසිම කෙනෙක් නොකළ වර ක්‍රියාත්මක කළා නැති මිනිසෙක් අහස් යානාවක්- ප්‍රහාරක අහස් යානාවක් පදවා ගැනීමට සහරදීම ලෝක අහස් යානා හා ගුවන් හිල්පි ඉතිහාසය කිසිවක්, කිසිම කලෙක, නැසූ නොදුටු දෙයක්!" ගැයි මම පැවසීමි.

අහස් නියමුවා ප්‍රීතියෙන් උරුනත් බැවේ ය.

"ගුවන් හිල්ප ඉතිහාසය.....! බොහෝම දෙවල් මග ඉතිහාස කිව්වෙ නැහැ. අපේ සෝවියට් සටන්ගෙන් මේ යුද්දේ දී බොහෝම ගුවන් හිල්ප ඉතිහාසය ඉගෙන ගත්ත. ඒ වුණට සතුටු වීම දෙයක් නැහැ නෙවද? මොරු කකුල් වෙනුවට කැබැ කකුල් ඇති ඒ යානා පැදවීමට මම බොහෝම කැමතියි. මොනවා කරන්නෙම ඒ පැත්තියකට ගොදුරු වුණෝ? මෙසේ කී අහස් නියමුවා සුදුසු විය. "ඇත්ත වශයෙන්ම අහස් යානා පැදවීමේ හා ගුවන් හිල්ප ඉතිහාසය මෙවැනි දෙයක් මට පෙර දකලා තියෙනවා"

මහු කම කිසියම් බැගය ගෙන සහරාවකින් කපා ගත් ලිපිය ව ගෙන දුන්නේය. තැම ඉරිතැලි කිබුණු එම ලිපිය තෙල් කඩදාසියක් වා තිබිණි. පයක් නැති මිනිසෙක් අහස් යානාවක් පැද වූ කැටි පෙයින් කියැවිණි.

"එයාගෙ එක කකුලක් විතරයි කපා දමල තිබුණෙ. එය දැවේ පාර්මන් විර්ගයකට අයත් පරණ අහස් යානාවක් මිස ප්‍රහාරක යානාවක් නොවේ" ගැයි ලිපිය කියවූ මම කීවෙමි.

"ඔව්. ඒ වුණට මම සෝවියට් අහස් නියමුවෙක්. මම පුරුසාද වර්තමාන කියල හිතන්න එපා. මග කතාව කිවේ ඉතාම හොඳ කැවුණෙක් මහු කැබැ යන වචනය අවධාරණයෙන් පැවසිය. 'ඒ මිනිසා'."

අහස් නියමිතයන් පලේ ප්‍රාණවත් වූහ. මිහිරි, මුදු දොම්නසකින්
මුදුණ. ඔහුගේ බැල්ම පැහැදිලිය. දයානවිතය. ඔහු අවුරුදු දහයකින්
මුදුණ සෙවන වූ සැටියක් පෙනිණ. මොහු මැදි වියේ පසුවෙන්නෙකැයි
මුදුණ තමුදු ඔහුගේ වයස අවුරුදු විසි තුනක් බව දන ගත් මම පුදුම
විය.

"මගේ දෙපා නැති වූහේ කවදාද, කොතැනදීද, කොහොමද
දැන ගත්තේද? අහන විට මට තරමක් කේන්ති එනවා... නමුත් දන් මට
මුදුණ දේ මතක් වුණා... ඔහු අමුත්තෙක්. අපි හෙට ආයුබෝවන් කියා
දුන්නෙමි ආයෙමත් කිසි දාක හමු නොවෙන්නට පුළුවනි.... ඔහු සතුටු
විය මගේ දෙපා පිළිබඳ කතාව කියන්නමි."

ඔහු ඇඳ මත වාඩිවී කම්බිලිය නිකට දක්වා පොරවා ගෙන කම්
බිලිය කියන්නට පටන් ගත්තේ හඬ නගා සිතන්නාක් මෙනි. මා ඔහු
ගේ පිටින බව පවා ඔහුට අමතක විය. ඔහු කම් විප්‍රාන්තිය පිළිබඳ
කවි ගෙනා ලෙසත්, සවිස්තරවත් කීවේ ය. ඔහුගේ කියුණු දොනය ද,
ගත් කල්පනා ශක්තියද කැපී පෙනිණි. ඔහුගේ හදවත දයානවිත විය.
මා සර කිසි දවසක නොඇසූ වැදගත් කිසිවක් මට අසන්නට ලැබෙන
වැඩිදු මම මේකය මත තිබූ ඇක්සයිස් පොත ගෙන ඔහුගේ කතාව
සර කර ගනිමි. ඒ පොතේ පිට කවරයේ මෙසේ ලියා තිබිණ. "තුන්වැනි
කර්ම අහස් යානා කණ්ඩායමේ යටත් පිළිබඳ දින පොත"

මේ අවුරු කතාව නිසා ප්‍රබෝධයට පත් මම හැකි තරම් විස්තර
වැනිමට තැන් කළෙමි. එක් ඇක්සයිස් පොතක් ලියා අවසන් කළ
වැඩිදු වරට තවත් පොතක් සොයාගෙන එහිද ලියුවෙමි. රූය ගෙවී
මුදුණ රුණේදයේ ළා එළිය පැතිරෙන සැටි දැකීමට මම අපොහොසත්
විය. "ශ්‍රීවිගෝපෙන්" නැමැති ජර්මන් අහස් යානා කණ්ඩායමේ අහස්
යානා තුනකට වෙඩි තබා බිම හෙළු පිද්ධියෙන් තම කතාව අවසන් කළ
කවියෙකු මෙරේස්යෙව් එකැන් පිට තමා අතිකුත් අංග සම්පූර්ණ
විය. ඔහුගේ සම්පූර්ණ සම්පූර්ණ බව පැවසී ය.

"ඔබ එළිය වැටෙන තුරු කතන්දර කිව්වා. උදේ පාන්දර සටන්
කළා පත්වත් ඕන. මම ඔහුට නිදා ගන්නටවත් ඉඩ දුන්නෙ නැහැ.
ඔහුගේ ශ්‍රී කේ පැවසී ය."

"අහස් යානාගේ මිල්තා ගැන කියන්න. ඇ මට දුන් පිළිතුර"

මෙසේ ඇසූ මම සැනෙකින් මෙසේ ද කීවෙමි. "මට සමා වෙන්න. ඒ ප්‍රශ්නය ඔහෙට කරදරයක් වීමට ඉඩ ඇත. එහෙම නම් ඒ ගැන කියන්න එපා."

"ඇයි මොකද?" යි ඇසූ අලෙක්සේයි හඬ නගා සිනාසුණේ ය. "අපි දෙන්නම එක විධියක ඔල්මාද කරයො. ඇ මුල සිටම මගේ විපක්තිය ගැන දැන හිටියා. මගේ යහළුවා අන්ද්‍රෙයි ඩෙන්ටෙරෙන්කෝ මගේ අහස් යානා කඩා වැටුණු සිද්ධිය ගැනත්, මගේ දෙපා කපා දමීම ගැනත් ඔල්මාට ලියා දන්වා තිබෙනවා. මා ඒ බව දැන හිටියේ නැහැ. මා ඇට ඒ ගැන නොදන්නවු නිසා මගේ හිත රිදේවි යන බියෙන් ඇ මට ඒ ගැන කිසිවක් ලිව්වේ නැහැ. ඔය විධියට අපි දෙදෙනා එකිනෙකා රවටා ගනිමින් ලියුම් ලිව්වා. කවර හේතුවක් නිසාද කියන්න බැහැ! ඇගේ ඡායාරූපය බලන්න ඔහෙ කැමතිද?"

ඔහු කුප්පි ලාම්පුව අතට ගෙන එහි ගිනි සිඵව වැඩි කොට බිත්තියේ එල්ලා තිබුණු ඡායාරූප දෙකට ළං කළේ ය. එක් ඡායාරූපයක් නොපැහැදිලි ය. මල් පාත්තියක් අසල වාඩි වී සිටි තරුණිය සිනාසෙන සැටි නොපැහැදිලි ලෙස පෙනිණි. අනික කාර්මික බළකායේ ලයිනන් නිල ඇඳුමින් සැරසුණු තරුණියකගේ ඡායාරූපයකි. ඇගේ මුහුණ සිහින් ය. බැල්ම හුවණක්කාරීය. ඇ කොතරම් කුඩා ද යත්. ගැටවරයකුගේ හැඩ හුරුකමක් පළ කළා ය. ලස්සන ගැටවරියකු වූ ඇගේ දෑස් වයසට වඩා මේරු බව පළ කරයි.

"ඔහෙ හිතන්නෙ ඇ ලස්සනයි කියලද?... මාත් හිතන්නෙ එහෙම තමා" යැයි කී අලෙක්සේයි මද සිනා පෑවේ ය.

"ස්ටරුවිකොව් දන් කොහෙද?"

'කොහෙද කියා දන්නෙ නැහැ. අන්තිම ලියුම් මට ඔහුගෙන් ලැබුණේ වෙලිකියෙ ලුකි වලින්. එහෙ සටන් කළා.."

'තමුසෙගෙ යුද්ධ ටැන්කිකාරයා... එයාගෙ නම මොකක්ද?'

'ග්රීගොරි ග්වොස්දෙව්. දන් එයා මේජර කෙනෙක්. ජරොනොරොවික මහා සටනට සහභාගි වුණා. ඊට පස්සේ කුර්ස්ක් අඩ කවියේ ප්‍රහාරයට සහභාගි වුණා. අපි දෙන්නා එකම යුද පෙරමුණේ

මේවා, හඬාගත් ස්ත්‍රීන් ගැහැනුන් තැනැත්තා, එයා දත් යුද්ධ වැඩේ සේනාංගයක්
සේවයට, පහසු සිට ලියවී තැනැත්තා, මේ සිටින් සිටියොත් අපි තැනැත්තා
මෙයාට සහතිකයි. ජීවත් නොවී ඉන්න හේතුවක් තැනැත්තා නොවද?...
ඉතින් ඒකක්වත් නිදාගන්න මින, දැනටමත් එළිවෙලා."

අහු පහත නිවා දමා නිදා ගැනීමට සැරසුණේ ය. හිමිදිරි
දුර අඩි අදුර නවාතැන තුළ පැතිරිණි. මේ අතෙහි නවාතැනේ එකම
දොර වන මදුරුවන්ගේ කෙදිරිය ඇසිණි.

"ඔහු ගැන..." ප්‍රච්ඡා" සුවත්පතට විස්තරයක් ලියන්න මා
මිනි."

'කැමති නම් ලියන්නැයි ඔහු උදාසීන ලෙස කියා තැනැත්තා නිදිමතින්
මේ කීවේ ය. 'සමහර විට ඒක නුවණට හුරු නොවෙන්නට පුළුවනි!
මෙලක් දන ගත්තොත් ඒ මිනිසා ගිරිය පුප්පාගෙන කෑ ගහවී: ඔන්න
යාට අබ්බතාකයින් පවා යුද්දෙට යවනවා කියලා.... පැසිස්ට්වාදීන්
මේ කීමට උපන් එවුන්."

විනාශයකින් මෙරේස්සෙව් ගොරවමින් නිදන්නට විය. එහෙත්
නින්නක් නොවී ය. ඔහුගේ කතාව හා එහි වාමි බව මා සිත
මිනි. මේ කතාවේ විරයා මා ඉදිරිපිට ගොරවමින් නිදා නොසිටිත්
අරුණේදයේ ළා එළියට පෙනෙන, පිණි බිඳු සහිත ඔහුගේ බොරු
ඒ දෙක මා ඉදිරියේ නොකිබිණි. නම් මේ කතාව සත්‍යයෙන් තොරවූ
නිකමකැයි සිතීමට මට ඉඩ තිබිණි...

එදා සිට අලෙක්සේයි මෙරේස්සෙව් මට හමු නොවී ය. එහෙත්
මේ හැම කැනකම, යුද්ධය විසින් මා ගෙනයනු ලැබූ හැම කැනකම,
අසමාන අහස් නියමුවාගේ ඉතිහාසය ලියා ඇති ඇක්සයිස් පොත්
මම ගෙන ගියෙමි. ඔරියොල්හි සටන් වලින් පසුවද, සොවියට්
වැනි නැගෙනහිර යුරෝපයේ රටවල් එකිනෙක මුදා ගනිමින් ඉදිරියට,
විවිධ ද, ඔහුගේ සැබෑ කතාව පදනම් කර ගනිමින් නවකතාවක්
මම කිප වරක්ම උත්සාහ කළෙමි. ඔහුගේ සැබෑ පිටිකයෙන්
ඇතුළු ඡායාවක් පමණක් ලිවීමට මා සමත් වූ නිසා, ඒ කෘතිය
සිව්ව මව්පිත් කල් දමිණි.

යුද්ධාවසානයෙන් පසු පැසිස්ට් ජර්මනියේ නායකයින්ට විරුද්ධව

නිසර්ගමයින් පවත්වන ලද නඩු විභාගයේ සැසි වාරයකට මමද සහභාගී වීමි. පැසිස්ට් ජර්මනියේ 'දෙවැනි නායකයා' වූ හේරිත් හේරින්ග්ගේ ගරස් ප්‍රශ්න ඇසීම නිමාවට පත් විය. සෝවියට් සංගමය වෙනුවෙන් පැමිණිල්ල මෙහෙයවූ ප්‍රධාන නීතිවේදියාගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දී සෝවියට් සංගමය වූ 'නාසි ජර්මනියේ දෙවැනියා' දත් මිටි කමින් මෙහෙයවන සාපරාජික පැසිස්ට් ජර්මන් යුද්ධ හමුදාව සෝවියට් දේශය තුළදී සටන් වලදී විනාශ වූ සැටි විස්තර කළේය. තම විස්තරයට අමතරව සාක්ෂි වශයෙන් දෙනෙත් අහසට යොමු කළ හේරින්ග් මෙසේ පැවසීය. 'දෙවියන් වහන්සේගේ අභිප්‍රාය එසේ විය.'

"ජර්මනිය සාපරාජික ලෙස සෝවියට් සංගමයට පහර දෙමින් ආරම්භ කළ මේ යුද්ධය නිසා ජර්මනිය විනාශ වූ අතර, එම ප්‍රහාර ආරම්භ කරමින් යුක්මතන් විසින් බලවත් අපරාධයක් කරන ලද පිළිගන්නෙහි ද?" යි ප්‍රධාන සෝවියට් නීතිවේදී රොමන් රුදෙන්ගෝ ප්‍රශ්න කළේය.

"එය අපරාධයක් නොවේ. අති විශාල වරදකි" යි පිළිතුරු දුන් හේරින්ග් බිම බලාගෙන පහත් තබමින් මෙසේ පැවසීය. "වගකීමේ තොරව අප ක්‍රියා කළ බව මට කිව හැකිය. බොහෝ දේ ගැන නොදන්නා බවත්, බොහෝ දේ ගැන සැක කිරීමට පවා අප නොපෙනෙමු බවත් යුද්ධ පටන් ගත් පසු අපට පිළිගැනීමට සිදුවිය. සෝවියට් රුසියානු අවබෝධ කර ගැනීමට අපට බැරවීම ප්‍රධාන කාරණය විය. එය සඳහා ප්‍රභේලිකාවක්ව පවතිනු ඇත. ලෝකයේ ඉතාම දක්ෂ ඔත්තුකාර සේවක පවා සෝවියට් රුසියාවේ යුද්ධමය ශක්තිය හා විභවතාවය මේ යන නිගමනය කළ නොහැකිය. මා මෙහිදී කියන්නේ රුසියාව සතු සතුටුදායක අහස් යානා හා යුද්ධ චූන්කි සංඛ්‍යාව ගැන නොවේ. අප ඒවා ගැන සැහෙන දැනීමක් තිබිණි. සෝවියට් රුසියාවේ කර්මාන්ත ශක්තිය හා හැකියාව ගැනද නොවේ. සෝවියට් රුසියාවේ ජනතා ගැන මා කියන්නේ. රුසියානුවා විදේශිකයාට තේරුම් ගත නොහැකි ප්‍රභේලිකාවකි. නැපෝලියන්ට පවා ඔවුන් තේරුම් ගත නොහැකි විනා නැපෝලියන් කළ වරද අපිද කළෙමු."

සෝවියට් රටවැසියාගේ අධ්‍යාත්මික බලය පිළිබඳ ප්‍රභේලිකාව ගැනද, අප මවුබිමේ 'හැඬු ශක්තිය' ගැන ද කළ 'ප්‍රකාශනය' ගැන ද ඇසුවේ ආඩම්බරයෙනි. යුද්ධ කාලයේදී මුළු මහත් ලෝකයම මව්නි

මෙම සේවයට රටවැසියාගේ දක්ෂතාවය, හැකියාව, ආත්ම
 ශක්තිමත්වීම සහ නිර්භයත්වය හේතුවෙන් ප්‍රමුඛ පැයින්ටවාදීන්ට
 මෙම ප්‍රත්තිකාවක් වීම ගැන අපට විශ්වාස කළ හැකිය. "ජනත්
 වර්ග" ජාතික ජාතිය යැයි කියන දුගඳ හමන "සිද්ධාන්තයක්" ඉදිරිපත්
 කළේද? ජාතිවාදී ජර්මනුවන්ට, සමාජවාදී සමාජයක් තුළ හැදී වැඩුණු
 සමාජවාදී වැඩිහිටියාගේ අධ්‍යාත්මික බලය හා තක්කිය ගැන අවබෝධ
 කළේද? තරම් දුරින් නොගිනීම පුද්ගලයන්ද? අලෙක්සැන්ඩ් මෙරේස්ගේවි
 මත සමාජ මත සිහිවීම. පැයින්ටවාදය උපත් නිවුරුම්බර්න් තුළ
 මෙම සාමාජිකයා තුළ වාඩි වී සිටී මා ඉදිරියේ මෙරේස්ගේවිගේ සේවාව
 දැක්වීම සමඟ සේවයාගේ යුද්ධ හමුදාව ද, හේතුවෙන් අහස් යානා
 ඉදිරි පරිසරයේ නාවුක හමුදාවද විනාශ කර දමා නිව්ලන්තේ
 සාමාජිකයා ආවේද්‍යව පරාජය කළ හෝ සංඛ්‍යාත සේවයට ජනතාවගේ
 ප්‍රතිරෝධයක් වන අලෙක්සැන්ඩ් මෙරේස්ගේවිගේ පිවිසීම වර්තමාන ප්‍රසිද්ධියේ
 මුළු මා තුළ මහත් ආශාවක් ඇති විය.

මෙරේස්ගේවිගේ අත් අකුරින් ලියන ලද "කුන්ට්නි අහස් යානා
 සාමාජිකයන් සටන් වාර්තා පොත" යන වැකිය සහිත කහ පැහැති කවර
 කළු ලස්සනින් පොත් දෙක, නිව්ලන්තේවි නැවතී සිටී මා ලෙස තිබිණ.
 මුළු විනාශයෙන් පසු හෝටලයට පැමිණීම මම මෙරේස්ගේවි හා ඔහුගේ
 සමත් පිළිබඳ කතාව කියවා යතාර්ථවාදී ලෙස එයින් නවකතාවක්
 වීම් හැරීමි.

ඊයා මෙරේස්ගේවි මට කී දේවලින් බොහොමයක් අමතක වී
 ගියේද? හතරක් ඇවෑමෙන් සමහර කරුණු අමතක වී ඇත.
 සමහර මෙරේස්ගේවි තම පිවිසීම තතු වලින් බොහොමයක් හෙළි
 කළේ ය. මේ නිසා මතකයින් අඩු තැන් පිරවීමට මට සිදු විය.
 කෙසේ වෙතත් මෙම සහයින් ගැන කළ විස්තරද මට
 අහස් විය. දැනට වර්තමාන නම මම සමකමින් වෙනස් කළෙමි. ඔහුගේ
 ජීව කාර්යය ඉටු කිරීමට ඔහුට බෙහෙවින් ආධාර උපකාර දුන්
 හෝ විකුරන්ගේ නම මවිසින් වෙනස් කැරැණි. ඔවුන් තම වර්තමාන
 සේවය මේ නවකතාව තුළින් නිර්මාණය වී සිටින දැව් දකින
 මා ඔවුන්ගේ දැව් නම වෙනස් කිරීම ගැන ඔවුන් මට කතාව දෙන
 කළු විය.

හේතුව හේතුව වැනි පැයින්ටවාදී මතවාදයන්ට මාගේ

දක්වා අවබෝධ කර ගත නොහැකි වූ ද, ඉතිහාසයෙන් නිසි පාඩම
ඉගෙන ගැනීමට අකැමැති අය විසින් අවබෝධ කර ගැනීමට මැලි
වන්නා වූද නැපෝලියන් හා හිට්ලර් ගත් විනාශකාරී මග නැවත වරක්
ගැනීම රහසින් සිතන්නා වූ ෦෬෦ අවබෝධ කර ගත නොහැකි වූද
සෝවියට් චරිතය නියම ලෙස පිළිබිඹු කරන අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව්ගේ
පිටිත කතාව වටා ගෙතුණු නව කතාවට 'සැබෑ මිනිසෙකුගේ කතාවක්'
යන නම මම තැබිමි.

සෝවියට් සැබෑ මිනිසෙකු පිළිබඳ නවකතාව කිහි වූණේ
එසේය.

මුල් පිටපත ලියා පළ කිරීමට සුදානම් කොට, නව කතාවේ
වර්ගය වන අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් සොයා එය කියවීමට ඔහුට දීමට
ඔහු සෙවූ නමුදු ඔහු සොයා ගත නොහැකි විය. අලෙක්සේයි පෙත්රොවිච්
මෙරේස්යෙව්ගේ ලිපිනය සොයා ගැනීම පිණිස අහස් හමුදාවේ
නිලධාරීන්ගෙන් නිල වශයෙන් ද දන්නා හඳුනන අහස් යානා නියමුවන්ගෙන්
ද ඉල්ලා සිටි නමුදු ඉන් එලක් නොවී ය.

නවකතාවේ කොටස් සඟරාවේ පළ විය. එය ගුවන් විදුලියෙන්
ද කොටස් වශයෙන් ප්‍රචාරය විය. දවසක් දා ටෙලිෆෝනය හඬ නැඟී ය.

බැරැඩ්, නිර්භය හඬකින් යමෙන් කතා කළේ ය. ඒ පුද්ගලයා
මම හඳුනමිනි මට හැඟිණි.

"මා කැමතියි ඔහෙව් හමු වන්න"

"කවුද කතා කරන්නෙ?"

"මේජර් අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව්"

පැය කීපයකට මහේ නිවසට අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් පැමිණියේය.
හුගේ ගමන කඩිසරය. වලසකු මෙන් ඔහු තරමක් පැද්දෙයි. ඔහු
යාගිලි ය. ප්‍රීතියෙනි. අවුරුදු හතරක යුද්ධය නිසා ඔහු වෙනස් වී
ඇත. හේ කතාව ඇරඹී ය.

"මම ගෙදර පොතක් කියවමින් හිටියා. ගුවන් විදුලිය කිසිවක්

ප්‍රධාන කළ නමුදු පොත ගැන සැලකිල්ලෙන් සිටි මට එය නැසිණ. මගේ මව හිටි හැටියේම මෙහෙම කීවා. "පුතේ මේ අහපන!" රේඩියෝවලින් ගැන කියනවා"

මම සැලකිල්ලෙන් අසන්නට වීම. ඇත්ත. ඒ කතාව මා ගැන ය. මා ගැන ලියුවේ කවුදැයි සිතා මම පුදුම වීම. මගේ කතාව කිසිවකුට කීවේ මට මතක නැත. එවිට ඔරියෝල් අසල අහස් යානා තොටුපොළ ද, මගේ නවාතැන ද, මුළු රැයක්ම නොනිදා මගේ අත්දැකීම් ඔබට විස්තර කළ සැටි ද මට සිහිවිය. එය විය හැකිද? බොහෝ කලකට පසු, එනම් මීට අවුරුදු පහකට පමණ පේර සිදුවූවකි. ඔවුන් විදුලිය ඒකට නියමිත කොටස කියවා එහි කතුවරයාගේ නමද සඳහන් කළේ ය. ඉන් පසු ඔබ සෙවීමට මම පටන් ගනිමි...."

ඔහු මේ විස්තර එක හුස්මට කීවේ ය. ඒ අතර ඔහු ඉඳ හිට ලේසුවෙන් මෙන් මද සිතා පෑවේ ය.

බොහෝ කලකට පසු යුද හටයින් දෙදෙනෙකු හමු වූ විට කතා කරන පරිදි අපි ද සාකච්ඡා කළෙමු. සටන් ගැන ද, දන්නා හඳුනා නිලධාරීන් ගැනද, දිවි පිදු වීරයින් ගැනද, අපි කතා කළෙමු. පෙර ඔත්ම අලෙක්සේයි තමා ගැන කීමට මැලි විය. අපේ හමු වීමෙන් පසු අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් සාර්ථක ලෙස අහස් සටන් කීපයකටම සහභාගි වූ ඔව් මට දන ගන්නට ලැබිණි. 1943-1945 කාලයේදී ඔහු සිය අහස් යානා කණ්ඩායම සමග යුද පෙරමුණු කීපයකම සටන් කළේ ය. ඔරියෝල්හි සේ හමු වීමෙන් පසු ඔහු තවත් ජර්මන් අහස් යානා තුනක් බිම හෙළි කළේය. බෝල්ටික් මුහුදු තීරයේ සටන්වලදී තවත් සතුරු අහස් යානා දෙකක් ඔහු විසින් විනාශ කරන ලදී. නැති වුණු දෙපා වෙනුවට ඔහු සතුරාගෙන් බැහැර ලෙස පළිගත්තේ ය. "සෝවියට් සංගමයේ වීරයා" යන උසස් තමය සෝවියට් ආණ්ඩුව විසින් ඔහුට පිරිනමන ලදී.

අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් සිය පෞද්ගලික ජීවිතය ගැනත් තොරතුරු මට කීවේ ය. නවකතාව සතුවත් අවසාන කිරීමට හැකිවීම ගැන මම මිනිසෙකි.

යුද්ධයෙන් පසු අලෙක්සේයි මිල්ගා සමග විවාහ විය. ඔවුන්ට සිව්දෙනා නමින් පුතකු ලැබිණි. කම්මින්නි සිට ඔහුගේ මව පැමිණි විදිසුරා හද වඩා ගන්නට වූවා ය. අලෙක්සේයිගේ මව තම පුතා, ලේලි

සහ මුණුපුරා සමග ප්‍රීතියෙන් වාසය කරයි.

පිටරවක සිටියදී මව්සිත් ලියා නියම කරන ලද සැබෑ සෝවියට්
මිනිසකු ගැන - අලෙක්සේයි මෙරේස්යෙව් - ගැන ලියන ලද නවකතා
එසේ අවසන් වුවද ජීවිතය දිගටම ක්‍රියාකාරී වෙමින් පවතී.

මොස්කව්,

නිවරම්බර්ග් - 1950

බර්ජස්
පලොවොයි

සිංග්ග
මිනිසෙකුගේ
කතාවක්